

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 26. IZREDNA SEJA

(2. in 6. julij 2010)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA TRAJNI IN NEODTUJNI PRAVICI SLOVENSKEGA MARODA DO SAMODOLČEBE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDO IN Z IZVRŠITELJI NA TRAJNI IN NEODTUJNI PRAVICI SLOVENSKEGA MARODA DO SAMODOLČEBE.
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

MANDAT
V
IZREDNA
SEJA
26

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 26. izredna seja (2. in 6. julij 2010)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2012

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 26. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2010 (Rb2010), EPA 1110-V
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2010 IN 2011 (ZIPRS1011-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1111-V
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-J), NUJNI POSTOPEK, EPA 1112-V
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POSOJILU HELENSKI REPUBLIKI (ZPHeIR), NUJNI POSTOPEK, EPA 1113-V

VSEBINA

1. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2010 (Rb2010), EPA 1110-V.....	8
BORUT PAHOR.....	8
DR. FRANC KRIŽANIČ	10
RENATA BRUNSKOLE.....	12
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	13
BOJAN KONTIČ	15
BOJAN KONTIČ	17
JANEZ JANŠA.....	19
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	21
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	24
FRANC JURŠA.....	27
BOGDAN BAROVIČ.....	28
MAG. BORUT SAJOVIČ	31
MAG. MITJA GASPARI.....	33
FRANC BOGOVIČ	40
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	43
JANEZ JANŠA.....	47
SILVEN MAJHENIČ.....	53
RENATA BRUNSKOLE.....	54
MAG. ANDREJ VIZJAK	55
MAG. ANDREJ VIZJAK	56
MAG. BRANKO GRIMS	58
DR. LUKA JURI	61
MAG. BRANKO GRIMS	63
GVIDO KRES.....	63
BOGDAN ČEPIČ.....	64
FRANC PUKŠIČ	67
RUDOLF PETAN	71
DR. PETER VERLIČ	73
MATEVŽ FRANGEŽ	75
MARJAN BEZJAK.....	78
IVAN GRILL	79
FRANCO JURI.....	81
ZVONKO ČERNAČ.....	84
JOŽE TANKO	87
RADO LIKAR.....	88
DR. FRANC KRIŽANIČ	89
JOŽE TANKO	89
ZVONKO ČERNAČ.....	91
DR. FRANC KRIŽANIČ	91
ZVONKO ČERNAČ.....	92
DR. FRANC KRIŽANIČ	92
ZVONKO ČERNAČ.....	93
JOŽE TANKO	93
DR. FRANC KRIŽANIČ	94
BOGDAN BAROVIČ	94
DR. FRANC KRIŽANIČ	95
BOGDAN BAROVIČ.....	95
DR. FRANC KRIŽANIČ	95
DR. FRANC KRIŽANIČ	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96

JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
JOŽE TANKO	96
ZVONKO ČERNAČ	97
JOŽE TANKO	97
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	97
DR. VINKO GORENAK	97
MATJAŽ ZANOŠKAR	98
DR. FRANC KRIŽANIČ	99
LJUBO GERMIČ	100
FRANC JURŠA	102
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	104
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2010 IN 2011 (ZIPRS1011-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1111-V	104
DR. FRANC KRIŽANIČ	104
BOGDAN ČEPIČ	105
BOGDAN ČEPIČ	105
MAG. ANDREJ VIZJAK	107
ALOJZIJ POTOČNIK	107
FRANC JURŠA	108
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-J), NUJNI POSTOPEK, EPA 1112-V	108
MATEJA VRANIČAR	108
BOGDAN ČEPIČ	109
ZVONKO ČERNAČ	110
ALOJZIJ POTOČNIK	111
JAKOB PRESEČNIK	111
FRANC JURŠA	112
BOGDAN BAROVIČ	113
MAG. BORUT SAJOVIC	114
BOGDAN ČEPIČ	115
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POSOJILU HELENSKI REPUBLIKI (ZPHeIR), NUJNI POSTOPEK, EPA 1113-V	116
MATEJA VRANIČAR	116
BOGDAN ČEPIČ	117
ALOJZIJ POTOČNIK	117
JAKOB PRESEČNIK	118
FRANC JURŠA	119
BOGDAN BAROVIČ	120
MAG. BORUT SAJOVIC	120
ANTON COLARIČ	121
ZVONKO ČERNAČ	122
ZVONKO ČERNAČ	123
MAG. BRANKO GRIMS	124

RUDOLF PETAN	124
FRANCO JURI	125
MARJAN BEZJAK	126
ZVONKO ČERNAČ	126
ZVONKO ČERNAČ	126
MATEJA VRANIČAR	127
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	128
MAG. ANDREJ VIZJAK	128
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	128
ZVONKO ČERNAČ	129
BOGDAN BAROVIČ	129
DR. LUKA JURI	130
FRANCO JURI	130
FRANC BOGOVIČ	131
MATEVŽ FRANGEŽ	131
MAG. BRANKO GRIMS	131
RUDOLF PETAN	132
DR. LUKA JURI	132
DR. LUKA JURI	132
MARIJAN POJBIČ	132
FRANC PUKŠIČ	133
FRANC PUKŠIČ	133
DR. VINKO GORENAK	133
MILENKO ZIHERL	133
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	134
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	134
JOŽE TANKO	134
ZVONKO ČERNAČ	135
MARIJAN POJBIČ	135
MAG. ANDREJ VIZJAK	136
RUDOLF PETAN	136
MARJAN BEZJAK	137
FRANC BOGOVIČ	137
IVAN GRILL	137
JOŽE TANKO	138
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	138
MAG. ANDREJ VIZJAK	139
MAG. ANDREJ VIZJAK	139
ROBERT HROVAT	139
MATJAŽ ZANOŠKAR	140
MAG. BRANKO GRIMS	140
RUDOLF PETAN	141
JOŽEF JEROVŠEK	141
IVAN GRILL	141
MAG. ANDREJ VIZJAK	142
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	143
JOŽE TANKO	143
JOŽE TANKO	143
JOŽE TANKO	144

JOŽE TANKO	144
JOŽE TANKO	145
JOŽE TANKO	145
MAG. BRANKO GRIMS	146
MAG. BRANKO GRIMS	146
JOŽE TANKO	147
IVAN GRILL	147
IVAN GRILL	147
IVAN GRILL	148
IVAN GRILL	148
JOŽE TANKO	148
JOŽE TANKO	149
JOŽEF JEROVŠEK	149
JOŽEF JEROVŠEK	149
JOŽEF JEROVŠEK	150
JOŽEF JEROVŠEK	150
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	150
ZVONKO LAH	150
DR. FRANC KRIŽANIČ	151
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	151

Državni zbor V. mandat

26. izredna seja 2. in 6. julij 2010

Predsedujoči: dr. Pavel Ganatar .....predsednik Državnega zbora
mag. Vasja Klavora.....podpredsednik Državnega zbora
France Cukjati..... podpredsednik Državnega zbora
Miran Potrč..... podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 2. julija 2010 ob 10. uri.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ:
Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki
Vlade!

Predsednik Državnega zbora me je pooblastil za naslednje sporočilo.

Ker seja Kolegija predsednika Državnega zbora še ni zaključena, se začetek današnje izredne seje Državnega zbora prestavlja za pol ure. Torej začetek današnje izredne seje bo ob 10.30 uri. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 10.01 in se je nadaljevala ob 10.31.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 26. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in prvega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Franci Kek, ki ga sicer vidim v dvorani, Miran Jerič, Milan Gumzar od 16. ure dalje, mag. Andreja Rihter od 14. ure dalje, Bojan Kontič od 17. ure dalje, Samo Bevk od 17. ure dalje in Silva Črnugelj od 18.30 ure dalje.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 26. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 23. 6. 2010. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na glasovanje. Poslanke in

poslanke prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 26. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2010.**

Predlog rebalansa proračuna je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za predstavitev predloga rebalansa proračuna za leto 2010 dajem besedo predsedniku Vlade, Borutu Pahorju.

Prosim, gospod predsednik.

BORUT PAHOR: Dober dan, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, visoki zbor!

Nedavno tega sem se mudil na Evropskem svetu in ugotavljam, da ni mogoče s kakšno gotovostjo napovedati skorajšnjega izboljšanja gospodarskih razmer. Vsi problemi, ki jih ima Slovenija, so tudi problemi Evropske unije. Tisto, kar me na nek način pozitivno spodbuja je dejstvo, da so problemi, ki jih ima Slovenija, zlasti problemi dinamičnejšega dela gospodarstva in držav Evropske unije.

Skupni javnofinančni primanjkljaj je bil leta 2007 približno 7 % GDP na ravni Evropske unije. Dolg se je v istem obdobju povečal z 59 na skoraj 80 %. Slovenija je med državami, ki imajo relativno nizek, nominalno, relativno nizek dolg. To je 35 % – prva pomembna številka za današnjo razpravo, saj sta javnofinančni dolg in

vprašanje konkurenčnosti, ob cilju fiskalne konsolidacije, dva najpomembnejša cilja, ki jih targetiramo z ukrepi. Rebalans je eden izmed njih. Torej je treba vedeti, da so se makroekonomske razmere v evropskem gospodarstvu poslabšale, da so se sicer zaradi cele vrste ukrepov v lanskem letu deloma izboljšale, vendar pa še vedno ostajajo negotove. Nenazadnje bomo zaradi tega danes diskutirali o Zakonu o poročtvu Grčije in odločitev o ustanovitvi družbe, ki bo v vrednosti 440 milijard evrov pomagala državam v evroobmočju, da se bodo lažje prebijale skozi gospodarske težave.

To je za uvod. Slovenija sodi med tiste države v Evropski uniji, ki je relativno uspešno prebrodila prvo leto dramatičnega padca BDP. To ugotavlja tudi Evropska komisija. Med nami bodo nekatere razlike ali bi bila ta naloga lahko opravljena hitreje, bolje, učinkoviteje. O tem se bo vedno diskutiralo in da kasneje ne pozabim, imam en predlog. Mislim, da smo na tisti stopnji razvoja protikriznega ukrepanja države, ko si spričo nekaterih uspehov, ki smo jih dosegli lahko oddahnemo, spričo nekaterih nalog, ki nas čakajo, pa moramo imeti ves respekt do te dolžnosti. Moj predlog je, da poslanke in poslanci oziroma njihovi predstavniki, parlamentarne stranke oziroma njihovi predstavniki, ne glede na to, ali pripadajo koaliciji ali opoziciji, znova sedejo skupaj, da se pogovorimo o gospodarskih razmerah v Evropi in pri nas in da se morda odločimo za kakšne skupne ukrepe, ki nas čakajo. Če je opozicija pripravljena sprejeti tak predlog, ga je tudi vladna stran pripravljena sprejeti. Predlagam, da se sestanemo še pred poletnimi počitnicami in da pogledamo, kaj je mogoče narediti skupaj. So razlogi, ne bi zahajal v to, zakaj je bila politična volja, na eni in drugi strani, leto dni majnša, kot bi bilo mogoče koristno, vendar pa ne bi podaljševal tega trmarjenja, vsaj kar se vladne strani tiče. Če so opozicijske stranke pripravljene sestiti skupaj z vladnimi in skupaj pogledati nekatere načrte, ki jih imamo, smo mi pripravljene organizirati tak sestanek še pred poletnimi počitnicami. Ne zato, ker se je Vlada znašal v kakšni krizi odločanja, ampak zato, ker smo tisti najbolj boleč del prešli. Mislim, da smo ga uspešno prešli in da smo zdaj na eni točki, ko pa se moramo odločiti kaj bomo. Imamo zelo jasne naloge. Z rebalansom, ki bo zdaj v obravnavi, želimo držati deficit na ravni, ki

je še sprejemljiv, to je 5 %. OK. Želimo v tem času izvesti strukturne reforme: pokojninsko, zdravstveno, plačno, želimo modernizirati javni sektor. Niso lahke naloge. Ali lahko sodelujemo pri tem?

Želimo pogledati, kakšne so možnosti za izboljšanje poslovnega okolja s tujo investicijo. Ali lahko pri tem sodelujemo? Skratka, predlog, ki ga dajem, Franci in ostali bodo kasneje natančneje razložili rebalans proračuna, to politično sporočilo se mi zdi ta hip pomembno. Smo v situaciji v kateri Vlada, po mojem mnenju, relativno uspešno regulira proces gospodarskega okrevanja. Naš cilj je, da konsolidiramo javne finance in da povečamo konkurenčnost. Natančno vemo, kakšne poti vodijo do tja. Menimo, da je nekatere mogoče doseči s socialnim dialogom, nekatere pa s socialnim kompromisom verjetno ne, čeprav so nujne in neizogibne. Če jih, kolikor obstoji možnosti za dialog vsaj znotraj politike, smo nanje pripravljene.

Rad bi povedal nekaj stvari. V današnji diskusiji bo verjetno nekaj kritik na račun tega, da znižujemo odhodkovno stran proračuna na investicijah. V sprejetem proračunu za leto 2010 so načrtovani odhodki za investicije in transfere v višini milijarde in približno 700 evrov. Ob upoštevanem znižanju za 390 milijonov evrov, ki je predlagano v rebalansu za leto 2010, bodo investicije skupaj s transferji še vedno znašale milijardo 280 milijonov evrov, kar je 183 milijonov evrov ali 0,5 % GDP več, kot je bila realizacija v letu 2009. Torej, kljub temu, da se sredstva, namenjena investiranju v predlogu rebalansa, znižujejo, pa je treba povedati, da bo delež sredstev za investicije še vedno znašal 3,7 % BDP, kar je še vedno več kot vsa leta od leta 2006 naprej, 3,2 % v letu 2009, v letih 2008, 2007, 2004 in 2006 pa 2,5 %.

Da se vrnem k bistvu, preden dam besedo finančnemu ministru zato, da rebalans natančneje predstavi. Nekatere države v svetu rastejo z izjemno stopnjo gospodarske rasti. V Evropi to ne uspeva. Imamo socialno državo, zato moramo paziti na socialno kohezivnost. Drugim državam izven Evropske unije tega ni treba. Isto težavo ima tudi Slovenija. Ampak mi ne samo, da ne želimo, tudi ne smemo izključiti ne okoljevarstvenega ne socialnega elementa iz trajnostnega razvoja. Treba je torej preučiti, spoštovane

gospe in gospodje, kako lahko v razmerah, ko ostajamo zavezani trajnostnemu razvoju, to pa je tudi socialnim in okoljskim elementom, konkurenčni na mednarodnih trgih. V Evropi to danes ne uspeva.

Znotraj te Evrope je tudi Slovenija. Slovenija se po parametrih ni bistveno poslabšala. Marsikje se je izboljšala v primerjavi z nekaterimi drugimi državami znotraj evroobmočja, obstaja pa še veliko manevrskega prostora. Povedal sem, da je modernizacija javnega sektorja tukaj najpomembnejša skrb države, pri čemer moramo iti v pokojninsko reformo, v zdravstveno reformo in v sistem plač v javnem sektorju. Mislim, da to lahko storimo tudi ob enem povečanem dialogu znotraj opozicije in koalicije, zlasti, ker slišim, da opozicija pripravlja nekaj ukrepov, za katere se bo presojalo, da so ukrepi, ki jih Vlada nima. To ni res, tudi mi jih imamo in jih želimo dati v presojo temu visokemu zboru. Slovenija se je v letu 2009 relativno dobro znašla. Mi smo poskrbeli za to, da ljudje niso plačali visoke cene gospodarske krize.

V letu 2010 želimo izboljšati konkurenčnost, ker dolgoročno ne moremo servisirati odhodkov za socialne transferje. Želimo narediti red in disciplino v socialnih transferjih, da dejansko targetiramo ljudi, ki so se znašli v socialnih težavah. Vse to se dogaja. Rebalans je samo eden od inštrumentov, ki ga imamo pred seboj, držanje deficita pod ravnjo, ki je še sprejemljiva. Naša želja je, da leta 2013 prepolovimo javnofinančni primanjkljaj. V tem času moramo izvesti strukturne reforme in kar je najbolj pomembno, moramo izvesti tudi modernizacijo javnega sektorja. To bo težko, ker imamo sindikate javnega sektorja, ki imajo svoj pogled na to vprašanje. Naloge niso lahke, vendar mislim, da jih lahko izpeljemo. Mislim, da nam bo lažje, če jih po vsem tem času izpeljemo skupaj. Z vladne strani ta pripravljenost je, če pa je tudi s strani opozicije, pa bomo morda toliko lažje kakšno stvar dosegli s skupnimi napori.

Zdaj pa vabim ministra Križaniča, da predstavi rebalans. Prosim.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Prosim, besedo ima minister za finance, dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa spoštovani!

Torej sedanji rebalans je, skupaj s spremembo in na področju trošarinske zakonodaje, del spopada Slovenije z najnovejšo fazo v katero je zdrsnila gospodarska kriza na svetu. Če bi rekel, da je bila prva faza pretirano ekspanzivna fiskalna politika na svetovni ravni, konjunktura od 2002 do 2007, potem je sledila kriza nepremičninskemu trgu sredi leta 2007, najprej v ZDA in se je potem širila preko vpadanja kreditne aktivnosti in ocene o povečanem tveganju, tako imenovanem Kredit Kranch, naprej do 2008, ko je prišlo do zloma banke Lehman Brothers, napak pri sanaciji tega problema in potem do popolne zamrznitve kreditnega trga vpada, povpraševanja gospodarske aktivnosti, rasti brezposelnosti in potem koordiniranega odgovora prvič v zgodovini na svetovni ravni, še bolj pa na evropski, ekspanzivne fiskalne politike. V tej politiki smo mi prvič povečali deficit, drugič smo z ustreznimi ukrepi na področju fiskalnega finančnega sektorja, tako z garantnimi shemami, kot neposredno z depoziti, preprečili zlom tega sektorja. Potem smo zagotovili rast kreditne aktivnosti in z akcijami hčerinske družbe KAD, posebne družbe za prestrukturiranje slovenske izvozne in razvojne družbe, slovenskega podjetniškega sklada in pa tehnološke agencije, omogočili gospodarstvu, da se je tudi v teh težkih časih začelo tehnološko in tržno prenavljati in pripravljati preboj za obdobje po začetku gospodarske rasti. Obenem smo z ukrepi na trgu dela preprečili širjenje revščine in bistveno povečanje brezposelnosti. Vse to skupaj je privedlo do primanjkljaja. Lani je bilo okrog 5,7 %, gledano konsolidirano tudi na ostale blagajne, ne samo na ožjo državo in v sedanji krizi fiskalne stabilnosti in krizi na trgu obveznic, hkrati izvajamo vzpostavitev kreditorja na zadnji ravni v Evropski uniji.

Trenutno imamo v postopku dva zakona, kjer se Slovenija priključuje najbolj razvitim državam, ki ukrepajo. Hkrati krčimo primanjkljaj, da bi dali trgu jasen signal, da primanjkljaj obvladujemo in da smo kredibilen kreditojemalec. Pri tem nikakor ne zanemarjamo akcij za razvojni preobrat. Še naprej spodbujamo raziskave in razvoj, uvajanje novih tehnologij in novih podjetij in z olajšavami pri davku od dohodka pravnih oseb tudi dodatno omogočamo razvojno aktivnost obstoječih uspešnih podjetij. Če gremo na rebalans, potem je razlogov za pripravo tega rebalansa poleg osnovnega

sistemskega, da damo signal, da smo sposobni obvladovati svojo fiskalno pozicijo, več. To so nove slabše napovedi. Drugačna gibanja nekaterih ključnih kategorij davčnih prihodkov in pa tudi vključitev pomoči Grčiji.

Urad za makroekonomske analize in razvoj je Vlado že v mesecu aprilu seznanil z novimi makroekonomskimi izhodišči, ki so podlaga tako za pripravo rebalansa Državnega proračuna za leto 2010, kot tudi za spremembe državnega proračuna za leto 2011 in pripravo državnega proračuna za leto 2012. Dejstvo je, da novelirana makroekonomska izhodišča poslabšujejo makroekonomsko sliko in s tem javnofinančno situacijo za letošnje in prihodnja leta. Pomoč Grčiji, ki jo bomo izvedli skladno z dogovorom vseh držav članic evroskupine, prav tako zahteva od Slovenije pripravo rebalansa državnega proračuna, saj je treba v okviru B–bilance, bilance finančnih terjatev in naložb, zagotoviti približno 140 milijonov evrov za dano posojilo Grčiji. Pomembno je poudariti, da pomoč Grčiji ne bo povečala našega proračunskega primanjkljaja in prav tako se, zaradi pomoči, državni proračun ne bo dodatno zadolževal, saj bo šlo za prerazporeditve znotraj depozitov države. Novelirane ocene posameznih ključnih kategorij prihodkov državnega proračuna do konca leta 2010 kažejo, da bodo predvideni prihodki državnega proračuna za leto 2010 približno 541 milijonov oziroma 1,5 % nižji od tistih, ki so načrtovani v sprejetem proračunu. Izpad prihodkov je še posebej visok pri davku od dohodkov pravnih oseb, saj znaša 281 milijonov evrov.

Ko smo pripravljali ocene prihodkov za leto 2010, smo ocenjevali, da že ob tako znižanih akontacijah za leto 2008 ne more priti do visokih vračil, ki so se dejansko, aprila in maja letos, zgodila in naknadno soupade tudi akontacija tega davka za letošnje leto. Po upoštevanju vseh relevantnih faktorjev in zadnjih ocen ter zadnjih napovedih Umarja, kot izhajajo iz spomladanskega poročila, se davčni prihodki za leto 2010 gibljejo na okoli 6 milijard in 500 milijonov evrov. Na nižjo realizacijo proračunskih prihodkov v letu 2010 najbolj vplivajo nižja realizacija prihodkov na koncu leta 2009, nove makroekonomske napovedi za 2010 in višja vračila in dodatno nižja akontacija davka od dohodkov pravnih oseb. Proračunski

primanjkljaj, kot delež v BDP, bi se v letu 2010 zvišal že samo zaradi novih, nižjih nominalnih ocen BDP, in sicer bi bil proračunski primanjkljaj, ob enakih ocenah prihodkov in enakih odhodkih, kot so v sprejetih proračunih, nominalno enak, to je, milijardo 826 milijonov evrov kot je bil načrtovan, kot delež BDP pa bi znašal 5,2 % in ne 5 % kot smo načrtovali ob njegovem sprejetju.

Ob uveljavitvi ukrepov na prihodkovni strani in ob predlaganem znižanju odhodkov se bo proračunski primanjkljaj nominalno znižal za 60 milijonov evrov in kot delež BDP zdrsne nekoliko pod 5 % oziroma po zaokroženju bo ostal na 5 %. V predlogu rebalansa se odhodki znižujejo za 600 milijonov evrov, od tega 431 milijonov v integralnem, domačem delu. Namenska sredstva se znižujejo za 34 milijonov evrov, prav tako pa so proračunski uporabniki še enkrat preverili izvedljivost projektov, ki se financirajo iz EU sredstev in v letošnjem letu se ta znižujejo za 135 milijonov evrov glede na načrtovana zelo ambiciozna sredstva v letošnjem letu.

Plače in prispevki se v tem okviru znižujejo za 18 milijonov evrov. Proračunski uporabniki so še enkrat preverjali izračune za plače in pri vseh, kjer je bilo ugotovljeno, da sredstva presegajo potrebni obseg, se ta znižujejo. Zaenkrat novi dodatni ukrepi, ki bi pomenili potrebo po pogajanjih sindikatov javnega sektorja za leto 2010, se pravi, za letošnje leto niso predvideni, je pa to potrebno in predvidena bo projekcija za leto 2011 in 2012. Treba je poudariti, da je velik del ukrepov na področju plač vključen že v sprejeti proračun, in sicer zamik tretje in četrte četrtine odprave plačnih nesorazmerij na 1. oktober 2010 in 1. oktober 2011. Splošna uskladitev plač samo za polovico rasti cen, ukinitve redne delovne uspešnosti, znižanje delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, regres v višini 692 evrov na zaposlenega v javnem sektorju, kar je manj kot, če bi regres rasel v skladu z dogovori. Izdatki za blago in storitve se po rebalansu znižujejo za 71 milijonov evrov. Izdatki za blagovne storitve se v tem okviru za 20 milijonov evrov znižujejo tudi pri posebnem materialu in storitvah, to je pri vojski in policiji. Skupna predvidena višina izdatkov za blago in storitve je pod nivojem realizacije za leto 2008 in 2009. Realizacija v letu 2008 je bila 864 milijonov evrov v predlogu rebalansa

pa je 823 milijonov evrov ali pa 95 % realizacije za 2008 in 98 % realizacije za 2009, tukaj je varčnost dokaj ostro postavljena.

Investicije in integralni transferji se znižujejo za 390 milijonov evrov, od tega je 45 milijonov evrov namenskih sredstev Ministrstva za promet. V sprejetem proračunu za leto 2010 so načrtovani odhodki za investicije in investicijske transfere v višini milijarde 670 milijonov evrov. Ob upoštevanem znižanju, ki je predlagano v predlogu rebalansa za leto 2010, bodo investicije skupaj z investicijskimi transferji znašale milijardo 280 milijonov evrov ali 390 milijonov manj od načrtovanih, pa še vedno več kot v prejšnjih letih. Če z rebalansom državnega proračuna v leto 2010 nismo želeli posegati v pravico posameznikov in dodatno zniževanje plač in pokojnin, je bilo edino možno znižati sredstva namenjena za investicije in investicijske transfere.

Spremembe na področju, ki bi posegale v pravice posameznikov, bi predhodno želeli uskladiti s socialnimi partnerji in tega v tako kratkem času, kot smo ga imeli za pripravo rebalansa, ni bilo mogoče. Poleg tega je treba še enkrat omeniti, da so bile določene spremembe oziroma ukrepi že pripravljeni in tudi vključeni v sprejeti proračun za leto 2010.

Področje plač sem obrazložil, prav tako pa je treba povedati, da se bodo pokojnine in ostali transferji posameznikom v letošnjem letu usklajevali s polovico tistega, kar je bilo sicer predvideno. Za pokojnine – polovica rasti plač in za transfere posameznikov – polovica rasti cen.

Naslednja kategorija, ki se znižuje je znižanje odhodkov za plačila obresti, in to za 30 milijonov evrov. Zaradi uspešne izdaje dveh obveznic v prvem četrtletju tega leta, so bile vnaprej plačane obresti in stroški izdaje obeh obveznic bistveno manjši, kot smo predvidevali ob pripravi proračuna za leto 2010. Zato ocenjujemo, da bodo realizirana plačila obresti na koncu tega leta okoli 30 milijonov nižja, kot so bila predvidena v sprejetem proračunu za leto 2010.

Znižujejo se tudi sredstva transferov v Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma v pokojninsko blagajno. Potrebno zagotavljanje sredstev državnega proračuna za to blagajno, se spričo višje

rasti plač v letošnjem letu, tiste, ki je bila predvidena ob pripravi letošnjega proračuna, lahko na podlagi 5 mesečne realizacije in zadnjih ocen, zniža za 25 milijonov evrov.

Nadaljnje se znižujejo plačila v evropski proračun. Glavni razlog za možno oziroma verjetno znižanje odhodkov, ki so namenjeni plačilu v evropski proračun, je v nižji oceni pobranih carin. 75 % teh carin se namreč nameni naprej v proračun EU.

Drugi razlog je v nižji oceni nominalnega bruto domačega produkta, kar izhaja iz novih makroekonomskih izhodišč in sprememb evropskega proračuna za leto 2010.

Spoštovane poslanke in poslanci! Pomembno je, da znamo in zmoremo v teh časih, za katere lahko rečem, da so javnofinančno zelo težki, pravočasno in pravilno reagirati. Zavedati se moramo, da bomo z znižanjem odhodkov, ob zelo znižani fiskalni kapaciteti zaradi zadnje davčne reforme, ki ji niso sledile strukturne spremembe na odhodkovni strani, nekoliko znižali proračunski primanjkljaj, in sicer za 60 milijonov evrov, razvitemu svetu pa dali signal, da smo njegov odgovoren in stabilen del. Verjamem, da boste ob tem zavedanju predlog, ki je pred vami, tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Predlog rebalansa proračuna je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko, kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članici Renati Brunskole.

Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade z ministricami in ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor je predlog rebalansa obravnaval na 24. nujni seji 30. junija.

Odboru so bili posredovani vloženi amandmaji poslanca Lászlá Göncza, Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ter Odbora za promet, kot zainteresiranega delovnega telesa.

Odboru so bila posredovana mnenja naslednjih zainteresiranih delovnih teles: Komisije za nadzor javnih financ, Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino, Odbora za obrambo, Odbora za

promet, Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, Odbora za zdravstvo, Odbora za gospodarstvo, Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Komisije za narodni skupnosti in Odbora za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj, ki so se seznanila s predlogom rebalansa in z izjemo Odbora za promet niso oblikovala in sprejela svojih amandmajev.

V razpravi o predloženem rebalansu so člani odbora iz vrst opozicije podali kritične ocene o predlaganem rebalansu, ki so se nanašale najprej na očitke o konceptualni zgrešenosti rebalansa in o nepravčasnem ter nepravilnem ukrepanju Vlade. Poudarjeno je bilo, da bi bilo ob nastopu finančne in gospodarske krize, zaradi katere so se razmere v gospodarstvu bistveno poslabšale, sledil pa je posledični padec gospodarske aktivnosti in bruto družbenega proizvoda, pričakovati pravočasno ukrepanje Vlade, tudi v smeri sprememb sprejetih odločitev prejšnje vlade. Poudarjeno je bilo tudi, da je očitno temeljni razlog za predlagani rebalans padec gospodarske aktivnosti, ki je povzročil nižji priliv proračunskih prihodkov iz naslova davkov od dohodkov pravnih oseb. Z vidika pravilnosti ukrepanja Vlade, bi bili pričakovani ukrepi za spodbujanje gospodarske aktivnosti, Vlada pa ukrepa v smeri zniževanja investicij in na drugi strani zvišuje trošarine. S tem se problem prevelikega primanjkljaja, po oceni opozicijskih poslancev, ne rešuje, temveč le časovno zamika v prihodnje obdobje, gospodarska aktivnost pa bo še nadalje upadala. K temu prispeva tudi predvideni dvig trošarin, zaradi katerega se zmanjšuje konkurenčnost slovenskega gospodarstva in znižuje standard oziroma kupna moč prebivalstva. Poudarjeno je bilo, da je bilo poldrugo leto časa za socialni dialog, pa Vlada tega ni izkoristila, da bi lahko zdaj globlje posegla v javni sektor. Preveriti bi bilo treba nadaljnjo potrebnost vseh funkcij, tako ministrstev kot tudi javnih zavodov in ta sektor posledično prestrukturirati. Poudarjeno je bilo tudi, da višina odhodkov proračuna, zdaj v kriznih časih, precej presega tisto iz obdobja konjunktore oziroma, kot je bilo rečeno, obdobja debelih krav. Med drugim je bilo opozorjeno še na veliko število neučinkovitih institucij, pa tudi na dodatne rezerve na strani odhodkov, zlasti na področju materialnih stroškov ter na neaktivnost Vlade na področju ureditve

vprašanja najemnin za prostore vladnih služb.

V razpravi članov Odbora za finance iz vrst koalicijskih poslanskih skupin, po mnenju katerih predlagani rebalans zagotavlja ustrezno financiranje proračunskih izdatkov v sedanjem kriznem obdobju, je bilo med drugim poudarjeno, da je višina nekaterih odhodkov na področju javnega sektorja res zaskrbljujoča, a je treba upoštevati razloge, ki vplivajo na ta gibanja. Omenjeno je bilo tudi dodatno zaposlovanje zaradi izpolnjevanja normativov, na primer v vrtcih, zaposlovanje v vojski, pravosodju in policiji, kjer kadrov primanjkuje, pa tudi vpliv reforme plač zaposlenih v javnem sektorju v letu 2008. Podana je bila ocena, da je predvideno zmanjšanje investicij v tem trenutku morda najmanj boleč ukrep. Ostala vprašanja glede krčenja porabe pa bodo aktualna v okviru razprave o predlogu sprememb že sprejetega proračuna za prihodnje leto. Na rast gospodarske aktivnosti pa vpliva tudi povečanje proizvodnje, zato povečanje nekaterih proračunskih odhodkov sledi temu namenu. Ob očitkih opozicije o bistvenem povečanju proračunskih odhodkov v obdobju krize v primerjavi z odhodki proračuna v obdobju konjunktore, je bilo opozorjeno na dejstvo, da gre za uresničevanje obveznosti, ki jih je uzakonila prejšnja vlada.

Odbor se je opredelil do amandmajev in pri tem podprl amandmaje Odbora za promet in Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke v zvezi z investicijskim vzdrževanjem in gradnjo državnih cest. Odbor pa ni podprl nobenega od ostalih vloženih amandmajev in se ni opredelil do dveh amandmajev Odbora za promet. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Narodnih skupnosti bo predstavil dr. László Göncz.

Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, ministrice in ministri, kolegice in kolegi!

V naši poslanski skupini, kot tudi v okviru narodnih skupnosti, se zavedamo, da je, glede na dejanske okoliščine v naši

družbi in gospodarstvu, rebalans proračuna za leto 2010 potreben oziroma nujen. Predvsem zaradi izrazitega zmanjšanja načrtovanih prihodkov ter tudi drugih finančnih težav, za katere smo morda do neke mere tudi sami krivi, ki so nas prizadele kot posledica še vedno precej izrazite in nepredvidljive gospodarsko-finančne krize, je treba stanje tudi z rebalansom vsaj do neke mere sanirati. To žal ne gre drugače, kot z zmanjševanjem določenih postavk na odhodkovni strani državnega proračuna.

Ob zavedanju resnosti finančnega položaja smo tudi na seji Komisije za narodni skupnosti izrazili načelno podporo rebalansu proračuna. Poudarjamo, da v situaciji, kot smo ji priče danes, je še posebej pomembno, da se pri pripravi in sprejemanju rebalansa proračuna sprejemajo strokovno utemeljene in preišljene odločitve. Kot predstavnik narodne skupnosti v tem visokem zboru se ne bom poglobljeno spuščal v osnovna vsebinska vprašanja predloga rebalansa proračuna. Vprašanja, kot je ocena primernosti velikosti krčenja denarnih sredstev na odhodkovni strani ter kakšna je njegova vsebinska struktura, so se v preteklih dneh odpirala v krogih strokovnjakov in tudi na sejah delovnih teles Državnega zbora. Na osnovi, sicer dokaj različnih mnenj strokovne javnosti, izpostavljam zgolj vprašanje primernosti občutnega posega v investicijske postavke, in to predvsem iz razloga, ker to pogojuje veliko posledičnih vplivov na gospodarsko rast in posredno tudi na socialno zanesljivost oziroma ogroženost prebivalstva. Ne dvomim v to, da bo v zvezi s tem danes postavljenih še veliko vprašanj in predstavljenih veliko mnenj, vendar upam oziroma bi rad verjel, da je Vlada prav ta vidik temeljito pretehtala in se je odločala na osnovi vzdržnih argumentov ali pa vsaj po načelu izbire bolj ugodne variante.

V nadaljevanju predstavitev stališča poslanske skupine se bom osredotočil na tisti vidik oziroma dimenzijo predlaganega rebalansa proračuna, ki se neposredno ali posredno nanaša na narodni skupnosti. Kot sem to v zadnjih dneh že nekajkrat omenil, je pomembno poudariti, da je Vlada, kljub izredno težkemu stanju na področju javnih financ, v večini primerov spoštovala svojo obljubo in na področju financiranja programov oziroma dejavnosti avtohtonih

narodnih skupnosti, poleg izjeme, ki jo bom še predstavil, ni prišlo do krčenja finančnih sredstev. Lahko ugotovimo, da v sprejetem proračunu zagotovljeni zneski za leto 2010 ostajajo, na tako imenovani narodnosti postavki tudi po sprejetju predlaganega rebalansa, nominalno enaki prvotnim zneskom. Tovrsten korekten pristop Vlade je treba na tem mestu pozdraviti. Kljub temu pa je treba opozoriti na nekatere pomembne vidike, ki jih bo treba v prihodnje, pri oblikovanju oziroma preoblikovanju proračunov za naslednja leta, upoštevati. Na tako občutljivem področju, kot je obstoj in dejavnost avtohtonih narodnih skupnosti, je zelo pomembno, da se, kljub splošnim finančnim trendom družbe, omogočijo objektivne možnosti poleg ohranjanja tudi za razvoj omenjenih skupnosti, kar pa v okviru zgolj nominalno identičnega zagotavljanja posameznih finančnih obsegov na daljši, večletni rok ne zadošča. Zaradi splošnih finančnih razmer v zadnjih dveh letih ostaja namreč odprtih oziroma nerešenih nekaj projektov, predvsem določenih programov na področju investicij na narodnostno mešanem območju na obali in v Prekmurju, ter na področju infrastrukture, ki je na omenjenih območjih še posebej pomembna z vidika zagotavljanja ugodnih ali vsaj enakovrednih bivalnih okoliščin. Nerešeni so tudi še nekateri predvideni kreativni programi z dodano vrednostjo na določenih vsebinskih področjih narodnih skupnosti. Tudi ob tej priliki je treba poudariti, da kljub večkratnim opozorilom na področju zagotavljanja gospodarske osnove narodnim skupnostim, nismo uspeli narediti koraka naprej, to področje je celo v zadnjem času žal še nekoliko nazadovalo. Kljub formalnemu dogovarjanju smatram, da je tukaj še nekaj rezerv in tudi pozivam izvršno vejo oblasti, da temu vprašanju posveti potrebno pozornost.

Želim tudi opozoriti na nujnost oziroma potrebo po bolj intenzivnem pristopu na področju bolj objektivne analize stanja avtohtone narodne skupnosti, ter predvsem na nujno nadgradnjo manjšinske zakonodaje, kar se kljub sprejetim obljubam Vlade oziroma vladnih strank v koalicijski pogodbi žal prepočasi uresničuje, na kar smo že večkrat opozorili. V narodni skupnosti smo namreč prepričani, da bi ob določenih vsebinskih dopolnitvah zakonodaje oziroma njeni predlagani nadgradnji, marsikdaj tudi brez dodatnega

obremenjevanja proračuna, kar tudi sicer ni namen, lahko tudi z vidika financ prišli do boljših, predvsem bolj transparentnih rešitev. Sicer se neposredno ne nanaša na današnjo vsebino, vendar kljub temu se mi zdi omembe vredno vprašanje, da se v zadnjem času v slovenskem političnem in medijskem prostoru oziroma v določenih tovrstnih krogih večkrat pojavlja tematika nekaterih netransparentnih, neutemeljenih in tudi netočnih primerjav avtohtone italijanske in madžarske narodni skupnosti s slovenskimi skupnostmi v zamejstvu. Brez poglobljanja te problematike, naj mi bo tokrat dovoljenja zgolj subjektivna ocena, da obe omenjeni skupnosti sproti izražata maksimalno, moralno in politično podporo vsem prizadevanjem v prid zamejski slovenski skupnosti. Ni dvoma o tem, da lahko mi najbolj občutimo in ocenimo njihovo stisko in težave ob določenih problematičnih situacijah in negativnih trendih, ki so jih deležni, zato si tudi prizadevamo za čim tesnejše sodelovanje z njimi. Prav tako je treba sprejeti dejstvo, da se kljub načelno in pravno dokaj ustrezni slovenski manjšinski politiki, tudi avtohtone narodne skupnosti na območju Republike Slovenije, ubadamo z izredno perečimi demografskimi, sistemskimi in vsebinskimi težavami. V kontekstu včerajšnjih Odmevov na RTV Slovenija, ob več kot 20 %, žal konstantnem zmanjševanju v naši skupnosti, v 10 letnem statističnem obdobju, torej od enega štetja prebivalstva do naslednjega, bi se tudi za nas lahko reklo v narekovaju in citiram, "da umiramo na obroke". To omenjam zgolj zaradi opozarjanja na aktualnosti manjšinske problematike, ki je v primeru sleherne skupnosti edinstvena in specifična ter vedno aktualna, kar ne sme biti zanemarjeno niti v težkih gospodarsko-financijskih okoliščinah. To velja tako za Slovenijo, kljub temu, da je na tem področju v zadnjih desetletjih dejansko veliko storila, kot tudi za sosednje in ostale države v tem geografskem prostoru.

Na koncu želim še opozoriti na problem, ki je pogojeval nastanku enega od dveh amandmajev, ki sem ju vložil v zvezi s predlaganim rebalansom. V predlogu rebalansa se žal predvidevajo tudi zmanjšanja sredstev pri dokončanju investicije dvojezične Osnovne šole I v Lendavi, spremenjen je tudi izhodiščni znesek, ki je bil sprejet pred nekaj leti, kar je dokaj nenavadno in poleg konkretnih

negativnih finančnih posledic predstavlja tudi težavo načelne narave. Najbolj sporno je, da na to nihče od pristojnih, niti na Komisiji za narodni skupnosti, kaj šele, da bi se o tem glede specifičnosti tovrstnih projektov usklajevalo, ni spregovoril. Gre za primarno zadevo na narodnostno mešanem območju, kjer živi ena od avtohtonih skupnosti, zato bi pričakovali, da bo ravnanje v zvezi s tem temu primerno oziroma v kontekstu, kot to gospod predsednik Vlade in pristojni minister stalno poudarjata.

V tem splošnem delu predstavljanja stališč ne želim zadevo dodatno konkretizirati, pričakujem pa ustrezno rešitev v zvezi z omenjeno problematiko oziroma podporo amandmaju s strani poslank in poslancev, kljub načelno odklonilnemu stališču pristojnega delovnega telesa in tudi Vlade. Hkrati pa opozarjam na nekatere splošne težave v sistemu financiranja tovrstnih projektov, ki so bodisi pravno-sistemske narave ali nastajajo zaradi raznolikosti interpretacij določenih zakonskih določb oziroma njihovi nedorečenosti. Zato pozivam Vlado oziroma njene pristojne službe, da v zvezi s tem v najkrajšem možnem času, v sodelovanju z narodnimi skupnostmi, pristopimo k sistemski izboljšavi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bojan Kontič.

Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala, predsednik. Gospod predsednik Vlade, ministrice, ministri, kolegice in kolegi!

Rebalans proračuna za leto 2010 je pripravljen na podlagi nižjih napovedi gospodarske rasti za to leto, torej za leto 2010. Kljub nižjim napovedim je treba ohraniti pozitivno vzdušje ob 0,6 % gospodarski rasti. Smo v obdobju gospodarskega okrevanja, kjer je treba delovati še posebej preudarno. Grčijo je zajela dolžniška kriza, negativni učinki grške krize so se prenašali na Portugalsko in Španijo, znižanje bonitet in podražitev zadolževanja teh držav pa je poslabšalo njihovo okrevanje. Treba je bilo ukrepati in članice evroobmočja so ukrepale za ohranitev evra. Nevarnost, da bi se ti učinki

prenesli na druge države članice, je bila omejena. Slovenija se je težavam, kot sta jih imeli Portugalska in Španija, izognila.

Mnogi omenjajo, da gre s posojilom Grčiji za direktno pomoč tej državi, da gre za nepovratna sredstva. Pri tem se namerno spregleda, da v bistvu rešujemo evro in evroobmočje, posledično pa tudi naš položaj v prihodnje. V rebalansu so rezervirana sredstva za pomoč Grčiji, ki pa ne povečujejo primanjkljaja, ker gre le za posojilo Grčiji. Res pa je, da bo treba spremeniti fiskalna pravila držav članic Evropske unije v okviru pakta stabilnosti in rasti, ki so dopuščala, da se je Grčija zadolževala preko konvergenčnega kriterija dolga 60 % bruto domačega proizvoda. Treba je omeniti, da se zaradi posojila Grčiji bruto dolg države ne bo povečal, ker bo Vlada prerazporedila sredstva, ki jih je že v preteklosti pridobila za financiranje svojih obveznosti in za zagotavljanje likvidnosti finančnega sistema. Vlada je namreč povečala depozite bankam v letu 2009 iz 1,4 milijarde evrov, v letu 2008 pa na 3,5 milijarde evrov.

Glavni razlog za rebalans je torej nižja gospodarska rast, ki je znižala davčne prihodke državnega proračuna za skoraj 525 milijonov evrov. Treba je ukrepati, da se prepreči naraščanje primanjkljaja. Za krepitev bonitetne ocene Slovenije je namreč potrebna zavezanost države k fiskalni preudarnosti na srednji in dolgi rok ter stabilni zgledi za prihodnost. Tega se zaveda tudi Vlada. Pripravila je rebalans proračuna, ki zmanjšuje proračunske odhodke za dodatnih 600 milijonov evrov in pripravlja strukturne ukrepe, ki bodo upoštevani v spremembah proračuna za leto 2011 in proračuna za leto 2012 in bodo omogočili dolgoročno vzdržnost javnih financ. Kljub večjemu padcu prihodkov je v rebalansu predlagano znižanje odhodkov, ki je za 60 milijonov višji od padca prihodkov, kar bo proračunski primanjkljaj zmanjšalo za 0,2 % bruto domačega proizvoda. Na podlagi tega dejstva bo proračunski primanjkljaj pod 5 % bruto družbenega proizvoda, primanjkljaj širšega sektorja države pa 5,7 % bruto domačega proizvoda, kar pomeni, da bo primanjkljaj Slovenije pod povprečjem evro in EU območja.

Predlagano znižanje primanjkljaja v rebalansu proračuna je v skladu s politiko znižanja primanjkljaja do leta 2013, in to pod 3 % bruto domačega proizvoda.

Vsekakor pa je predlog znižanja primanjkljaja v skladu s priporočili, ki so bila dana za izvedbo fiskalnih izhodnih strategij, ki večinoma temeljijo na znižanju izdatkov. Predlagani rebalans proračuna za leto 2010 je Evropska komisija že ocenila, in to pozitivno. S tem podpira zavezo Slovenije, da kljub slabšim pogojem od pričakovanih doseže zastavljene fiskalne cilje, ki predvidevajo fiskalne prihranke v višini 1,25 % bruto domačega proizvoda. Doseganje fiskalnih ciljev se Vlada dobro zaveda, ker je treba voditi preudarno fiskalno politiko, kar ni značilno za mandat pred tem in posledično otežuje fiskalno konsolidacijo sedanji vladi in okrevanje gospodarstva. To je treba povedati. Vlada je za leto 2010 že sprejela ukrepe, ki na podlagi interventnega zakona zmanjšujejo obveznosti v proračunu za leto 2010 v višini 400 milijonov evrov. Seveda pa je Vlada pri zmanjševanju javne porabe omejena, ker zakonske obveznosti že presegajo 80 % državnega proračuna. S spremembami Zakona o izvrševanju proračuna je prejšnja vlada prikrila te dodatne obveznosti, ker ni opravila in pripravila, ter Državni zbor ni sprejel, to smo že večkrat omenili, sprememb proračuna za leto 2009. Dodatne zakonske obveznosti v letu 2009 so nastale zaradi predvolilnih obljub in ostalih sprememb in znašajo skoraj 400 milijonov evrov. Zaradi tega je Vladi na voljo manjši manevrski prostor za protikrizno delovanje, kot je bil recimo na voljo v letu 2004.

Dejstvo je, da bi bili prihodki, brez izvedbe davčne reformne, v letu 2010 višji za 3 % bruto domačega proizvoda oziroma okoli 1,2 milijardi evrov. Res je sicer, da je bilo z davčno reformo razbremenjeno gospodarstvo in v manjši meri tudi prebivalstvo, vendar pa so imeli od te davčne reforme največ najbogatejši. Seveda pa ni problem v tem, da je davčna reforma razbremenila gospodarstvo, problem je v tem, da niso bili v prejšnjem mandatu sorazmerno znižani javnofinančni odhodki. Rast odhodkov konsolidirane bilance javnega sektorja za 34 % do leta 2008, glede na leto 2004 in naraščanje zakonskih obveznosti, so precej zmanjšali manevrski prostor za delovanje Vlade v času krize. Poročilo Evropske komisije glede stanja javnih financ namreč kaže, da je bilo zapuščeno slabše stanje javnih financ, kot je bilo predano v letu 2004. Prav tako ima Virantova plačna reforma 2 krat višje učinke, kot jih je napovedal. Višina

potrebnih sredstev za odpravo plačilnih nesorazmerij je namreč 800 milijonov namesto napovedanih 400 milijonov.

Gospod Vizjak, jaz razumem vašo nervozo, ampak vas prosim, da se umirite.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Nadaljujte, gospod Kontič. Prosim za mir in pozornost v dvorani.

BOJAN KONTIČ: Če se osredotočimo na sedanje stanje, gospodarsko stanje, je situacija takšna. Slovenija je trenutno v recesiji, kljub temu pa je treba poudariti, da je ponovna recesija zaradi upada investicij. V prvem četrtletju leta 2010 so bile bruto investicije v osnovna sredstva, glede na predhodno četrtletje 2010, nižje za 8,2 % bruto domačega proizvoda. Padanje investicij je pričakovano zaradi več dejavnikov, težava je v tem, da se je program gradnje avtocest zaključeval ravno pred začetkom recesije, alternativni program za gradnjo železniške infrastrukture pa ni bil pripravljen. Ravno zato so bile v letu 2009 javne investicije v manjšem obsegu, kot bi lahko bile. Zaradi tega je bil dodaten padec investicij v letu 2009. To je dodatno otežilo položaj gradbeništva in recesijo še poglobilo. Takšno je tudi stanje v letu 2010.

Gradbeništvo in poslovanje z nepremičninami sta dejavnosti, ki sta se v letih pred krizo nadpovprečno zadolževali in dosegali nadpovprečne stopnje rasti dodane vrednosti. Padec gradbene dejavnosti v letu 2009 je med dejavnostmi najvišji, prav takšno je stanje v letu 2010. Tako so investicije v prejšnjem mandatu, s pomočjo politike preteklih let, pregrevale gospodarstvo, zdaj pa zavirajo okrevanje gospodarstva zaradi tega pregrevanja. Že podatki o rasti dodane vrednosti gradbeništva od leta 2005 do 2008 kažejo, da je bilo to področje napihnjeno. Leta 2005 je gradbeništvo ustvarilo 5,85 % bruto domačega proizvoda, leta 2008 pa že 7,33 % bruto domačega proizvoda. Največji delež v bruto domačem proizvodu je bil v tretjem četrtletju 2008, ko je gradbeništvo ustvarilo 7,86 % bruto domačega proizvoda. Prav tako podatki o rasti investicij gradbeništva kažejo napihnjenost gradbeništva. Petletno povprečje rasti investicij v gradbeništvo je bilo od leta 2002 do 2006 3,9 %. Leta 2007 pa je bila rast že 17,1 % in leta 2008 10,1 %, kar je precej

več od povprečja evroobmočja. Leta 2007 evroobmočje – 2,1 % rast investicij v gradbeništvo.

Kljub temu je treba poudariti, da ni vse tako črno. V prvem četrtletju 2010 dodana vrednost predelovalnih dejavnosti po dolgem času narašča, prav tako narašča dodana vrednost v transportni dejavnosti. Za 4,5 % je višji izvoz, zaradi naraščanja uvoza je saldo menjave s tujino prispeval k rasti bruto domačega proizvoda za 0,5 % v prvem četrtletju leta 2010.

Prav tako so spodbudni podatki na trgu dela. Brezposelnost je že drugič letos nižja, to seveda ne pomeni, da ni previsoka. Ob koncu maja 2010 je bila na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje prijavljena 98 tisoč 401 brezposelna oseba, kar je 0,9 % manj kot aprila. Tudi podatki o zaposlovanju kažejo pozitiven trend. Na podlagi podatkov za prvih 5 mesecev leta 2010 se je zaposlilo 22 tisoč 784 brezposelnih oseb, kar je 30,8 % več kot v primerljivem lanskem obdobju. Vsekakor je aktivna politika zaposlovanja odigrala pomembno vlogo pri ohranjanju delovnih mest v letu 2009 in jo ohranja tudi v letu 2010. Protikrizni ukrepi so pripomogli k temu, da je Slovenija ohranila 28 tisoč 500 delovnih mest, od tega 8 tisoč delovnih mest na podlagi Zakona o delnem subvencioniranju delovnega časa, 17 tisoč delovnih mest na podlagi Zakona o delnem povračilu nadomestila plače in 3 tisoč 500 delovnih mest, na podlagi ukrepov male vrednosti, ki so namenjena za podjetja, ki so v času krize zašla v težave, subvencije za pre zaposlitve, za samozaposlitve.

Stopnja brezposelnosti v letu 2010 je še vedno med nižjimi med članicami v Evropski uniji in je boljša od pričakovanja. Namesto devete, najnižje v jesenskem poročilu, je zdaj šesta najnižja v Evropski uniji. Zaradi tega se tudi v rebalansu proračuna za leto 2010 ohranjajo sredstva za aktivno politiko na visoki ravni, na višini več kot 170 milijonov evrov, kar je trikrat več kot leta 2008. Za povečanja zaposlovanja je Vlada sprejela ukrepe na davčnem področju, ki so upoštevani v rebalansu proračuna za leto 2010. Uvedba davčnih olajšav za zaposlovanje mlajših od 26 let in starejših od 55 let, ki so trajno brezposelni, bo omogočila davčno spodbujanje zaposlovanja do 16 tisoč brezposelnih. Vsekakor pa so potrebne strukturne reforme na trgu dela, ki jih pripravlja ta vlada za večjo zaposlenost in

večjo odpornost gospodarstva na zunanje šoke. Neizvedene reforme v prejšnjem mandatu so oteževale prilagajanje finančni in gospodarski krizi. Verjamemo, da je opozicija najbolj kritična na znižanje investicij v državnem proračunu. Trditev, da investicije spodbujajo gospodarsko rast, drži. Vlada sicer zmanjšuje investicije v rebalansu proračuna tudi zaradi spremenjene dinamike financiranja evropskih in domačih projektov, kjer so se zaradi dolgotrajnih postopkov oddaje javnih naročil načrti zamaknili v prihodnja leta. Vendar pa je pri tem treba poudariti, da so sredstva za investicije v rebalansu proračuna še vedno na zelo visoki ravni. Na podlagi primerjave z letom 2008 rastejo sredstva za investicije za več kot 30 % oziroma za 300 milijonov na 1,28 milijarde evrov, 184 milijonov več kot leta 2009. Prav tako je treba pogledati ukrepe države, ki spodbujajo zasebne investicije. S pomočjo gospodarske diplomacije je na primer SCT sklenil za eno milijardo pogodb vgradnih cest v Libiji. To je zelo pomemben dosežek v teh kriznih časih.

Državni zbor je tudi v maju 2010 za spodbujanje novih, zasebnih investicij sprejel Zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb. Višina poroštva ni časovno omejena in znaša 1 milijardo evrov. Pred tem je za financiranje obratnih sredstev in za refinanciranje sprejel jamstveno shemo za podjetja, ki bo trajala do konca tega leta. Prav tako se razvojna naravnost in spodbujanje gospodarske rasti ne meri le z investicijami, ki le trenutno spodbujajo gospodarsko rast. Zaradi tega je treba pogledati vse ukrepe Vlade, ki spodbujajo investicije in tudi razvojno naravnost proračuna, ki spodbuja dolgoročno gospodarsko rast. Prav tako je treba pregledati strukturne ukrepe, ki spodbujajo konkurenčnost in potencialno gospodarsko rast, ki se pripravlja za leto 2011. Ministrstvo za promet še vedno ohranja veliko sredstev za infrastrukturni projekt modernizacije železnic. Seveda bodo tudi ta sredstva ohranjena na visoki ravni zaradi tega, ker se namensko zbirajo sredstva iz naslova letne dajatve v cestnem prometu in iz dela koncesijske dajatve za investicije v železniško omrežje.

Pomembno prioriteto v proračunu ohranjata Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj, ki določata prioritete za

prestrukturiranje gospodarstva z vlaganjem sredstev v izobraževanje, znanost, tehnološki razvoj in konkurenčnost. Sredstva na teh dveh resorjih so skupaj za 32 % višja v rebalansu proračuna glede na leto 2008 in skupaj znašajo 854 milijonov evrov, leta 2008 je bila višina sredstev 644 milijonov evrov. Pri tem ni pomembna samo višina sredstev, ki se namenja v proračun. Pomembno je doseganje zastavljenih ciljev. Vsekakor je pomembna dolgoročna strategija, ki jo bo pripravil nacionalni program visokega šolstva od leta 2011 do leta 2020 s ciljem družbe znanja. Seveda pa je treba pregledati celovito paleto ukrepov Vlade, ki pa ni razvidna v proračunu, je pa razvidna v izhodni strategiji in shemah pomoči gospodarstvu ter posredno preko SIT banke, ki je do konca leta 2009 izdala že za več kot 2 milijarde evrov kredita za pomoč gospodarstvu.

Prav tako Vlada pripravlja koncept razvojne platforme, ki lahko postane pomemben instrument novega slovenskega razvojnega modela. Zaradi tega bo razvojna platforma eden ključnih ukrepov, ki bodo pripomogli k prestrukturiranju gospodarstva v višanju denarne vrednosti poleg ukrepov, ki jih Vlada že izvaja na gospodarskem področju. Dano je tudi jasno sporočilo gospodarstvu z višanjem minimalne plače. Potrebna je dolgoročna ohranitev delovnih mest, ki bodo ustvarjala višjo dodano vrednost in omogočala dostojno življenje. Pri tem pa je treba omeniti, da je do nizke ravni minimalne plače pripeljal predvsem usklajevalni mehanizem, ki ga je določil Zakon o minimalni plači leta 2006. Ta zakon je določil, da se minimalna plača usklajuje z inflacijo, ki je upoštevana kot podlaga za pripravo državnega proračuna, ni pa bilo varovalke v primeru hitrejše dejanske inflacije od upoštewane v uskladitvi. V letu 2006 je minimalna plača zaostajala za nominalno rastjo bruto plače zasebnega sektorja za dobri 2 odstotni točki in v letu 2007 za slabe 4,5 odstotne točke. Leta 2007 je minimalna plača realno celo padla za več kot odstotek. Zaradi takih gibanj minimalne plače se je tudi razmerje do povprečne plače močno znižalo, v obeh letih skupaj za skoraj 3 odstotne točke. Res pa je, da bo večina dolgoročnih ukrepov pripravljenih v proračunih za leti 2011 in 2012.

Zaradi tega, ker je treba ohraniti zaveze o konsolidaciji proračuna in ohranitev zaupanja v ekonomsko politiko, bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlagani rebalans proračuna za leto 2010. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik Vlade, članice in člani Vlade, kolegice in kolegi!

Pred nami naj bi bil, kot je dejala sama Vlada, prvi protikrizni proračun oziroma rebalans proračuna. Če bi Vlada v lanskem letu, ko smo sprejemali oziroma ko ste sprejemali prvi rebalans proračuna za leto 2009, predlagala znižanje izdatkov oziroma odhodkov za 600 milijonov evrov, potem bi lanskega marca lahko pritrdili tej trditvi in 600 milijonov odhodkov manj v lanskem proračunu, bi se verjetno slovenskemu gospodarstvu poznalo, posledično pa bi se tudi v proračun več nateklo. V juliju leta 2010 pa je ob situaciji, v katero smo prišli v tem času, to izrazito premalo. Če pogledamo prihodke in odhodke državnih proračunov od leta 2008 do leta 2010, ki jih imate tudi na zaslonu, potem vidimo, da je kljub temu, da je ta vlada govorila o protikriznem ravnanju, zgoj višala odhodke proračuna. Če so bili odhodki proračuna v letu 2008, ko naj bi bilo to še leto konjunktura, 8 milijard 400 milijonov, so danes predlagani odhodki s tem rebalansom, ki naj bi bil protikrizen, skoraj 10 milijard oziroma 9 milijard 800 milijonov. Ob tem, da so prihodki predvideni v višini 8 milijard 100 milijonov, v proračunu pa so bili leta 2008 celo nekoliko večji.

Vlada predvideva milijardo 700 milijonov primanjkljaja, s tem, da je to izjemno optimistična ocena, ki seveda ne bo dosežena. V odstotkih naj bi bil to 5 % proračunski primanjkljaj. Urad Vlade Republike Slovenije za statistiko pa je dva dni nazaj postregel s podatkom, da je bil v prvem kvartalu letos proračunski primanjkljaj 9,6 % bruto domačega proizvoda. Danes Državni zbor sprejema ta rebalans proračuna na popolnoma nerealnih osnovah. Zadnji podatek je skoraj 10 % proračunski primanjkljaj. Prihodkov v proračun od davka na dohodek pravnih

oseb praktično ni. Prihodek je manjši preko vseh pričakovanj. Ti podatki so znani, kljub temu pa se govori o tem, da bo proračunski primanjkljaj 5 %. Prosim, da Vlada in tudi vladna koalicija upoštevajo podatke, ki so na voljo s strani njihovih uradnih institucij.

Jeseni leta 2008, ko je še naša vlada imela neke tehnične pristojnosti, smo predlagali prvi paket protikriznih ukrepov in glede na situacijo, ki se je takrat pojavljala in podatke, ki so bili na voljo za prvo polovico leta 2008, smo predlagali uravnoteženje proračuna, je sedanja vlada namesto tega pohitela s prvim predlogom rebalansa proračuna za lansko leto, s katerim je povečala odhodke za 800 milijonov evrov. Toliko o tem kdo se je zavedal, da kriza prihaja in da kriza ne prihaja. Potem smo praktično z vsakim rebalansom odhodke zgoj večali in zdaj imamo pred seboj zadnji tako imenovani protikrizni rebalans, ki žal ne bo dosežen, saj striže za milijardo 700 milijonov in to ob oceni prihodkov, ki je izjemno optimistična. Stanje se je, zaradi tega, ker se v začetku lanskega leta ni koreniteje poseglo v odhodke, drastično slabšalo, še posebej se je slabšalo tudi zato, ker se na javne finance ni gledalo dinamično in nič se ni naredilo za to, da bi se prihodki povečali. Mi smo predlagali preko 100 različnih kratkoročnih in srednjeročnih ukrepov, ki bi okrepili tudi prihodkovno stran proračuna, z izjemo dveh ali treh, ki so bili povzeti v vladnih zakonih in so bili, ne zavrženi, ampak ignorirani. Ko smo pred štirimi oziroma petimi meseci predlagali tisti tretji protikrizni paket, je Državni zbor sprejel priporočilo Vladi, naj ga prouči in se do njega opredeli. Od takrat je bilo verjetno kakšnih 20 sej Vlade in niti na eni od teh sej ni bilo točke dnevnega reda s to vsebino.

Če pogledamo mednarodno primerjavo, vidimo, da je sredi leta 2010 Evropska unija povprečno izven recesije, izven recesije je tudi Evropska monetarna unija, kamor spadamo. Izven recesije so tudi države, ki so imele na začetku krize bistveno slabše izhodišče kot Slovenija, bistveno večji javni dolg, bistveno manjši manevrski prostor, vendar so sprejele učinkovite ukrepe in danes so izven recesije na pozitivni strani gospodarske rasti. Zdaj so te mednarodne primerjave seveda objektivne. Gibanje bruto domačega proizvoda in rast bruto domačega proizvoda v evroobmočjih in v Sloveniji, od leta 2006 do prvega kvartala

letošnjega leta, kaže te izrazite škarje, ko namesto, da bi bili vsaj nekje na povprečju Evropske monetarne unije, zaostajamo praktično za toliko, kot smo Evropsko monetarno unijo v razvoju prehiteli do leta 2008. Lansko leto, leto 2009, je bilo prvo leto v zgodovini slovenske države, ko Slovenija ni dohitevala povprečja razvitosti Evropske unije. To boste videli na naslednjem grafu. Bruto domači proizvod Slovenije je padel v primerjavi s povprečjem Evropske monetarne unije za 5 % v enem samem letu, ni bilo eno leto, pa je bila cela Evropa v krizi, v istih pogojih. Pravzaprav je verjetno imela Slovenija v lanskem letu precej boljše pogoje kot pa recimo 10 let nazaj, ko ni bila niti članica Evropske unije oziroma enotnega trga, ko smo plačevali carine za evropske izdelke, niti ni bila članica evroobmočja.

Relativne primerjave z zunanjim okoljem kažejo, da razlogi za takšen padec Slovenije ne morejo biti samo zunanji, ampak morajo biti tudi notranji. Prej smo poslušali polovico nastopov v tej smeri, kako je za to kriva prejšnja vlada. Se čudim, da je kriva samo prejšnja vlada, verjetno so bile krive še kakšne vlade prej, ki so tudi sprejemale zakone, s katerimi se je opredelilo fiksno porabo proračunu. Verjetno je v času našega mandata bilo nekaj odstotkov fiksne porabe določenih z zakonodajo. Večino te fiksne porabe je bilo določenih v času prejšnjih vlad, vsaka vlada je nekaj določala, nekaj spreminjala in tudi ta vlada ima vse možnosti in ima večino v tem parlamentu, da prilagaja to fiksno porabo glede na trenutno situacijo. S tem se nima smisla ukvarjati.

Zaskrbljujejo naslednji podatki, uradni podatki Ministrstva za finance, ki govorijo o prihodkih države. V zadnjem obdobju zadnjih šestih kvartalov so se praktično vsi prihodki države drastično zmanjšali z izjemo dohodnine, ki je padla relativno malo. Kajti realna kupna moč prebivalstva v Sloveniji se tudi v lanskem letu, ko je BDP padel za desetino, ni bistveno zmanjšala, ker smo jo oziroma ste jo financirali z zadolževanjem. Zaradi tega je tudi od dohodnine prišlo v proračun skoraj nekoliko manj sredstev kot v letu 2008, ampak kljub temu se tudi ta prihod zmanjšuje. Drastično pa se zmanjšujejo prihodki od trošarin kljub temu, da je ta vlada od začetka mandata trošarine na motorne bencine dvignila za 40 %. Davek na dodano vrednost je v zadnjem času

najbolj upadel, prispevki za socialno varnost tudi, ker je manj zaposlenih. Davek od dohodkov pravnih oseb prav tako, praktično ga v letošnjem letu ni več, mislim, da se je pobralo nekaj več kot 100 milijonov v prvem kvartalu. Potem imamo tudi po podatkih Ministrstva za finance primanjkljaj oziroma presežek javnih blagajn. Ti podatki, uradni podatki slovenske vlade oziroma Finančnega ministrstva, bi morali strezni vsakogar, ki je za to govornico izgubljal čas, s tem, da opisuje neko stanje, ki ga ni, ki je zgolj virtualen. To so uradni podatki in kažejo izjemne škarje med prihodki in odhodki oziroma javno finančni presežek oziroma v zadnjem času primanjkljaj v Sloveniji.

Potegnite to projekcijo za dve leti vnaprej in boste videli, v katerem scenariju smo. Zdaj posledično tudi naslednji podatki kličejo k alarmu. Gre za javni dolg oziroma za zadolževanje države in plačilo obresti. Od leta 2008 se je javni dolg izjemno povečal, Slovenija je bila rekorder povečanja javnega dolga v lanskem letu, povečali smo ga za 59 %. Na srečo se je šlo v krizo s stanjem javnih financ, ko je bila Slovenija druga najmanj zadolžena država v evroobmočju, danes seveda ni več tam, je pa še vedno nekaj manevrskega prostora.

Zadnji graf je nekoliko izven teh kategorij, govori pa o tem, kako je nesmiselno zgolj govoriti o nekih reformah in strašiti ljudi, če se jih ne misli resno izvesti ali pa, če se jih ne izvede v realnem času. Gre za priliv starostnih upokojencev po mesecih v posameznih letih. Tukaj vidite, kako se je od avgusta lani pravzaprav vsak mesec pomembno povečevalo število starostnih upokojencev zato, ker so ljudje hoteli čim prej v pokoj, tudi če niso izpolnili ravno vseh pogojev, ker so izračunali, da se jim to bolje izplača, kot pa, če bodo čakali na novo pokojninsko ureditev po obljubljeni in diskutirani pokojninski reformi. Zaenkrat smo za te reforme dobili zgolj negativne učinke, ki kumulativno vzeto niso zanemarljivi.

Stanje je torej resno, ni ga možno zamegljevati s takšnimi ali drugačnimi izleti v preteklost ali prihodnost. Takšno govorjenje ne bo nič pomagalo, zato mi predlagamo nekaj ukrepov, ki bi že delovali, če bi bili sprejeti in bi bilo stanje boljše, zdaj pa temu ni tako. Predlagamo omejitev javne porabe in zadolževanja države. Zdaj ni časa, da bi to podrobneje razlagal, smo pa včeraj objavili celoten paket teh predlogov,

ki jih je sprejel naš strokovni svet. Cilj je, da v letu 2013 preidemo na 43 % javne porabe v bruto domačem proizvodu, kar bi pomembno stabiliziralo slovenske javne finance in dvignilo poslovni optimizem. Predlagamo takojšnjo zamrznitev ustanavljanja vseh novih javnih agencij in vzpostavitev stanja na tem področju z dnem 1. 1. 2008. Predlagamo pospešeno pripravo velikih državnih projektov za vlaganja, predvsem na področjih infrastrukture. Predlagamo ustanovitev slabe banke, v nasprotnem primeru boste lahko kar Novo Ljubljansko banko, za katero je bilo včeraj ugotovljeno, da ima najmanj 10 % slabih naložb oziroma kreditov, preimenovali v slabo Novo Ljubljansko banko in ne bo treba nobene ustanovljati. Predlagamo povečanje splošne in posebne olajšave pri dohodnini, znižanje trošarin, oprostitev dohodkov od inovacij, znižanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za 5 odstotnih točk v naslednjih dveh letih, neomejeno 40 % olajšavo investiranega zneska v osnovna sredstva. Neposredni in posredni proračunski uporabniki bi morali obvezno plačati blago in storitve v 15. dneh in tako pomembno prispevati k finančni likvidnosti gospodarstva, predlagamo povečanje olajšave na investirane zneske v raziskave in razvoj na 100 % oziroma popolno oprostitev. Predlagamo uvedbo pavšalne obdavčitve za samostojne podjetnike in mikro podjetja, neposredna jamstva države, predvsem za raziskovalne in razvojne projekte ter za mala in srednja podjetja, ta jamstva so zdaj še vedno posredna in so v bistvu jamstva bankam. Predlagamo učinkovitejše delovanje in večjo podporo gospodarstvu s strani SID banke, še posebej financiranje in zavarovanje izvoznih poslov preko te družbe. Predlagamo davčne počitnice za novo ustanovljena podjetja, povečanje stopnje amortizacije, večji nadzor na trgu dela in ustanovitev sklada za odpravnine. Predlagamo tudi reorganizacijo in racionalizacijo javnega sektorja, kjer so, po ugotovitvi Evropske komisije v celotni Evropi in seveda tudi v Sloveniji, pomembne rezerve. Vladi tudi predlagamo, da namesto dosedanjih pavšalnih varčevalnih ukrepov, ki so prinesle dodatno administriranje, izvede program varčevanja pri materialnih in drugih stroških poslovanja v javnem sektorju, na podlagi osebne iniciative funkcionarjev oziroma upravljalcev in tudi zaposlenih, in sicer za

100 evrov na zaposlenega na leto, kar bi prineslo znatne učinke. Predlagamo, da se pomembno reorganizira sistem javnega naročanja, da se decentralizira, da se uvede materialna osebna odgovornost tistih, ki so odgovorni za poslovanje, na ta način je možno prihraniti do 100 milijonov evrov na leto v Sloveniji. Predlagamo, da se investicije namesto krčenja prerazporedijo, saj v tem času niso vse investicije nujne, ne prerazporedijo pa se trgovski centri in stadioni, ki so očitno glavna prioriteta vladne koalicije. Krčenje investicij v tem času pa je seveda delovanje v obratni smeri, kot pa izhod iz krize.

Decembra 2008, z dopolnitvijo januarja lanskega leta, smo Vladi in vladni koaliciji poslali predlog nadaljevanja projekta Partnerstvo za razvoj z imenom 2+10. To ime je simboliziralo takratne ambicije, da Slovenijo pripeljemo iz krize v dveh letih in potem zastavimo 10-letni razvojni program. Kljub temu, da je Vlada ob začetku tega mandata, izza te govornice, obljubljala nadaljevanje tega projekta in sodelovanje, pa pošte oziroma poštarja, ki bi prinesel odgovor na ta predlog v zadnjih 18 mesecih na naš naslov, še ni bilo. 18 mesecev že čakamo na pisni odgovor, na naš predlog, nadaljevanje projekta Partnerstvo za razvoj 2+10. Zaradi te zamude bo treba spremeniti naslov, dve leti pa je zdaj izrazito prekratek čas za izhod iz krize. Nov naslov bo verjetno 5+10. Slovenija bo potrebovala najmanj pet let, da pride nazaj na razvojni zagon, v katerem je bila nekaj let nazaj. Ampak če bomo čakali še naprej, bo tudi pet let prekratek čas. Prej, kot se začne, prej bodo pozitivni rezultati. Če je v 18 mesecih vladna koalicija prišla do drugačnega premisleka, smo tega veseli, temu pa bomo verjeli, ko bo po 18 mesecih odgovor prišel na naš naslov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem.

Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade s sodelavci, spoštovani kolegi in kolegice!

Rebalans proračuna za leto 2010 je nujen, saj je znano dejstvo, da je ob, lahko rečemo žal, pričakovanih nižjih prihodkih v

prvi polovici leta 2010 nujno, da se sprejmejo vsi ukrepi zato, da se primanjkljaj zmanjša, to je dejstvo. Drugače se že vsi zavedamo in vemo, da bodo posledice neobvladljive. Zagotoviti je treba tisto, čemur neprestano pravimo vzdržnost javnih financ. Jasno je, da je to prvič tudi trenutek, ko smo vsi postavljeni pred dejstvo, da je treba nujno zarezati in da je tokrat prvič ta rez tudi nekoliko ostrejši in bolj boleč v proračunu, in to tako, da so vidne in tudi občutene posledice. Zato se je Slovenija odločila, da bo vzdrževanje fiskalne stabilnosti med njenimi prvimi prioritetami, in to je tisto kar, radi ali neradi, moramo vsi skupaj priznati in kar Vlada tudi počne.

Moramo si tudi priznati, da je Slovenija na nek način omejena oziroma je tudi ujetnica fiskalnih načrtov večjih držav članic evroobmočja, ki so napovedale rigorozne varčevalne ukrepe in je tako tudi do neke mere prisiljena, da mora z rebalansom reševati javnofinančno porabo oziroma znižati javnofinančni primanjkljaj že letos, saj bi se ji lahko v nasprotnem primeru znižale bonitete. Jasno je, da so poti različne. Mi smo, kot sem rekla, in to želim na nek način razložiti, tudi ujetniki evroobmočja in odločitve ter smeri, ki si jih je evroobmočje izbralo in ki so na nek način takšne, da gre predvsem za zategovanje pasu in varčevanje.

Ko smo v preteklih dneh na svetovni ravni spremljali potek in srečanje voditeljev držav G8, smo videli kako različni so pogledi na način reševanja oziroma kako iti naprej pri spodbujanju predvsem gospodarskega okrevanja v času še vedno trajajoče krize. Pokazalo se je, da so smeri in poti različne in pri tem smo videli, da voditelji držav članic Evropske unije napovedujejo predvsem varčevanje in znižanje proračunskih primanjkljajev, medtem ko gredo Združene države Amerike na nek način po drugi poti.

Nemška kanclerka Angela Merkel je na srečanju definitivno vztrajala glede načrtov o zmanjšanju proračunskih primanjkljajev članic evroobmočja. Tukaj je na nek način tudi naša ujetost. A kakorkoli moramo priznati, da so dileme in pomisleki ali smo izbrali oziroma ali smo na pravi poti. Nenazadnje Nobelov nagrajenec Paul Krugman, zanimivo pa je, da se mu pridružuje tudi slovenski ekonomist Vladimir Bole, vendarle menita, da je trenutno večja grožnja kot inflacija deflacija in da restriktivna fiskalna politika, pregraba

restriktivna fiskalna politika v tem trenutku ni potrebna, ni smiselna in da zanjo še ni napočil čas v najbolj grobi obliki.

Zanimiva je tudi Krugmanova ugotovitev, ki jo citiram: "Vlade pridigajo o nujnosti zategovanja pasu, medtem ko je resnična težava neustrezna poraba", konec citata. Mislim, da je prav v tem izziv tudi za našo vlado, našo koalicijo in če se bo začelo sodelovanje, kot danes na nek način čutimo nekakšno otipavanje, potem je tudi za opozicijo. Gre za vprašanje, in to želim izkoristiti, kajti takšen rebalans kot je tukaj, kaj dosti se tukaj ne da narediti, gre predvsem za izziv in vprašanje pri pripravi proračuna za leto 2011 oziroma 2012. Na to dilemo želimo opozoriti v Poslanski skupini Zares, želimo jo spodbuditi in želimo spodbuditi razmislek v to smer. Upamo, da bomo to resnično iskali in tudi tistim, ki v tem trenutku predvsem oporekajo zategovanju pasu, bomo dali odgovor tudi s tem, kar pravi ekonomist Krugman, torej s tem, da bomo resnično zmogli očistiti znotraj proračuna tudi neustrezno porabo, za katero mislim, da se je v Sloveniji nabirala leta in leta. S tem priznavam, da so tudi znotraj koalicije različna mnenja, različni pogledi, kajti gre za izjemno zahtevne zadeve, kjer ni moč dati enoznačnega odgovora.

Seveda pa so, če se vrnemo na rebalans, eden od poglobitnih razlogov za rebalans nižji davčni prilivi od načrtovanih. Po naših izračunih, verjetno so točni, naj bi se letos v proračun steklo 6,5 milijarde davkov, kar 540 milijonov evrov manj kot je bilo načrtovanih. Največje odstopanje se nanaša na davek od dohodkov pravnih oseb, kjer so bila vračila v prvih mesecih celo nižja od vplačil. Vendar moramo vedeti pri vseh kritikah, da smo letošnji državni proračun sprejemali novembra lani. Takrat so strokovnjaki, ki na nek način vendarle dajejo nek ton pripravam proračunov, že opozarjali, da kriza še ni pokazala vseh zob. To je včasih težko slišati, vendar dejstvo je, da se je to tudi zdaj pokazalo. Zato se je takrat predvidevalo, da se bo letos v državno blagajno nateklo več denarja, in sicer 8,6 milijarde prihodkov, odhodki pa naj bi znašali 10,5 milijarde evrov. Proračunski primanjkljaj bi tako znašal 1,8 milijarde ali 5 % BDP. S predlogom Vlade in rebalansa se bodo izdatki znižali za 600 milijonov in bodo znašali 9,9 milijarde evrov.

Vlada je našla prihranke, kot smo lahko videli vsi skupaj, predvsem pri investicijah in materialnih stroških. Nekatere investicije bodo predstavljene ali zamaknjene, kot pravimo za naslednje leto, zlasti na področju prometa in zdravstva. Dodatne prilive pa si Vlada obeta tudi z začasnim zvišanjem trošarin na cigarete, zemeljski plin in električno energijo. S tem naj bi proračunski primanjkljaj ostal nekaj pod 5 % bruto družbenega proizvoda. Vlada se je odločila, da bo ohranila proračunski primanjkljaj pod 5 %, saj bi njegovo znižanje še za dodatnega pol odstotka enostavno pomenilo preveč drastičen in boleč rez v izdatke v tem trenutku.

V Poslanski skupini Zares, glede na omenjene pomisleke nobelovcev pa tudi nekaterih priznanih in uglednih slovenskih ekonomistov, delimo prepričanje, da je zaenkrat bolje biti glede posega v proračunske izdatke zmernejši. To želim predstaviti tudi na enem od primerov. Guverner Banke Slovenije Marko Kranjec je opozoril na to, da bodo nekateri načrtovani ukrepi, med drugimi tudi zmanjšanje investicij, vplivali na zmanjšanje gospodarske aktivnosti, posredno verjetno tudi na zmanjšanje gospodarske rasti. Trenutna gospodarska gibanja sicer kažejo rahlo okrevanje, kritičen pa je položaj v gradbeništvu. Prav na tem primeru želim povedati tudi naš pomislek, ko posegamo v investicije na področju prometa, zdravstva in drugih, ki so predvsem povezane tudi z gradbeništvom. Danes beremo, da se bosta ministra in predsednik Vlade v kratkem srečali s predstavniki te branže, da bodo iskali rešitev. Škoda je, da ena od rešitev, žal zaradi restriktivnih posegov v proračunu, ni tudi v državnih investicijah, kajti na ta način bi ljudje imeli prav gotovo vsaj za tistih nekaj čez 200 milijonov več dela. Gradbeništvu je v času konjunktore pregrevalo gospodarsko rast, zdaj pa je pravzaprav ravno v gradbeništvu vzrok, da je zadeva v tem okrevanju bistveno zavrtá. Zato v Poslanski skupini Zares nismo čisto prepričani, če je pametno, da bi se javne investicije, na primer v ceste, zamaknile v prihodnje leto, vendar je žal tako in je zato tudi odločitev padla. S tem država jemlje zagon za gradbince, ki jih je kriza najbolj prizadela in z njimi povezane podizvajalce, ker večjih in hkrati tudi nujnih naložb ne bo. Ne zgolj zaradi tega, ker ni denarja, ampak večkrat žal tudi zaradi tega, ker ni dovolj

pripravljenih projektov in ker stvari niso umeščene v prostor.

Kljub izrečenim pomislekom pa moramo in želimo dati Vladi tudi priznanje za eno od tistih stvari, ki jo označujemo kot izjemno dobro, kot eno od stvari, kjer gre v resnici za strateško odločitev. Gre za ohranitev rasti sredstev za investicije, saj je vendar obseg investicij v celoti še vedno v pozitivnem trendu glede na realizacijo v letu 2008. Menimo, da so tu prizadevanja Vlade velika. Vsekakor pa bomo prav s tistim, kar sem prej omenila, s prerazporeditvijo neustrezne porabe, kot bi jo lahko poimenovali, morali ta trend za leto 2011 in 2012 še bolj obrniti navzgor, kajti tu najbrž je eden od vzvodov za to, da bi bila gospodarska rast lahko hitrejša, saj je žal slovensko gospodarstvo močno obremenjeno, odvisno in zaznamovano prav z gradbeno sfero.

Pri rebalansu v tem trenutku – žal, očitno je zmanjkalo časa – pogrešamo tudi bolj programsko naravnano rebalansa oziroma bolj jasno postavljene prioritete. V naši poslanski skupini upamo, in bomo pri tem tudi sodelovali, da se bo to zgodilo bolj intenzivno, bolj smelo pri pripravi proračuna za leto 2011. Morda lansko leto, ko smo na to v naši poslanski skupini že opozarjali, enostavno zavedanje vseh še ni bilo tako, da smo v resnici pravzaprav že v globoki krizi in da bo treba tudi v sami Vladi, znotraj posameznih resorjev in med resorji vendarle več razumevanja, kje so resnično tiste stvari, ki so prioritete in kje je treba morda kaj prihraniti. Pri čemer ponavljam tudi znano stališče Poslanske skupine Zares. Večkrat smo ga tudi v času obravnave proračuna oziroma rebalansa povedali, vendar žal so sredstva že potrošena. Mislim na področje obrambe, mislim tudi na področje patrij. Patrij kot primer, kjer bi morali pravzaprav v resnici razmisliti ali ni gospodarski trenutek tak, da teh stvari ni treba v tem trenutku realizirati, tudi drugih nekaterih investicij, kajti morda je pa prav tukaj tisto, kar je rekel nobelovec Krugman, neustrezna poraba. Vendar žal so bila sredstva za letošnje leto že potrošena. Tukaj se je kar pohitelo. Ne glede na to, da tisto, kar menimo v Poslanski skupini Zares, je vprašanje gospodarskega, ekonomskega in tudi socialnega trenutka pri razmisleku o tem nakupu, prav tako pa gre tudi za vprašanje, da se je vmes marsikaj zgodilo tudi pri samem predkazenskem postopku, kajti

dejstvo je, da je znano, da obstajajo sumi za to, da so bili v korupcijo, ki je očitna pri tem poslu, vpleteni tudi zelo visoki, bivši funkcionarji oziroma uslužbenci omenjenega ministrstva.

V prihodnje pričakujemo več smelosti v pogajanjih, absolutno zamrznitev vsaj za vsa obdobja, ko potekajo predkazenski oziroma kasneje sodni postopki. Prihranki, ki imajo ne samo neposreden finančni učinek, pač pa predvsem prihranki, ki imajo tudi velike psihološke učinke, za katere mislim, da jih bomo v jeseni, ko se bomo lotevali tistih neprijetnih zadev, kot pravi predsednik Vlade, reform iz zakonov, ki niso prijetni, ki se odražajo v velikih nasprotovanjih, potrebovali. Prav gotovo bo treba razmisliti o nekaterih zadevah zato, da bomo znali uravnotežiti posege, ki jih bomo pri varčevalnih ukrepih namenili sferi kapitala in anomalijam, ki smo jim vsakodnevno priče in ki kažejo na to, da na mnogih področjih naša zakonodaja ni učinkovita. Na nekaterih področjih pa službe, ki bi to zakonodajo morale uporabljati kot orodje, ne delujejo ustrezno, učinkovito in pa tako, da ne bi povzročale ogromno nejevolje. Samo v tem je ključ za to, da bomo na eni strani v socialnem dialogu uspešni in da bodo ljudje razumeli in bodo tudi pripravljeni zategovati pas, če bodo seveda videli, da so ta bremena enakomerno in pošteno razporejena preko vseh družbenih slojev.

V tem trenutku, žal tudi v naši poslanski skupini, menimo, da marsikdaj te enakomernosti ne zaznamo in da seveda nekateri sloji še vedno živijo in so živeli pred nekaj leti, ko pravzaprav krize ni bilo. Mi bomo predlog rebalansa proračuna podprli. Te pomisleke sem izrazila predvsem zaradi tega, ker smo s svojimi pogledi in aktivnostmi že usmerjeni v pripravo proračuna za leto 2011. Upam, da bomo tukaj v dialogu, tokrat upam, da tudi z opozicijo in ta predlog pozdravljam, zmogli najti tudi nekatere bolj smeje odgovore na tako prihodkovno kot tudi odhodkovno plat naših javnih financ.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi, ministricice in ministri!

Slovenija je uradno še vedno v recesiji. Realno znižanje BDP v prvem četrtletju v primerjavi s predhodnimi in še nižji BDP kot v enakem obdobju lani kaže, da je bila raven gospodarske aktivnosti v prvem četrtletju letos najnižja od začetka gospodarske in finančne krize. Uradna statistika nas tako uvršča v lepo družino. Poleg nas se od držav Evropske unije v recesiji nahajajo le še Grčija, Ciper in Romunija. Na lestvici svetovne konkurenčnosti smo padli za 20 mest, na 52. mesto med 58. državami. Za nami so se uvrstile po naših podatkih Bolgarija, Romunija, Argentina, Hrvaška, Ukrajina in Venezuela. Indeks konkurenčnost se računa na podlagi kombinacije kazalnikov po posameznih skupinah in področjih. Na nekaterih posameznih področjih smo celo še na slabšem mestu, na primer pri merjenju učinkovitosti države smo na 53., pri merjenju poslovne učinkovitosti pa na predzadnjem 57. mestu.

Proračun za leto 2010 smo sprejeli konec novembra 2009. Danes je pred nami rebalans proračuna, saj statistični podatki predvidevajo 540 milijonov evrov nižjih prihodkov od predvidenih. Izdatki naj bi se, po nam dostopnih podatkih, zmanjšali za skoraj 600 milijonov evrov, predvsem s črtanjem investicij večinoma na področju prometa, zdravstva, obrambe, znanosti, itd., v najbolj neprimernem času. Po našem mišljenju bomo varčevali z zamikom investicij v prihodnja leta. Urad za makroekonomske analize in razvoj pravi, da predlagani rebalans proračuna za leto 2010 ne predvideva posegov v odhodke z bolj sistemski ukrepi, temveč pomeni le uskladitev odhodkov z nižje ocenjenimi prihodki in tako letos še ne bo prispeval k konsolidaciji javnih financ. Rebalans močno računa na evropska sredstva in poleg tega še na povečanja prihodkov iz povišanja trošarin. Tako o enih kot o drugih prihodkih smo v Slovenski ljudski stranki močno skeptični. Že Vlada sama v obrazložitvi proračuna ugotavlja, da na nižjo realizacijo proračunskih prihodkov najbolj vplivajo med drugim tudi nižje količine prodanih energentov. Ocena prihodkov iz naslova trošarin je nižja za 41 milijonov evrov, predvsem zaradi manj prodanega dizelskega goriva v letu 2009 in ocena o še dodatnem znižanju prodaje v letu 2010. Kakšen ukrep predvideva Vlada? Še dodatno zvišanje trošarin, da bomo prodali še manj goriva in dobili še manj prihodkov

iz naslova teh trošarin. Lahko bi rekli narobe svet. Namesto, da bi od tranzita preko Republike Slovenije imeli kakšen drugačen izplen kot le onesnaževanje in gnečo na slovenskih cestah. Vlada predvideva še dodatno zvišanje trošarin na goriva, da bomo absolutno najdražji v tem delu Evrope. Te računice ne moramo razumeti. Na to v svojem mnenju opozarja tudi Umar, ko pravi, da je pri trošarinah na pogonska goriva treba upoštevati tudi možni učinek znižanja potrošnje.

Ocenjujemo tudi, da Slovenija ne bo izčrpala vseh evropskih sredstev, ki jih kot prihodke predvideva rebalans. Zakaj tako mislimo? Zaradi tega, ker se na področju črpanja evropskih sredstev, od odhoda ministra Žagarja, iščejo take in drugačne administrativne prepreke, ki bodo imele za posledico manjšo učinkovitost v črpanju, vendar več o tem moji kolegi v nadaljevanju. Na področju prihodkov so torej možnosti za povečanje davčnih obremenitev omejene. Razmišljati bi bilo smiselno le o rešitvah, ki ne bi dodatno obremenjevala dela in kapitala, še več. Treba bi bilo razmišljati o razbremenitvi gospodarstva. Predvsem bi se marsikaj dalo narediti na širitvah davčne osnove, kar bi odpravilo določene anomalije in z raznimi ukrepi zmanjševanja obsega davčnih utaj. O izdatkih bom podrobno govoril v nadaljevanju.

Ukrepe na izdatkovni strani proračuna za zniževanje primanjkljaja moramo nujno začeti izvajati čim prej, zlasti ukrepe strukturne narave, ki bodo omogočili stabilni, javno finančni položaj na dolgi rok.

V Slovenski ljudski stranki boste na tem področju imeli konstruktivnega partnerja. Posebej bi v kontekstu rebalansa omenil področje investicij, ki se izrazito zmanjšujejo. Ne le slovensko gradbeništvo, ampak tudi naše gospodarstvo v celoti potrebuje investicije. V Slovenski ljudski strank smo tudi zaradi tega kritični do sprememb proračuna, ki celo v veliki meri črtajo te investicije, to je zagotovo slabo za celotno gospodarstvo. Po našem prepričanju je treba dati podporo državnim investicijam in tudi občinam zagotoviti možnost za svoje investicije in da investicije čim hitreje peljejo naprej.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo nekatere ključne postavke v rebalansu proračuna zaradi lažjega razumevanja primerjali z istimi postavkami v letu 2008. Leto 2008 je bilo

zadnje leto tako imenovanih debelih krav, o katerih se v tej hiši toliko govori. Torej leto, ko naj bi se po mnenju današnjih vladnih strank trošilo brez nadzora, prekomerno, delovalo je prociklično in s tem smo pregrevali gospodarstvo. Torej, govori se o veliki rezervi, ki naj bi jo v letu 2008 privarčevali. V letu 2008 so bili prihodki v državni proračun, v primerjavi s predlaganim rebalansom proračuna 2010, za 428 milijonov evrov višji, ali drugače, letos bodo prihodki za 428 milijonov evrov nižji, kot so bili v letu 2008. Hkrati pa bodo letos odhodki za 17 ministrstev, torej upoštevam samo ministrstva brez nevladnih in vladnih porabnikov v primerjavi z letom 2008, višji kar za 1,4 milijarde evrov.

Pa pogledjmo malce bolj podrobno kaj se je dogajalo pri odhodkih 17 ministrstev. V letu 2008 je imelo 17 ministrstev za 8 milijard evrov odhodkov. Predvidena realizacija za leto 2009 predvideva 9,2 milijardi odhodkov, torej za 1,1 milijardo evrov več. V sprejetem proračunu za leto 2010 pa so predvideni odhodki v višini 10 milijard evrov, kar je še dodatno povečanje za 800 milijonov evrov v primerjavi z letom 2009. To je kar za 2 milijardi evrov več kot v letu 2008. Z rebalansom proračuna, ki ga obravnavamo danes, znižujemo odhodke glede na leto 2010 za približno 600 milijonov evrov, vendar smo še vedno za 1,4 milijarde nad odhodki iz leta 2008. Torej, da ponovim, odhodki 17 ministrstev bodo v letu 2010 za 1,4 milijarde višji, kot so bili odhodki teh istih ministrstev v letu 2008. To je bilo v letu debelih krav, kjer prejšnja vlada naj ne bi imela nadzora nad porabo in je bilo veliko rezerve. V tej rezervi pa naj bi bil tudi prostor za varčevanje. Zaradi vsega tega se mi zdi neprimerno, da se tokrat govori o varčevanju.

Če se dotaknemo posameznih ministrstev, žal se slabo vidi iz te tabele, vidimo, da so največji porabniki oziroma tisti, ki imajo največji porast glede na leto 2008, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve za 500 milijonov, Ministrstvo za finance za 351 milijonov, in to znaša pravzaprav 60 %, vseh teh je za 1,4 milijarde. So pa tudi takšni, ki imajo nižjo porabo, kot je bila predvidena v letu 2008. To je denimo Ministrstvo za obrambo, žal Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za zunanje zadeve. Torej so ministrstva, ki tudi varčujejo. Se pa sprašujem zakaj ima Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve za 10 milijonov višji

proračun kot v letu 2008? Zakaj ima Ministrstvo za kulturo za 20 milijonov in Ministrstvo za notranje zadeve za 32 milijonov višji proračun? To so najbrž resorji, ki se jih kriza ne tiče in bi prav gotovo lahko varčevali.

Če pogledamo nekatere druge porabnike proračunskega denarja, tudi vidimo, da ni neke pretirane volje po varčevanju. Komisija za preprečevanje korupcije ima skoraj za 700 tisoč evrov višjo porabo, tudi Državni zbor ima za 638 tisoč evrov višjo porabo. Zakaj potrebuje Ustavno sodišče skoraj več kot pol milijona evrov večjo porabo v letošnjem letu, kot je bila v letu 2008? Zakaj Slovenska akademija znanosti in umetnosti za več kot 400 tisoč evrov višjo porabo? In še bi lahko našteval. Davčna uprava porabi 8,8 milijonov evrov več kot v letu 2008.

Prav gotovo bomo v nadaljevanju slišali veliko argumentov zakaj je temu tako, predvsem pa, da je za takšno porabo kriva prejšnja vlada, da je kriva plačna reforma, da so krive brezplačne malice, da so krivi brezplačni vrtci in še in še. Teh argumentov po letu in pol vladanja ne morem sprejeti več. Prevzeli ste odgovornost za vodenje države in s tem tudi odgovornost za spremembe. Veliko ste jih že storili. Seveda predvsem tistih, ki so za vas pomembne. Izbrisani družinski zakonik, ki je na poti, RTV zakon in prav gotovo bi lahko, če bi bili ti argumenti, ki jih bomo slišali, tako velik problem, spremenili in nihče vam ne bi zameril, če bi dejali, da bomo namesto tega investirali v kakršnekoli investicije.

Kar se tiče skupnih prihodkov lahko ugotovimo, tako kot sem že povedal, da se bodo letos prihodki v primerjavi z letom 2008 zmanjšali za 428 milijonov evrov. Še bolj zaskrbljujoče pa je, da so se davčni prihodki zmanjšali za 1,1 milijarde evrov, še posebej pa davki na dohodek in dobiček, ki so se znižali za 728 milijonov evrov kljub dejstvu, da je bila poraba ministrstev, kar smo videli, višja za več kot milijardo v letu 2009 in bo za milijardo višja tudi v letu 2010, kot je bila v letu 2008. Ob takšnih finančnih injekcijah, plasiralo se je in se bo, kot sem dejal, za milijardo evrov več lani in letos, bi človek vendarle pričakoval, da bi se ti ukrepi na slovenskem gospodarstvu poznali, da bi se vse te injekcije, plasmani grozljivih količin denarja na takšne in drugačne načine poznali tudi pri gospodarski rasti, pri večji gospodarski aktivnosti in pri večji konkurenčnosti

slovenskega gospodarstva, da ne rečem pri večjem tehnološkem in inovativnem razvoju. Priznati je treba, da se s tem rebalansom vendarle zmanjšuje poraba na postavki materialnih stroškov v primerjavi z letom 2008, o kateri sem sam veliko govoril pri vseh predhodnih obravnavah proračunov, in to je dobro. Ob tem pa sem tudi opozarjal na pojav pospešene porabe proračunskih sredstev v mesecu decembru tekočega leta.

V poslanskem vprašanju smo zahtevali podatke na postavki materialnih stroškov za vse proračunske porabnike in dobili potrditev, da se velik delež proračunskih sredstev porabi v mesecu decembru preprosto zato, da se porabijo sredstva na proračunski postavki in ne zato, ker bi to proračunski porabnik potreboval. Pa pogledjmo nekaj primerov.

Za kabinet predsednika Vlade lahko rečemo, da je imel v letu 2009 relativno uravnoteženo porabo. Imamo pa primere kjer ni tako. Generalni sekretariat je v decembru lanskega leta porabil za 138 % več, kot je povprečje od januarja do novembra. Uprava za javna plačila je meseca decembra porabila za 199 % več, kot je povprečje od januarja do novembra. Inšpektorat RS za energetiko in rudarstvo je porabil za 243 %, Inšpektorat RS za obrambo za 264 %, Urad za nadzor proračuna za 404 %, Urad Vlade RS za enake možnosti, ta je absolutni zmagovalec, za 800 % več, kot je povprečje od januarja do novembra. Vsi proračunski porabniki izven ministrstev imajo za 34 % večjo porabo.

Pa pogledjmo ministrstva. Ministrstvo za šolstvo in šport je porabilo za 71 % več, Ministrstvo za zunanje zadeve za 77 % več, Ministrstvo za obrambo za 105 % več, Ministrstvo za javno upravo za 119 % več in zmagovalec med ministrstvi je Ministrstvo za notranje zadeve za 147 % več. Ministrstva so skupaj porabila za 55 %, kar predstavlja 4,4 % porabe na tej postavki.

Pa pogledjmo, glede na to, da sem dobil tudi podatke za upravne enote. Upravna enota Žalec je porabila za 253 %, Ribnica za 278 %, zmagovalec pa je Upravna enota Logatec, ki je porabila za 420 %, upravne enote so skupaj porabile za 69 %, kar pomeni 5,4 % porabe.

Iz teh grafov lahko zaključimo, da ni zaznati pretiranega varčevanja. Nihče me ne bo v to prepričal, da je. Podoben

problem imamo tudi pri zaposlovanju v javnem sektorju, kjer ta vlada ni bila v stanju, da bi omejila zaposlovanje v javnem sektorju. Še več, v času te vlade naj bi se število zaposlenih povečalo skoraj za 3 tisoč, ampak o tem bodo govorili moji kolegi.

Da zaključim, javna uprava se bo morala v vseh svojih elementih prilagoditi in deliti usodo slovenskega gospodarstva, ki je že plačalo visoko ceno ali pa visok račun finančne in gospodarske krize. Če bo javna uprava to preprosto in zelo neodgovorno prezrla, bo cena ali račun, ki ga bo plačalo gospodarstvo, še višji. Bilo bi prav, pošteno, korektno in fer, da bi ta račun delno plačala tudi javna uprava. Vsekakor bi ob dejstvih, ki smo jih prikazali, pričakovali v tem proračunu večje znižanje javne porabe, predvsem na tistem delu, ki ne daje dodane vrednosti. Na račun spodbujanja tistih investicij, ki bodo v prihodnje dajala gospodarski zagon, gospodarsko rast, nova delovna mesta in novo dodano vrednost. To pa zagotovo ni možno brez radikalne reforme javne uprave, kar bi moralo zajeti tako prestrukturiranje, kot reorganizacijo, ukinjanje ali združevanje svetov, uradov, agencij, ki rastejo kot gobe po dežju in tudi končno znižanje števila ministrstev.

V Slovenski ljudski stranki tega rebalansa proračuna ne bomo podprli. Rebalans žal le usklajuje izdatke z bistveno nižjimi prihodki in ni niti malo varčevalno ali razvojno gospodarsko naravnano. Z zavrnitvijo rebalansa bi Vladi radi dali novo možnost, priložnost, da čimprej pripravi boljši rebalans, po eni strani bolj varčevalnega, po drugi pa predvsem dolgoročno in razvojno naravnane. Pa še nekaj, predsednik Vlade me je v svojem nastopu prehitel, tudi sam sem danes hotel predlagati ali pa podati roko v smeri sodelovanja. Slovenska ljudska stranka je nekajkrat že dejala, tudi, ko smo se pogovarjali o strukturnih reformah, da bo pripravljena sodelovati v boljši komunikaciji in boljšem pogovoru zato, da bomo lažje in učinkoviteje reševali finančno in gospodarsko krizo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Gospod podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani ministrski

zbor. Lep pozdrav v našem imenu, lep pozdrav kolegicam in kolegom.

S tem predlogom, sicer na splošno, ni nihče zadovoljen, ne ministri, ne poslanci, še manj pa lokalne skupnosti in seveda tudi župani. Kljub temu smo se v Poslanski skupini DeSUS odločili, da bomo podprli predlog rebalansa proračuna za leto 2010, ker druge izbire nimamo.

V naši poslanski skupini smo zaskrbljeni, saj predlog v glavnem posega v investicije ter na tista področja, ki so še kako pomembna za spodbujanje gospodarstva in za zaposlovanje. Po naši oceni se režejo investicije, ki ustvarjajo delovna mesta in prihodke za sam proračun. Obenem pa ocenjujemo, da se je Vlada, pri pripravi rebalansa, preveč usmerila zgolj na omejevanje odhodkov. Namesto, da bi se bolj osredotočila na pripravo ustreznih ukrepov za večanje prihodkov, na primer na to kako pobrati davke, kako prisiliti delodajalce, da plačujejo vse zahtevane prispevke, kako povečati nedavčne prihodke in podobno.

Prav tako nas v Poslanski skupini DeSUS skrbi zmanjšanje proračunskih sredstev v okviru Ministrstva za finance na postavki pokojnin, in sicer za 20 milijonov evrov. Ministrstvo to zmanjšanje utemeljuje s tem, da plače ne bodo rastle, zato tudi ne bo prihajalo do usklajevanja pokojnin. To razumno obrazlagajo in ministru poskušamo verjeti, vendar nam vseeno ostaja nek grenak priokus.

Še večjo težavo pa imamo v Poslanski skupini DeSUS s tem, na kakšen način namerava Vlada povečati pritok denarja v proračun. Seveda mislimo predvsem na dvig trošarin na elektriko, bencin in zemeljski plin. A tukaj ne bodo največji davek nosila ravno podjetja, gospodarske družbe, seveda poleg državljanov in državljanek. Namesto da bi država pobrala od dolžnikov tisto, kar so ji dolžni, torej davek, bo po žepu udarila navadnega človeka, pa naj gre za upokojenca ali še delovno aktivnega, ki spada v nižji srednji razred in ni upravičen do socialnih transferjev, vendar pa se vedno težje prebija iz dneva v dan in se nevarno približuje robu revščine. Vedno bolj pozabljamo na obdavčitev luksuza, da vzamemo tam, kjer je. Pa ne bom govoril, na kaj vse, od jaht, luksuznih avtomobilov in drugih zadev.

Na Ministrstvu za finance so podražitev elektrike komentirali, češ da saj

gre samo za 4 evre na mesec. To po naši oceni nakazuje na popolno nezavedanje realnega stanja v naši državi. Ne gre samo za 4 evre, temveč gre za tako povišanje zgolj pri eni položnici. To pomeni, da se pri petih položnicah nabere najmanj 20 evrov podražitve, kar pa ljudem z nizkimi dohodki pomeni ogromno. Zato v Poslanski skupini DeSUS apeliramo na Vlado in predvsem na Ministrstvo za finance, naj vendarle aktivira sposobne ljudi, ki so zmožni širšega in inovativnega razmišljanja ter iskanja rešitev, kako povečati proračunske dohodke na drug način, ne pa z udarcem po žepu najmanjših ljudi. V Poslanski skupini predlagamo Ministrstvu za finance, da naj razmisli tudi o tem, da bi se dohodek od trošarin na alkohol, cigarete ter rezani tobak usmeril na račun Ministrstva za zdravje, glede na to, da Vlada v javnosti utemeljuje dvig trošarin s skrbjo za javno zdravje. S tem bi na račun Ministrstva za zdravje, ki je eno najbolj prikrajšanih ministrstev, pri tem rebalansu pritekla znatna količina denarja, ki bi se lahko uporabila za investicije v bolnišnice, ki zdravijo posledice prekomernega uživanja alkohola in tobačnih izdelkov.

Prav tako menimo, da bi se lahko manj pozornosti posvečalo mednarodni pomoči in temu, kako te visoke zneske, ki bodo poniknili v tujih državah, pametno porabiti za reševanje lastne gospodarsko-ekonomske krize, za odpiranje novih delovnih mest, za spodbujanje domače porabe in podobno.

Naj ponovim, da glede na to, da v Poslanski skupini vemo, da je rebalans nujno potreben in da z njim nikoli ne bomo zadovoljili vseh, ga bomo vseeno podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi, spoštovani predstavniki Vlade!

Danes govorimo o rebalansu proračuna za leto 2010, ki je posledica gospodarske in finančne krize ter padca gospodarske aktivnosti. Posledica rebalansa, ki je nujen in vsi vemo, da je treba nekaj storiti, če se dejanja, ne številke, predvidena skozi proračun, ne morejo udejanjiti. Posledica tega rebalansa

pa se bo videla tam, kjer danes še nismo bili. Številke in primerjave smo slišali in videli ogromno, ob tem pa včasih pozabljamo, da je za temi številkami in premiki življenje. V tem življenju so ljudje, njihovo razpoloženje in njihova odvisnost od vseh številke, ki smo jih slišali. V Slovenski nacionalni stranki smo prepričani samo eno, in sicer da je edini cilj, ki je z rebalansom, takšnem kakršen je ponujen, dosežen, je stabilizacija javnih financ, ki je seveda nujna, potrebna in ta cilj in rebalans dosega. Vendar bomo tako kot ostali kolegi, skozi prizmo oči ljudi, torej življenja, skušali ponazoriti naše videnje, našo presojo o tem kaj ocenjujemo v tem rebalansu kot napačno in zakaj. Tudi o tem, kaj ponujamo ali predlagamo, da bi bilo dobro storiti, da ne bomo samo eno, temveč želimo tudi dati, ne samo jemati.

V osnovi je bil rebalans narejen na hitro, posledično nepremišljeno. To utemeljujem s podatki, ki so razvidni, številke ne bom navajal, in sicer na odhodkovni strani pri zmanjševanju na ministrstvih. Zakaj govorim o nesorazmernosti? Zaradi tega, ker je bilo to znižanje nesorazmerno pomenu, poudarjam, pomenu ministrstev, kjer so se spremembe zgodile. Povedal in utemeljil bom tudi katerim.

Druga stvar, ki je nelogična, vsebina, ki je nelogična pri tem rebalansu je, da je velik delež zniževanja namenjen področjem investicij. Ob tem smo slišali veliko mnenj in presojo, da so investicije kljub temu večje, kot so bile v letu 2009 in večje, kot so bile v letu 2008. Nihče do zdaj, vsaj nisem ga slišal, pa ni povedal, da so v letih, ko smo živeli v drugačnih časih, ko ni bilo gospodarske krize, največji investitorji bili zasebni sektor. Danes je ne glede na te primerjave, ko zasebni sektor slabi, potrebna pomoč države na investicijskem področju. Zato ocenjujemo, da je na investicijskem delu preveč odrezanega.

Eden od ukrepov, s katerim, in to je tudi edini, ki sem ga zasledil na področju prihodkov, država računa skozi rebalans dobiti nekaj več denarja, je zviševanje trošarin. V Slovenski nacionalni stranki nimamo problemov, kar se tiče zviševanja trošarin na cigarete in na alkohol. Seveda pa imamo še kako proti, da gremo v zviševanje trošarin na področju cen električne energije in plina. Zadaj so ljudje in dvig cene v pol leta za 100 %, za eno megavatno uro iz 6 na 12, ni malo, kot nekateri želijo to prikazati. Ni malo za gospodarstvo, še več, zelo veliko pa je za

ljudi, saj mnogi že danes nimajo toliko denarja, da bi lahko redno plačevali mesečne račune porabe električne energije. Ampak tiste, ki so delilci te energije, to pravzaprav nič ne zanima in pridejo in to energijo odrežejo. Državo potem tudi nič ne zanima kako ti ljudje živijo, samo da bo večji prihodek na področju trošarinske politike. Toda nihče ne pove, da je to zelo kratkoročna rešitev. Kaj bodo prinesle trošarine ob plačah, kakršne imamo danes in ob brezposelnosti, kakršno imamo danes, bo še bolj zmanjšalo kupno moč, kar pomeni, da bi moral naš cilj povečevati potrošnjo, z zmanjšano kupno močjo pa bomo potrošnjo zniževali.

Kot drugo, nihče ne govori o inflaciji. Trošarine, kakršnekoli že, pa tudi druge podražitve so velik iniciator inflacije in če bo v tem času stagnacije prišlo še do prekomerne inflacije, potem je to za gospodarstvo rak. Vsaj tako so govorili, in jim verjamem, starejši dolgoletni ekonomisti. Stagflacija je rak, od raka pa ponavadi, če kdo nima sreče, umremo.

Tudi z reševanjem z zamikom investicij ne bomo storili veliko, zakaj to omenjam, boste slišali kasneje, zato ker zamiki investicij, ki so že pripravljene, jaz dam prav Vladi, če zamakne investicije, ki so predvidene, pa za katere še niso vsebinsko postavljeni vsi pogoji, ampak za tiste investicije, ki so že pripravljene, ki imajo za sabo vsebinsko 100 % osnovo, je pravzaprav multiplikacija, ciklična multiplikacija zmanjševanja investicijskega zagona. En posel je vezan na 10 drugih, in če ta posel, na katerega je vezano 10 drugih, prestavimo za eno leto, je od tistih 10 vezan še kdo ali pa od tistih 10 ne bo nikogar, in se bo zgodba ciklično prestavila multiplikativno iz 1 na 2, iz 2 pa na 4, kar pomeni, da je v bistvu to zavora za investicijski cikel.

Zdaj se vračam tja, kjer sem rekel, da zadaj vidimo ljudi, in kjer sem rekel, da ni dobro jemati pomenu primerno posameznim ministrstvom.

Bom začel na prometu. Saj promet ni samo luksuz, da imamo lepe ceste, ki imajo črno barvo in bele črte, promet je danes eden najpomembnejših elementov za razvoj gospodarstva. Primer, samo primer, Luka Koper in drugi tir. Ne želimo si železnice zato, da bi jo imeli, kot jo imajo drugi, ampak jo rabimo zato, da bo Luka Koper, kot naš velik gospodarski gigant, enako uspešno in še bolje delala. Razvojne

osi. Cesta je osnovni pogoj za to, da nekdo, če že pride, sploh pride, investira, ampak če bo investiral, želi kratko, varno in hitro pot do cilja. Če cest ne bomo uredili, ne bo uren cestni prevoz, če ne bo uren cestni prevoz, govorim za gospodarstvo, se bo gospodarstvo preselilo. In to se že dogaja.

Ustavil se bom tam, kjer me najbolj boli ali pa mogoče tudi tiste, ki razmišljajo kot ljudje, ker vsi ne poznajo številc bilanc 1, bilanc 2, bilanco A, bilanco B. Ljudje vedo kako živijo. Zdravstvo – zdravje je osnovna človekova pravica, zdravje je osnovni pogoj za dobro delo in za daljše delo, če je človek zdrav. Poleg tega je zdravje področje, na katerem smo do zdaj videli in doživljali, hvala bogu, iz dneva v dan, ogromne znanstvene dosežke in napredke. Z jemanjem denarja zdravstvu, se odrekamo in povzročamo možnost slabšanja pogojev za osnovno človekovo pravico, torej biti zdrav, slabšanje pogojev nasploh za vse Slovenke in Slovence, ki obiskujejo zdravstvene ustanove in potrebujejo pomoč. Poleg tega pa s tem zaviramo vsakodnevne napredke in razvoj ter tehnološko posodabljanje konkretno slovenskega zdravstva, ki je, po moji osebni presoji, še danes na zavidljivo visokem nivoju. Ampak takšen poseg, kot je videti v tem rebalansu, jaz vem, da je potreben, ampak tako velik – ali pa morda samo zato, ker je tam največ denarja, ga bomo pa zato tudi največ vzeli – pa seveda ni sprejemljiv za Slovensko nacionalno stranko.

In še Ministrstvo za gospodarstvo, torej tisto, od katerega pričakujemo, da bo največ naredilo za to, da se bo ta voz obrnil enkrat navzgor, da bomo te krivulje, mogoče sploh ne bomo prišli do marginalne, ampak da bomo lahko te krivulje obrnili navzgor. Ministrstvo za gospodarstvo – kaj se dogaja? Ob vsem tem, ko smo ministrstvu vzeli, pod predpostavko, saj to še ni treba, to bo treba drugo leto, to bo treba tretje leto, kdo je ob tem pogledal, da se slovenska podjetja selijo na jug? In to še zadnja ključna in velika slovenska podjetja, ki jih imamo. Na primer iz zanesljivih virov bom omenil selitev Gorenja iz Ljubljane. Poleg tega je žalostno tudi to, kar smo bili priče včerajšnji novici, da tista dobra slovenska podjetja, s slovensko blagovno znamko, prodajamo tujcem. Nekdo se bo rešil, ampak država, ne vem, ali se ob tem zaveda ali pa noče povedati, da bo s tem šel ves dobiček in ves davek od proizvodnje in prodaje na

Hrvaško, torej tja, kamor je konkretno bila Kolinska prodana. Ampak to mi mirno dopustimo in še vedno jemljemo denar gospodarstvu, namesto da bi gospodarsko ministrstvo imelo denar za tisto, kar ves čas vpijemo tudi mi kot sestavni del takratne opozicije. Ampak zdaj mislimo samo kot Slovenci, pa dajmo raje možnost našim, ničelno davčno stopnjo za investicije pod določenimi pogoji. Velikokrat smo o tem govorili, narejenega na tem področju pa seveda ni bilo. Bilo je zniževanje, ničelne davčne stopnje za pomembne investicije pa ni bilo. Gledamo, še enkrat pravim, skozi prizmo oči ljudi, ki živijo v tem slovenskem gospodarskem in negospodarskem utripu.

Predlagamo – ali bo to sprejeto ali ne, ali si bo to kdo zapomnil ali ne – da se prihodnjič pri takšnih rebalansih nameni veliko več časa neinvesticijskim odhodkom in iskanju rešitev pri zniževanju le-teh. Bom tudi povedal, katerih in kako.

Zelo malo pozornosti je, po oceni Slovenske nacionalne stranke, bilo dane reševanju te krize skozi rebalans, s poskusom povečati kapitalske prihodke. Dal vam bom primer falcon. Niti ni letel, niti ga nismo uporabljali, niti ga nismo prodali. Po mojih podatkih je vreden 13 milijonov evrov. Imeli smo stroške z ekipo, ki ga je vzdrževala, z ekipo, ki naj bi z njim letela, s servisom letala in s hrambo letala. To je kapitalski prihodek in če vemo, da ga ne rabimo ali če ga nočemo, ga prodajmo. To je 13 milijonov po mojih podatkih, lahko je malo manj, lahko je malo več. Tudi besedice ne o tem.

Ukinjanje nekaterih funkcij v tej državi. Slovenija je članica skorajda vseh takšnih in drugačnih mednarodnih organizacij, nazadnje smo se včlanili v OECD. Prepričan sem, da imamo nekatere, če ne številne agencije ali ustanove, ki so pravzaprav same sebi namen, zato ker njihovo delo opravljajo na ministrstvih drugi ljudje ali pa njihovo delo sploh ni več potrebno, ker se te vsebine odvijajo, dogajajo in opravljajo v kateri od teh mednarodnih institucij. Pregleda teh agencij ni naredil nihče, obratno, čedalje več novih se ustanavlja. Zakaj? Ne vemo, in to seveda ne zastonj.

Zdaj smo pri zadnjih dveh točkah. Najprej najemnine za prostore vladnih služb. Vladne službe dajejo 2,3 milijona evrov na mesec za najemnine. To pomeni 23, 25, 26 milijonov evrov na leto. Nobene evidence ni kje so ti prostori, ali so potrebni,

koliko so realno vredni, ali je prav, da je cena najemnine še vedno enaka, medtem ko smo že leto dni in še več na trgu, kjer cene padajo. Če ne nepremičninam, pa tudi tam se je že začelo, bi morale padati pa vsaj cene najemninam in morali bi iztržiti. Sem pa prepričan, ker ni nobene evidence, da imamo mogoče v najemu celo kakšne prostore, ki jih sploh nihče več na uporablja, ali pa so samo zato, da so nekateri notri. Če pogledamo, da davčna uprava porabi pol milijona evrov na mesec za vse svoje prostore, ni bilo nič narejeno na področju ureditve najemnin.

Kar pa nas najbolj moti v tem rebalansu proračuna je, da smo številne investicije prenašali na leto 2011, na leto 2012, na leto 2013, češ, da ni treba, saj bo, saj bomo zdržali. Ali tisto investicijo, ki se ji reče posojilo Grčiji, pa ne moremo prenesti na leto 2011? Ampak tega ni en milijon. Tega je 145 milijonov evrov za leto 2010 ob tem, da Slovenija spoštuje pakt stabilnosti in razvoja, stiska pas in že zdaj, ne vem koliko dni in ur, poslušša razprave o tem rebalansu, ki je posledica spoštovanja pakta stabilnosti in razvoja. Država, ki pa ji bomo dali posojilo, pa tega ne spoštuje in ničesar ne naredi. Nič ni naredila do zdaj. In ne govoriti, da rešujemo sebe in Evropo. Ni res! Grčija zase ne naredi nič. Javni delavec v Grčiji ima 200 enot plače, v Sloveniji pa 100 enot. V Sloveniji še tistih 100 krčimo na 80 enot. V Grčiji so za 10 %, za 20 enot sami protesti in tudi tega ne bodo naredili. Letos moramo dati 145 milijonov evrov, ne glede na to ali bo to posojilo ali ne. Tudi če je posojilo, ga moramo vrniti. To ni prav. Ni prav do Slovencev in Slovencev, do slovenskih javnih delavcev za katere tudi ministrica nima veliko časa, ampak dneve in ure sedi in se pogovarja. Jaz dam javnim delavcem prav. Grkom bomo dali 145 milijonov evrov posojila, njim ne bodo nič vzeli, pa imajo že tako enkrat večje plače kot naši javni delavci, našim bomo pa vzeli zato, da bomo stabilizirali državo Republiko Slovenijo. Tukaj ni nobene logike, oprostite, lepo ali pa grdo. Dajmo teh 145 milijonov evrov, in to zavezo izpolnimo, dajmo jo leta 2011, ko bodo Grki dokazali, da spoštujejo pakt stabilnosti in razvoja in ko bodo s svojimi dejanji pokazali, tako kot danes pokaže in dokazuje Slovenija, da mislijo resno, ali pa se zmenimo in pustimo tako kot je. Nismo daleč ali pa smo že nekje tam kot Grčija, ampak smo malo manjši, pa se o tem ne

govori, pa naj nam Evropa pomaga, naj nam raje oni pomagajo in nam dajo posojila, pa ga tudi mi ne bomo vrnil, tako kot ga Grki ne bodo. To je tisto, kar nas najbolj boli ob vsem tem kar vidimo in kar doživljamo pri slovenskih ljudeh. Cela zgodba nas bo peljala do zmanjšanja davkov, manjših prihodkov, bolj zaostrenih pogojev in nazadnje bo ta spirala na čisti nuli, kljub trudu Vlade, ministrov, poslancev in ljudi. Če Slovenija spoštuje pakt stabilnosti in razvoja, naj ga spoštujejo tudi drugi. Zaradi vseh naštetih razlogov, predvsem pa tega zadnjega, v Slovenski nacionalni stranki takšnega rebalansa proračuna za leto 2010 ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala za besedo. Vsem skupaj prijazen dober dan! Še posebej pa pozdrav ministrici, ministrom in strokovnim sodelavcem!

Danes smo že in bomo še veliko slišali o rebalansu proračuna, vendar so tu zaman vsaka čustva in politiziranje, saj je velik del proračuna preprosta matematika in praksa vsakdanjega življenja – več kot imaš, ne moreš deliti. V LDS bomo rebalans proračuna podprli. Rad bi pa že v uvodu povedal in poudaril, da se v Liberalni demokraciji Slovenije ne želimo preveč ukvarjati z napakami v preteklosti. Vsi vemo, kako je do njih prišlo in kdo jih je zakrivil. Zanimajo nas konkretne rešitve za prihodnost. Zato si pri obravnavi rebalansa proračuna želimo postaviti odgovore na vprašanja, kako pripraviti čim boljši rebalans proračuna in iskati kompromis, realne možnosti med razvojno naravnostjo in finančno vzdržnostjo ter sprejemljivostjo.

Žal smo tudi v letu 2010 soočeni s prvim rebalansom državnega proračuna. Kriza še vedno kaže zobe in žal se še vedno ne vidimo povsem dobro v željeni luči na koncu tunela. Zato je bila posledično Vlada prisiljena v reze državnega proračuna, saj bi brez njih lahko država padla v daljši razvojni krč, ki bi bil posledica močno poslabšane javnofinančne situacije, prevelikega primanjkljaja in visokega javnega dolga. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije načeloma podpiramo cilje rebalansa, kot jih je

predstavila Vlada, saj kot pravi, se želi z rebalansom zagotoviti javnofinančno stabilnost in zadostna sredstva za aktivno udeležbo Slovenije pri zagotavljanju zaščite stabilnosti v evroobmočju, tudi s posojilom Grčiji.

Če pogledamo razloge za rebalans proračuna, ti nedvomno tičijo v zmanjšanih prihodkih državnega proračuna, ki so posledica slabše gospodarske aktivnosti. Tako so na novo načrtovani prihodki za leto 2010 nižji od veljavnega proračuna za kar 540 milijonov evrov. To so izredno velike, ogromne številke, ki nujno terjajo premislek in preoblikovanje državnega proračuna. Kot je že splošno znano, je največji upad med davčnimi prihodki zaznati pri davku od dohodka pravnih oseb oziroma pri nekdanjem davku na dobiček, ker bodo v letu 2010 nižji za 281 milijonov evrov, saj so na podlagi davčnih obračunov za leto 2009 letošnje akontacije bistveno nižje, kot so bile lansko leto.

V rebalansu se znižujejo tudi prihodki iz skladov Evropske unije, in sicer za 116 milijonov evrov. Razlog naj bi bila spremenjena dinamika koriščenja teh sredstev, kar je sicer razumljivo, vendar ob tem v Poslanskem klubu LDS opozarjamo, da naj Vlada pozorno bedi nad izvajanjem konkretnih projektov. Evropska sredstva so namreč edini nominalni in od aktivnosti gospodarstva neodvisen finančni vir financiranja investicijskih projektov. To pa je še posebej pomembno v luči krčenja investicij, financiranih z lastnimi proračunskimi sredstvi, kar se dogaja s tem rebalansom. Težave na prihodkovni ravni bo Vlada reševala z instrumenti dviga trošarin, in sicer z višjo trošarino na električno energijo, plin, pogonsko gorivo, pa tudi na tobačne izdelke in alkohol. Podobno kot bomo opozorili pri sprejemanju sprememb in dopolnitev Zakona o trošarinah, naslavljamo na Vlado apel, da je pri uravnavanju trošarin izjemno previdna, saj imajo lahko taka zvišanja tudi negativne in nepredvidljive posledice.

Kot posledica zmanjšanja prihodkov v državni proračun je bila Vlada tako prisiljena poseči na področje odhodkov proračuna, in sicer v višini skoraj 600 milijonov evrov. Vlada ni dodatno posegla v pravice, temveč je najbolj občutno posegla na področje investicij. Največja zmanjšanja odhodkov je sicer zaznati na področju prometa in prometne infrastrukture, žal tudi zdravstva, gospodarskega dela ministrstva,

Ministrstva za notranje zadeve in tudi na obrambnem ministrstvu.

Poleg investicijskih odhodkov pa je Vlada z varčevalnimi ukrepi zmanjšala obseg izdatkov za blago in storitve v višini 71 milijonov evrov, zmanjšujejo pa se odhodki za plačila obresti za več kot 31 milijonov evrov. Občutno se zmanjšajo odhodki tudi pri transferih, in sicer v višini 41 milijonov evrov. Poleg že omenjenih investicijskih odhodkih v višini 265 milijonov evrov, pa se zmanjšujejo tudi investicijski transferi, na primer privatnim podjetjem v višini 69 milijonov evrov ter proračunskih uporabnikom malo čez 41 milijonov evrov. Ob teh podatkih seveda nihče ne sme in ne more biti zadovoljen. To so boleči posegi, a žal je zmanjšanje odhodkov nujno, če želimo v Sloveniji ohraniti kolikor toliko zdrave in vzdržne javne finance ob predpostavki, da se ne posega v že pridobljene in zakonsko opredeljene pravice.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo navkljub pojasnilom, da se spreminja samo dinamika financiranja projektov, zaskrbljeni predvsem za tiste na področju prometne infrastrukture, zdravstva, pa tudi na področju okolja in prostora. Kajti ob sprejemanju letošnjega proračuna smo opozarjali na pomembnost financiranja železniške infrastrukture, kjer se z rebalansom sredstva občutno zmanjšujejo, in sicer v višini 96 milijonov evrov. Železniška infrastruktura pa je po našem mnenju strateškega in ključnega pomena za nadaljnji razvoj države, tako z gospodarskega vidika, kot potniškega in okoljskega. Podobna zmanjšanja kot na področju železniške infrastrukture, se dogajajo tudi na področju cestne infrastrukture, kjer se sredstva obsežno krčijo, in sicer kar za 52 milijonov evrov.

Zato nas v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije skrbi zmanjševanje sredstev za upravljanje in nadzor vodnih virov, ki jih je predlagalo Ministrstvo za okolje in prostor. Tam pa ni šlo samo za investicijska sredstva, ampak za sredstva, ki omogočajo, da se prepreči tudi do 10-kratna škoda ob prvem neurju, kar je posledica neurejenosti vodovodne infrastrukture. Zadovoljni smo s pogovori in z usklajevanjem, iz katerih se bo rezultiralo, da smo se uskladili in da najpomembnejše ključne investicije ne smejo trpeti in tudi ne bodo. Tudi področje zdravstva je bilo z

naše strani izpostavljeno kot izredno pomembno. Iz rebalansa pa je razvidno, da se na Ministrstvu za zdravje investicijska sredstva zmanjšujejo za 43 milijonov evrov, in sicer prav na področju bolnišničnega zdravstva. Le delno smo pomirjeni, saj Vlada zagotavlja, da je za nujne investicije zagotovljenih dovolj sredstev, in to je pomembno, potrebno in dobro.

Po drugi strani pa v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pogrešamo tudi morebitna povečanja sredstev na področjih, ki bi lahko bolj stimulirala gospodarstvo. Ena od takih je zagotovo področje pospeševanja programov za hitrejši tehnološki preboj. Sprejememo pojasnilo, da se financiranje teh razvojnih projektov, zaradi spremenjene dinamike financiranja, premika v prihodnost, vendar opozarjamo, da je treba skrbeti, da se bodo projekti izvajali in tudi dokončno izvedli, ker nam le-ti omogočajo, da bo gospodarstvo v prihodnosti lažje, predvsem pa hitreje zadihalo. V povezavi s tehnološkim prebojem pa smo zadovoljni, da se na področju znanosti in tehnološkega razvoja ohranjajo sredstva na približno enaki ravni, kot smo jih predvideli v veljavnem proračunu za leto 2010.

Kot je bilo že večkrat povedano, je pred nami proračun, s katerim je težko biti zadovoljen, saj v veliki meri posega na področje investicij, za katere že pregovorno vemo, da pospešujejo gospodarsko rast. Zato v našem Poslanskem klubu predvsem pogrešamo kriterije, po katerih se posamezne investicije krčijo. Torej, da vemo ali so se krčile tiste investicije, ki niso nujne in bistveno ne vplivajo na pospeševanje gospodarske rasti. Kljub tem pomislekom pa se zavedamo, da je krčenje javne porabe in za zdrave javne finance tisti glavni cilj, temelj, ki ga je treba ohraniti in vzpostavljati. Najmanj kar si želimo je to, da bi šli po poti določenih držav Evropske unije, ki so se znašle v brezizhodnih situacijah. V mislih imamo predvsem države kot so Grčija in njej podobne. V tej povezavi je treba tudi izpostaviti z rebalansom vneseno spremembo za obe bilanci proračuna, ker se prav za reševanje grških težav namenjajo sredstva za posojilo Grčiji, in sicer v višini 145 milijonov evrov. Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije pričakuje, da tega posojila v letošnjem letu ne bo treba plasirati v celotni višini, saj menimo, da mora Grčija v večji

meri z lastnimi reformami poskrbeti za stabilizacijo svojih javnih financ.

Tudi če smo ob rebalansu vsi nezadovoljni, moramo izpostaviti tudi dobre plati. Rebalans proračuna zagotavlja določeno temeljno javnofinančno stabilizacijo, ki nas vodi stran od poti prevelikih primanjkljajev in javnega dolga, ter da ostajamo na okoli 5 % bruto družbenem proizvodu proračunskega primanjkljaja. Zato je o teh zaostrenih razmerah pomembno izpostaviti, da ostaja Slovenija s programih socialnega varstva, šolstva, izobraževanja še vedno zelo občutljiva za ljudi, ki se težka prebijajo iz meseca v mesec, in to se nam zdi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije še posebej pomembno in vredno tudi dodatnega poudarka. Zato je v tem kontekstu v prihodnjih letih treba resnično zagristi tudi v strukturne reforme na področju povečanja učinkovitosti izdatkov za socialno varnost, ki ne dosegajo zelenih očitkov. Pri tem pa velja pohvaliti prizadevanja Ministrstva za delo, ki z reformami ne zmanjšuje sredstev, temveč z vzpostavljanjem bolj transparentnega in pravičnega sistema povečuje njegovo učinkovitost, zlasti socialnih pomoči. Zato si želimo močno in pravično socialno državo, ki pomaga tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Prav tako pa nas čakajo velike spremembe na področju zdravstva in pokojninskega sistema. Zato v prihodnjih letih pričakujemo tudi več aktivnosti na področju prestrukturiranja gospodarstva, katerega slaba kondicija se je prav v teh kriznih časih močno razgalila. Zavedamo se, da teh težav ni moč kratkoročno odpraviti, temveč da bodo za to potreba leta in leta, a hkrati želimo več aktivnosti na tem področju in nek dolgoročen načrt kako bomo to storili.

Na področju gospodarstva pa smo ob tem rebalansu lahko predvsem zadovoljni, da se ne uvaja novih oziroma višje obstoječih davkov, ki bi lahko še bolj dušili in zavirali gospodarsko rast. Pri tem pozdravljamo določene pobude po uvedbi davka na premoženje oziroma natančneje davka na nepremičnine, ki bi bolj sistemsko uredil področje obdavčevanja nepremičnin, še posebej tistih luksuznih, ki niso namenjena stanovanjskemu bivanju. Rebalans bomo potrdili z željo, prepričanjem in upanjem, da je ta rebalans prvi in tudi zadnji v letu 2010. Zato bomo v

našem Poslanskem klubu za stabilizacijo javnih financ in za zagotavljanje stabilnosti evrskega območja ta rebalans proračuna tudi podprli.

Na koncu pa bi želel še enkrat poudariti tisto, kar sem rekel na začetku, da se v našem Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ne želimo preveč ukvarjati z napakami iz preteklosti, ampak gledati predvsem naprej in uravnotežiti rebalans proračuna, in sicer na eni strani med razvojem, na drugi strani pa med finančno vzdržnostjo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o posameznih delih predloga rebalansa državnega proračuna.

Kot posamezni del se šteje, prvič – splošni del predloga rebalansa proračuna, drugič – posebni del predloga rebalansa proračuna, tretjič – načrt razvojnih programov.

Prehajamo na obravnavo splošnega dela predloga rebalansa proračuna. Ob tem vas prosim, da se v svoji razpravi res omejimo na splošni del. Želi kdo razpravljati? Prijava teče. Za besedo me je že prej zaprosil gospod mag. Mitja Gaspari, minister brez resorja odgovoren za evropske zadeve.

Izvolite.

MAG. MITJA GASPARI: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci.

Ker gre za razpravo, ne samo o rebalansu proračuna za to leto, ampak tudi za oceno in vsebino ekonomskih politik, ki naj bi omogočale pospešen gospodarski razvoj in glede na diskusijo, ki je danes že bila, bi rad najprej omenil nekaj dejstev, ki so vezana na gibanje v preteklem obdobju in potem nekaj komentarjev na gradivo, ki ga je pripravila stranka SDS glede možnih dodatnih ukrepov na področju gospodarske politike.

Prosim, če lahko dobim to predstavitev, ob kateri bi te stvari razložil.

Najprej glede preteklosti. Zelo običajen in najbolj preprost pokazatelj o tem kako fiskalna in ekonomska politika delujeta v različnih fazah gospodarskega gibanja ali ciklusa, je tako imenovani strukturni primanjkljaj države oziroma javnih financ. Ta je v tem primeru dan v primerjavi z evro

skupino, kamor sodi Slovenija od leta 2007 oziroma je bila pred tem v fazi predpriprave. Če pogledamo ti dve krivulji, potem ugotovimo, da je Slovenija izkazovala relativno slabo pozicijo v letih med 2005 in 2008, ko je bil siceršnji gospodarski cikel v Sloveniji nadpovprečen, glede na evroobmočje pa bi bilo normalno pričakovati, da bo tudi strukturni primanjkljaj, to je tisti, ki ni odvisen od cikličnih komponent razvoja gospodarstva, bil nadpovprečen glede na evroobmočje. Žal je bila situacija obratna in ta situacija se od 2009 nekoliko popravlja.

Kaj je bil osnovni razlog temu? Bil je, da je v bistvu prišlo, ob izredno pospešeni gospodarski aktivnosti, ki je bila povzročena s cikličnimi razlogi, ne pa toliko strukturnimi, do močnega povečanja prihodkov. Ob tem se je izvršila davčna reforma, ki je pomenila strukturen premik v virih sredstev javnih financ, hkrati pa se žal ni storila ustrezna strukturna prilagoditev na področju javnih odhodkov, ki bi skupaj s takšno reformo prihodkov omogočila, da bi Slovenija bila tudi po letu 2008, ne glede na prihajajočo krizo, ki je takrat ni bilo mogoče napovedati, v bistveno boljšem strukturnem položaju, ki edini pove ali je nek položaj srednjeročno tudi vzdržen. Ciklično nihanje navzgor ali navzdol seveda na kratek rok pove marsikaj, na srednji rok pa pove zelo malo. Tukaj so te zadeve pomembne zato, ker je bila davčna reforma narejena brez tega, da bi bila hkrati narejena tudi reforma javnofinančnih izdatkov, in sicer strukturne spremembe v teh javnofinančnih izdatkih.

Če zdaj naredimo to primerjavo na dve vrsti držav v evroobmočju, najprej na države, ki jih štejemo kot močne, potem boste ugotovili, da se je Slovenija s tega stališča v zadnjih dveh letih počasi približala, ali pa se še bo, ponovno tistim razmeram, kjer je bila že pred letom 2005. Če pogledamo Avstrijo, Nemčijo in Finsko, ki so tri države, ki jih lahko štejemo kot najbolj stabilne države evroobmočja.

Druga primerjava, ki da tudi zanimiv pogled, je primerjava s šibkimi državami evroobmočja, kot so Španija, Irska, Italija, Grčija in Portugalska, kjer se ve, da je Slovenija, seveda ne glede na težave v katere je zašla, že pred krizo in tudi potem s krizo, obdržala relativno dober primerjalni položaj s temi državami. Torej je Slovenija, po svojih performansah, ki so pomembne za pakt stabilnosti in rasti, nekeje v sredini tega evroobmočja.

Drug pomemben element, ki kaže na to kje smo, kako smo se obnašali in kaj nam sledi, je tako imenovana konkurenčnost, ki se meri z realnim efektivnim tečajem oziroma nominalnim tečajem popravljenim s stroški dela na uro. Tukaj lahko vidite, da je Slovenija vse do leta 2008 imela relativno zelo stabilno konkurenčno pozicijo, ki se je v letu 2008 močno poslabšala, zopet pa se je poslabšala v prvem kvartalu letošnjega leta. V obeh letih je bil razlog zelo jasen, in sicer nekontrolirana rast stroškov dela. V letu 2008 poznamo razloge za to, v letu 2010 pa je bila to minimalna plača. To je pomemben kazalec vsaj za evroobmočje, ker ta v osnovi določa pozicijo države znotraj evroobmočja, gledano tudi ekonomsko, in pa seveda tudi stališče ukrepanja, ki ga bo Evropska komisija izvajala v bodoče. Zanimivo je, da je bila od leta 2001 do leta 2007 ta pozicija stabilna in da se je močno pokvarila po letu 2007. Če to primerjamo z močnejšimi državami evra, je tukaj vidno, da smo nad standardom za evroskupino, ki ga določajo Nemčija, Avstrija in pa deloma tudi Finska, čeprav se Finska v zadnjih dveh letih močno poslabšuje. Mimogrede, glede na to, da so bili dani podatki o rasti družbenega proizvoda, gledano kumulativno ima Finska v zadnjih treh letih, glede rasti družbenega proizvoda, slabše rezultate kot Slovenija, vemo pa, kako se je do zdaj ocenjevala Finska, in sicer po svojih tehnoloških in gospodarskih performansah. Torej je očitno, da je tudi Finsko, ki ima približno enak delež industrije v družbenem proizvodu, kriza podobno prizadela kot Slovenijo.

Če pogledamo isti konkurenčni položaj Slovenije do šibkejših držav evroobmočja, potem vidimo, da je Slovenija še vedno precej boljša od večine teh držav. Ena od pomembnih politik je, da se ta konkurenčni položaj po skoku, ki se je zgodil v letih 2007 in 2008, ne ponovi več in da se konkurenčnost Slovenije zadrži do ostalih držav, kajti samo to je pomembno, ta relativni pogled, relativno razmerje med Slovenijo in drugimi državami.

Naslednje vprašanje je vprašanje dolga, ki je bilo danes tudi večkrat omenjeno. Tukaj lahko vidite pogled, kakšnoo je gibanje javnega dolga Slovenije in evroobmočja. Slika kaže, da je gibanje zelo podobno, kar je seveda tudi precej normalno, ker je bil odgovor na krizo v Evropi zelo podoben v vseh državah, ne

samo v Sloveniji. Zaradi tega se je dolg v vseh državah precej povečal, tako da je relativni odnos dolga Slovenije do držav evroobmočja ostal bolj ali manj nespremenjen. Poudarek, ob 58 % poslabšanju dolga Sloveniji, je treba vzeti relativno s tem, da je približno milijarda 900 evrov, to bi bilo vsaj 5 % točk družbenega proizvoda, naloženega v depozitih pri bankah in da bančni sistem v Sloveniji, ob mednarodnih razmerah kakršne so, kolikor toliko normalno deluje. Če dolg primerjamo z močnejšimi državami evroobmočja, potem boste videli, da se je situacija deloma poslabšala, ne pa tako dramatično kot bi morda izgledalo na prvi pogled, vsaj ne za države, ki so nam bile do zdaj kot neke vrste benchmark oziroma kazalo, kako naj se obnašamo. S slabšimi državami evroobmočja je situacija ostala bolj ali manj nespremenjena oziroma se je v nekaterih državah še dodatno poslabšala.

Za element, ki je bil v preteklosti velikokrat omenjen kot preuranjen, to se pravi element pokojninske reforme kot preuranjen in nepotreben s stališča zaostritve v sistemu, ki velja danes, bi vam pokazal samo dva primera.

Prvi primer je, prikaz sedanje neto vrednosti povečanih izdatkov za pokojnine za obdobje od leta 2011 do 2030. V tem primeru se bo videlo, ko bo ta predstavitev prišla na ekran, da je v primerjavi z bolj razvitimi državami Evropske unije oziroma evroobmočja, implicitni dolg, ki ga ima Slovenija v tem segmentu, precej večji kot je dolg, ki je v državah, kot so Avstrija, Nemčija, razen Finske, ki ima v tem primeru večji dolg kot pa Slovenija. Če to primerjamo z državami, ki so šibkejše, potem ima Slovenija implicitni dolg v tem obdobju večji kot Italija, Irska, Španija in Portugalska in manjši kot je Grčija. Torej, iz stališč treh pomembnih elementov, to so elementi konkurenčnosti, deficita in najpomembnejših elementov javne blagajne, je očitno, da je med elementi, ki jih bo treba nujno popraviti in ne šele čez nekaj let, ampak zelo hitro, na prvem mestu pokojninski sistem. Kdorkoli misli, da je na tem segmentu možno čakati, bo v nekaj letih dobil zelo jasen finančni odgovor.

Kar se tiče elementov zadolženosti podjetij in pa prebivalstva v Sloveniji, ki je dodaten element za ocenjevanje stabilnosti nekega sistema v danem trenutku, lahko ugotovimo, da je Slovenija, kar se tiče zadolževanja podjetij, v letih med 2004 in

2009 podvojila svoj dolg – podjetja. V tem primeru bi seveda morala biti gospodarska aktivnost bistveno drugačna kot je danes, če so bile te zadolžitve primerno tehnološko usmerjene in pa narejene za strukturni gospodarski razvoj, kar pomeni, da je veliko denarja šlo v investicije, ki niso imele tega namena. Zato je v tem trenutku naivno govoriti o nekem zelo hitrem in močnem cikličnem vzponu investicij v Sloveniji v privatnem sektorju, ker se bodo morala podjetja najprej do določene mere razdolžiti, da bi lahko nadaljevala s svojimi investicijami.

Če primerjamo Slovenijo s slabšimi državami ugotovimo, da smo nekje na sredini, če pa pogledamo dobre države, smo pod njimi. Prednost Slovenije pred drugimi državami, in to je pomembno, v tem trenutku je, da je prebivalstvo bistveno manj zadolženo, kot je povprečje evroskupine ali pa celo držav, ki so bolj razvite oziroma tudi držav, ki so slabše razvite. Vse to govorim zato, ker bom dal nekaj komentarjev, predlogov, ki so dani v gradivu SDS na to, kaj bi bilo treba narediti v tem trenutku za kratkoročne ukrepe gospodarske politike.

Nazadnje morda samo še podatek o rasti kreditov v gospodarstvu, ki naj bi bil v Sloveniji izredno slab. Če pogledate rast kreditov v Sloveniji v zadnjih dveh letih, je bistveno boljša, ali pa precej boljša od tistega, kar se je zgodilo v evroobmočju, se pravi, da kljub popolnemu zastoju kreditiranja evroobmočja Slovenija zadržuje relativno solidno rast, ki je posledica določenih ukrepov, ki so bili sprejeti.

Kar se tiče predlaganih ukrepov je po prebranem tekstu moč reči, da je to pot metodološko bolj pripravljen, kot je bil v preteklosti. Jasno se je pokazalo, da se človek bolje znajde kot v preteklosti, ko so se predlagali ti ukrepi. Problem v osnovi je, da imamo še vedno konceptualne razlike. Ta osnovna konceptualna razlika je v tem, da pričakujete, vsaj tisti, ki ste bili avtorji tega poročila, da se bo z zniževanjem davkov pospešila gospodarska aktivnost, razširila davčna osnova in s tem povečal tudi izplen v javnih financah. Slike, ki ste jih prej videli za obdobje 2006 do 2008, ko je bil ta poskus narejen, pa se je šlo samo v zniževanje davčnih stopenj, brez drugih strukturnih sprememb v gospodarstvu. Na koncu je bila davčna osnova nižja, prihodki so bili manjši in ta tako znana Lafferjeva krivulja se je v praksi pokazala kot izpad

dohodkov, ne pa kot bistveno večja gospodarska aktivnost in večji davčni dohodki. Tako žal kažejo podatki. Zato bi bilo lahko soglasje o tem, da se gre v ukrepe pod pogojem, da se najprej storijo nujni ukrepi na področju zniževanja in prilaganja v strukturi javnih izdatkov, in šele nato kakršnakoli dodatna prilagajanja na področju davkov. Mimogrede, če pogledate, katera je ta trenutek največja davčna olajšava, je to največja davčna olajšava za podjetja, ki pomeni, da podjetja z izgubo ne plačujejo davkov in bodo kumulirano izgubo, ki jo ustvarjajo v tem obdobju, prenašala v naslednja leta in tudi ne bodo plačevala davkov v začetku, ko bodo izkazovala dobičke. To je tako imenovan prenos kumuliranih izgub v sistemu. To je bistveno večja davčna olajšava kot vse tiste parcialne, ki jih tudi navajate v vašem gradivu.

Glede omejevanja, da grem po vrsti, torej v omejevanju je osnovna konceptualna razlika in očitno bomo tukaj ostali na dveh straneh, kar se tiče tega, kako vidimo možnost delovanja dveh osnovnih politik, to je politike davkov na eni strani in politike javnih izdatkov na drugi strani, ter glede njihovega medsebojnega časovnega usklajevanja, ko gre za ukrepanje.

Kar se tiče omejitve javne porabe in zadolževanja države imamo idejo o tem, kako to narediti, vendar ne uporabljamo kriterija, kot ste ga vi predlagali, to je delež javnih sredstev in javnih izdatkov v družbenem proizvodu, iz enega preprostega razloga. Torej v tem ulomku ena količina ni pod našim nadzorom. To je družbeni proizvod in je nesmiselno delati tako primerjavo, ker enostavno ne kontrolirate imenovalca, če že poskušate kontrolirati števec. In kaj se je zgodilo v preteklih letih? V cikličnem vzgonu se je zdelo, kot, da so se javne finance izredno popravile v odnosu do družbenega proizvoda. Ko pa se je ciklični vzgon prekinil, se je ugotovilo, da to seveda ni bilo vzdržno in 6 % rast gospodarstva v Sloveniji ni bila vzdržna na daljši rok ob predpostavkah, pod katerimi je bila tudi narejena.

Torej naš predlog v dokumentih, ki so na Vladi in ki bodo tudi v uredbi o razvojnem načrtovanju, je, da se upoštevajo izdatki, ki se lahko v svojih stopnjah rasti gibljejo največ do višine potencialne rasti družbenega proizvoda. To

je drugačna kategorija kot aktualni letni družbeni proizvod. To je prvič. Drugič, popravljena za potrebno zmanjšanje primarnega primanjkljaja v javnih financah, ki je edini pomemben, ker izključuje vprašanje obresti in plačilo obresti. Tretjič, popravljena za tisto nujno zmanjšanje javnega dolga, ki ga politika določa, da bo lahko zagotavljala maastrichtske kriterije in da bo Slovenija lahko na mednarodnih finančnih trgih normalno delovala. Nam se zdi, da je takšen kriterij boljši, bolj vsebinski in seveda tudi v celoti pod kontrolo tistega, ki vodi ekonomsko politiko in s tem seveda vpliva na ekonomske tokove.

Tisto kar je pomembno je, da ta trenutek tečejo usklajevanja za proračun za leti 2011 in 2012, ne na način linearnega prerazporejanja sredstev znotraj državnega proračuna, ampak glede na to, da mora vsak uporabnik določiti programe in podprograme, ki jih želi financirati. Ti programi se seveda ne bodo financirali po principu indeksov na preteklo obdobje, ampak glede na kvaliteto in pa prioritete v državnem proračunu, ki smo jih v strategiji za izhod iz krize že kvantitativno napovedali oziroma tudi predstavili. To glede prvega predlaganega ukrepa, ki je označen s točko 4.1.

Glede točke 4.2. mislim, da v tej točki niti sami niste napisali kakšne posebne obrazložitve in moram reči, da je tisto, kar je zapisano, smešno. Zakaj je bilo pa leto 2008, bi rekel ustrezno leto za nek kriterij, za število nekih institucij v sistemu? Moram reči, da je to popolnoma nejasen kriterij. Kakorkoli, ideja je morda lahko dobra. Ampak, če pogledamo kaj so tiste osnovne spremembe, ki se dogajajo. Ne gre za to, da bi se povečevalo število zaposlenih ali masa plač, ampak, da se funkcije države, ki jih opravlja, ločijo tam, kjer morajo biti ločene. Ena je politika, druga je upravljanje in tretja je nadzor. Tako kot je bilo v mnogočem do zdaj, ko je bilo to vedno med seboj povezano in neločeno, se zdaj dogajajo stvari, ki smo jih poznali v preteklosti. Agencija za upravljanje kapitalskih naložb RS ima svoja pooblastila in naloge zelo jasna, ne glede na to, da se s tem niste strinjali ob sprejemanju, ravnotako velja za javni sklad za ravnanje z nepremičnim premoženjem države. Danes smo poslušali kritiko o tem, kako se je z javnim nepremičnim premoženjem gospodarilo in se še vedno gospodarilo.

Glede javnih naročil moram reči, da se ne strinjam s tem, kar je rekel gospod Janša, da je treba sistem decentralizirati, ker je takšen bil do zdaj in je v narekovaju pokazal svoje kvalitete. Ta osebna odgovornost o kateri je bilo govora, pa je bolj za prijetno poslušanje, kot pa dejanska dogajanja v praksi.

Če pogledamo kaj se dogaja pri javnih naročilih. Največ težav se dogaja recimo na področju zdravstva, na področju prometa, kjer je očitno, da z decentraliziranim načinom javnega naročanja prihaja do vsemogočih kršitev predpisov ob vseh komisijah in pa drugih organih, ki jih imamo za nadzor. To verjetno veste tudi iz vaše prakse v preteklosti.

Agencija za konkurenco in nadzor nad omejevanjem konkurence bi morala biti agencija zunaj ministrstva, kar je popolnoma jasno, če je ministrstvo hkrati tudi v mnogočem gospodarski subjekt na trgu. Najbrž je težko razumeti, da lahko institucija, ki je znotraj ministrstva, svoje delo opravlja neodvisno. Ta mora odločati tudi o stvareh, v katere sta to isto ministrstvo in njegov minister vključena v kolektivni gospodarski subjekt. Mislim, da gre za osnovno higieno, ki je dobrodošla.

Kar se tiče naslednjega poglavja o pripravi velikih državnih projektov, mislim da razen tega, kar ste sami napisali, da ste v preteklosti pripravili izhodišča, je bil včeraj sprejet v Zakon o umestitvi objektov v prostor, ki bo dejansko šele omogočal tisto, kar bi z izhodišči bilo že dano, da se bo lahko v Sloveniji nekaj zgradilo v krajšem obdobju od treh let. Do zdaj je bil povprečni rok pet let in vse želje za izgradnjo drugega tira, energetskega objekta, daljnovodov in podobnega so zgolj pobožne želje ob taki ureditvi kot je ta trenutek še v veljavi. Novi zakon, ki prihaja v parlament, poskuša na tem segmentu urediti tiste spremembe, ki bodo omogočale, ob upoštevanju lastninskih in drugih pravic, izboljšanje postopkov in hitrejše delovanje na tem področju. Poleg tega je v obravnavi priprava Zakona o Darsu, ker takšen kakršen je, ne more več zadovoljiti zahteve časa, še posebej ne ob taki akumulaciji javnega dolga ali pa posredno javnega dolga kot si ga je prigospodaril v zadnjih letih, ki sega čez štiri milijarde in ga seveda s trenutnim sistemom cestnin ni mogoče pokriti v enem razumnem časovnem roku pod normalni pogoji na trgu. Poleg tega boste dobili, če bo izredna seja v

Parlamentu, tudi dve gradivi, in sicer gradivo, ki bo pokazalo, ker je ena od naslednjih točk aktivnost SID banke, razvojne finančne platforme, ki simpatizirajo delovanje agencij na tem področju, ki so razmetane ter vsebinsko, instrumentalno, postopkovno in še kako drugače nepovezane. Na tem področju je vsako leto na razpolago približno milijardo evrov denarja, ravno tako tudi v letošnjem letu za razvojno financiranje. Ni res, da ni denarja na področju razvojnega financiranja, res pa je, da se ta denar relativno in neracionalno plasira, pretežno se ga poskuša plasirati skozi nepovratna sredstva, v bistveno premajhni meri pa skozi kombinacijo povratnih in nepovratnih sredstev, ki bi omogočala, da bi sredstva EU lahko boljše uporabljali. Za ta namen je bil sprejet sistem oziroma platforma, saj ta ne rabi zakona, rabi samo dobro in boljše organizacijo, nič potrebnih dodatnih sredstev in nič dodatno zaposlenih, ampak boljše koordinacijo in sodelovanje institucij, ki so bile v preteklosti ustanovljene. Zdaj bi bilo treba med njimi vzpostaviti normalno sodelovanje in s tem poskušamo to doseči.

Glede ustanovitve ostalih bank bi vam svetoval, da se obrnete na Banko Slovenije, ki je edina institucija, ki lahko da meritorno mnenje o tem, ali je situacija o finančnem sistemu takšna, da zahteva tudi delovanje, kar se tiče, če zdaj to prevedem v slovenski jezik, sanacije slabega portfelja. Ali je za to potrebna posebna državna institucija, ali to lahko delajo banke same? To vam prepuščam v razmislek. Sam mislim, da je to bistveno boljše, če bo treba, da se to dela v katerikoli banki in kot poseben element zunaj bilance, seveda banke v posebni podbilanci, o čemer obstajajo znanje in izkušnje, kako se to dela. Banka Slovenije ni do tega trenutka nikogar obvestila, da je v sistemu takšna situacija, da bi zahtevala tak sistemski ukrep. Vlada pa je pripravljena, če bo to treba, da bo to tudi vsebinsko in tehnično znala izpeljati. To je bila točka 4.4.

V nadaljevanju je točka 4.5, mi smo to poimenovali zniževanje davčne osnove. Gre za znižanje trošarin, znižanje stopnje davkov od dohodkov pravnih oseb za 5 % točk, oprostitev dohodkov od inovacij, uvezenje neomejene 40 % olajšave, investiranje zneskov v osnovna sredstva in povečanje olajšave na investirane zneske v raziskave in razvoj na 100 %. Tu gre za osnovno dilemo, ki sem jo prej omenil, kjer

nas ne prepričate s svojimi argumenti. Verjetno vas tudi mi ne moremo prepričati, ampak v tem je bistvena razlika. S temi ukrepi ne bo prišlo, po našem mnenju, da ne bi rekel, da je to vaše mnenje, do tistih sprememb, ki jih predvidevate s temi ukrepi. Konec koncev so se mnoge davčne olajšave, ki so bile storjene v letu 2007 in so bile same po sebi koristne in dobrodošle, takrat so pomenile približno 2,5 % družbenega proizvoda, odrazile zelo malenkostno v povečanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, ali tako rekoč nič, če pogledamo obdobje v zaporedju nekaj let. Hkrati pa so povzročile, zaradi tega, ker se struktura javnih financ ni prilagodila, poslabšanje kompletnih javnih financ že pred letom 2009 in pred krizo. Če pogledate zadnji kvartal leta 2008, takrat je bil že javnofinančni primanjkljaj 3 %, medtem ko je bil letno 1,7 %. Torej ne vidimo potrebe, da bi se zniževala stopnja davka od dohodka pravnih oseb za nadaljnjih 5 točk. Rekel sem, da imamo ta trenutek največjo možno davčno olajšavo s prenosom izgub podjetij v naslednja leta in je seveda s tem davčna osnova bistveno nižja za davčne zavezanke. Zgodilo se je, da je bil v letošnjem letu izjemen izpad dohodkov iz davka od dohodka pravnih oseb, iz preprostega razloga, ker se je davčna osnova iz lanskega leta na letošnje leto izjemno znižala. Torej ni razlogov, da bi se kaj posebno zniževala davčna stopnja, ker se na ta način ne bo povečala davčna osnova v razumnem roku.

Ostale parcialne rešitve na davčnem področju pa so samo ekstremno povečanje odstotkov na tistih segmentih, kjer so odstotki že bili znižani, ko gre recimo za davčne olajšave za osnovna sredstva, za investicije v raziskave in podobno. Če vas zanima, si lahko pogledate precej zbranega gradiva, mednarodnega, ne našega, ki govori o tem, ali selektivne davčne olajšave prinašajo, globalno gledano, bistven prispevek h gospodarski rasti ali ne.

Glede uveljavljanja pavšalne obdavčitve za samostojne podjetnike in mikro podjetja, se v tem primeru strinjamo. Treba je najti tehnično rešitev za to, da bo ta pavšal, ki bi ga uvedli za male podjetnike in mikro podjetja, dejansko bil tudi v praksi enostavno in kvalitetno izveden. Problem je, da je treba poznati določene predpostavke, določene podatke po posameznih skupinah zaposlenih oziroma

gospodarsko aktivnih, da bi ta sistem lahko v praksi deloval brez izrazite davčne invazije.

Glede točke 4.13 gre za neposredna jamstva države za projekte. Kot sem rekel, tukaj lahko pogledate podatke iz tega gradiva platforme za razvojno financiranje. SID banka je v lanskem letu – seveda brez SID banke bi bila kreditna aktivnost v letu 2009 negativna –, investirala in financirala približno 700 milijonov evrov v razvoj malih, srednjih in tudi večjih podjetij. Je tudi zelo aktivna, kolikor ji dopuščajo finančne možnosti na področju zavarovanja nekomercialnih tveganj na zunanjih trgih. Seveda je pa nemogoče milijardne posle, kot so ti, o katerih se zdaj govori, zavarovati z institucijo, ki ima 300 milijonov kapitala in približno nekaj čez 70 milijonov rezerv za tovrstna tveganja. To pa je treba tudi upoštevati, če ne želimo imeti kakšne slabe banke tudi v tem primeru. Točka 4.14 je nekaj podobnega, kot je točka 4.13. Točka 4.15 – uvedba davčnih počitnic za novoustanovljena podjetja. V principu nimamo nič proti, čeprav ta ukrep ne bo prinesel izjemnih dodatnih spodbud. Tudi sami navajate nekaj števil, oziroma tudi mi smo preračunali, da ta strošek znaša približno 14 milijonov evrov. Učinek pa, glede na to, kako se lahko zlorablja ustanavljanje podjetij in njihovo zapiranje, zato da bi se pridobila olajšava za tako imenovane davčne počitnice, predpostavljam, za prvo ali drugo leto, je seveda tudi vprašanje sposobnosti davčne uprave, da to izvede korektno.

Glede povečane stopnje amortizacije je Slovenija tam kjer so Nemčija, Francija in Madžarska. Ne vidim posebnega razloga zakaj bi se moralo v tem primeru iti preko teh primerljivih držav in stopenj amortizacije na kratek rok. Zaradi tega ne bo kakšnih bistvenih sprememb kar se tiče investiranja. Zmanjšanje administrativnih bremen v gospodarstvu, mi smo glede tega sprejeli konkretno gradivo, in sicer je gradivo glede skrajšanja postopkov in odprave administrativnih ovir, ki ga tudi lahko dobite v parlamentu na izredni seji, kjer smo šli, ne po teh anketnih metodah ugotavljanja konkurenčnosti, ampak po metodah, ki jih uporablja svetovna banka, ki niso anketne, ampak so pripravljena na tako imenovanih trdih kazalcih in po tistih desetih kazalci, ki jih ta institucija uporablja, smo dali tudi zahteve

in plan tistih aktivnosti, ki jih morajo ministristva storiti v letošnjem letu in pa naslednjem letu, da bi se ta slika na tem področju izboljšala. V tem primeru brez nekih posebnih dodatnih finančnih sredstev zaposlovanja ali kakšnih drugih stroškov, ki bi s tem povzročali, učinek bo pa lahko, predpostavljam, zaradi tega precej dober na področju gradbenih dovoljenj, recimo registracija nepremičnin v zemljiški knjigi glede pridobivanja finančnih sredstev s strani malih in srednjih podjetij, da ne omenjam drugih zadev, ki so v tem dokumentu in boste lahko to tudi pogledali, če boste želeli.

Poleg tega pa, to bodo lahko kolegi in kolegice povedali, kaj je predvideno na področju zmanjševanja teh administrativnih ovir kot akcijski načrt. Pomembno je, glede na to, da se o mnogočem govori zelo na pamet, o spremembah v javni upravi in sploh v javnem sektorju, da se bo konec julija mudila v Sloveniji misija OECD, ki se ukvarja prav s tako imenovanim "public government review", to se pravi s pregledom upravljanja javnih služb v posameznih državah. Pridobili smo analize za Finsko in Nizozemsko in mislim, da bo analiza zelo dobrodošla tudi za Slovenijo. Do konca leta bo pripravljena, dala pa bo mnogo kateri odgovor na sicer načelna stališča o tem, koliko ljudi je preveč, premalo, ali delajo dobro ali slabo, ali so dobro ali slabo organizirani, ali je ministrstev preveč ali premalo, da bomo lahko razpravljali potem tudi v parlamentu, če boste želeli na organiziran, vsebinsko korekten in na metodološko sistematičen način, ne pa kot je v zadnjem času v praksi, da ima vsak nekaj časa pokomentirati tudi to področje.

Kar se tiče posledic samih ocen, ki jih predvidevate, predpostavljam, da je osnovni efekt, ki ga nakazujete v gradivu, to je približno milijardo in 700, mislim kumulativno, ali pa 600 milijonov ali skoraj 700 milijonov v enem letu. V letošnjem letu naj bi bilo na račun prvega predloga ukrepov, ki sem ga omenil pod 4.1, verjetno v kombinaciji z zadnjim 4.20, ker tisti, ki so vmes iz tega področja, nimajo kakšnega posebnega vpliva na zmanjšanje javnofinančnih odhodkov. Mi bomo to tudi s svoje strani poskušali preračunati kolikor se bo dalo na osnovi tega, kar ste sami predstavili, bodo pa tudi v okviru proračuna za leto 2011 in 2012 pri zmanjševanju javnofinančne porabe predlogi tudi z naše

strani jasno zapisani. Kot je rekel predsednik Vlade v teh razgovorih, ki jih predvidevate, bo moč te številke in argumente tudi primerjati in ugotoviti kje kdo stoji in koliko so navedbe vsebinsko in tudi tehnično relevantne.

Torej, če povzamem, mislim, da je situacija v Evropi takšna, da ta trenutek ne more nihče trditi, da je okrevanje dokončno in sigurno. Imamo podatke, ki prihajajo iz Nemčije in nekaterih drugih držav, kjer so gospodarska pričakovanja zopet v rahlem padanju ne pa pospeševanju, kar pomeni, da bo Slovenija imela določene posledice. Treba je povedati, da ta trenutek v Sloveniji rasteta industrijska proizvodnja in izvoz najmanj tako hitro kot v Nemčiji ali nekoliko hitreje v zadnjih dveh mesecih. Torej prihaja do oživljanja. Res je tudi, da je lanskoletni podatek, na nek način kronski dokaz o slabostih ekonomske politike, o padcu družbenega proizvoda, polovično pojasnjen s spremembami zalog. Previdni moramo biti, ko se daje dokončne odločitve o tem, kaj je z gospodarskimi gibanji, ker se bodo podatki o gibanju družbenega proizvoda tudi za nazaj, kot se zmeraj dogaja, še popravljali. Torej počakajmo in se v prihajajočih kvartalih pustimo presenetiti v tem, ali je bil takšen padec v lanskem letu, ali bo takšen tudi ostal v celem letu in kakšno bo gibanje v naslednjih kvartalih v letošnjem letu.

Zdaj pa še kratek odgovor, ker je tudi gospod Janša omenjal prvi kvartal za javne finance v letošnjem letu. Po "cash flow" principu je točno to, kar je povedal. To je en kvartal in javne finance imajo v celem letu eno zelo trdno značilnost sezonskega gibanja, kjer je praviloma prvi kvartal zmeraj najslabši v vsakem letu, če boste pogledali tudi za mnoga leta nazaj, da se potem med letom ta situacija normalizira. Normalizira do te mere, da se bo lahko izpeljalo tisto, ne glede na vaše nezaupanje, kar je predvideno tudi v rebalansu za letošnje leto.

Povedal bi še iz katerih razlogov, enkratnih, je bil prvi kvartal v tem primeru slabši. Na prihodkovni strani zaradi vračila preplačanega davka na dobiček oziroma davka pravnih oseb, ki je znašal 300 milijonov evrov. In drugič zaradi vračila dohodnine, ki je znašala 44 milijonov evrov. To sta dva elementa na strani prihodkov, saj je teh prihodkov za 344 milijonov evrov manj in eden pomembnih razlogov zakaj je prišlo do predloga rebalansa. Na

odhodkovni strani je regres 30 milijonov evrov, dodatek upokojencem 134 milijonov evrov in obresti, ki so se v 35 % v vseh letnih obrestih plačale v prvem kvartalu za 380 milijonov evrov, kar je skupaj 540 milijonov evrov. To je zdaj razlaga tistega, kar sicer izgleda na prvi pogled dramatično, pa lahko rečem, da je sicer relativno normalno. Sem pa prepričan, da bo v celem letu situacija takšna, kot je predvidena s proračunom. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA Besedo ima gospod Franc Bogovič.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav spoštovani ministrici, spoštovana ministra, sekretarka, spoštovani gospod predsednik.

Lansko leto smo sprejemali drugi rebalans proračuna. Takrat, ko sem tudi sam imel razpravo, je bil prisoten tudi predsednik Vlade in sem mu dejal, to je bilo v času, ko smo imeli stavko v Muri, Gorenju, v teh najbolj burnih časih, da je dan, ko je treba biti odgovoren in dejansko povedati realno sliko v kateri se država nahaja. Iz tega zaključka, ki sem ga naredil tudi lansko leto, je bil tudi tisti predlog, ki smo ga v Slovenski ljudski stranki vztrajno predlagali že lansko leto in tudi letos, da je treba na področju javne porabe resnično zagrizti v ta nepriljubljen rez, se pravi v zmanjšanje javne porabe, in da ni časa za odlašanje. Prav tako danes trdim enako, da iz uvodnih predstavitev, ki sta jih podala predsednik Vlade in minister za finance, Slovenke in Slovenci nismo dobili oziroma niso dobili realne slike, kajti prepričan sem in trdim, da je ta realna slika bistveno slabša in ostrejša, kot se želi prikazati. Temu primeren pa je tudi dialog na takšnem nivoju v slovenski družbi.

Zakaj trdim, da je ta slika še slabša? V okviru teh števil, ki so bile dane že v različnih grafih, na različno prikazane načine, je treba dodatno povedati še to, da je leto 2010, vsaj v tem rebalansu, predvideno tudi leto, v katerem Slovenija planira, da bo imela na bilanci s prilivi in odlivi iz Evropske unije kar za 625 milijonov evrov pribitka, se pravi več prejetih sredstev, kot jih bomo plačali v Evropsko unijo. To je 1,8 % BDP, ali gledano drugače, če ne bi imeli tega pribitka, bi bilo v proračunu Republike Slovenije v letošnjem letu na drugi strani takšne

porabe, če upoštevam samo ta pribitek, kar za 2,4 milijarde evrov primanjkljaja. To je 7 % BDP, ali še drugače, ko vedno delamo primerjave z BDP je prav, da ob teh razlagah na zelo enostaven način pojasnimo Slovenkam in Slovencem. Javna poraba v Sloveniji gre na takšen način, kot bi imel posameznik 750 evrov plače, njegova poraba pa je tisoč evrov. Bojim se, da se takšen trend dolga leta ne bo mogel nadaljevati.

Sam sem tudi izredno skeptičen, ali bo v okviru črpanja evropskih sredstev v letošnjem letu res bila pridobljena ta milijarda evrov iz Evrope, prav pa je, da tudi povemo, kdaj so se ti projekti začeli. Tudi sam sem delujoč politik na lokalnem nivoju, zato vem kateri projekti se bodo v letošnjem letu realizirali in bojim se, da je bil ta vakum, ki je bil v lanskem letu pa tudi v letošnjem letu, ko so razpisi potekali in je večina občin dobila negativne sklepe ali pa sklepe za dopolnitve, da bo ta bilanca v prihodnje zopet nižja. Vsekakor pa je treba vedeti, da je lahko takšen velik razkorak, se pravi, da dobimo toliko več v enem letu, kot bomo sicer v enem letu plačali, kajti v celotnem proračunskem obdobju je pričakovati tam nekje 300 milijonov na leto več. Kakšna bo slika javnih financ v Sloveniji po letu 2013, ko Slovenija ne bo več tako velik neto prejemnik, me je pa zelo strah.

Danes so bile povedane tudi številke okoli investicij. Letos je res veliko investicij, vendar ravno iz tega podatka, iz investicij, ki se črpajo iz evropskih sredstev, bo v letošnjem letu v državi po slovenskih občinah toliko investicij. Veliko evropskih sredstev gre preko proračuna, zato pa se pojavlja tudi v tej bilanci. Sicer pa je investicijski cikel v letošnjem letu zelo slab.

Kar se tiče odgovorov, ki jih Vlada daje na to krizo pa poslušamo različne načine in poizkuse na eni strani, pospešeno gospodarsko rast, na drugi strani tudi zmanjšanje javnih financ. Najbrž bomo morali tudi mi ubrati neki kombiniran model, kjer bo zagotovo treba ugrizniti v porabo, na drugi strani pa bomo morali tudi nekaj narediti za to, da se bo gospodarska aktivnost v državi dvignila. To kar je Vlada zdaj naredila z ukinitvami teh investicij in prolongiranjem v naslednje leto, se bojim, da bo imelo resnično negativne posledice in da bo tisti pravi problem krize v Sloveniji nastopil v enem delu tudi zaradi take

defenzivne politike Vlade v celem letu in zdaj s tem rebalansom še posebej. Bojim se, da bo slovensko gradbeništvo v drugi polovici letošnjega leta prišlo v zelo velike težave in marsikatero ne bo zdržalo teh pritiskov tudi zaradi tega, ker bo še toliko manj gospodarskega ciklusa in ker so se prepozno razpisala sredstva za občine. Pri pogovoru z gradbinci in opozarjanju na to sliko, je zelo zanimivo in še bolj alarmantno to, da isto govorijo tudi projektanti. Tako malo kot se zdaj projektira v Sloveniji, se ni projektiralo že zadnje desetletje. To kar danes projektirajo projektanti, bodo lahko delali gradbinci šele čez dve, tri leta. Ko se bo ta cikel mogoče obrnil v nasprotno smer, bomo zaradi takega pesimizma, ki ga izraža predvsem politika Vlade, imeli posledice.

Na zelo nazornem primeru ali dveh lahko povem, kje se absolutno ne strinjam z ukrepi, ki so povezani s proračunom, na drugi strani pa tudi s spremembo operativnih programov. 60 milijonov evrov je črtanih oziroma premeščenih v operativnih programih iz projekta tretja razvojna os. Mi dovolite, da uporabim izraz, da je to floskula, ker se govori, da Vlada strmi k temu, da bo šlo od zidov k znanju. V enem od teh primerov, kjer se je ukinilo največ zidov, je bila omenjena tretja razvojna os.

Spoštovani kolegi, mislim, da absolutno to ni primerna pot in da so kohezijska sredstva namenjena ravno za tista območja, kjer je razvitost najmanjša in če gledamo v slovenskem prostoru, sta Koroška in Bela Krajina regiji, ki definitivno potrebujeta tretjo razvojno os, da se bosta najprej priključili na avtocestni križ in bosta ostali v hendikepu še naslednje desetletje. To kar zdaj poskuša nekdo razložiti Slovenkam in Slovencem, da se bo tretja os, ne vem, da se bo tunel pod Gorjanci zgradil iz javno zasebnega partnerstva, bi ga vprašal za odgovornost, kajti, če bi bil avtocestni križ v celoti predmet nekega razpisa, bi se mogoče o taki zadevi dalo govoriti. Da bomo pa za zasebnika neinteresantne krake zgradili z javno zasebnim partnerstvom, pa naj uporabim milejši izraz, da je to za moje pojme navadno zavajanje.

Druga zadeva s katero se v posavskem okolju, iz katerega prihajam, zadnje leto in pol, zdaj že skoraj dve leti ukvarjamo, s slovensko vlado, Ministrstvom za okolje in prostor, je izgradnja

hidroelektrarn na spodnji Savi. Gre za nacionalni projekt, ki ima zelo veliko karakteristik, da bi ga lahko celotna Slovenija bolj podpirala. Da bi s spodnje Save čim prej prešlo na srednjo Savo, najbrž na Muro, ampak v slovenski vladi ima ta projekt dobesedno blokado že leto in pol. Zdaj se nam dogaja to, da gradnja energetskega dela, ki ga financira Energetika, poteka normalno, medtem ko infrastrukturni del, ki ga financira preko MOP podjetje Infra, pa je zagotovo že vsaj eno leto v zaostanku zaradi zapletov, ki se dogajajo v okviru Vlade in nasprotovanj temu projektu. Na koncu bo situacija taka, da bomo enkrat v Posavju organizirali otvoritev hidroelektrarne, ki bo na suhem, kajti hidroelektrarna bo zgrajena, voda, ki bo tekla mimo te hidroelektrarne, pa bi lahko na mesec proizvedla za pol milijona evrov električne energije. Na drugi strani pa bi se sredstva, ki se zdaj vlagajo, rang je okoli 20 do 30 milijonov glede na precej nižje cene, skozi koncesijsko dajatev vrnila nazaj. O tem projektu pa govorim zato, ker sem prepričan, da danes v Sloveniji ni boljšega infrastrukturno-energetskega projekta in ni večjega razloga za to, da bi Vlada lahko vložila sredstva. Slovenska vlada se je raje odločila, da pospešeno subvencionira takšne vire, kot je fotovoltaika in podobno. Potrudili smo se, da smo naredili simulacijo in predsedniku Vlade tudi predstavili, kaj pomeni investiranje v hidroelektrarno ali pa v fotovoltaiko. Investiranje v ekvivalent električne energije stane pol milijarde, država pa bo plačala v naslednjih 15. letih za eno milijardo subvencij. Tega ne bo plačala država, pač pa slovenski potrošniki električne energije.

Zato mislim, da bi bilo treba ugotoviti, kateri so ti strateški projekti in narediti vse za to, da se izvedejo. Glede tega, da ni projektov na cestnem delu, sem tudi na Odboru za lokalno samoupravo navedel kar nekaj projektov, za katere lahko zagotovim, da obstajajo gradbena dovoljenja in bi se lahko zelo hitro izvajali tudi na cestnem delu, če bi bil interes v tej smeri.

Naslednji odgovor, ki ga Vlada daje ob sprejemanju rebalansa, je dvig trošarin. Poglejmo, kaj se dogaja v zadnjem letu v Sloveniji. Najprej se je s spremembo zakonodaje na področju izvajanja javnih gospodarskih služb uzakonilo, da je treba uvesti celotno amortizacijo v vodovode.

Zdaj se slovenski ekonomisti in celotna politika jezijo na občine, ki dražijo javne gospodarske službe, predvsem ceno vode. Nič je ne dražijo, pač pa sledijo zakonodaji in uredbam, ki so občinam naložile, da morajo vključiti v ceno kompletno amortizacijo. To pa za potrošnika pomeni dvig cen tudi za 20, 30 %.

Ker to ni dovolj gremo zdaj v trošarinsko politiko, tako da najprej dvignemo trošarine na pogonska goriva. Pokazalo se je že kakšen je to nesmisel in je bilo danes tudi že razloženo, koliko litrov nafte manj se zdaj proda predvsem tistim, ki tranzitirajo in onesnažujejo Slovenijo, priliv trošarin pa se zmanjšuje. Skozi ukrepe, ki so del tega rebalansa proračuna, povečujemo trošarino na plin, se pravi, ogrevanje ljudi, kurilno olje – kdor nima plina, bo pa to plačal preko kurilnega olja. Čudno, da se niso obdavčila tudi drva tistih, ki jih sami pripravljajo ali pripravljamo.

Naslednji primer je elekrika. To kar zdaj počenjamo v Sloveniji na področju energetike, bomo plačali kot posledico v naslednjih letih. Slovenska energetika ima danes energetska podjetja. Ta, ki proizvajajo električno energijo, dobijo približno 460 milijonov na letnem nivoju za svoj produkt, se pravi za proizvedeno električno energijo. S to trošarinsko politiko, ki jo bomo uvedli s tem rebalansom, bo država s 120 milijoni trošarin sedla na teh 460 milijonov. Se pravi, da podražimo za več kot četrtino oziroma razvrstimo produkt električno energijo, kajti na koncu sta dve opciji in zadnja bo preko plačila potrošnikov.

Kot je bilo danes že rečeno, če v ta kolaž prištejemo še vodovod, je bistveno več kot tistih 20 do 30 evrov na mesec za posameznika. Naj povem na primeru podjetja, ki deluje v Krškem, to je podjetje Vipap, kaj to pomeni na področju gospodarstva. Podjetje Vipap, ki zaposluje 450 ljudi, ima pridelovalno industrijo, energetska intenzivno zadevo, proizvodnjo papirja, porabi 170 tisoč megavatnih ur elektrike, to je 12 evrov na megavatno uro. Skozi to politiko bomo pridobili v proračun 2 milijona evrov na letnem nivoju, kar znaša 2 milijona 40 tisoč evrov, če pa to preračunamo, znaša 377 oziroma 380 evrov na zaposlenega. Pojdite vprašati kakšna je plača ljudi, ki delajo v pridelovalni industriji na proizvodnji papirja, govorim na enem primeru, bo pa to tisti primer, ki je za proizvodnjo bolj energetska intenzivnejša podjetje in je

dobesedno obsojeno na propad. To kar počenjamo s to trošarinsko politiko, mislim, da je v veliki meri na eni strani poseg v najbolj rizične skupine, kajti, če se 30 evrov na mesec obremeni gospodinjstvo tam, kjer je, ne vem, prihodek gospodinjstva tisoč evrov ali pa, da če se s 30 evrov obremeni družino, kjer je prihodka, ne vem, 2 ali 3 tisoč evrov, je to bistvena razlika in nekomu jemljemo kruh in mleko, nekdo si bo pa lahko privoščil še kaj več.

Isto počenjamo v podjetništvu. Tam kjer je več dela, kjer je več energije, kjer so do konca tudi te težje situacije, bomo s tem marsikatero podjetje obsodili na propad. Tako, da moram reči, da se s temi ukrepi in politikami, ki se vidijo skozi ta rebalans proračuna, absolutno ne strinjam. Danes je bilo to prikazano in vsi govorite o potrebi po strukturnih spremembah. Ko to nekdo izjavi, so na cesti takoj revolt in grožnje s stankami in sam mislim, da dokler se ne bomo o tem resnično odgovorno pogovarjali, bo tudi takšen odziv. Odzivi so zelo negativni. Veliko ljudi se v letošnjem letu želi upokojiti, ker beži pred pokojninsko reformo. Takšen način dela, ko se najprej znotraj Vlade v dveh letih in pol, če gledamo pri ključnih ministrih, ki bi morali voditi gospodarsko politiko ali pa imenovani ministri za razvoj, me je tega zelo strah. Kajti, če pogledamo gospoda Gasparija in razmislimo kolikokrat je bil v sporu z gospodom Križaničem, kaj je bilo s sporom z gospo Ploštajnerjevo, z njegovo sekretarko, z ministrom Gjerkešem, ki je moral v Bruslju razčistiti neke politike, kakšen je odnos med ministrom Lahovnikom, ministrom Golobičem na Tešu 6, kakšen je odnos ministra Lahovnika proti predsedniku Vlade, proti ministru Križaniču, ko nekdo niti ne pride več na vrhe koalicije in podobno. Spoštovani kolegi, to ni popotnica za krizni čas. Ta krizni čas bi rabil urejeno vlado, kjer bi vi lahko sedeli skupaj kolikor dolgo bi želeli in bi prišli naprej v svojo koalicijo s skupnimi enotnimi ukrepi. Očitno pa je koalicija res, kot je nekdo komentiral v zadnjih dneh, zgrajena na preteklosti, se pravi, da so tam koren te koalicije in ne prihodnost ter gospodarski in politični ukrepi ter ustroji države. Zato se zelo bojim, da smo, kljub ponujeni roki, že doživeli simultani enega od ministrov, ki je govoril v množini, z ukrepi ene od strank, ki je podala svoja stališča. Res ne vem, če je ta vlada tako ekspeditivna, da je od včeraj do danes dobila stališča Vlade. Gladko

malo se je opredelil in razložil kakšne so konceptualne razlike do teh ukrepov in mislim, da je tista pobožna želja po ponujeni roki res lahko samo pobožna želja.

Druga resnica pa je, da ni dovolj, da se bomo v Vladi, v koaliciji in v parlamentu poenotili. Z ukrepi, katere moramo danes v Sloveniji sprejeti, se mora poenotiti slovenski narod. Kajti to so boleči ukrepi, ukrepi s katerimi se bomo soočili s tem, da je bila gospodarska paradigma najbrž napačna desetletja in ne eno leto ene vlade, drugo leto druge vlade. Mogoče je celo pričakovanje Evropejca večje od zmožnosti evropskega gospodarstva. Mogoče je treba narediti to, kar je včasih najtežje, da svoja pričakovanja uskladimo z zmožnostmi, ki jih gospodarstvo ponuja. Danes v Sloveniji zagotovo trošimo bistveno več, kot proizvedemo in so tudi naša pričakovanja bistveno večja, kot so realne zmožnosti slovenskega gospodarstva. S politikami, ki jih vodimo, če hočete, ali gospodarskim ali ideološkimi pa to v tem parlamentu samo poglobljamo in razumevanje Slovencev in Slovenk samo oddaljujemo s potrebnimi in prepotrebnimi ukrepi.

Za ta rebalans ne bom glasoval, ampak bom glasoval proti njemu, ker mislim, da so ukrepi, kot so zmanjšanje investicij, povečanje najbolj ranljivih skupin, tako na področju gospodarstva kakor tudi v sloju družbe, napačne usmeritve te vlade. Upam, da se bo v rebalansu dva, ki ga tudi pričakujem in ocenjujem, da so nekatere stvari preoptimistično nakazane na prihodkovni strani, kaj zgodilo tudi že na področju dialoga v družbi, da bo možno v proračunu za leti 2011 in 2012, ki ju bomo kmalu dobili na police, planirati realnejše in uskladiti porabo z zmožnostmi Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

V imenu Vlade je za besedo prosila ministrica, gospa Pavlinič Krebs. Prosim.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani podpredsednik, hvala lepa za besedo! Spoštovane poslanke in poslanci!

Veliko je bilo v razpravah, že na odboru in tudi danes, očitanege Vladi na rasti strokov dela. Na rasti strokov dela na katere seveda vpliva višina plač in zaposlovanje v javnem sektorju v celoti. Jaz

bi s tega mesta enkrat za vselej, in upam, da bo ta obrazložitev naletela na odprta ušesa, pojasnila, da je vprašanje stroškov dela temeljno vprašanje že od dneva, ko je ta vlada nastopila v mandat. Tudi o pripravi rebalansa za leto 2010 smo se že drugič usklajevali s sindikati javnega sektorja, kajti v tem proračunu za leto 2010 bi na podlagi določil kolektivne pogodbe v javnem sektorju, torej pogodbe, ki jo je prejšnja vlada v septembru 2008 sklenila s sindikati, morala ne glede na makroekonomske razmere v državi, v celoti odpraviti plačna nesorazmerja. Tako je govoril 50. člen, zadnji odstavek kolektivne pogodbe.

Plačna reforma, ki je bila pričeta v mesecu septembru 2008, je imela pomembne javnofinančne učinke že v proračunu 2009 – v izjemno zahtevnem, kriznem letu, ko je javnofinančnih prihodkov bilo bistveno manj, kot bi jih potrebovali za realizacijo le-te. Očitki, da Vlada ni pravočasno pričela s socialnim dialogom, niso na mestu. Dinamika, kot je bila določena za odpravo plačnih nesorazmerij v kolektivni pogodbi, je bila sledeča. Prva četrtina je bila odpravljena s septembrom in je pomenila povečanje mase plač za skoraj 10 % in je ta učinek povišanja plač javnih uslužbencev beležil odhodkovno stran proračuna tudi v letu 2009. Vsi vemo, da gre vpliv povišanja v enem letu naprej v naslednje leto. 1. januarja 2009 je prišla na vrsto druga odprava plačnih nesorazmerij. Naša vlada je nastopila v mandat konec meseca novembra 2008. V enem mesecu nismo bili sposobni skozi poslovniško proceduro in skozi parlament, pripraviti interventnega zakona, da bi ustavili izplačilo druge četrtine odprave plačnih nesorazmerij. Ena je težka 100 in nekaj milijonov evrov in pomeni povišanje plač in tudi osnove za izračunavanje dodatkov, položajnih dežurstev itn. Mi smo že za božič leta 2008 s predsednikom Vlade nagovorili, poprosili sindikate javnega sektorja, da bi sklenili dogovor, da se zaradi kriznega leta 2009 vendarle ne realizira druga četrtina. Ker dogovora ni bilo, pa tehnično z interventnim zakonom tega ni bilo mogoče ustaviti. Ta intervencija bi pomenila izjemno nasilje nad socialnim dialogom in dejansko velik problem, ker bi morali od take pogodbe odstopiti. V kolektivni pogodbi je določen šest mesečni odpovedni rok in obvezuje vladno stran.

Takoj, ko je bila realizirana druga četrtnina v januarju, ko bi v tem letu rasle plače z 10 % stopnjo, kot so v letu 2008 zaradi te realizacije, torej odprave druge četrtnine, smo pričeli prva pogajanja s sindikati. Da smo zmanjšali rast plač iz 10 na 6,5 %, so se javni uslužbenci v letu 2009 v tem aktualnem letu odpovedali uskladitvi plač z inflacijo. Odpovedali so se tudi 2 % izplačevanju redne delovne uspešnosti, povečan obseg dela se je plačeval v zmanjšanem obsegu in tudi tretja četrtnina, ki je bila predvidena za 2009, je z dogovorom s sindikati bila dogovorjena, da se ne izvede. S tem smo pridobili 100 milijonov že ob rebalansu za 2009, da smo konsolidirali drugo četrtnino odpravo plačnih nesorazmerij. Za leto 2010, glede na dogovor, da se v celoti realizira plačna reforma, ostali sta nam še dve četrtnini, vredni skupaj s povišanjem mase plač za 250 milijonov, so se takoj pričeli ponovni pogovori. Spomnite se leta 2009, ko so sindikati govorili, da jim držimo pištolo na vratu, ko smo rekli, da v letu 2010 ni mogoče realizirati pogodbenega določila v kolektivni pogodbi, saj je to za Vlado nevzdržno.

Masa plač bi se v letu 2010, če se ne bi dogovarjali in dogovorili, morala povišati za preko 400 milijonov evrov. V višini 250 milijonov zaradi odprave plačnih nesorazmerij, usklajevanja z inflacijo, uskladitve višine regresa, napredovanja, ki so po ZSPJS nastavljena tako kot zakonodajalec ni želel. Moj predhodnik minister Virant pravi, da moramo pri ocenjevanju uslužbencev nujno postaviti zgornji limit odličnih, ampak to danes deluje. Več kot 50 % je odličnih, napredujejo za dva plačna razreda, plača se poviša za 8 %, in to učinkuje na mesečni ravni v višini povišanja mase plač v vsakem letu, ko ljudje napredujejo za 55 milijonov evrov. Skratka, če se ne bi dogovorili, bi morali za leto 2010 zagotoviti v proračunu, o katerem je sklepal Državni zbor v novembru 2009, sredstva za povišanje plač javnih uslužbencev za 10 %. Dogovor je bil uspešen.

Dinamiko odprav smo premaknili na oktober 2010 in na oktober 2011. Dogovorili smo se, da se redna delovna uspešnost tudi v letu 2010 in 2011 ne izplačuje. Sindikati so zaradi neuskladitve plač uslužbencev v letu 2009 vztrajali vsaj s polovično uskladitvijo plač v letu 2010, Vlada pa je na to pristala. Zakon o sistemu

plač je na dnevnem redu julijske seje. Tu so finančni učinki za 25 milijonov na letni ravni. Vlada je v tem delu pristala tudi na to, da se napredovanja uslužbencev ne zamrznejo. V tem proračunu je torej za plače javnih uslužbencev upoštevano, da se jim ne izplačuje 2 % redne delovne uspešnosti, da se jim ne more v celoti izplačati povečan obseg dela, da se ne odpravijo plačna nesorazmerja, ki so jih v letu 2010 po sklenjeni pogodbi v celoti pričakovali, da se splošna uskladitev opravi samo do polovice, da pa je regres za letni dopust v letu 2010 izplačan v zmanjšani višini, ne pa v višini minimalne plače. Zato je pri proračunskih postavkah, ki jih imate danes pred seboj in jih ne spreminjamo, vključen ta dogovor s sindikati javnega sektorja. Rast plač smo na podlagi tega dogovora iz predvidenih prek 10 % uspeli znižati na 2,3 %. Vidi se celo prvi kvartal, ko napredovanja še niso zabeležena, da masa plač uslužbencev beleži negativno rast.

Gospod Vizjak, ko ste dva dni nazaj na Odmevih pokazali graf, kako nam raste masa plač, ste pokazali samo za leto 2009. Niste pa pokazali za leto 2010. Kajti, če bi bili korektni, bi morali povedati tudi, da je rast mase plač v letu 2009 beležila dejanje vaše vlade, odpravo nesorazmerij v višini krepko prek 100 milijonov v letu 2008, in to breme smo odnesli v leto 2009. To breme ni bilo edino. Za 100 milijonov se je 1. januarja z odpravo druge četrtnine povišala osnova, ampak smo jo z dogovorom znižali na 6,5 %, drugače bi bila rast 10 %, in to je pravi graf gospod Vizjak, pogledajte, to je pravi graf. Ampak ta rumena črta je še vaša vlada. Ta strmo padajoča črta pa so dejanja naše vlade in prosim, da smo tu korektni in vi, ko ste se dogovorili, se niste dogovorili tako, kot bi se morali dogovoriti.

Javni uslužbenci so se za štiri leta odpovedovali do polovice usklajevanja od inflacije. V tem času se je nateklo 240 milijonov evrov. Ta denar bi moral biti v skladu. Ta sklad, četudi je zakon določal, da bi moral biti, ni bil formiran. Ker ste se verjetno sami zavedali, da enkratno izplačilo 450 oziroma 500 milijonov sredstev za odpravo nesorazmerij, tak je bil končen izplen, ne samo 240, že minister Virant mi je pustil oceno za 450 na mizi zaradi veliko anomalij, ki smo jih danes ugotovili ob evalvaciji, lahko mirno govorimo o učinku, ko do celote realiziramo reformo, da govorimo o povišanju mase plač, ki je danes 4 milijarde, za 500

milijonov, torej pol milijarde, če jo realiziramo v celoti tako kot je, ni bilo dobro, da niste, ko ste se dogovorili s sindikati, ljudem v razumnem znesku, to je 240 milijonov, kolikor edino bi bilo prav, da bi razdelili za odpravo notranjih nesorazmerij, tudi izplačali. Ampak je dinamika bila prestavljena, ne na podlagi zakona kjer Vlada lahko ukrepa, ko pride v parlament pa ima večino, ampak brezprizivno na podlagi pogodbenega določila v letih 2009 in 2010. Očitek Vladi, da tu ni ukrepala pravočasno, ni na mestu. Tudi gospod Mramor je rekel, da je Vlada zamudila. Vlada ni zamudila tudi sekunde, ampak bi lahko bivša vlada, ko je še opravljala posle, ker se je kriza absolutno že kazala, začela pogajanja s sindikati do 21. novembra 2008, ko smo mi zaprisedli in bi že nekje nastavila pot. Kajti veste, da je ta dinamika bila v pogodbi in mi učinka druge odprave plačnih nesorazmerij absolutno nismo mogli zaustaviti, četudi smo opravljali pogovore s sindikati. Sindikati so bili proti, zakona pa ni bilo več mogoče prinesiti v parlament.

Tako, da prosim samo za korektnost. Mi se moramo zdaj sami spopadati s tem vprašanjem, ampak nič ne jamram, ker nisem taka po naravi, ampak ne pa zavajati slovenske javnosti. / oglašanje iz dvorane/ Tudi nikoli nisem rekla, da to ni zdaj naš problem. Ampak ne govoriti, da ni problem in da ga niste pustili vi. Jaz tako ne bi ravnala, in to imamo do danes izjemen problem, ko uslužbenci pravijo in zahtevajo za nazaj pa še kaj.

Ali veste, nikoli ne veš, kdaj se ti zgodi kriza in kdaj kot politik ni dobro, da rečeš, da se ne glede na makroekonomske razmere nekaj mora zgoditi, pa je to celo pogodbeno določilo. Tukaj je težko vprašanje pred to vlado. Da nam pri tem ne pomagate, tudi drži. Kajti anomalije, ki so v zakonu in ki jih zdaj odpravljamo v delu samo z novelo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, kjer absolutno vlagate amandmaje, kjer ne moremo niti znižati položajnih dodatkov, ker danes ima vsak četrti položajni dodatek, ki tri vodi, o tem so dodatki za organizacijske enote 20 %, tukaj znižamo na 12 %. Sindikati se seveda niso strinjali z nami, ampak veliko Evropskih držav v ukrepih varčevanja niža položajne dodatke, sploh pa, ko organizacijsko ugotovi, da ljudje že samo vodijo, ne pa tudi delajo in odločajo. Ali veste, ko nekomu daš vodstveni dodatek, četrtemu, ki vodi tri, je že eden mali šef, se mu že zdi, da se

mogoče ni treba tako zelo angažirati, mogoče malo več koordinira kot dela, in to menedžerji v celoti uporabljajo. To pomeni povišanje mase plač za 5 % vsakemu 4., za 12 % vsakemu 30. in to pomeni eksplozijo. Mi smo naredili zelo natančne analize, da nam je pokazalo, da so ti instituti uporabljeni do zadnje vejice. Jaz menedžerje celo razumem in na nas je, da kaj spremenimo. Absolutno nasprotujete, vlagate amandmaje in pravite, da je Vlada umorila socialni dialog, ker se v tej rešitvi ni uskladila s sindikati. Ta rešitev je strokovno neprimerna, zato jo izboljšujemo in ta rešitev je javno finančno problematična. Pri vprašanju resnosti, ko rečete, nujne izboljšave na področju plačnega sistema, da naj najboljši dobijo več, tisti, ki delajo slabše pa malo manj. Mi smo v noveli ZSPJS predlagali, zdaj, ko usklajujemo s Sindikati pa nismo uspešni, kar pomeni, da gremo ven iz uravnilovke, ker to kar ste uzakonili vi, v okviru plačne reforme pomeni uravnilovko, to zdaj vsi ugotavljamo, ker je bilo tako dogovorjeno s Sindikati. Sindikati težijo k temu, da se čim manj prizadene uslužbenca, mi pa želimo to z novelo spremeniti. Več je variabilnega dela, manj pa tistih fiksnih dodatkov, ki jih je seveda zelo veliko. Sindikati na to ne pristajajo. Jaz tukaj računam na podporo, glede na to, da ste predlagali, da naj bi bil to eden izmed ukrepov, to je predmet modernizacije v smislu izboljšav določil zakona v sistemu plač v javnem sektorju in sindikati imajo to na mizi. Kajti pri položajnih dodatkih opozicija ne nudi podpore pri tem varčevalnem ukrepu tej vladi.

Vprašanje zaposlenosti, ki izjemno vpliva na stroške dela. Temeljno vprašanje, ki si ga je postavila ta vlada, ko je nastopila v mandat, je, kako zaježiti naraščanje števila zaposlenih, kajti, ko smo gledali dinamiko, kaj se je dogajalo vam, pa se zdaj dogaja tudi nam, smo popolnoma enako in v enaki višini ugotovili po podatkih AJ PES sledeče. Od leta 2004 se je v povprečju število javnih uslužbencev v javnem sektorju vsako leto povišalo za 1 % oziroma okoli tisoč 500 na letni ravni. Mi smo za naš mandat naredili temeljito analizo, kaj se dogaja. Kajti to pomeni 1 % povišanja števila javnih uslužbencev, kar pomeni zagotovitev dodatnih 40 milijonov evrov na letni ravni za plače teh uslužbencev v povprečju.

Sprejeli smo tudi sklepe. Orodje, ki ga je imela prejšnja vlada, smo v celoti

prevzeli in zahtevali. V civilnem delu državne uprave, ki ga ima lahko pod kontrolo Ministrstvo za javno upravo, smo to kontrolo tudi izvajali in zmanjšali število zaposlenih za 1 % na letni ravni. Ampak zahtevali smo tudi od vseh ostalih menedžerjev na drugih področjih storitvenih dejavnosti, v zdravstvu, šolstvu, izobraževanju, socialnem varstvu, da naj stroške dela zaradi pomanjkanja javnofinančnih sredstev seveda pridobivajo tudi na način, da ne povečujejo števila zaposlenih. Kaj smo ugotovili? Drži podatek, da smo dejansko vsako leto beležili isto rast za 1 % povečanja zaposlenih v javnem sektorju. Ampak po natančni analizi lahko sporočim sledeče. Od decembra 2008 do aprila 2010 se je v civilnem delu državne uprave število zaposlenih zmanjšalo za nekaj manj kot 300. Tukaj smo bili uspešni. Ampak v masi to pravzaprav ne pomeni nič.

Vprašanje zaposlovanja v Slovenski vojski, policiji in Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij. Spomnite se kakšni protesti so bili, ker je Ministrstvo za pravosodje kvote, to je bil sklep vaše vlade, za ta uniformiran, nujen del porabilo za zaposlovanje v upravnem delu. S tem smo se morali potem ukvarjati mi. V tem delu smo Slovenski vojski kljub večjim potrebam dovolili dodatnih 400 zaposlitev, v policiji 300 in okoli 86 v Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij. V vojski se vsa štiri leta, ko ste bili vi na oblasti, ni zaposlovalo, četudi se je vabilo ljudi, da vstopajo med vojake. V času, ko je prišla kriza, je Ministrstvo za obrambo beležilo velik interes. To je bil eden izmed razlogov, da je Vlada ta obseg dovolila, ministrica je kljub temu privarčevala na stroških dela, kajti, ko so častniki odhajali in so prihajali mladi vojaki, se masa sredstev za plače tukaj ni povečala, čeprav beležimo povečanje števila zaposlenih. Enako velja za organizacijo, ki jo izvaja ministrica za notranje zadeve. Tako, da sama rast zaposlenih na drugi strani ne pomeni nujno povečevanja stroškov dela.

Potem vzgoja in izobraževanje – 811 novih zaposlenih. Imeniten je bil ukrep, in sicer brezplačen vrtec za drugega otroka. Nesporno, v jeseni leta 2008, ko smo analizirali, kje se nam dogajajo ta povečanja števila zaposlenih na področju izobraževanja, smo ugotovili okoli 5 tisoč novih vpisov v vrtce, več kot 290 novih odprtih oddelkov in preko 700, torej skoraj

800 na novo zaposlenih v teh novih oddelkih, gre za vzgojiteljice. Kaj bi tukaj lahko očitali lokalnim skupnostim, ki na tem področju zagotavljajo pogoje za predšolsko varstvo? Seveda se ta podatek beleži v okviru Ipesa ob povečanju števila ur. Da bi torej zaprli vrata vrtcev, to ne. Torej zagotoviti moramo predšolsko vzgojo in mladim omogočiti, da so aktivno zaposleni. Tukaj je opravičljiva rast števila zaposlenih.

Na socialnem varstvu v teh dveh letih je 428 na novo zaposlenih. Po pojasnilih Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ko so naredili temeljito analizo, se je zgradilo toliko novih domov, ki ste jih zasebno in državno iniciativo zgradili za čas vašega mandata. Zdaj ni smiselno očitati, da so se ljudje tam zaposlili, očitek pa bi bil še hujši, če bi domove pustili prazne. Tako da sta zagotavljanje in zadovoljevanje potreb starejših po domskem varstvu vedno večja in spet lahko rečemo, da je tukaj opravičljivo dodatno zaposlovanje.

Na področju zdravstva – 456 novih zaposlenih. Kar uspešen investicijski cikel je beležil izboljšave predvsem javnih zavodov na območju Kliničnega centra, Onkološkega inštituta in Pediatrične klinike. Tu so se nove kapacitete opremile z novimi zaposlenimi, in to je lahko spet objektiven odgovor na to vprašanje. Druge se ne beleži povečanja števila zaposlenih.

Agencije. Glejte, ta vlada za eno agencijo ni zaposlila nobenega dodatnega človeka. To, da smo dosegli cilj in ga zmanjšali vsako leto v uradniškem in civilnem delu državne uprave, kot smo si ga zastavili, kaže tudi, da nismo povečevali uradniškega dela. Pogoj, da je agencija preživela obravnavo na Vladi, je bil, da je finančno popolnoma nevtralna operacija.

V nadaljevanju, ko predlagate, naj Vlada optimizira poslovanje državne uprave tudi z zmanjševanjem števila ministrstev, vam napovedujem še dve specializirani osebi javnega prava. Vendar morate vedeti, da bosta ti osebi javnofinančno nevtralni in tudi kadrovske v bodoče pomeni zmanjševanje števila zaposlenih. Naš interes je, da s centralizacijo podpornih nalog, ki se danes izvajajo na resornih ministrstvih v centralizirani osebi javnega prava, omogočimo, da se v letu 2012 s spremembo Zakona o državni upravi pripravi proces združevanja resornih ministrstev. Ne samo, da decentralizirano in razpršeno izvajanje javnih naročil,

upravljanje z nepremičnim premoženjem, najmanjše pogodb, kar spada pod ta pojem, izvajanje kadrovske politike, izvajanje informacijske podpore, ne kažejo pozitivnih učinkov. Vsako ministrstvo bolj ali manj uspešno upravlja z vsako izmed prej naštetih področij. Pregled držav članic Evropske unije kaže, da zaradi sinergij centralizirajo vse te naloge. Naša ambicija je, ne samo na papirjih, kot nam očitata, da naj nehamo pisati, zakoni so, eden je v javni razpravi, roki so, v letu 2011 te osebe specializiranega prava začnejo delovati. To je velika sprememba, velik korak naprej, kajti ministrstva se tem nalogam odpovedujejo. Te politične volje v preteklosti nikoli ni bilo, zdaj pa je, ker to moramo narediti, ker ni mogoče dopustiti, da to vsak počne, ker je manj racionalno, kot je bolj racionalno centralizirano, pa še bolj poenoteno, učinkovito in še kaj. Tako da v letu 2012 bodo pogoji za združevanje ministrstev in v tem delu bodo zagotovo pripravljene tudi nove sistemizacije. V proračunu za leto 2012 bo že mogoče upoštevati zmanjšanje števila zaposlenih tudi iz tega naslova.

Toliko v pojasnilo. Upam, da zdaj razumete, zakaj za 2,3 % rastejo plače v aktualnem proračunu in zakaj nismo ob rebalansu posegli v ta del, ki je bil v celoti dogovorjen s socialnimi partnerji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Janša.
Prosim.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo.

Na začetku bi želel najprej opozoriti na nekatere nekorektnosti v obrazložitvi predloga rebalansa proračuna in tudi na nekatere nevarne skomine, ki jih je možno razbrati iz te obrazložitve.

V obrazložitvi na 3. strani piše, da: "fiskalna politika ni v zadostni meri izkoristila visoke gospodarske rasti zadnjih let, ko se je pripravljala davčna reforma in bi bilo treba hkrati z davčno reformo pripraviti strukturne reforme javnofinančnih odhodkov". Ne vem zakaj se tu govori samo za nekaj zadnjih let in o davčni reformi iz leta 2006. Slovenija je namreč do leta 2008, v tistem desetletju do leta 2008 beležila povprečno gospodarsko rast okoli 4 %. Celo desetletje, ne samo v času našega mandata, ko je bila ta rast dejansko še

bistveno višja. Slovenija ni izvedla davčne reforme samo leta 2006 z začetkom veljavnosti januarja 2007, ampak jih je izvedla tudi nekaj let prej. Izvedla je tudi davčno reformo oziroma davčno antireformo leta 2004, ko je bila vladna koalicija v podobni sestavi, kot je danes oziroma pravzaprav v isti sestavi, samo dve stranki te vladne koalicije sta bili takrat še skupaj. Spomnite se, kakšne učinke je imela tista davčna antireforma. Prvi mesec novega mandata smo morali popravljati zakonodajo, ker je kapital bežal iz Slovenije. Nismo se mogli izgovarjati, da je en mesec premalo časa. Prvi teden smo morali pripraviti zakonodajo. Če se govori zdaj o rezervah, ki bi lahko bile večje v začetku te krize, zakaj jih niste ustvarjali? Kdo je imel Vlado v svojih rokah do leta 2004? Zakaj takrat niste ustvarili proračunskih presežkov in varčevali za huda leta? Zakaj takrat niste izvedli strukturnih reform? Evropska unija je bila na nekem višku gospodarskega optimizma leta 2000. Takrat je bila sprejeta Lizbonska strategija in v tisti prvi verziji Lizbonske strategije je pisalo, da so razmere tako ugodne, da bo Evropska unija v 10. letih postala najbolj razvito gospodarstvo na svetu. Teh 10 let je v tem času minilo. Vemo, kaj se je zgodilo, ampak takrat je bil optimizem v Evropi najvišji, ni bilo konjunktura, o kateri tako govorite ali pa obdobja debelih krav samo v času našega mandata. Takrat so bili rezultati dejansko najboljši. S tem, da so bili zunanji pogoji približno enaki tudi en mandat prej, ni bilo nobene krize, v Evropi je bila rast še večja, večja kot v povprečju 2007 in 2008. Pogoji so bili izjemno dobri. Ni bilo treba izpolnjevati nobenih pogojev za vstop v Evropsko in monetarno unijo, v rokah je imela Slovenija tudi monetarno politiko, ki je v našem mandatu po vstopu evra ni imela in je tudi danes nima. Skratka, zakaj se govori samo o nekaj zadnjih letih? To je zelo nekorektno v tej obrazložitvi in ob tej nekorektnosti, pozivanju na sodelovanje ne izzveni iskreno.

Tisto kar me skrbi, oziroma kar na nek način nakazuje na neke nevarne skomine ali pa na ponavljanje nekih preteklih politik podobno obarvanih vlad, kot je današnja, pa je ta tekst v katerem piše, da če ne bi ukinili davka na izplačane plače oziroma znižali davčno stopnjo pri tem davku, bi imeli danes v proračunu, celo piše, znižali davčno stopnjo pri davku na

dohodek pravnih oseb, bi imeli danes v proračunu za več kot 3 % točke BDP višje prihodke. Res je. Imeli bi še 10 tisoč več brezposelnih. Toliko manj ljudi bi plačevalo prispevke in imeli bi še večjo luknjo v proračunu. To žalovanje z odpravljanjem davkov na izplačane plače je pravzaprav zelo nevaren signal. Očitno se v Vladi razmišlja, da bi se ta davek ponovno uvedel. Na ta način bi se še dodatno znižala konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Padli smo za 20 mest, na svetovni lestvici smo na 52. mestu. Venezuela in še nekaj drugih eksotičnih držav je za nami. Tukaj pa Vlada očitno razmišlja o ponovni uvedbi davka na izplačane plače, ki ga, mislim, da nima nobena druga evropska država. Terjamo odgovor na vprašanje, zakaj to piše v tej obrazložitvi? Mislim, da je korektno, da se pove predvsem gospodarstvu, ali so kakšni resni nameni, da se gre ponovno nazaj in v dodatne obdavčitve na neki točki, ki sigurno ne bo dobila nobene podpore, niti v tej inšpekciji OECD, ki naj bi prišla.

In ko že govorimo o davčnih reformah in zamujenih priložnostih, prvič, ni res, da ob uvedbi davčne reforme leta 2006 ni bilo izvedenih nobenih drugih strukturnih reform. Bile so in kljub temu se je v tem obdobju, tudi in predvsem zaradi te davčne reforme, bistveno okrepil priliv v proračun in hkrati so se zmanjšali izdatki, oziroma se je zmanjšal tudi delež javne porabe in bruto domačem proizvodu. Zmanjšali pa so se izdatki, tudi nominalno, v veliki meri na račun socialnih transferjev, kjer je bilo 30 tisoč ljudi več zaposlenih in namesto, da bi dobivali transferje, so plačevali prispevke. Te neke preproste logike očitno v sedanji vladi nekako ni na spregled in je globoko zaklenjena v nekaterih predalih in tukaj je konceptualno razhajanje, kot je prej pravilno ugotovil minister Gaspari, kjer nikoli ne bomo prišli skupaj. Ta ekonomska politika, ki jo vodite, ni uspešna. Te razprave so tukaj zelo spominjale na čas socialistične ekonomije Milke Planinc, tudi takrat se je dalo vse pojasniti, ni bilo vprašanja na katerega ne bi bilo odgovora. Vse je bilo jasno, vse je bilo logično, vedno so se našli neki grafi, na katerih je bil nekdo še slabši od takratne Jugoslavije, vse kar se je dogajalo je bilo najboljše možno v tistem trenutku, celo boni na bencin, restrikcije pri uvozu osnovnih življenjskih artiklov ter parni in neparni dnevni. To je bilo najboljše možno v dani situaciji. Zato je

takšno prikazovanje ukrepov ekonomske politike brez realne alternative, je pot v propad. Mi smo bili nekoč že del neke države, ki je hodila po tej poti in nihče si ne želi, da bi se ta zgodovina ponavljala. Če je bil ključni problem, kot je prej dejal minister Gaspari, neko previsoko zadolževanje privatnega sektorja, oziroma previsoko kreditiranje bank v času let visoke gospodarske rasti in se je ta stvar zdaj bistveno popravila, kot smo videli na tistih grafih – zakaj pa potem ni boljše?! On je dejal da je tisto ključni podatek, ključni primerjalni podatek, ki ga je treba predvsem jemati v obzir. Če je tisto ključni primerjalni podatek in je Slovenija po tem podatku danes bistveno boljša, kot leta 2008 – zakaj pa imate potem v rebalansu milijardo 700 milijonov primanjkljaja? Zakaj pa je bil v prvem kvartalu proračunski primanjkljaj Slovenije skoraj 10 %, če smo se pa tako izboljšali v ključnem kazalcu? Tudi to je blef. Vi lahko vedno narišete nek graf in ga prikazujete kakor hočete, ta jugoslovanska šola nas je že veliko stala in jaz predlagam, da se od tega poslovimo.

In ko že govorimo, oziroma ko se tako rado govori, in to je bilo danes trikrat omenjeno, o tem kako se je v času visoke gospodarske rasti dopustilo enormno zadolževanje gospodarstva in da je to zdaj ključni problem in tako naprej in se za to krivi Vlado, je potem zelo zanimivo slišati gospoda Gasparija, ko nas napotuje na Banko Slovenije, ko mi predlagamo nekatere ukrepe na bančnem sektorju, konkretno ustanovitev slabe banke. Kar pojdite na Banko Slovenije, oni so tisti, ki so pristojni za oceno, ali je bančni sektor v takšni situaciji, da je ustanovitev slabe banke potrebna. Zanimivo. Naenkrat je Banka Slovenije ob isti ustavi in ob istih zakonih pristojna za področje bančništva, v času našega mandata pa je bila odgovorna Vlada. Niti slučajno.

Velik del našega mandata je bil guverner Banke Slovenije gospod Gaspari. Banka Slovenije bdi nad kreditnimi potenciali komercialnih bank. Ne naša, ne Vlada gospoda Pahorja nima nobenega vpogleda v to. Vsaj naša ga ni imela, vse je bilo poslovna tajnost. Če so banke dajale preveč kreditov in dejansko so jih, so se slovenske banke, ne samo v času našega mandata, ampak skozi svojo celotno zgodovino, zadolževale zunaj in dajale kredite tukaj, v času, ko je bilo povpraševanje po teh kreditih večje, so teh

kreditov očitno najemale več oziroma preveč. Banka Slovenije bdi nad kreditnim potencialom bank, lahko to limitira, imamo Svet Banke Slovenije. Mislim, da je bil praktično ustanovni in dolgoletni član tega Sveta Banke Slovenije tudi dr. Mencinger. On bi lahko vplival na kreditno aktivnost bank, pa ga včeraj slišimo, ko je rekel, da je Vlada kriva za to. Katera Vlada? Vlada nima niti pregleda, niti inštrumentov, niti pristojnosti, da se v to vtika. Lepo prosim, ne teh stvari zamegljevati, in to celo v protislovnih nastopih istih govornikov.

Ko smo že pri Banki Slovenije, ob teh razpravah o temu paketu pomoči Grčiji, je prišel na dan tudi podatek, da ima Grčija, ki ima, ne vem, 10 milijonov prebivalcev, centralno banko v kateri se je zaposlenost, potem ko so vstopili v evroobmočje in polovico svojih funkcij prenesli na Frankfurt, bistveno povečala in jih je zdaj menda tam nekaj tisoč. Češka, ki je enako velika država in vodi samostojno monetarno politiko, ker še ni v evroobmočju, ima menda češka centralna banka dva do trikrat manj zaposlenih. Zanimivo bi bilo pogledati, koliko je zaposlenih v Banki Slovenije. Primerjave z drugimi državami kažejo, da bi bila maksimalna številka nekje proti 200. Po nekaterih podatkih se je v času, ko je bil tam guverner sedanji minister za razvoj gospod Gaspari in ko je Slovenija že vstopala v evro, število zaposlenih enormno povečalo in je dvakrat večje od primerljivega povprečja v enako velikih državah, ki so v evroobmočju. To je tudi javna poraba. In tam so plače izjemno visoke in niso pod nikakršno kontrolo. To bi bilo enkrat zanimivo primerjati. Tam je tudi velika rezerva. Vse kar je nad 200 število zaposlenih v Banki Slovenije, je velikanska rezerva in tudi velik prihranek. Iz teh grafov, ki jih je gospod Gaspari predstavil, se je tudi lepo videlo, kako je, za razliko od tega, kar so počele banke, ob asistenci in soglasjih in žegnu Banke Slovenije, Vlada poravnala v času visoke gospodarske rasti izjemno racionalno, saj smo zmanjšali delež javne porabe v bruto domačem proizvodu, ni se večala hkrati z gospodarsko rastjo, ampak se je delovalo proticiklično. Iz teh grafov se je videlo, da je tudi slovensko prebivalstvo ravnalo racionalno. Zadolženost slovenskega prebivalstva v primerjavi z zadolženostjo povprečnega Evropejca je še enkrat nižja. Torej, številke zelo jasno govorijo, kdo bi moral kaj pojasniti za nazaj.

Veliko protislovij je tudi v tem govorjenju o tem, kako je Vlada v mandatu 2004–2008 odgovorna za pregrevanje gospodarstva in posledično tudi za to, da naj bi se gospodarstvo zakreditiralo, hkrati pa se isti govorniki hvalijo s tem, kako je zdaj v tem proračunu za 300 milijonov več sredstev za investicije, kot pa jih je bilo leta 2008. Torej, ne vem kako bi lahko Vlada z investicijami, ki so bile manjše od teh, ki so v kriznem rebalansu oziroma proračunu, pregrevala gospodarstvo.

Malo se vprašajte po logiki, ko govorite takšne neumnosti. Medtem smo tukaj slišali neko samohvalo o tem, kako je ta vlada prispevala k temu, da je SCT podpisalo podjetje, komercialno podjetje slovečega ali pa zloglasnega imena, kakor za koga, za milijardo evrov novih poslov. Ali temu verjamete? Kajti isti teden, ko se je ta novica pojavila, se je pojavila tudi novica, da je to podjetje preneslo 300 svojih delavcev na slamnato podjetje brez premoženja, ga poslalo v stečaj in na televiziji smo gledali te reveže, ki so jim dali 50 evrov v kuverto in jih poslali na Zavod za zaposlovanje. Kje je tukaj logika? Kako bo gradbeno podjetje, ki podpiše pogodbe za milijardo novih poslov, odpustilo 300 delavcev isti teden? Logično bi bilo, da jih novih 300 ali pa 500 zaposli. Torej, preden bo kaj od te milijarde prišlo v slovenski proračun, bo še veliko Nila preteklo in se bojim, da se to ne bo zgodilo nikoli. Gre zgolj za nek piar, na podlagi katerega se seveda računa na milijardne posle, ampak ne v drugih državah, temveč pri gradbenih poslih v Sloveniji, kjer vidimo iste prijatelje iz gradbenega kartela, kako se veselo objemajo ob otvoritvi novih odsekov slovenskih avtocest, ki so jih slovenski davkoplačevalci oziroma jih še bodo dvakrat preplačali zaradi sistema javnega naročanja, ki ga hvali gospod Gaspari. Eden od pomembnih razlogov oziroma drugi najpomembnejši razlog, ki ga Vlada formalno navaja v obrazložitvi rebalansa proračuna, je pomoč Grčiji. Beseda pomoč se čudno sliši, kajti država v kateri so plače in pokojnine bistveno nižje kot v Grčiji, pomaga bolj razvitim. To situacijo je težko aplicirati na našo nekdanjo preteklost, ko so se Slovenci ali pa smo se tudi množično razburjali zaradi tako imenovane pomoči nerazvitim, ampak takrat se je vsaj pomagalo nekemu, ki je bil manj razvit in ki je živel slabše od nas. Zdaj se pomaga nekemu oziroma se daje denar nekemu, ki

živi boljše od nas in ne uporabljajte besede pomoč, ker ni ustrezna.

Drži, da gre pri tem ukrepu za stabilizacijski ukrep evra oziroma evroobmočja. Ne drži pa to, da je to dobro, da je to dober ukrep. Zdaj ni časa, da bi razpravljali o tem, ampak slovenska vlada bi morala tako kot nemška ali pa slovaška, nismo o tem prav nič slišali ob žegnanju tega ukrepa, sprejeti zelo jasne pogoje, in to ne samo verbalno. Morali bi se odkrito pridružiti Nemčiji, ki je zahtevala, da se spremeni regulativo evroobmočja tako, da država, ki ne izpolnjuje pogojev, izgubi glasovalne pravice in sprejem te regulative bi moral biti pogoj za to, da se kakršnakoli pomoč odobri.

Zdaj v zadnjih tednih je prišlo veliko podatkov o tem, kakšen javni sektor financirajo evropski davkoplachevalci v Grčiji, tudi slovenski, po sprejetju tega zakona. Slučajno sem spremljal polemiko v grškem parlamentu, ko so si naši kolegi v grškem parlamentu znižali število plač iz 14 na 12 in je bilo veliko jokanja nad krivico, ki se jim dogaja. Seveda so plače bistveno višje, da ne govorimo o ostalem statusu. Zanimivo pa je, da zaposleni v grškem parlamentu, ki pa nimajo 14, ampak imajo 16 plač na leto in so 4 neobdavčene, niso pristali na znižanje plač. Ravnotako ne predsednik parlamenta, ki je pristojen za to regulacijo. Tako da zaposleni v grškem parlamentu bodo tudi potem, ko bomo mi dali to pomoč, obdržali 16 plač. In še bi lahko navajali te primere, ampak nima smisla.

Dejansko drži trditev, da se s tem ukrepom, ki si ne zasluži imena pomoč, dejansko pomaga k stabilizaciji evroobmočja. Vendar se tej stabilizaciji pomaga na zelo zgrešen način oziroma z napačnim tajmingom in z vnaprejšnjim vedenjem, da nič od teh sredstev slovenski davkoplachevalci nikoli ne bodo videli. Torej ne govorite, da se nič ne posoja, da gre samo za rezervacijo. To je nesmiselno. Ti krediti bodo najprej prolongirani, potem pa odpisani. Država s takšnimi makroekonomskimi kazalci in s takšno makroekonomsko sliko kakršna je danes Grčija, teoretično ni oziroma ne bo sposobna v naslednjih petih letih ničesar odplačati in niti v naslednjih desetih letih ne. Če bodo pa stavkali kolektivno, celo turistično sezono, potem pa bomo morali vsake tri mesece sprejeti tak paket.

Tisto, kar jaz pogrešam ob potrjevanju tega zakona in rebalansa, ker je to pač zdaj vse skupaj povezano, je to, da bi se s slovenske strani slišal kakšen jasan predlog, kako stvari urediti, ker to ni tako težko, ali pa, da bi se vsaj pridružili tistim, ki zahtevajo rešitev. Mimogrede, s sprejetjem tega zakona se nič ne mudi. Mirno se ga lahko tudi odloži brez kakšne posebne škode, saj protokol še niti podpisan ni bil. Slovaška ga namreč ni podpisala. Slovaška vlada, ker je vmes prišlo do volitev, ga ni podpisala in je veliko vprašanje kdaj ga bo oziroma, če ga bo, ker lahko to še mirno čaka, da se prva faza sprejemanja tega paketa zaključi. Z ratifikacijo se popolnoma nič ne mudi. Torej, mi tega paketa ne bomo podprli, mislim, da je zgrešena priložnost v večih smereh.

Obstaja en sam racionalen pomislek, zakaj se v tem primeru ne bi poseglo tudi po predlogu za referendum. Ta pomislek pa je ilustriran s temi grafi, ki ste jih lahko prej videli. Če bodo šli ti trendi naprej, bo Slovenija čez dve leti prosila za takšno pomoč. Nad tem se je treba zamisliti.

Slišali smo oziroma zdaj že 18 mesecev poslušamo o tem, kako je v slovenskih javnih financah vse narobe zaradi plačne reforme, Virantove plačne reforme. Prvič, ta plačna reforma ni bila sprejeta v našem mandatu. To plačno reformo je Slovenija zastavila leta 2002. Vendar je potem prišlo do dogovora, da se njena realizacija odloži do vstopa Slovenije v evro in javni uslužbenci so zavestno na to pristali in podpisali socialni sporazum in so se leta zavestno odpovedovali določenemu delu sredstev, ki bi jim drugače tudi po takrat veljavnih predpisih pripadala. Slovenija je stopila v evroobmočje v času našega mandata. Potem ni bilo nobenih formalnih razlogov, zaradi katerih se ta plačna reforma ne bi izvedla, ni pa bila sprejeta v našem mandatu in tudi obljube niso bile dane v našem mandatu. Pogajanj so bila izvedena v našem mandatu in so se vodila v skladu s takratnimi makroekonomskimi kazalci, ki smo jih imeli tako mi, kot sindikati in tudi končni dogovor je bil podpisan na podlagi makroekonomskih podatkov za leto 2007 in začetek leta 2008. Dopovejte ljudem, ko je 5 % gospodarska rast, da sta lahko njihova plača in produktivnost približno enaki, da lahko plače rastejo samo za 1 %. Moraš povedati zakaj. Vstop v evroobmočje in boj

proti inflaciji sta bila takšen razlog in sindikati javnega sektorja, so se obnašali, bom rekel, zelo racionalno in razumno so to razumeli in so ta razlog sprejeli. Ni se bilo tako težko racionalno z njimi pogajati, kot zdaj to izgleda v času mandata te vlade. So racionalni ljudje, ki poslušajo argumente, branijo svoje interese in Vlada mora ravnati enako. Zdaj je že leto in pol jasno, da je Slovenija v krizi. Julija leta 2010 je jasno, da je večina evropskih držav že iz recesije, mi smo pa še vedno v njej. Razlogov je zelo veliko in mnogi so tehtnejši od vstopa v evro, na podlagi katerih lahko Vlada zgledi zelo razumno argumentacijo za restrikcijo na tem področju. Če pa ji ne uspe, naj pride ven z zakonom in naj koalicija sprejme zakonodajo, ki bo to stanje popravila. Ne mi govoriti, da se to ne da, noče se. Ob tem pa leto in pol poslušamo alimentacijo o tem, kako je za vse to kriv nekdo drug.

V začetku našega mandata leta 2004 smo se prvi mesec soočili s 70 milijardami proračunske luknje, podedovali smo genialno zamisel prejšnjega finančnega ministra, ki je leto v delu javnega sektorja oziroma v šolstvu skrajšal, ko je šlo za odhodke na 11 mesecev in je planiral samo po 11 plač v proračunu za plače učiteljev, zato da so se številke tehnično izšle. Naleteli smo na nekaj 10 milijard skritih obveznosti, ki so bile že unovčljive pri železnicah in tako naprej. Ko sem jaz enkrat na tiskovni konferenci povedal te številke, sem bil takoj napaden praktično od celotnega medijskega prostora, najbolj pa od opozicije, češ kaj se zdaj izgovarjamo, zdaj je nova vlada in vi ste odgovorni, da to rešite. To smo rešili v precej težji situaciji in v relativno kratkem času.

Že leto in pol poslušamo, kako se te stvari nekako ne da rešiti, kako so zadeve podedovane. Plače morajo slediti makroekonomskim trendom, še posebej v javnem sektorju, tukaj ni vedno ekonomske logike in Vlada je upravnik javnega sektorja. Torej mora reagirati. Ko je šlo za odvetniške tarife, je bila Vlada izjemno operativna, ni se ustrašila niti zahteve za referendum, hitro smo popravili Zakon o odvetniški tarifi, ko je šlo za plače sodnikov, ki so eden od ključnih razlogov za sedanji vladni glavobol, v zvezi s sredstvi za plače v javnem sektorju, ker se vsi deli javnega sektorja med seboj primerjajo, ni da ni. Spomnite se, kako se je mudilo, zato da so se popravile plače sodnikov. Ko je šlo za

izbrisane, zaradi katerih boste sprejemali naslednje leto še kakšen rebalans, ko bodo prišle zahteve za odškodnine oziroma ko bodo iztožene, je tudi že vse narejeno, vključno z odločitvijo Ustavnega sodišča, ki je prepovedalo referendum. Vi mi potem tukaj govorite, da se pa pri plačnem sistemu v javnem sektorju ne da nič narediti. Absolutno se da narediti že z zakonom, dalo bi se tudi v enem mesecu na začetku mandata, če bi hoteli. Zagotovo se da po mojem prepričanju tudi s socialnim dialogom. Ljudje v sindikatih javnega sektorja so racionalni. Izkazali so to racionalnost, ko je šlo za dogovor pred vstopom Slovenije v evro in zagotovo je možno pričakovati ob nekih resnih in argumentiranih pogajanjih in ob tem, da se vidi, da ne gre samo za njih in da so tudi drugi vladni protikrizni ukrepi logični in da bodo nekoč dali rezultate, to se od njih lahko pričakuje tudi v tem času krize. Dvomim pa, da na tak način, kot se zdaj nekdo s tem ukvarja.

Še nekaj je treba vedeti. Število zaposlenih v času našega mandata v civilnem delu državne uprave se je zmanjševalo kljub temu, da so imeli enormno gospodarsko rast, kljub temu, da bi lahko glede na proračunsko stanje zaposlovali, kolikor bi hoteli, kljub temu se je zmanjševalo, ob upoštevanju dejstva, da je Slovenija v tistem mandatu vodila OVSE in predsedovala Evropski uniji. Povečalo pa se je pri policiji, zaradi schengenskega zaposlovanja. Slovenija je morala zadostiti schengenskim standardom in je bilo treba toliko in toliko ljudi zaposliti v policiji in ti dogovori so bili prej sprejeti. Enako je morala izpolniti obljube, ki jih je prejšnja vlada dala Natu, v zvezi z razpoložljivimi silami za Nato, tam se je povečalo zaposlovanje. V tem mandatu se ne vstopa v schengen, ne predseduje se Evropski uniji, cilje za Nato smo verjetno izpolnili ali pa se jih da v tej krizni situaciji deloma tudi reducirati. Torej, zakaj povečevanje zaposlovanja? Zakaj nove institucije? Rečeno je bilo, da nobena nič ne stane, to je bila izjava leta. Vsaka nova institucija nekaj stane, razen če ne gre za reorganizacijo, ko se nekaj združi in racionalizira. Ampak tu ni šlo za ničesar takega. Včeraj smo doživeli s strani ene od vladnih strank nov predlog zakona, ki spet predvideva neko novo agencijo. To je res zanimivo, mislim, to je agencijska koalicija.

Predlogi, ki smo jih dali v gradivu našega strokovnega sveta, in ki so jih nekateri že deloma komentirali, v zvezi z racionalizacijo v javni upravi, so z naše strani mišljeni resno. Predsednik Vlade je v zadnjem letu dal tri obljube oziroma tri ocene ali pa predloge v zvezi z reorganizacijo. Prvega sem sam slišal, ko je na vrhu slovenskega gospodarstva dejal, da je 50 % ljudi v javni upravi preveč in mu je cela dvorana gospodarstvenikov v Smeltu ploskala. Kakšnih ukrepov na podlagi te izjave potem ni bilo, slišali smo neka opravičevanja. Dejstvo je, da so tukaj rezerve. Rezerve so v celotnem javnem sektorju v Evropski uniji. To je ugotovila tudi Skupina za razmislek o prihodnosti Evrope, to kažejo študije Evropske komisije in nenazadnje to kažejo ukrepi, ki jih sprejemajo druge evropske države. Madžarska recimo krči administracijo za 20 %, zmanjšuje celo število poslancev v parlamentu. Številne države so tu zarezale zelo globoko. Obstajajo preproste primerjave, koliko je v kakšnem delu javnega sektorja v Sloveniji zaposlenih glede na evropsko povprečje in na podlagi tega kriterija se potem da zelo hitro poiskati optimume. Po našem mnenju je možno za 10 % zmanjšati število zaposlenih od države obvladovanem javnem sektorju v naslednjih dveh, treh letih, in to na mehak način, brez kakšnega drastičnega in množičnega odpuščanja. V seštevku pa to predstavlja zelo velike prihranke.

Potem smo slišali izjavo predsednika Vlade, da je morda tista njegova ocena o 50 % preveč zaposlenih v javnem sektorju pretirana, da pa je zagotovo možno zmanjšati število ministrstev v Vladi za polovico. To je možno storiti, nekatere sosednje države to ravno v tem času delajo. Mi predlagamo, da se število skrči na 12. Glede na to, da so nekatere vladne stranke že pripravile svoje predloge, ne bomo zdaj naštevati teh 12 resorjev, naj to naredi Vlada. Vendar pa računamo, da je bilo vsaj nekaj od tega rečeno resno.

Rečeno je bilo tudi, da je tretjina veleposlaništev preveč. Kakšen mesec nazaj, v času referendumске kampanje, smo morali en dan vsi komentirati na velik naval novinarjev izjavo predsednika Vlade, da je tretjina veleposlaništev preveč. Če se ne motim, smo od takrat naprej dobili v Odbor za zunanjo politiko predloge za tri nova veleposlaništva. Vlada ni predlagala

nobene ukinitve, samo tri nove naj bi odprli. Jaz ne bom šel v špekulacijo ali jih je preveč, ali jih je premalo in koliko jih je preveč. Navajam te stvari zato, ker se nekatere besede izrekajo očitno preenostavno zaradi dnevnega učinka piara in nihče ne terja odgovornosti za takšne besede. Ampak recimo, da je vsaj del teh izjav bilo resnih, predlagamo, da se gre v resno racionalizacijo in reorganizacijo javnega sektorja. Če je kdaj, je zdaj priložnost za to. V času visoke gospodarske rasti in visokih prihodkov proračuna, tega nobena vlada ne bo naredila. Nobene pripravljenosti ne bo pri socialnih partnerjih. Zdaj enostavno ni drugega. Jaz vem, da je to vsaki vladi ob nasprotovanju v parlamentu težko kaj narediti. Zdaj, ko vnaprej obljublamo sodelovanje, nima Vlada nobenih razlogov za to, da v to ne gre. In to ne v neko navidezno reformo, ki bo začela dajati rezultate čez nekaj let, temveč v reformo, ki bo začela dajati rezultate že letos ali najkasneje 1. januarja naslednje leto. Brez tega enostavno ne bo šlo.

Ob koncu bi na kratko pokomentiral tudi ponudbo, ki jo je dal prej predsednik Vlade, ko je predstavljal ta rebalans proračuna. Če sem prav razumel tiste besede, poziva na sodelovanje in na to, da se nekatere ukrepe pripravi, prediskutira, eventualno sprejme skupaj. Mi smo tako ponudbo dali že pred 18 meseci, celo formalizirali smo jo v obliki pisnega predloga. Čakamo na ta odgovor. Vendar, da ne bi kdo gojil preveč iluzij, vseeno postavljam vprašanje, ali je ta piarovska obljuba, tako kot je bila tista na začetku mandata, mišljena resno? Ali je to ponudba Vlade, ali je to zgolj ena od izjav predsednika Vlade, ki se itak težko vsak dan spomni kakšne stvari, ki je še ni obljubil?

Eden od članov Vlade mi je pred meseci dejal, da je ravno minister Gaspari, takrat ko je Vlada razpravljala o tisti naši ponudbi o partnerstvu za razvoj, zagrozil z izstopom iz Vlade, če bo Vlada sprejela to ponudbo. Torej, zanima me, ali je ta roka za sodelovanje ponujena v imenu cele koalicije? Ker nihče od drugih, ki ste nastopali v imenu koalicijskih strank ni nič rekel o tem. Očitno ste bili približno toliko seznanjeni s tem kot mi. Nihi nihče od članov Vlade, ki je nastopal, tega ni podprl, še posebej sem bil pozoren na nastop ministra Gasparija, ki je bil glavni nasprotnik

tega sodelovanja v začetku mandata. Niti besede ni bilo v tej smeri. Torej, sprašujemo, ali je to resna ponudba? Ali se minister Gaspari strinja z njo? Ali pa še vedno ostaja pri svoji najavi na seji Vlade, da bo odstopil kot minister, če bo prišlo do takšnega sodelovanja? Ali je sploh kakršnokoli racionalno jedro v razpravah o tem?

Ob koncu bi izrazil še apel v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke na Vlado, to pa je, da morda pred dokončnim odločanjem o tem rebalansu vendarle še enkrat razpravlja o teh številkah in pogleda tudi najnovejše podatke, ki jih je objavljala slovenska statistika v zadnjih dneh in se vpraša, ali je to res protikrizni rebalans. Iz teh nastopov, še posebej gospoda Gasparija, se je meni zazdelo, da nekega zavedanja, da je treba tudi nekaj sejati, če hočeš žeti, v tej vladi enostavno ni. Mi ne bomo podprli dvigovanja davkov, še najmanj pa ponovne uvedbe davka na izplačane plače. Glede trošarin Vlada, vsaj ko gre za naftne derivate, vodi neumno politiko. Če bi bila ta pametna, potem bi ob 40 % dvigu trošarin bilo več prilivov, ne pa da jih je manj. V primeru, da Vlada še enkrat razmisli in umakne ta predlog rebalansa, smo pripravljene sodelovati pri pripravi resnega protikriznega programa čez poletje in tudi pri pripravi resnega rebalansa na tej podlagi, ki bo začel slovenske javne finance dejansko zdraviti, ne pa samo prelagati bremena na prihodnje generacije. Če se to ne bo zgodilo, bomo glasovali proti temu dokumentu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Zmanjšanje primanjkljaja za pol odstotka, kot je bilo načrtovano, se ne bo uresničilo. Saj kot pojasnjuje Vlada, ne bo zarezala preostro in bo skušala ohraniti proračunski primanjkljaj nekaj pod 5 %. Vendar strukturne reforme, kot pojasnjuje Vlada, bodo. Obdobje, ki je pred nami v predvidenem roku dveh let, pa bo odigralo odločilno vlogo. Vlada si ne more privoščiti odlaganja na kasnejše roke, četudi bi ji to prineslo nekaj političnih točk. Trenutno nezadovoljstvo sindikatov in študentov tudi ne sme zamajati temeljno zastavljenih ciljev

izhodne strategije, ki pa morajo biti sigurno pred interesi posameznikov. Proračunski prihodki bodo nižji, zato je potreben rebalans, kajti izpad davčnih prilivov po upadu bruto domačega proizvoda in odločitve ob pomoči Grčiji bo za obremenitev proračuna sicer še vzdržno, vendar bo Vlada morala poseči v že začrtane investicije. Finančno podporo bodo dobile posamezne in nedokončane investicije, ostale pa bodo ostale pod vprašajem v neizvestnosti še kakšno leto ali dve.

Obljublja se, da se zaenkrat ne bo poseglo v plače in pravice zaposlenih v javnem sektorju, kar je sigurno modra in preudarna odločitev, vendar pogajanja s sindikati še niso dokončana. Kajti napovedana sprememba krovnega Zakona o javnih zavodih bo marsikaj spremenila. Vstop Slovenije v OECD bo kar močno vplival na razmere tako v realnem, kot v javnem sektorju. Sigurno se bodo uveljavila načela OECD, ki ne bodo sprejemljiva predvsem za socialne partnerje, ki imajo na vse skupaj drugačne poglede.

Za številne težave in jalove dozdajšnje poskuse pri odpravljanju administrativnih ovir, je Vlada tokrat sprejela ukrepe. Namen je, da se čimmanj zapleta in z nižjimi stroški izboljša pogoje poslovanja podjetij. Seveda pa tudi tokrat ni šlo brez opozoril Svetovne banke, ki je opozorila na pomanjkljivosti na področju administrativnih postopkov, ki jemljejo željo in voljo po sodelovanju morebitnih investitorjev in poslovnežev. Zmanjšanje administrativnih ovir je le eden od korakov v izboljšanju rešitev za pospešitev, ravno tako pa tudi zastavljanje ciljev izhoda iz krize. Veliko je dejavnikov, ki vplivajo na odločitve pri vlaganjih posameznih investitorjev, to je še posebej zaznati v gradbeništvu, kjer roki za pridobitev gradbenih dovoljenj presegajo vse razumne meje. Vlada se teh nepravilnosti sicer zaveda in obljublja, da bo z ukrepi poenostavila in skrajšala moteče faktorje v poslovanju in nekaj zadev tudi pocenila. Ukrepi naj bi bili, kot zatrjuje Vlada, pripravljene do meseca oktobra in naj bi začeli veljati v prihodnjem letu. Očitno je, da so se nekatere stvari spremenile, vsi se borimo, moram poudariti, celotna Evropa, za odpiranje novih delovnih mest. Seveda morajo biti to plačana delovna mesta. Čedalje manj se pogojuje visoka dodana vrednost po delavcu, kajti socialni transferji

za čakajoče čedalje bolj obremenjujejo državni proračun in izčrpavajo še tiste vire, ki bi bili še kako potrebni za spodbujanje gospodarstva, ki nenazadnje ustvarja tudi dodano vrednost. Predolgo se podpira nedelo tistih, ki "tražijo posao, a molijo boga, da ga ne nađejo". Očitno se je začelo gospodariti zaradi pomanjkanja dela in se izmišlja vedno novo storitve, kar pa je tudi edini način, da se parira razvoju razvitega sveta in konkurenčnosti. Spodbujanje povpraševanja z zadolževanjem je kratkoročno in brezizhodno, kar že poznamo iz zgodovine in se ne obnese. Večji bo dolg, težje bomo izplavali iz krize, zato so nujni ukrepi tam, kjer je najmanj boleče, in to je v tem trenutku javni sektor, kjer so delovna mesta tudi najmanj ogrožena. Gospodarstvu je treba zagotoviti optimalno pomoč, kajti le to je izhod in garant za izhod iz krize. Poostri je treba nadzor nad trošenjem in vlaganjem državam ter zaostri pri korupciji in klientelizmu za vsako cene. Ministre, ki pa niso sposobni zagotoviti enakosti pred zakonom, pa je treba zamenjati.

Predsednik Vlade predlaga, da se strnejo vrste med koalicijo in opozicijo in da se sprejmejo skupna izhodišča, ki bodo državo popeljala iz krize. Je za pozdravit, vendar imam slab občutek, da je Vlada to spoznala prepozno. Predsednik pove, da je zaradi socialne države treba peljati socialno politiko, ki ne uspeva nobenemu v Evropi. Zakaj forsirati tisto, kar je očitno slabo in nekateri to tudi zelo dobro izrabljajo? Red in disciplino na področju socialnih transferjev bi bilo treba zagotavljati vse od osamosvojitve, vendar se ta problematika zdaj toliko bolj izraža, ker ni nikjer več mogoče vzeti denarja. Žal so vsa spoznanja z zamudo. Rešuje se, kar se še da, zato predlog predsednika Vlade, da rešimo državo iz težav s skupnimi močmi, podpiramo. Rebalansa pa ne podpiram, vsaj v tistem delu ne, ko zmanjšuje investicije in pospešitev gospodarstva na račun pomoči Grčije. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospa Brunskole.
Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, spoštovana gospoda ministra, državne sekretarke, kolegice in kolegi!

Predlagani rebalans proračuna za leto 2010 bom podprla. Zavedam se, da je v danih razmerah treba ukrepati takoj, tudi s spremembo, torej z rebalansom proračuna. Danes je bilo veliko razprave v eni smeri, torej v smeri potrditve, pa tudi v drugačni obliki. Vendar obdobje gospodarske in finančne krize ni zaobšlo Republike Slovenije, nižja gospodarska rast je posledično pripeljala do nižjih davčnih prihodkov za 525 milijonov evrov, primanjkljaj Slovenije pa bo še vedno pod primanjkljajem povprečja v euroobmočju. Tudi Evropska komisija je rebalans za leto 2010 ocenila pozitivno. Nekatero razpravo, ki gredo v smeri negativnega prizvoka, predvsem velike kritičnosti morebiti v vseh momentih tudi niso upravičene. Predlagani rebalans zagotavlja ustrezno financiranje proračunskih izdatkov v sedanjem kriznem obdobju. Višina nekaterih odhodkov na področju javnega sektorja je res zaskrbljujoča. A treba je upoštevati razloge, ki vplivajo na ta gibanja. Na primer potrebno je bilo dodatno zaposlovanje zaradi izpolnjevanja normativov, na primer v otroških vrtcih, ravno tako v vojski, pravosodju in policiji, kjer primanjkuje kadrov, pa tudi vpliv reforme plač zaposlenih v javnem sektorju v letu 2008. O tem je bilo danes že kar precej razprave, pa tudi mislim, da dovolj jasne in eksaktne obrazložitve na to temo. Dejstvo je, da je predvideno zmanjšanje investicij v tem trenutku, kljub vsemu tudi nezadovoljstvu lokalnih skupnosti, še vedno najmanj boleč ukrep, saj znašajo investicije 3,7 bruto družbenega proizvoda Slovenije, v preteklih letih pa, kot je bilo danes tudi že na začetku obrazložitve s strani predsednika Vlade podano, je bil ta odstotek, ne glede na vse, nižji. Vpliv povečane proizvodnje je zelo velik na rast gospodarske aktivnosti, zato povečanje nekaterih proračunskih odhodkov sledi temu namenu.

Očitki kolegov iz opozicije o bistvenem povečanju proračunskih odhodkov v obdobju krize v primerjavi z odhodkih proračuna iz obdobja konjunktura... Dejstvo je, da gre tudi za uresničevanje obveznosti, ki so bile uzakonjene v preteklosti. Torej tudi v času prejšnje vlade. Seveda verjamem, da takrat ni nihče pomislil, da bo prišlo do obdobja, ko ne bo več obdobja, kot je bilo danes rečeno, debelih krav, temveč bistveno bolj suhih krav in da ni bilo upoštevanih vseh možnosti tako velikih sprememb

makroekonomskega scenarija, predvsem v povezavi s predvideno rastjo plač v javnem sektorju in v obdobju debelih krav privarčevanih sredstev za krizne čase. Zlasti na področju plač v javnem sektorju so zdaj kakršnekoli spremembe zaradi potrebnega socialnega dialoga žal težje oziroma tudi težko izvedljive. Minister za finance je že na seji Odbora za finance ob stališčih posameznih razpravljavcev med drugim poudaril, da se investicije in investicijski transferji kljub predlaganemu znižanju, v primerjavi z letom 2008, še vedno povečujejo.

Večji deleži, razlike med odhodki v času konjunktore in sedanjimi v kriznem obdobju, na katere opozarja opozicija, pa izhajajo iz naslova transferjev posameznikom, kar znaša 340 milijonov evrov, in dodatnega transferja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 240 milijonov evrov. Minister za promet, ki je tudi zdaj prisoten in je bil prisoten tudi na seji Odbora za finance, je v zvezi s proračunom ministrstva, ki ga vodi, poudaril, da se sredstva dejansko znižujejo za 135 milijonov evrov. Proračun bo zadoščal za preživetje. Torej treba se je prilagoditi razmeram in investicijske aktivnosti so še vedno večje kot v preteklih letih, spreminja pa se dinamika investicij.

V vsakem primeru bo zaradi sprejetih odločitev prejšnjih vlad treba najti alternativne vire financiranja. Tudi o tem je bilo že izrečenih pa predvidevam, da bo tudi danes in v torek izrečenih verjetno še kar nekaj polemičnih mnenj o teh zadevah, torej o alternativnih virih financiranja. Prej je kolega Bogovič, mogoče malo tudi zaskrbljujoče, malo pa tudi polemično govoril o tretji razvojni osi za južni del v Beli krajini, tudi na Koroškem in tudi o različnih interpretacijah načina vira financiranja in izpeljave teh pomembnih projektov. Jaz verjamem in zaupam ter sem prepričana, da se bodo našla sredstva tudi za to območje in da se bodo tudi ti projekti realizirali.

Ker smo zdaj pri točki splošnega dela rebalansa proračuna, torej ne pri konkretnih amandmajih, naj izrečem tudi naslednje. Danes je bilo tudi na začetku poudarjeno, tudi s strani predsednika Vlade, da naloge niso lahke, vendar jih lahko izpeljemo. Jaz verjamem, da jih lahko izpeljemo skupaj in tudi, kot sem že na začetku svoje razprave povedala, sem si zapisala, da ne bi morebiti kaj pozabila,

sama bom rebalans proračun podprla. Verjamem pa, da nikoli ne more biti tako dober, da ne bi bil dober za čisto vse. Vendar v danih razmerah moramo stopiti skupaj in potrditi ta rebalans proračuna ter peljati v času, ko bomo zopet prišli do obdobja gospodarske rasti, četudi ta ne bo ravno jutri. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Ker je še interes po razpravi, odpiram prijavo. Gre za razpravo o splošnem delu.

Gospod Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani!

Rebalans proračuna za leto 2010 je pravzaprav popravek sprejetega proračuna za leto 2010. Spomnil bi na eno obljubo oziroma na eno večkrat izgovorjeno ob sprejemanju samega proračuna za leto 2010. Takrat se je govorilo, da je to k ciljem oziroma k rezultatom usmerjen proračun. Iz proračunskega memoranduma za leto 2010 in 2011 sledi, da je prvi cilj, prva prioriteta, kateri sledi tudi proračun 2010, spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti. Poglejmo si, kako je proračun za leto 2010 uresničil te cilje spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti. S ciljem podjetništva je bolj ali manj mišljen gospodarski razvoj, doseganje zadanih ciljev in tako naprej. Poglejte, proračun za leto 2010 je temeljil na predpostavki 0,9 % gospodarske rasti. Zdad se ve, da bo padec najmanj 0,6 %, kar pomeni, da je ta cilj zgrešen oziroma nižje dosežen za 1,5 %. Se pravi, da ste na tem prvem cilju bolj ali manj pogrnili.

Drugi cilj je konkurenčnost, dvig konkurenčnosti. Ne bom prvič ponovil drastičnega padca konkurenčnosti slovenskega gospodarstva v letu 2010, ko smo padli iz 32. mesta na 52. mesto. Prej smo slišali ministra Gasparija, ki je polemiziral z verodostojnostjo tega izračuna oziroma te določitve padca, da bolj ali manj temelji na anketi, to je na nekem odzivu gospodarstva na stanje v Sloveniji, kot pa na nekih dejanskih številkah. Temu ni čisto tako, kajti del izračuna tega padca temelji povsem na makroekonomskem okolju v katerem se država znajde, na primanjkljaju proračuna, na zadolževanju in na podobnem. Te številke so neugodne, delno pa temelji tudi na ocenah gospodarstvenikov. Če minister Gaspari podcenjuje stališče gospodarstva v

Sloveniji, potem naj nam pa res bog pomaga. Samo on in Vlada vedo, kako je v gospodarstvu, gospodarstveniki pa so nekateri, ki očitno ne vedo oziroma slabše vidijo zadevo, kot bi jo rad videl minister Gaspari. Torej, če pogledamo, kako je Vlada s proračunom za leto 2010 izpolnjevala prvo prioriteto spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti, vidimo, da je bolj ali manj pogrnila na celi črti.

Rebalans je potreben po moji oceni, je potreben zaradi napačnih ocen in tudi zaradi napačnih politik Vlade v preteklosti in tudi v prvi polovici letošnjega leta. Katere ocene so bile napačne? Gotovo ocene gospodarske rasti in posledično davčnih prihodkov. Kar precej zmoteno je bilo pri tem, saj se je recimo pripravljavcem proračuna za leto 2010 zalomilo pri davku od dohodka pravnih oseb oziroma davku od dobička kar za 280 milijonov. Zanimivo je tudi to, da ste predvidevali prihodek iz naslova drugih davkov, to se prvi predvsem CO₂ takse v višini 120 milijonov evrov, ki ga sploh ni, in hvala bogu, da ga ni. Se pravi, da je to bila napačna ocena pred nekaj več kot pol leta glede teh davkov.

Bolj zaskrbljujoče je to, da je bila, po moji oceni, napaka v oceni glede gospodarske rasti podcenjevanje potrebe po učinkovitih ukrepih za spodbujanje gospodarske aktivnosti. Namreč zelo redki, na prste ene roke bi lahko naštel tiste ukrepe, ki so prišli in ki so v Sloveniji spodbujali gospodarsko aktivnost. Posledično, ker ni bilo gospodarske aktivnosti, tu ste padli za približno 1,5 % bruto domačega proizvoda, torej zaradi te napačne ocene, seveda tudi davčnih prihodkov ni.

Ključni razlog, sinteza vseh teh razlogov je, da ste seveda morali pripraviti rebalans zaradi nižjih prihodkov, kar je posledica nižje gospodarske aktivnosti in seveda logično bi bilo, da bi proračun in rebalans temeljil na ukrepih, kako ta problem odpraviti. To se pravi, kako odpraviti in spodbuditi k večji gospodarski aktivnosti? Vendar na veliko razočaranje se rebalans odprave tega izvirnega vzroka, greha za nastanek te razlike med prihodki in odhodki ne loteva, vlada se tega ne loteva. Ne loteva se z rebalansom ukrepov za spodbujanje gospodarske aktivnosti. Nasprotno, Vlada deluje v smeri še nižje gospodarske aktivnosti, še bolj pritiska z davčnimi obremenitvami na gospodarstvo in še manj je investicij, ki bi lahko poganjali

gospodarstvo. Namreč ne smemo spregledati, da je v tem paketu rebalansa tudi zakon o trošarinah, ki zelo zvišuje trošarine na električno energijo, kar bo čutilo gospodarstvo. Omenjen je bil že primer VIPAP, tovarne papirja, ki bo neposredno na svoji koži čutil to povečanje trošarine na elektriko za približno 2 milijona evrov. 2 milijonov evrov enemu gospodarskemu subjektu, ki se nenazadnje tudi ubada s težavami prodaje svojega artikla, torej papirja na evropskem trgu, ni malo. To ogroža 450 delovnih mest in vprašanje je ali in v kolikšni meri se bo dalo ta dvig trošarin skompenzirati s seveda ostalimi možnostmi, ki jih eno takšno podjetje ima. Torej bodisi z dvigom cen končnega produkta, bodisi s še večjo racionalizacijo stroškov proizvodnje. To je eno izmed podjetij. Takih podjetij je še ničkoliko, ki jih bo dvig cene električne energije prizadel.

Z dvigom cene električne energije, kot posledice tega drastičnega zvišanja trošarin, ste seveda prizadeli tudi nekatere druge investicije v elektro sektorju. Namreč zaradi visoke cene električne energije bo verjetno pritisk na neoptimalno politiko omrežnin. Veste, da so elektro podjetja prezadolžena, da imajo ogromno nekih razvojnih potreb, morajo širiti omrežje, vzdrževati omrežje, da obstoječim omrežninam to ne pokriva v zadostni meri, zato je seveda pritisk na dvig omrežnin, ki se sestavljajo tudi ceno električne energije. Ker se je dvignila trošarina, se Vlada verjetno ne bo odločila požegnati tudi dvig omrežnin. Posledica pa bo, da bo bilo zavrto stanje in kondicija slovenskega distribucijskega omrežja. Tudi sicer je, spoštovani, napačna politika Vlade pri dvigovanju trošarin, kajti to je zelo kratkoročna politika in jaz sem zelo zgrožen, ko opazujem že približno 10 let, odkar sem politik in v tem parlamentu, to kratkovidnost vseh dosedanjih finančnih oblasti v tej državi. Gleda se izključno samo na nek trenutni letni, fiskalni...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Jaz bi prosil, da izklopite mobilne, prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Gleda se torej izključno na en kratkoročni, enoletni fiskalni cilj, ki pa je premalo oziroma je škodljiv, ko govorimo o nekem srednjeročnem ali pa celo dolgoročnem učinku take uvedbe ali dvigovanja davkov. Tukaj se enostavno

dviguje najprej trošarine na naftne derivate, tako da imamo zdaj že najdražje naftne derivate, razen se mi zdi, da je Italija še tista, ki ima višje, drugače pa Avstrija, Hrvaška, Madžarska imajo nižje cene. Zdaj se cena električne energije in škarje za gospodarstvo ter za gospodinjstvo negativno zapirajo. Kaj se namreč dogaja? Dogaja se, da se življenjski stroški in stroški poslovanja, življenjski stroški gospodinjstev in stroški poslovanja gospodarskih družb povečujejo zaradi dviga teh trošarin, na drugi strani pa se seveda gospodarska aktivnost niža, kar pomeni, da je razlike tega prostora, od katerega se da živeti, čedalje manj. In kmalu bo počilo. V marsikaterem podjetju je že počilo, zato so tudi stečaji in v marsikaterem podjetju še bo počilo. Seveda bo posledično še manj prihodkov in še več transferjev iz državne blagajne. Kar pomeni, da bo cilj uravnoteženja javnih financ, kateremu sledi ta rebalans, daleč od tega, da bi ga dosegli.

Pa še nekaj. Večkrat sem slišal od predlagateljev tega rebalansa, da je cilj stabilizacija javnih financ. Spoštovani, pa kdo še temu verjame, da je pri 5 % primanjkljaju, ko govorimo o 5 % bruto domačega proizvoda, to stabilizacija javnih financ. Torej, če porabimo 10 milijard, ustvarimo pa 8,4 milijarde, imamo 1,6 ali 1,7 milijarde primanjkljaja. In da je to stabilizacija javnih financ? Ja, za božjo voljo, jaz temu ne verjamem. To je praktično 22 % primanjkljaj, če govorimo o deležu odhodkov glede na prihodke in mi nekdo tukaj govori o stabilnosti in stabilizaciji javnih financ. Tudi Pakt stabilnosti in rasti predvideva največ 3 % primanjkljaj glede bruto domačega proizvoda. Tu imamo zdaj 5 % in govorimo take floskule, ki nam jih nihče ne verjame.

Se pravi, kaj ključnega predvideva ta rebalans? Ključni elementi na katerih gradi in znižuje primanjkljaj na 5 %, ker bi bil sicer verjetno 7 %, so v tem, da se v glavnem znižujejo investicije, nekaj malega se znižujejo tudi tekoči odhodki, kar je pozitivno v tem predlogu, da se drastično zvišujejo trošarine in še ta nesrečna pomoč Grčiji, ki je v okviru posojanja našega kreditnega potenciala. Napačno, spoštovani. S tem se ne rešuje in ne stabilizira javnih financ, kajti investicije, sami pravite, da jih samo prelagate, kar pomeni, da bodo imele nek finančni učinek samo v letu 2010, verjetno pa bodo podvojile problem v letu 2011. To je

pravzaprav samo prelaganje problema ali pa zatiskanje oči pred problemom. Po naši oceni bi bilo treba najbolj poseči pri tekočih odhodkih. Poglejte nekaj statistike. Prej sem poslušal zanimivo ministrico Irmo Pavlinič Krebs, ki je govorila o padcu plač in masi plač. Poglejte številke realizacije 2008, ocenjene realizacije 2009, kar lahko razberemo iz proračunskih dokumentov za leti 2010 in 2011 ter iz rebalansa za leto 2010. Poglejmo! Postavka 400, plače, realizacija leta 2008 980 milijonov, realizacija leta 2009 milijarda 25 milijonov in rebalans 2010 milijarda 49 milijonov. Ali je to padec? Zame ni, to je naraščanje. Enako je, ko govorimo o prispevkih. 167 milijonov realizacija v letu 2008, realizacija v 2009 185 milijonov in rebalans 2010 187 milijonov. Podobno je tudi z izdatki za blago. Tekoči odhodki, torej neka suma sumarum teh, bi rekel, mehkih oziroma fiksnih odhodkov proračuna: 2008 je realizacija 2 milijardi 434 milijonov, 2009 je realizacija 2 milijardi 423 milijonov in rebalans 2010 2 milijardi 600 milijonov. Kje so torej obvladovanja tekočih odhodkov in tista krivulja navzdol, ki jo je kazala ministrica prej? Jaz je ne vidim.

Poglejmo tudi postavke, transferje podjetjem, posameznikom in gospodinjstvom. Transferji iz 4 milijarde 600 milijonov v letu 2008 na 5 milijard 500 milijonov v letu 2009 in rebalans 2010 5 milijard 600 milijonov. To se pravi, da vse to, kar bi se zdaj dejansko v protikriznem rebalansu moralo omejevati, narašča. Spoštovani, to seveda ni prava pot. To ni protikrizni rebalans. Ta rebalans je samo rebalans zatiskanja oči pred realnimi problemi. Dosti imam, spoštovani, tega tarnanja, da je vlada Janeza Janše v obdobju gospodarske rasti, ko smo beležili visoko gospodarsko rast, obljubila in uzakonila nekatere druge nove pravice ljudem. Normalno, da se z gospodarsko rastjo ahko uzakonijo tudi dodatne pravice, ker morajo ljudje od te gospodarske rasti nekaj imeti. Socialni demokrati ste to ponavljali kot plošča brez konca in kraja. Vendar v času gospodarske krize pa je treba zategniti pas in spoštovani, če bi bili odgovorni, bi seveda lahko marsikateri zakon popravili tudi glede na nove makroekonomske kazalce, gospodarske kazalce v Sloveniji, Evropi in svetu. Pa jih niste, ker so vam vsi ti tekoči odhodki in transferji samo naraščali in vam še kar naraščajo ter vam bodo naraščali dokler ne

boste kaj korenito spremenili. Zdaj ste na Vladi 18 mesecev in nisem videl pravzaprav še nobenega resnega predloga, ki bi se spopadel s tem nevarnim pojavom, ko so se nam prihodki proračunov zlomili navzdol, odhodki nam pa še kar lepo naraščajo. Imate odhodke letošnjega proračuna z rebalansom vred daleč višje kot leta 2008, ko je bil konec izjemne, 10 let trajajoče konjunktуре.

Torej kaj predlagamo? Bilo je že nekajkrat naštetu in seveda v nasprotju z vami predlagamo omejevanje javne porabe na tekočih odhodkih, tudi transferjih, predlagamo pa pospešitev gospodarske aktivnosti skozi pospešitev nekaterih razvojno pomembnih investicij. Morebiti jaz tudi razumem zakaj se bistveno bolj resno ne ukvarjate s problemom, saj smo samo v prvem kvartalu letošnjega leta imeli ogromen, skoraj 9 % oziroma čez 9 % primanjkljaj. Ker boste verjetno tudi skozi rebalans pripeljane investicije tudi zamaknili, Vam povem primer, ki sem ga povedal že na odboru. To je primer Gimnazije Brežice. Gimnazija Brežice izključno sodi v investicijo skozi proračun. Ocenjena je bila približno s 7,6 milijona evrov, razpis je bil že februarja, marca. Vsi izbirni postopki so zaključeni, aprila bi lahko bil izdan sklep o izbiri izvajalca za ta projekt, pa ni bil. Zakaj ne? Ker je prišlo iz Ministrstva za šolstvo navodilo, seveda gimnaziji sami, da se ne bo nadaljeval postopek do sprejetja rebalansa. Kaj ima rebalans s tem, ne vem, kajti investicija je bila notri že v proračunu za leto 2010. In seveda, ker ni bilo izbranega izvajalca, se čaka na sprejem rebalansa, če bo rebalans sprejet, bo to naslednji teden, potem bodo verjetno nadaljevali s postopki izbire izvajalca, izdani bodo sklepi o izbiri, revizije, ker še ni bilo nobene resne investicije brez revizij in se lahko seveda obrišemo pod nos, da bodo pogodbe podpisane pred jesenjo. Če pa bodo pogodbe podpisane pred jesenjo, pa ga ni heroja, da bo naredil in dobil plačano še letos. Torej tudi to kar je planirano skozi rebalans, ne bo izvedeno, in to spet dodatno, prociklično, ne proti ciklično, prociklično ustvarja primanjkljaj in izpad oziroma duši gospodarsko aktivnost. Definitivno. To je en primer. Takih primerov je verjetno še ničkoliko, če bi se spustili v drobnoje posamezne investicije.

Torej, ko sem prej poslušal, kako se prizadeva omejevanje porabe javnega sektorja, da se v enem mesecu ne da nič

narediti, poslušajte, spoštovana Vlada, če ne znate v roku enega meseca ukrepati v času krize, potem niste zreli za vodenje države. V času krize je treba ukrepati čez noč. En mesec je dolgi čas in ko sem slišal prej gospo ministrico Irmo Pavlinič Krebs, da ni mogla v enem mesecu nič narediti pri plačah javnega sektorja takrat, ko je bil še čas, je pravzaprav to izgovor za podcenjevanje problema v tistem obdobju. Takrat ste verjetno mislili, da je to neka krizica, ki bo minila in nam ni treba kaj veliko narediti na tem. Seveda se to ni zgodilo, kriza vas je očitno šele zdaj malo stresla in potem vidimo neke predloge po sodelovanju, ki so pravzaprav z naše strani prihajali že zdavnaj. Torej, spoštovani, če resno želite sodelovanje, potem se resno lotite tudi problema javnih financ. Pri javnih financah je treba odhodke omejiti tam, kjer se bo to trajno zgodilo, ne pa, da bomo preložili samo določene investicije in delovali v nasprotju s smislom ravnanja v gospodarski krizi. Osnovni greh teh vaših ukrepov je v tem, da s temi ukrepi ne spodbujate gospodarske aktivnosti, ampak jo dušite, potem se pa čudite nad izpadom prihodkov v proračunu in nad nižjo gospodarsko rastjo in nižjo konkurenčnost gospodarstva.

Sam nikakor ne morem takega pristopa podpreti in bom seveda zato glasoval tudi proti temu rebalansu.

PODPREDSNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem prav lep pozdrav.

Danes zagotovo tisti, ki se še spominjamo najbolj luštnih risank, ki so kdaj razveseljevale našo mladost, želimo, da bi televizija ponovno zavrtela risanko o Kalimerotu. Kajti spomnili se boste, da je Kalimero tisti luštni piščanček, ki ima nekaj povezano čez glavo, nič ne vidi in se potem stalno zaletava pa stalno samo jamra in vsi drugi so krivi za njegovo nesrečo, samo on ni nič kriv, tistega pa seveda ne sname dol iz glave. Ker, če bi to risanko spet zavrteli, mislim, da bi spoštovane gospode iz vladajoče koalicije in Vlado morda kdo celo prepoznal v tej risanki. Pri nekaterih številkah, ki ste jih navajali, bi namreč bila ta podobnost že prav zanimiva.

Recimo eden od šlagerjev, ki se stalno ponavlja tukaj, je vprašanje bonitet,

ki jih je sprejela prejšnja vlada in vladajoča koalicija v minulem mandatu ob koncu svojega mandata, od plačne reforme, do toplih obrokov za naše otroke. Ampak veste kaj je zanimivo? Vedno znova tisti, ki to silno naglas vpijejo, pozabljajo, kakšen je skupni znesek vsega tistega, kar sami navajajo. Če pogledate realiziran del plačne reforme in vse ostalo, boste videli, da je 804 milijone evrov, kolikor ste zapravili vi v prvem rebalansu leta 2009, glede na tisto, kar je bilo sprejeto v proračunu 2009 s strani prejšnje koalicije, nekajkrat večji znesek od vsega tistega, kar je prejšnja koalicija namenila za dvig kvalitete življenja ljudi, in to v času, ko ste sicer sami na ves glas vpili o tem, da je kriza tu, da je huda in tako naprej. To se pravi, kadar govorimo o tem, kdo je to krizo poglobil in zaradi česar smo tam, kjer smo, je treba realno pogledati te številke. Te številke pričajo o tem, da je odgovornost vaša in da so seveda zasluge, take in drugačne, za stanje v katerem smo, tudi izključno in samo vaše in, da ste si s tem prvim rebalansom leta 2009, s katerim ste seveda povračali povolilne dolgove, kupovali za vnaprejšnje obdobje volilno podporo in vse ostalo, ste se strahovito zaleteli in zdaj samo še tarnate, tarnate kot Kalimero. Če bo Vlada iskala kakšen dober simbol za to mandatno obdobje, bi bil Kalimero odlična rešitev.

Zdaj, ko govorimo o odhodkovni in prihodkovni strani proračuna, je treba opozoriti na eno silno nerazumevanje teh pojmov, ki kar veje iz proračuna kot celote, vključno z vsemi deli do katerih sicer pridemo še kasneje, ampak proračun kot celota govori o neki politiki. To je popolno nerazumevanje kaj pravzaprav je razvojna naravnost, kaj lahko sproži nek nov razvoj. Samo kot primer. Kot razvojno investicijo bi zagotovo lahko obravnavali tudi investicijo v neko ključno točko cestnega omrežja, s katerim sprostiš dodatni razvojni potencial ene regije. Pri nekaterih odsekih, kot sta recimo cesti Hotemaže, Britof, so ti stroški zanemarljivi. Ali pa za krožišče v Šenčurju. Izjemno majhna vsota. Nekaj 100 tisoč evrov ali pa skupaj s tisto cesto vred 2,5 milijona evrov, ki bi se zelo hitro vrnili, gospe in gospodje, skozi več pobranih davkov, ker bi to lahko v tistem območju sprožilo nov razvojni cikel in mu pomagalo k novemu razvojnemu potencialu. Ampak tega pri vas očitno nihče niti ne zna, ali pa noče računati. Podobno je, ko se zdaj varčuje, ne boste verjeli, celo

pri gasilstvu in pri gasilcih. Pripravljenost sistema za zaščito, reševanje in pomoč v okviru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje se zmanjšuje. Poslanska skupina SDS jasno predlaga, tako kot v prej navedenih primerih, ustrezno rešitev. Amandma s katerim povrnemo odvzeta sredstva, Vlada in koalicija pa to kategorično zavračata. Pa gre za majhna sredstva! Veste kaj to v praksi pomeni? V obdobjih, ko se soočamo s čedalje več ujмами, samo nekaj šibkejše ali celo samo nekaj počasnejše ukrepanje v primeru neke ujme, ali v primeru požara, bo povzročilo neprimerljivo večjo škodo od te številke, o kateri danes govorimo in ki jo prikazujete kot varčevanje. To je samo tisto varčevanje, naj stane kolikor hoče. Kako je mogoče, da v razmerah, ko se pred slovensko gasilstvo postavljajo nove in nove zahteve, ko ljudje trdo delajo, varčujejo že sicer sami, v svoji funkciji postavljate zdaj še znižanje sredstev, ki so namenjena za del njihove dejavnosti in za službe na katere so vitalno vezani.

Takšno varčevanje je tek na kratke proge, je zaletavanje, tako kot sem prej opisal v tisti risanki o Kalimeru. Samo en požar, gospe in gospodje, lahko povzroči deset, dvajsetkrat večjo škodo od tega kar vi tukaj prikazujete kot prihranek. Pa tako varčevanje. Tudi takšna investicija je seveda na nek način zavarovanje, je na nek način razvojna investicija, če jo razumemo na takšen način. Ampak, ko gre za zajemanje denarja za prihodkovno stran, tam pa bi bilo morda res treba dovoliti Vladi neko večje zaposlovanje, da bi vsaj nekoga zaposlila, ki zna osnovnošolsko matematiko opravljati v praksi. Kajti leto dni nazaj, pred prejšnjimi počitnicami, ko ste drastično dvignili trošarine na goriva tik pred začetkom dopustov, sem postavil poslansko vprašanje, v katerem sem opozoril, da je to tek na kratke proge. Kajti kaj se je potem dogajalo? Dogajalo se je to, da so ljudje, tujci šli preko Slovenije, tankali v eni od sosednjih držav in nato prevozili vso Slovenijo in tankali v drugi od sosednjih držav, ker je bil v obeh bistveno cenejši bencin oziroma dizelsko gorivo.

Ta zgodba se letos spet ponavlja. Lansko leto, ko sem postavil to vprašanje, je bilo pospremljeno skoraj s posmehom, nekaj od tega je celo bilo kar direktnega posmeha, češ saj to ne znate računati, mi smo dvignili trošarine, zdaj pa bomo s tega več zajeli. Ampak zdaj ste pa sami zapisali:

"ocena prihodkov iz naslova trošarin je nižja za 41 milijonov evrov predvsem zaradi manj prodanega dizelskega goriva v letu 2009". Ja dobro jutro, osnovnošolska matematika. Posledično nove ocene količine dizelskega goriva za leto 2010, ki so za 9 % nižje od prvotno načrtovanih, ki so bile mimogrede že sicer same po sebi nižje. Treba je znati tudi zajemati. In tukaj je en problem politike sedanje koalicije, ki stalno obremenjuje samo državljanke in državljane Republike Slovenije, ne zna pa zajeti celotnega tranzita, ne zna zajeti priložnosti, ki se ponuja sama po sebi zaradi geostrateške lokacije Slovenije, ki je eno od njenih strateških prednosti, če jo seveda znamo pravilno uporabljati.

Naj povem to samo s primerom, za katerega se zdaj na vse kriplje zavzimate, ker sta seveda zadaj določena finančna računica in finančni interes, da bi se čim prej radi znebili sedanjega načina pobiranja cestnine na avtocestah. Čeprav se je ob uvedbi vinjet izkazalo, da smo s tem pobrali več denarja kot pa v prejšnjem sistemu. Pa je bil ta način pobiranja, zlasti po tisti tarifi, ki ga je sprejela prejšnja vlada, neprimerljivo bolj ugoden za vse Slovenke in Slovence, kot pa prejšnji sistem, ki naj bi ga zdaj ponovno uvedli le s tem, da bi pobirali preko satelita. Pri tem pa bi seveda nekdo masno zaslužil, ampak to zagotovo ni v ozadju vašega prizadevanja. Zdaj pa pogledjmo to z vidika enega sposobnega državljanca, ki je pošten davkoplačevalec, veliko plačuje v okviru davkov in seveda zato, ker je zelo aktivna oseba, recimo, da je podjetnik, opravi tudi veliko kilometrov in porabi veliko bencina, in to primerjajmo z vlogo tujca. Tisti, ki je aktiven slovenski državljan in je dober davkoplačevalec, je ogromno prispeval, je preko davkov plačal za slovenske avtoceste in zdaj ga boste strahovito dodatno obremenili z višjimi trošarinami za gorivo, pa še z višjimi cestninami. Dvakrat bo obremenjen, pa še nevarnost na cestah se bo hudo povečala. Varnost se bo poslabšala, ko bodo ljudje spet začeli uporabljati v večji meri druge ceste, na ta učinek se pozablja. Tudi to bo imelo narodno gospodarski učinek zaradi škode in zaradi zdravja ljudi in njihovih življenj. Tudi na to se pozablja. To očitno za vas ni vrednota. Je pa celo ekonomska kategorija. Na to pa pozabljate.

Zdaj pa pogledjte to z vidika tujca. On za slovenske avtoceste ni prispeval enega samega tolarja, ne evra, ker nikoli ni

bil slovenski davkoplačevalec. Zdaj je vsaj moral plačati tisto nalepko, vinjeto in je nekaj prispeval. Jaz trdim, da je to edino pošteno. Zdaj bo plačal samo neko minimalno cestnino, ko bo peljal preko Slovenije, in to z gorivom, ki ga bo tankal v Avstriji, potem pa spet na Hrvaškem, zato ker ne obvladate temeljev trošarinske politike, da bi vsaj v tem delu znali, vsaj pred dopusti narediti stvari primerljive s tujino, ali spustiti kakšen cent. Koga ste obremenili? Samo naše državljanke in državljane. Zato je ta vaša politika tako nerazvojna, tako protirazvojna v resnici, če jo enkrat prikažemo z vidika navadnega davkoplačevalca.

Da bo pa stvar še hujša, pozorno sem poslušal, kaj ste napovedali v uvodnih razpravah, ste tako s strani Vlade, kot morda niti nehote, razkrili nekateri s strani strank, ko ste predstavljali stališča strank. Omenjeno je bilo, da se bo posebno pozornost namenjala krizi v gradbeništvu in nepremičninah. Lepo prosim, da me pozorno poslušate, lahko tole tudi črkujem, ampak reševanje špekulantov z nepremičninami ni v slovenskem javnem interesu, ni v nacionalnem interesu in je razvojno destruktiven koncept, ki ga očitno nameravate uveljavljati. Vem, da je v ozadju tudi pritisk bank, ki so ravno tako zainteresirane za visoko ceno posojil, pa tudi v določeni meri kjer so lastniki za visoko prenapihnjeno ceno nepremičnin. Ampak s tem balonom samo dodatno napihujete na račun davkoplačevalcev, ki že sicer slabše živijo zaradi tega, ker jim določene dobrine niso dosegljive. IČe boste zdaj še za to namenjali dodatna sredstva, kot ste jih že zdaj kanalizirali, kajti en del tistega denarja za podjetništvo je po vseh dosegljivih informacijah končal tudi v rokah podjetij, ki so špekulirala z nepremičninami, ali finančno, potem boste s tem samo še dodatno obremenili slovenske davkoplačevalce in še poslabšali kvaliteto življenja slovenskih državljanek in državljanov. To bo v praksi posledica take politike, ki jo sami napovedujete kot rešitev za Slovenijo. Rešitev pa taka! Za določene sloje, najbogatejše sloje, bo to zagotovo rešitev, ker bo pomenila ohranitev njihovega kapitala, za veliko večino pa bo to prava majhna človeška katastrofa. Seveda potem se ni za čuditi, da je gospa iz Zares, ki je to tudi napovedala, uporabila izraz, da veruje v rebalans, ker nas potem že zapelje v področje teologije. Če v nekaj

veruješ, potem je to neoprijemljivo, potem a priori verjameš in očitno gre res zato, da verjameš, da je to razvojni koncept in potem moraš v to verovati. Pri zdravem razumu bo v to, po mojem mnenju, verjel le malo kdo.

Zlasti zato, in s tem bom tudi končal, ker smo obenem priče dogajanja, ko se uvajajo nove in nove agencije, ki pomenijo samo pripravo za to, da tudi takrat, ko se bo izgubilo oblast, da se bo oblast ohranilo preko teh institucij, ki se bodo potem ohranjale za vsako ceno, to bo seveda tudi za vsako ceno odlično kadrovsko pribežališče, saj itak to plačujejo davkoplačevalci. Po drugi strani se praktično pri tem namerava vse stvari centralizirati, tudi recimo področje javnih naročil o katerem je bilo v zadnjih dneh toliko razprave, in to upravičene. Ali bo to res pripomoglo k večji transparentnosti? Ja seveda. Tej agenciji bi lahko mirno rekli agencija za neodgovornost, zato ker bo samo za izgovor vseh tistih po posameznih ministrstvih, konkretno posameznih ministrov, če želite, da bodo imeli z nečim mahati "ja, poglejte, tukaj je bilo tako, zato pa jaz nisem nič kriv, ker nisem jaz odločal in podobno, to je neodvisno, v to se ne sme posegati, tja se ne sme gledati" in podobne neumnosti bomo poslušali po dolgem in počez. To bo v resnici posledica. Če bi res hoteli imeti večjo transparentnost, predvsem pa večji nadzor, potem vam zdaj povem kakšen bi bil recept. Potem bi predlagali neko institucijo, ustanovitev ene institucije, ki bi imela sorazmerno velika pooblastila, recimo podobna kot ima Računsko sodišče, ki bi bila vezana na mandat posamezne vlade in bi imelo načelo, katero bi vse ljudi na ključna mesta imenovala vsakokratna opozicija. Potem pa bi bil nadzor in trdim, da bi bil tudi zelo hitro velik red na področju javnih financ. To bi bila edina pot, ki bi lahko v praksi učinkovala. Kajti, v neodvisnost politično postavljene agencije naj verjame kdor hoče, jaz nikoli ne bom verjel. Verjamem pa v medsebojni nadzor, ker je medsebojni nadzor pot, po kateri lahko obstaja demokracija in staro načelo pravi "čisti računi, dobri prijatelji". Dokler pa čistih računov ni, pa lahko povem samo to, da takšnega proračuna, ki ne pomeni dejanske rešitve, ki zanesljivo ne omogoča novega zagona in ki ga zagovarjate zgolj s tezo kako je bilo poprej vse narobe, torej po tisti logiki, če je nekdo enkrat tekkel čez cesto,

lahko zdaj mi povozimo cel avtobus otrok, takšnega proračuna preprosto ni mogoče izglasovati, ker je za Slovenijo slab, tako kot sta slaba ta koalicija in ta vlada.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

No, moj predhodnik je na simpatičen način začel razpravo in mi v bistvu dal dober vzvod za nadaljevanje. Pokazal je, da marsikdo na strani sicer kolegov, ki jih cenim in s katerimi lahko velikokrat dobro sodelujemo, mogoče malo gleda na vprašanje vodenja države kot na risanko in potem preko risank interpretira svet okoli sebe. Če lahko z nekaj ironije, ki jo lahko iskreno sprejmemo, konec koncev malo popestri to razpravo, ki je včasih tako preveč siva, je moj predhodnik omenil malega črnega račka, če se ne motim, Kalimera, piščančka, lahko jaz rečem, da to ne morem pritrditi. Lahko pa rečem, da je prejšnja vlada po eni strani mislila, da živi v svetu Baltazarja, kjer lahko z nekaterimi kratkoročnimi ukrepi pritisne na gumb in velika mašina pripelje kapljico zdravila, s katerim reši vse, v bistvu je pa živela v svetu "A je to". Ne vem, če poznate tisto češko risanko, kjer sta tista dva poba, ki vedno želita kaj rešiti in vsakič, ko se nečesa lotita, naredita še večjo škodo, pa potem z veliko domisljico tisto škodo popravita, ampak v bistvu pa sta naredila še večji problem. Ampak na koncu sta vendarle osnovni problem rešila in se zelo veselila, res pa je, da sta imela sicer v stanovanju požar, poplavo in jima je hiša razpadla, ampak svoj mali problem sta rešila. Tako, da če želimo identificirati preko risank, lahko rečemo, da v je prejšnjih štirih letih morda nekdo mislil, da živi z Baltazarjem, v bistvu je pa živel z A je to. Zakaj? Zato ker je poskušal na relativno všečen in tudi z željo, da bi bil učinkovit, je poskušal reševati neko strukturno težavo, katere pa se v bistvu ni lotil.

Potem smo imeli prodajo Mercatorja narejeno na način, ki nam je v bistvu na koncu Mercator nazaj prinesel na državna pleča nekaj let kasneje zaradi krize, lotil se je megalomanskih investicij na obrambnem področju, popolnoma nepotrebnih, katerih še zdaj zaradi, tudi Sloveniji, zelo nenaklonjenih pogodb, katerih se še zdaj ne moremo rešiti na pravi

način. Zrastel je velik mehur Istrabenza, ki je prav včeraj dokončno počil, s tem, da smo našo največjo prehrambno industrijo preselili na Hrvaško, hvala bogu ne fizično, ampak kar se tiče uprave in lastništva. Tudi v Luki Koper je skušal izpeljati določene investicije, s katerimi naj bi omogočil zagon, da bom korekten, se nekatere izkazujejo kot prave ne glede na prvotne kritike. Govorim na primer o post panamax žerjavih, ampak marsikatero druge, predvsem z upravnimi stavbami, z nakupi zemljišč za neke fantomatske inland terminale, pa se dejansko izkazujejo za takšne kot so, kjer imamo zdaj še enega od naših kolegov, ki zaradi tega sedi v zaporu. Ali pa primer, ki ga verjetno moj predhodnik tudi dobro pozna, kot je Iskraemeco, kjer smo dejansko imeli ne samo iskre, ampak dosti več inovativnega gospodarstva, ki pa je zaradi nespametne politike pod krinko umika države iz gospodarstva, ampak v slogu A je to, je to pomenilo nespametno razprodajo in te iskre so ugasnile.

Jaz predlagam, da smo pri tej razpravi malo bolj uravnoteženi, da priznamo, da je marsikateri ukrep, ki ga je prejšnja vlada uvedla, uvedla nevede, da se bo zgodila globalna finančna kriza, za katero seveda tudi ni odgovorna, ampak da tudi priznamo, da marsikateri od teh ukrepov danes povzročata preglavice tej vladi, kot najverjetneje bi povzročal preglavice drugačni vladi, če bi bil rezultat na volitvah drugačen. Enostavno zato, ker so številke danes bistveno drugačne in ker je makroekonomsko področje oziroma makroekonomsko okolje danes bistveno drugačno.

Slišali smo tri glavne kritike, da se proračun zmanjšuje na račun investicij, da se s tem rebalansom obremenjujejo bolj ranljive skupine in da se vendarle omogoča povečevanje odhodkov. Pa bom začel z zadnjo, ker sem jo že nekako uvedel. Odhodki se povečujejo v veliki meri zaradi obveznosti, ki so popolnoma izven domene odločitev in manevrskega prostora te vlade in tega državnega zbora v tem trenutku. Od obveznosti do ZPIZ, kjer se lahko vsi strinjamo, da ni v domeni Vlade, da bo odločala ali bo ta odliv do ZPIZ, ta transfer do ZPIZ uresničen ali ne, ni v domeni. Razen, če želimo, da Vlada krši zakone, ki jih je sprejel ta državni zbor in konec koncev tudi celotno državno ureditev. Ti odhodki so tudi na račun brezplačnega vrtca, na račun brezplačne prehrane, te

stvari se popravljajo in spet ne očitamo, da so bile te odločitve sprejete, iskreno ne očitamo. Ampak dejstvo je, da tiste odločitve, ki so bile sprejete v tistem trenutku, imajo danes bistveno drugačne učinke, kot smo mislili, da jih bodo imele. Zato je treba te stvari popravljati, vmes pa seveda trpimo posledice tega. Videli smo tudi nekatere grafe, kjer se vidi, kako se povečujejo državni odhodki. Veliko se poudarja zadnji del tega grafa, ko gre krivulja navzgor leta 2008 in 2009. Ampak to je kvečjemu dokaz, da so dejansko ti odhodki posledica teh politik, ker politike se dogajajo, nikoli za nazaj, ampak se zgodijo kvečjemu z razponom pol leta do leta in pol. Politike, ki so bile sprejete 2007 in 2008, so se že začele uresničevati preko denarnega toka konec leta 2008 in 2009. Nihče pa ne gleda na tisti prvi del tega grafikona za leto 2004 in 2005, ko so bili ti odhodki tudi zelo nizki. Torej je tudi prejšnja vlada podedovala zelo nizke državne odhodke in v bistvu pripomogla k temu, da so se ti bistveno povečali.

Pa gremo naprej, na drugo kritiko – investicije. Glede investicij, je premier že zelo plastično in črno na belem pojasnil za kaj gre. Investicije se krčijo, ampak ne glede na to, da se krčijo, so še vedno višje, tudi v relativnem smislu, od investicij, ki so se glede na celotne odhodke državnega proračuna izvajale v času konjunktura tudi leta 2008. To so številke, ki so črno na belem in tudi temu ne moremo oporekati. Torej ja, investicije se zmanjšujejo zato, ker sta bili očitno Vlada in tudi ta koalicija preambiciozni s tem, katere projekte bo lahko uresničevala glede na makroekonomsko danost. Ampak ne glede na to, da se to zmanjšuje, so te investicije še vedno bistveno višje od tistega, kar se je delalo takrat, ko je bilo denarja bistveno več. Tretja kritika pa je, da se ta rebalans dogaja na račun obremenjevanja ranljivejših skupin. Pa poglejmo, da to ni res samo skozi prizmo politik za omejevanje brezposelnosti, ker to je bolj ranljiva skupina, to je tista skupina, ki je brezposelna. Ta vlada je, moramo vsi skupaj priznati, tukaj uspela zelo učinkovito zajeziti naraščanje brezposelnosti. Je uspela? Je uspela. Številke to dokazujejo. Projekcije, ki so bile narejene pred dvema letoma, se danes niso uresničile in je stanje v bistvu bistveno boljše od tistega, s čimer so nas strašili. Ta rebalans, ki je posledica

proračunov, ki je posledica te politike, kvečjemu brani ranljivejše skupine.

Na koncu še o posojilu, ki pa bo tema jutri, ampak se jo povezuje v rebalansom, ker konec koncev gre za nek odhodek Helenski republiki, Grčiji, po domače povedno. Lahko se odločimo, da tega ne bomo storili. Ampak to je tako, kot da bi se odločili, ko smo stopili v evroobmočje, da bomo stopili na kolo, potem pa nismo pripravljeni tega kolesa poganjati naprej, a pričakujemo, da bomo na tem kolesu vseeno uspeli stati v ravnovesju. Ne, padli bomo. Ko pa bomo padli, pa se bomo jezili, zakaj smo padli. Torej imeli smo dve možnosti, ali ne vstopiti v evroobmočje, torej ne stopiti na kolo in danes ne bi bilo treba tega sistema poganjati naprej, ali če smo že vstopili, zato ker smo se zavedali, da ko bomo na kolesu, bomo lahko bistveno hitrejši, kot takrat, ko hodimo. Zdaj pa moramo tudi poganjati to kolo zato, da gre lahko to kolo naprej, da ostanemo na njem in da hitreje pridemo do cilja, ki smo si ga zastavili. Torej, ta odhodek ni zaradi drugih, ta odhodek je zaradi nas. Ta odhodek je zato, da okužbo prezadolženosti javnih financ ene od članic, ki z nami deli isto valuto, omejimo, da ne bi okužila še drugih članic tega denarnega območja. Zato upam, da jutri, ko bomo razpravljali o tem posojilu, ne bomo spet slišali vprašanj, kolikšna je grška plača, kolikšen je grški bruto domači proizvod in tako naprej, ker to nima nobene zveze, ker se to posojilo in ta odhodek ne delata zaradi Grkov, ampak se delata zaradi nas. Grki že plačujejo in bodo še bistveno plačevali to, kar so naredili. To posojilo pa izvajamo zato, da ne bo treba še nam plačevati preko okužbe javnih finančnih sistemov tisto, kar so skuhalo Grki in druge neodgovorne, predvsem južnoevropske države in na severu, predvsem Irska.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Grims, o risankah? Ker samo glede risank sta se pogovarjala. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Če je spoštovani kolega ravno pri temi in je prepoznal v ravnanju prejšnjega mandata A je to, bi ga opozoril na temo, h kateri se je sam vrnil na koncu. To je, da se namenja zdaj 300 milijonov oziroma še krepko več kot 300 milijonov evrske pomoči Grčiji oziroma

njenim javnim uslužbencem, in to brez, da bi Grčija predhodno ustrezno uredila finančne in vse druge mehanizme sama pri sebi. Na Gorenjskem pravimo, da je to približno tako, kot če bi kroničnemu pijancu izročil eno flašo šnopsa pa rekel, no, mi boš pa čez čas to vrnil. Bi rad to videl. Kajti zdaj, če greva nazaj na risanke, v praksi zahtevate s temi proračunskimi akti od slovenskih javnih uslužbencev, naj se odpovedo več kot 100 milijonskemu evrskemu znesku, za katerega so bili nekoč dogovorjeni in so se mu sporazumno odpovedovali pri svoji plači, dolga leta, zato da boste lahko za grškega javnega uslužbenca namenili več kot 300 milijonov evrov, in to za njegovo 14., 15. ali pa celo 16. plačo, ob tem, da je že sicer grški javni uslužbenec pol bolje plačan od slovenskega javnega uslužbenca. To pa ni več samo risanka A je to, to je še Pujsa Pepa zraven.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministra s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi.

Pa bi še jaz šel na kakšno risanko. Včasih je bila še ena risanka Pera Detlic. Tako je bil nagajiv pa tako je bil luštkan, da so se vsi otroci po njem ukvarjali pa je bil zelo iznajdljiv. Če to malo peljem naprej, tam kjer je kolega Juri končal, pa je kar nagajiva in iznajdljiva tudi ta Grčija. Varčujemo in trošimo, ampak trošimo tudi vprašljivo. Res se vprašam zakaj je Vlada tako hitro in širokogrudno pristala na to, da se pomaga Grčiji brez, da bi to namero pogojevali. Obstaja načelo solidarnosti in prav je, da se to načelo spoštuje in tudi drugi dogovori se morajo spoštovati. Toda ob tem in ravno v primeru Grčije, glede na zgodovinske izkušnje in glede na trenutno pripravljenost same Grčije oziroma grške vlade, bi si upal trditi, da bi lahko Slovenija pogojevala izvedbo tega zakona o posojilu, ki ga boste na tej seji sprejeli.

Slovenija bi lahko pogojevala izvrševanje tega zakona z zahtevami nasproti Grčiji z zahtevo, da svojo potrošnjo v javni upravi prilagodi vsaj našemu sistemu, čeprav bi moralo biti bistveno strožje. Mi smo proti temu zakonu, pa ponavljam, ne, da bi kršili načela in obveznosti, ki smo jih sprejeli ob vstopu v

Evropsko unijo in kasneje v Evropsko in monetarno unijo, ampak zato, ker zahtevamo, da se vsi obnašajo odgovorno.

Nekatere proračunske postavke so zaradi varčevanja 100 % zmanjšane, pa tudi takšne majhne postavke in na teh postavkah je zdaj 0. Na primer na proračunski postavki 251205006 – odkup in upravljanje območja Geos. Nekateri poslanci, ki so veliko naredili za to, da se je upravljanje s tem območjem zakonsko uredilo, so še tu med nami in se jim zahvaljujem. S tem rebalansom se za letošnje leto prekinejo vse aktivnosti, kar se je pa že izvedlo, pa ne bo poravnano. To je, milo rečeno, neodgovorno ravnanje, in to bo treba čez leto nekako urediti.

Danes je bilo v eni izmed razprav tudi rečeno, da je treba bremena varčevanja enakomerno porazdeliti. Ja kako pa, se vprašam. Ali tako kot takrat, takoj po osamosvojitvi, ko so si razni samooklicani strokovnjaki na vseh pozicijah nabili visoke dohodke, delavce, kmete, upokojenca pa potisnili na nizke, zajamčene osebne dohodke in pokojnine? Glavno breme je nosil mali človek in nismo krenili po poti, kot sem takrat pričakoval. Hijene, tista stara elita, ki je znala krmariti in izkoriščati tudi takratni sistem, da ne bom krivičen do takratnega sistema, se je uspešno in hitro preoblikovala, privatizirala oziroma, lahko bi rekel, "prikradizirala" zdrave dele gospodarstva. Tistega gospodarstva, ki ga je takrat ustvaril ta mali človek, ki naj bi oziroma bo danes ponovno vse reševal. Pa poglejmo, kdo se danes najbolj krčevito upira načrtovanemu varčevanju. Ali se upira mali človek, kmet, delavec ali upokojenec? Ne, pač pa tisti, ki bi lahko brez težav živeli tudi z 10 % manjšimi dohodki. Kmet, delavec, upokojenec se preprosto v vsakdanji težki situaciji in borbi za vsakdanje preživetje nima časa ukvarjati s protesti.

Jaz sem že v tem mandatu, v tem, za mene spoštovanem Državnem zboru Republike Slovenije, predlagal, da bi se morale plače v javni upravi in drugih državnih službah avtomatično zmanjšati za tolikšen odstotek, kolikor so manjši prilivi v državni proračun. Virantovo varianto sem razumel ne kot povečanje, ampak bolj kot odpravo nesorazmerij, kar pa ne pomeni, da teh plač ne bi bilo možno prilagajati, na primer, na tak način, kot sem že razpravljal.

Kmet, delavec in upokojenec se ne morejo sprijazniti s tem, da se varčevanje

enako porazdeli. Izkušnje so boleče, ampak veste, kjer ni česa vzeti, še vojska ne vzame. Lotite se varčevanja tam, kjer se da. Za vir pa vzemite in uporabite gradivo Predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Uspeh bo zagotovljen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, državne sekretarke, državni sekretar!

Razprava o predlogu rebalansa proračuna za leto 2010 je bolj resna kot razprava ali pogovor o risankah. Gre za resno stvar, za usodo mnogih ljudi, ki so tako ali drugače vezani tudi na sredstva iz tega proračuna.

Ekonomska situacija in napovedi nižje gospodarske rasti, predvsem pa realnost prihodkov v proračun narekujejo spremembo. Spremembo, ki bo dovolj hitra, ki bo dovolj učinkovita in ki bo omogočala, da bosta ta država in ta vlada izpeljali fiskalno leto do konca, nekatere investicije in tudi vse obveznosti, ki so iz takšnih ali drugačnih pogodb.

Če se osredotočim na sedanje gospodarsko stanje, je približno takšno, da je Slovenija trenutno res v recesiji. Ob nekem vzponu, nekem zagonu v začetku leta zdaj zopet prihaja recesija. In kaj je pravzaprav posledica te recesije? Posledica je v veliki meri tudi dokazana kriza na področju gradbeništva, ki je bilo motor, generator gospodarske rasti in razvoja v preteklem letu. Enostavno tega velikega vzpona in tudi navidezne rasti, ni možno v tako kratkem času nadomestiti, še posebej zaradi tega, ker se je konec leta 2008 in v začetku 2009, in pred dnevi smo pravzaprav dokončali investicije v slovenski cestni križ in sočasno nismo imeli načrtovanih ali pripeljanih drugih investicij, ki bi jih lahko začeli, ne glede na to, ali bi zdaj imeli denar ali ne, preprosto ne bi mogli.

Če smo se osredotočili in osredotočeno je na investicije v železniško infrastrukturo, jih enostavno ni možno izpeljati, ker nimamo dovolj dobro urejenih ne prostorskih aktov, ne projektov, ne izvedbe vseh teh stvari. To seveda je posledica dolgoletnega načrtovanja, to se

ne da čez noč, ne da se napravi v 18 mesecih. To je načrtovanje, za katero bi morala vsaj del odgovornosti prevzeti tudi katera druga vlada. Gre za to, da bi seveda lahko že prej načrtovala nekatere aktivnosti, ki jih bo na tem gradbenem sektorju možno izpeljati, ko bo cestni križ. Videli smo, da bo vsak čas končan in tudi gradbena dejavnost bo na tem področju končana.

Drugo so izjemno velika investicijska vlaganja, privatna investicijska vlaganja. Po podatkih, ki jih imamo od Umarja, je bilo v letih 2006 do 2008 posojil za investicije v gradbeništvo, privatnih investicij, za približno 4,4 milijarde. To je izjemno dosti. Ni možno takšne vsote skozi proračun, ali pa skozi neko drugo stvar, nadomestiti. Seveda so danes posledice tega tudi težave v bankah. Ponekod gre tudi za slabo zavarovane kredite. Poznamo težave z gradbinci, poznamo tudi prisposodbo, kateri je kolega Grims rekel špekulanti in vse tisto po Grimsu, bi jaz rekel, ki je navedel na gradbince, pa ne gre samo za to. Gre predvsem za cel gradbeni sektor, ki nima nič s tem, to je v drugi in tretji vrsti, ki zdaj pravzaprav mogoče plačuje, ali je na nek način žrtev te prevelike investicijske dejavnosti na področju stanovanjske gradnje, gradbeništva, nasploh v tem delu preprosto zato, ker so stanovanja in poslovni prostori danes prazni, kapital je notri vložen, opravljeni so, ni pa kupca, torej ni denarnega toka, ki bi te kredite lahko potem tudi odplačeval.

Drugi del je na področju sociale. Če se spomnimo pri obravnavi proračuna za leto 2010, so mnogi napovedovali, da bo zdaj 100 tisoč nezaposlenih. Z ukrepi, ki jih je ta vlada sprejela, in ti ukrepi pomenijo tudi določene finančne obveznosti, smo se le uspeli držati pod magično mejo 100 tisoč. Imamo, po podatkih, ki so, 98 tisoč 400 brezposelnih oseb. To je veliko. To ni dobro, imeli smo jih bistveno manj, ampak ta brezposelnost ni narasla in ni bila izpuščena ter prepuščena samo trgu, ampak je Vlada z aktivno politiko na tem področju le uspela zadržati velik del ljudi v podjetjih, ki danes že imajo proizvodnjo. Gre za avtomobilsko industrijo, gre za nekatere druge stvari. Ko se pogovarjam z direktorji, so kar zadovoljni s tem, da so za določen čas zadržali delavce, ali na skrajšanem delovnem času, ali na čakanju. Danes, ko se proizvodnja, ko se ciklus obrača, seveda, lahko ti delavci, ki imajo

izjemno dosti znanja, ki imajo izjemno dosti izkušenj, zelo hitro vpeljejo v proizvodnjo in na ta način seveda tudi pripomorejo k novemu gospodarskemu zagonu. S tega vidika, moram reči, da so bili ukrepi, ki so v preteklem letu v veliki meri tudi finančno obremenili proračun, dosti uspešni. Verjetno brez teh ukrepov danes ne bi mogli nekaterih stvari peljati.

Kar pa se tiče tega, ali je ta rebalans tudi razvojni in investicijski, pa je bilo danes kar dosti govora o tem, da ni dobro, da režemo investicije. Te pomenijo nov zagon, nove stvari. Zopet se bom vrnil na podatke, ki so v primerjavi z letom 2008, ko smo zaključili dobro obdobje gospodarske rasti in visokega proračuna, najvišjega v tem obdobju BDP, ki je bil ocenjen 37 milijard in še nekaj, napram letošnjemu letu, kjer je ocena 35 milijard. Ampak z rebalansom proračuna je še vedno dobrih 300 milijonov več sredstev za investicije. Za 30 % več. Zmanjšujemo jih sicer za 300 milijonov, torej je bil proračun zelo ambiciozno načrtovan, verjetno tudi vseh investicij ni možno izpeljati, objektivno ni možno izpeljati iz razlogov, o katerih sem prej govoril, da ni ali prostorskih aktov, ali projektov ali pa katerih drugih stvari. V tej strukturi je teh 300 milijonov zelo spodbudnih, da je večji del pravzaprav investicijskih odhodkov na nivoju države in zelo malo se je pustilo tudi, da so se investicijski transferji, ki grejo občinam, lokalnim skupnostim in zavodom, zmanjšali samo za 41 milijonov, torej iz 850 milijonov na 809 milijonov. To je seveda še vedno skoraj enkrat več, kot leta 2008, če je takrat bilo 486 milijonov, ni pa možno v celoti nadomestiti tistega kreditnega potenciala 4,4 milijarde. Ni možno, da bi seveda bil gospodarski zagon na področju gradbeništva isti. Ne samo zaradi tega, ker ni denarja, ampak zaradi tega, ker ni projektov. Ali bomo nadalje še gradili stanovanja na zalogo, če že zdaj ne vemo za tisoč stanovanj v Sloveniji. kako in na kakšen način jih vključiti v aktivnost?

Zato se seveda s tega vidika ta rebalans še poskuša na nek način vključevati v to gospodarsko rast in mislim, da je seveda tudi dobro, da so zadržali sredstva za spodbujanje gospodarstva tako na Ministrstvu za gospodarstvo, kot na Ministrstvu za visoko šolstvo, zanost in tehnologijo, kjer seveda predvsem spodbujamo tehnologijo, znanost in te stvari. Tudi tukaj je seveda, napram letu

2008, ki je zame neko referenčno leto, še vedno dobrih 200 milijonov več ali 30 % več. Torej ne gre za neko drastično zmanjševanje ali pa za osiromašenje in za golo preživetje. Ta rebalans proračuna še ima razvojne ambicije in razvojne komponente znotraj tega ter seveda investicije, ki so načete in so že izpeljane tudi vnaprej.

Drugi del pa je seveda in sam se spomnim amandmaja Slovenske demokratske stranke, ki za 719 milijonov generalni mega amandma znižuje stroške in prihaja na primanjkljaj v višini 3 % BDP. Nekdo bi rekel, da je to dobro, odlično, da smo v kriterijih evroobmočja, problemov pravzaprav z našo konkurenčnostjo in kredibilnostjo ni več. Ampak, ko podrobno pogledamo, ta amandma znižuje predvsem plače javnih uslužbencev in po podatkih, ki smo jih dobili na odboru, bi to pomenilo sprejetje tega amandmaja, v trenutku pa zmanjšanje plače vsem javnim uslužbencem v Sloveniji od 25 do 30 %. Torej, sprejetje tega amandmaja pomeni, da imajo v mesecu avgustu vsi, brez socialnega dialoga, brez razlike, brez kakršnihkoli možnosti, zmanjšane plače za slabih 30 %! In to seveda tiste plače, ki smo jih v mesecu septembru 2008 za 22 % dejansko dvignili.

Reforma, sam sem delal preračun plač v enem od javnih sektorjev, sicer za manjše število ljudi ampak približno tako je bilo, so se plače v enem mesecu dvignile od 22 do 25 %, ne plače, masa plač. Brez plač direktorjev, zavodov in teh stvari, saj so ti imeli reformo že prej, dve leti prej in niso bili v tem. Govorim samo o javnih uslužbencih. Ob tem seveda, da moramo, ko govorimo o javnem sektorju in javnih uslužbencih, razdeliti ta del pravzaprav v tri dele. En del sta državna in občinska uprava, to je del, ki seveda pomeni uradnike. Drugi del je tako imenovani storitveni del, kamor štejem šolstvo, zdravstvo in ves ta storitveni del, ki je seveda podporen del vsake družbe. Tretji del so policija, vojska, pravosodni organi za katere seveda imamo. Tukaj so seveda odstopanja bistveno različna, državna uprava je zmanjšala število ljudi. To je iz podatkov, ki jih imamo na razpolago tukaj, ne zadosti zmanjšano, ampak zmanjšano je. Torej zaposlovanje znotraj državne uprave je manjše.

Ali je znotraj lokalne uprave tudi tako? Ponekod ja, ponekod ne. Dve mesti

ali pa dva kraja izstopata po tem, da se je povečalo število ljudi v občinski ali mestni upravi; Maribor za 50 ljudi ali za slabih 20 % in v Postojni za 8 ljudi ali 19 %. To so podatki AJPES, ki sem jih potegnil v obdobju županovanja teh županov, ki so. Jaz sem prepričan, da je, seveda tudi v občinskih upravah in še kje, možnost narediti racionalizacijo, ne samo na ministrstvih in v državni upravi, o čemer smo danes govorili in bili tudi podučeni, kako bi nekateri kar razrezali in brez vsega.

Drugo je, ali je možno kar preprosto čez noč javnim uslužbencem, ki imajo pogodbe, anekse h pogodbam podpisane, ne samo s strani delodajalcev in teh, aneksi in pogodbe so bili pripravljene in natisnjeni pravzaprav na Ministrstvu za javno upravo. Vsi smo si jih dobili po elektronski pošti z imeni in priimki z zavezami. Torej je to pogodbeno obveznost, kjer seveda ni možno kar tako, možno je samo na nek dogovor. Zato je ta rebalans, ki ga danes delamo, pravzaprav rezanje na tistih delih, kjer je možen dogovor ali pa hitreje in bolj učinkovito skrčenje. Prepričan sem, da je nezadovoljstvo pri vseh, tudi pri meni, da moramo črtati investicije, ampak to je zdaj v tem trenutku edino možno. Gre za to, da tudi, če ne bi bil rebalans sprejet, bi ministrstva to morala napraviti, ker enostavno denarja verjetno ne bi bilo. Potem bi se dogajalo tako, kot je bilo danes že omenjeno z razpisom ene šole, ene obnove gimnazije, kjer je ministrstvo reklo, da ne napraviti zdaj, dokler nimamo sprejetega rebalansa. Prav je, da je tako napravilo. Preprosto zato, ker seveda ne vemo, ali ne bo katera od političnih skupin ali pa poslancev vložil amandma pravzaprav na tisto postavko in jo prenesel nekam drugam, kar pomeni, da bi zmanjšal sredstva in odpisane pogodbe ne bilo možno izpeljati. S takšnim mega amandmajem pravzaprav dosežemo ravno to, in to bi se zgodilo, da bi seveda tisti, ki danes govorijo, da investicija ne gre naprej, s sprejetjem enega takšnega amandmaja porušili pravzaprav celotno finančno konstrukcijo. Tako, da ni tako enostavno ali pa kar reči, da bomo zmanjšali za nekaj 100 milijonov, pa bomo rešili stvari. Treba je delati premišljeno, dobro, upam, da bo priprava proračuna za leto 2011 in 2012 stekla v tem smislu, da bomo res tako kot je načrtano, delali programsko, ne pa indeksirano. Kadar je indeksacija, se nam dogaja to, kar je kolega Žerjav opozarjal

tudi na Odboru za finance, da se potrošnja poveča pravzaprav zadnji mesec v letu. Torej, meseca decembra so materialni stroški nenormalno visoki. Zakaj? Zaradi tega, ker je treba porabiti proračunsko postavko. Ne zaradi tega, ker to rabimo, ampak ker jo je treba porabiti in ker se ta indeksira. Upam, da je seveda v Sloveniji enkrat konec indeksiranja in da bomo dejansko financirali programe, ki bodo dokaj realno ovrednoteni in seveda tudi izvedljivi v proračunskem letu. Mi danes govorimo o mnogih projektih, za katere točno vemo, da pred koncem leta ali pa pred začetkom leta 2011 ne bodo mogli biti izvršeni. Ti so po mojem mnenju zdaj v veliki meri tudi črtani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Minister, državne sekretarke, ostali sodelavci Vlade, podpredsednik.

Pravzaprav je zanimivo ob tej razpravi poslušati nekatere razpravljavce, ki, bom rekel, zelo na pamet ali pa tako kot bi brali neko pravljico, razpravljajo o tem proračunu. Namreč zakaj? Ker enostavno ne pogledajo v vsebino in ne pogledajo, kaj je za tem. Jaz bom nekatere navedbe demantiral oziroma s številkami jih bom tudi osvetlil.

O prihodkih, odhodkih in tako dalje je bilo danes že veliko rečeno, ampak vendarle. Tako radi delamo primerjavo za leto 2010, pa zdaj rebalans oziroma tudi primerjavo za leto 2008. Kot je bilo rečeno v letu 2008 je bilo več prihodkov, kot je letos. Davčnih prihodkov je bilo več, kot je bilo odhodkov, to pomeni približno, da smo porabili 10 % manj v letu 2008, kot smo pridelali. V proračunu za leto 2010, na kar sem opozarjal, smo 11 % več porabili, kot pridelali, to pomeni je že minus 20 %, kar je bilo negativno, ni bilo dobro in zdaj med davčnimi prihodki 7 milijard in nekaj, in odhodki skoraj 8,2 milijarde, pa zapravimo 16 % več kot pridelamo ali po domače povedano, vsak mesec delavec, ki dobi plačo vzame za 16 % kredita, da bo preživel. Na kaj pa vzame kredit? Na neko premoženje, na neko srebrnino, na nekaj kar so mu starši, stari starši zapustili. Torej kam bo pripeljal to kmetijo? Na kant in bo sčasoma propadla. Tako se zdaj žal pelje tudi ta vlada. Imamo še en vir prihodka, vir

iz evropskega proračuna. Leta 2008 je bilo iz evropskega proračuna v našega nakazanih 363 milijonov, to je bilo iz tistega obdobja predpristopnih pogajanj, in tudi že obdobje 2004–2006, torej iz tega obdobja, ko se je sicer izkazalo, da smo 95 % razpoložljivih sredstev že izčrpali. O tem nekoliko kasneje. To pomeni, da smo takrat dobili 360 milijonov prihodkov iz Evropske unije, letos se načrtuje 1 milijardo in 30 ali 40 milijonov. Tu ste že znižali za približno 110 milijonov, ki bo letos prišlo iz Evropske unije v proračun Republike Slovenije. Zakaj bo prišlo toliko manj? O tem nekoliko kasneje.

Investicije so letos, gospod Čepič, za 300 milijonov večje kot so bile leta 2008, genialna ugotovitev, nora, dol padeš, obesiš se lahko na to številko. Za 300 milijonov večjih prihodkov iz Evropske unije bo milijarda in 50 milijonov, takrat je bilo 300 in nekaj milijonov in je bilo investicijskih odhodkov 980 milijonov, skoraj 1 milijardo. Torej, zdaj govoriti, da je to več od tistega je neumnost, ker so ti prihodki prav iz obdobja finančne perspektive 2007–2013. Boste morali s številkami kaj drugega dokazati, samo ne vem od kod, razen v, kaj je že Juri rekel, v risankah. Res se mi zdi, da se nekateri do tega proračuna obnašate, pa saj do proračuna, navsezadnje pa do rebalansa, do tega naroda kaj vse ga čaka oziroma kako že živi v tej državi, zelo, zelo neodgovorno. Torej, privarčevanje ali presežek ali primanjkljaj, ki smo ga pridelali leta 2008, je bilo 65 milijonov plusa, zdaj pa je milijardo 900 minusa. Ali si vi predstavljate, da date, torej ni mogoče nadomestiti, še kako je mogoče nadomestiti to milijardo 900 minusa, ki ga pridelate eno milijardo 200 milijonov tako rekoč na samih odhodkih, ki so večji od prihodkov, torej tistih 16 %, to eno milijardo 200, da bi to imeli v investicijah, potem bi jaz rekel, da je to nekaj zraven, ne pa k tistemu evropskemu denarju, ki prihaja zaradi te vlade, ki danes sedi na tej strani in te koalicije, veste, žal ne, prihaja zaradi nekih drugih vlad, ki je nekaj v 2006, 2007 in 2008 naredila.

Vaš rezultat se bo videl naslednje leto in tudi dve, tri leta kasneje prav iz te finančne perspektive 2007–2013. Ampak seveda kakšnega velikega rezultata ni pričakovati, glede na ta rebalans, ko ste 100 milijonov znižali. Torej, iz globala s takšnim nadaljevanjem ste pobrali pravzaprav ves investicijski denar, ker

ostaja samo tisti ali pa v glavnem tisti, ki je iz perspektive 2007–2013 in seveda porabili, torej na javni porabi, tam kjer ne bi smeli porabiti, 16 % več kot pridelate, v 2008 pa se je 10 % prihranilo. E

Enega od razpravljavcev je veselilo, da so se investicijski transferji občin zmanjšali samo za, pravzaprav tega niti ni povedal, ampak proračunskim uporabnikom je rekel za 40 milijonov. Občinam so se za 3 milijone zmanjšale. Veste zakaj? Zato, ker nimate na to vpliva. Hvala bogu, ker so ti investicijski transferji v glavnem razpisi bivšega ministra za lokalno samoupravo dr. Ivana Žagarja. Vsi župani iz leve koalicije se mu zahvaljujejo in so srečni in veseli, da je bil, ker je 300 milijonov evrov razpisov v prvem letu, ko je bilo to mogoče. Danes so ti transferji in o tej milijardi, ki jih imate tukaj napisane, ki bodo prišle iz evropskega proračuna, tudi na podlagi tega, za regionalni razvoj podeželja. Kje ste pa vzeli tistih 40 milijonov? V glavnem ste jih vzeli javnim zavodom, torej ministrstva so pobrala tiste investicije, ki so ali v toku, ali so bile načrtovane itd. Kaj s tem delate? Torej, Pahor in Jankovič lahko stopita v bok in rečeta, midva sva tista, ki bova z veseljem uničila, uničujeva, postavljava, pošiljava v stečaj dobra podjetja oziroma v finančni propad, ker so opravili delo in jim dela ter materiala ne plačate in ne boste plačali. To ste povedali tudi nekateri razpravljavci, da že za opravljeno delo ni denarja.

Ker se seveda s sredstvi regionalne politike in regionalnega razvoja intenzivneje ukvarjam, bom šel čez ta del prejetih sredstev iz proračuna Evropske unije po posameznih postavkah, kjer ste v izvajanju skupne kmetijske politike zapisali na strani 9, da bo v skupni kmetijski politiki plusa za 12,8 milijona evrov. Potem pa seveda tudi poveste, da bo od teh 12,8 milijona evrov, 12,1 milijona prišlo še iz 2004–2006, ki pa, veste kaj piše tukaj notri, da tega niste imeli za leto 2010, da niso bila načrtovana. Ja kaj ko ste prevzeli oblast, niti niste vedeli, niste pogledali te enostavne tabele, koliko zahtevkov za povračilo iz bruselske blagajne v naš proračun mora prispeti? Tega niste pogledali, niti tega niste vedeli. Mislim prav zanimivo. Prav zanimive ugotovitve. Ampak, če se seveda lotiš temeljito brati rebalans proračuna, potem seveda prideš do teh podatkov. Potem tukaj notri napoveste, da bo za 4,8 milijona evrov manj. Iz česa, iz katere perspektive? Iz

2007–2013. To je pa zdaj iz tega dela, od kar vi z državo opravljate, torej 2009–2010, osemnajst mesecev. 2 milijona pa bo manj za ribištvo. Seveda, če to sešteješ pa odšteješ, ne prideš na 12 milijonov 800, tako da se številke niti ne pokrijejo, ampak to je že druga zgodba.

Iz strukturnih skladov bo letos 69 milijonov manj. 57,7 milijona iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in iz socialnega sklada 12 milijonov manj. Tukaj piše takole: "teh sprememb operativnih programov". Zakaj? Zato ker ste šli v spremembe operativnih programov. Spremembe operativnih programov sta tukaj v Državnem zboru napovedala takrat predsednik Vlade in dr. Križanič, minister za finance, ob proračunu 2010, mislim, da je bilo to lansko leto oktobra. Zdaj pa v obrazložitvah pišete, da bo manj denarja iz strukturnih skladov prav zaradi tega, ker ste šli v spremembe operativnih programov. Če si nekatera poročila komisarke ali ostalih predstavnikov Evropske komisije preberete, je jasno, da ne morete tega kar tako spreminjati in zdaj vam je to uspelo, to ste naredili. Kaj bo imelo za posledico? Za posledico bo imelo to, da bo leto, ne vem sicer, če boste s tem rebalansom vzdržali, glede na imaginarne prilive, ki jih imate napisane med prihodki, bo proračun oziroma rebalans za 2011 na tej postavki zopet nižji, to pomeni manj prihodkov iz evropske blagajne, to pa seveda tudi zaradi tega, na kar opozarjamo že dobro leto dni, ker ni razpisanih sredstev za koriščenje teh evropskih skladov vseh treh operativnih programov. Razpisanih pa seveda ni zato, ker ste si jih hoteli nekoliko drugače porazdeliti in dati na postavke, ki bodo lahko koristile vašemu ljubemu županu edine slovenske občine, za katero veste, da obstaja. Vse ostale pa vas tako ali tako v bistvu kaj dosti ne zanimajo. Še celo več, še tisto kar bi morali, kar je bilo s sklepi Vlade pokrito iz prejšnjega mandata po neurjih s točo, tako polomljenih šol, kot drugih javnih objektov, niste bili spodobni, pripravljene in niste hoteli občinskim proračunom povrniti, ki so delavce, delavke, podjetja za materiale, delo in tako dalje, poplačali. Tudi če vas 18 mesecev kdo prosi za to, roti, ne vem kaj vse, se to tej vladi ne more zgoditi.

Veste dokler bodo, torej četrta blagajna lokalne skupnosti, občine funkcionirale in držale, vsaj nekoliko, investicije nad vodo, to pa izključno zaradi

teh evropskih sredstev in tudi zato, ko smo vas končno pritisnili ali prisilili do tistega šestega razpisa na regionalni ravni zadnjih 200 milijonov, se bo še nekaj vrtelo. Ko se bo pa še ta voz ustavil, potem bo tako ali tako vse stalo, ker na državni ravni ste že tako ali tako vse investicije zatrli.

Če potem pogledamo naprej, tudi v prejeta sredstva iz proračuna iz kohezijskega sklada ste zapisali, da jih bo za 61 milijonov manj, zraven pa ste napisali, da bo 27,3 milijona še iz perspektive 2004–2006. Torej, to so samo rezultati dela prejšnjih vlad, ki jih zdaj pobirate. Še enkrat, možnosti, da bi bili rezultati in številke za 2011 približno temu, bi morali danes podvizati rokave in pripraviti bistveno več razpisov ter jih dati ven, pa mislim, da ste to zamudili, ker ste s spremembo operativnih programov že marsikaj zavozili. Ob spreminjanju operativnih programov sem se spraševal, oziroma smo se tukaj večkrat spraševali, kdo in na kakšen način bo odgovarjal. Kdo pa bo vedel za veliki del te vlade čez dve ali tri leta, kdo je še kje bil, ljudje se niti ne bodo več spomnili, kaj šele, da bi kdo za tem kaj odgovarjal. Morala bi biti materialna odgovornost za takšne spremembe in morali bi zastaviti svoje lastno premoženje, potem pa bi videli, kako bi se obnašali. Če bi se do javnih financ obnašali tako kot do lastnega premoženja, potem bi seveda bilo drugače.

Tudi na področju sprejetih sredstev iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov ste zapisali, da bo za 10 milijonov evrov, načrtovanih je pa 17 milijonov. To pomeni, da bo 40 % sredstev manj, tukaj se potem zagovarjate na nekaj, da v Evropski uniji zadeve niso sprejete, usklajene. Skratka popolnoma nič resnega. Isto bo ostalo s sprejetjem sredstev iz proračuna za 5,4 milijona več. Potem ste zapisali, da bodo prejeta sredstva v drugih evropskih institucijah za 610 tisoč evrov, prejeta sredstva od drugih EU institucij pa niso bila načrtovana. Mislim, 610 tisoč evrov pa ni bilo načrtovanih, saj to človek enostavno ne razume, kako je to možno.

Če pogledamo recimo načrt razvojnih programov, sta samo dva primera, ki sta mi padla v oči, bom omenil, in sicer da imate v načrtu razvojnih programov zapisano tako: "Investicija bo končana leta 2015, vredna je 4,5 milijone evrov." To pomeni pet let, pomeni približno, ne vem 800 tisoč, malo več, 900 tisoč na

leto. Ampak pogledjte za proračun 2010 imate 14 tisoč evrov! Rad bi vedel, kaj boste storili s 14 tisoč evri? Študijo boste naročili, kar takšno, brezvezno, nepomembno, za katero čez dve ali tri leta tako ali tako ne boste vedeli, kaj bi z njo počeli. Kaj boste naredili v letu 2011 z 200 tisoč evri na takšni investiciji za 4,5 milijona in leta 2012 tudi 200 tisoč. Zdaj pa je prelomno, saj se vam leta 2012 mandat izteče, za naslednje leto, pa tisti, ki bo prišel, ga vi že kar zadolžite oziroma zapišite v načrt razvojnih programov pol milijona evrov in naslednje leto, 3,5 milijonov. Bravo, genialno! Odlični ste, ni boljšega! Torej za takrat, ko mene več ne bo, jaz bom izpeljal investicije v občini za 100 milijonov, prvi 2 leti sicer za 2 milijona, ampak potem, ko mene ne bo, potem pa že za 98 milijonov. Mislim, pa s koga delate norca, s koga? Pa kaj res mislite, da vsi v temu parlamentu nimamo 5 razredov osnovne šole ali kaj? Ali mislite, da ste samo vi hodili na družboslovne fakultete ali kam? Res človek tega ne razume!

Da sem mogoče še malo bolj plastičen. Ne, še en boljši primer, enega še bom, ne bom vas več bremenil s tem. Ja seveda s tem, da načrt razvojnih programov ni vezan na Ljubljano vezan, to je tam zunaj, tisto kar se vas ne tiče. Vi ste tako ljubljanska vlada ne več slovenska vlada. Investicija 4,5 milijone... Aha tudi tako kot prej tista. Konča se leta 2016. V proračunu za letošnje leto imate 429 evrov. Iz denarnice ven potegnite 429 evrov za investicijo 4,5 milijone evrov. Povejte mi za kaj, ali je to za nekaj kavic, sokov ali česa? Za kakšno kosilo? Mislim, pa "ne me fopat no"! Leta 2011, to je malo pred parlamentarnimi volitvami, celih 10 tisoč in 2012 tudi. Ampak, veste, naslednjič, ko pa niste več na vrsti, je 336 tisoč evrov, potem pa imate naenkrat leta 2013 4 milijone evrov predvidenih v načrtu razvojnih programov. Tako zgleda rebalans proračuna, če ga bereš in seveda, če se vanj malo poglobiš.

Ker me prav koriščenje evropskih sredstev in ker sta tako minister Križanič, kot Pahor, predsednik Vlade tukaj govorila, da so to najpomembnejši ali pa, da je to še eden od najpomembnejših investicijskih virov, na katerega moramo še kako paziti, da ja bo, me seveda to področje še toliko bolj zanima in mu posvečam še toliko več pozornosti. Jaz se ne bom spuščal v tisto,

kjer imate drugi polno besed, ne vem, o javni upravi, zmanjševanju in tako dalje.

Pri spremembi operativnih programov kohezijske politike je prvi cilj za Slovenijo, v kateri, mimogrede, je prejšnja vlada delala tako, da je pripravila, potem je prišla v odbore financ, evropskih zadev, gospodarstva, lokalno samoupravo in ne vem kam vse, ta vlada seveda dela drugače, ampak, ko ste pripravili to spremembo, ste napisali, da bo na osnovi tega predloga izvedena razprava v Državnem zboru. Veste kaj se je zgodilo? Štirikrat smo res razpravljali na Odboru za lokalno samoupravo to gradivo, ampak na pobudo Slovenske ljudske stranke oziroma na zahtevo Slovenske ljudske stranke, ki je zahtevala razpravo o tem gradivu na Odboru za lokalno samoupravo. Štirikrat smo o tem razpravljali. V nadaljevanju je bila vsebina, torej razprava zelo vsebinska in tukaj se mi zdi, da se prvič s poslanci in poslankami koalicije in opozicije pravzaprav sploh nismo kaj dosti razlikovali, ampak so bile resnične vsebinske razprave. In kaj se je potem zgodilo? Celu sklepe smo sprejeli, nekatere tako usklajeno. Eden izmed sprejetih sklepov je bil tudi ta: "Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj nasprotuje predlaganim spremembam razvojne prioritete, razvoja regij in spremembi obstoječega akreditiranega sistema odločanja in službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko predlaga, da obrazloži načrtovani poskus centralizacije odločanja, ki je v celoti v nasprotju z načeli skladnega regionalnega razvoja. Odbor predlaga, da se za prednostne usmeritve regionalnih razvojnih programov ohranja obstoječi sistem odločanja na ravni svetov regij in da se na tej prednostni usmeritvi ne širi krog upravičencev." In tako smo med drugim sprejeli še nekaj sklepov. In kaj se je zgodilo? Torej teh sklepov, pa sklepov, ki so bili na Odboru za lokalno, ti so bili sprejeti 8. junija, eni pa 15. aprila, Vlada ni upoštevala. Nič. Še več. Arogantno je tisti dan sprejela spremembe operativnih programov in "nikomu ništa". Kakšna bo vaša odgovornost? Politična. Takšna, da boste šli iz položaja. To je vse. Še kaj drugega? Ne. Kje bo država? Nas ne zanima. Totalno zadolžena. Seveda kdo jo bo reševal? Tisti, ki so jo vedno. Delavci in kmetje. Jaz upam, da bodo enkrat ti delavci in kmetje pokazali zobe in bodo rekli, dosti vas imamo, na takšen način se te države

ne da voditi oziroma se ne sme voditi in vam tega več ne bomo puščali.

Leto in pol, pa dobro, ne bom pretiraval, leto dni prosimo na odboru, sprejeli smo sklepe, prosimo, da bi dobili tabelo na eni strani ali pa graf, tako kot je bil narejen za obdobje 2004–2006. Ker je že leta 2005, 2004, 2006, torej 2005 je bilo sredinsko, morate vedeti, da še plus 2, zato zdaj v 2010 prihajajo sredstva, obdobje 2007–2013 ima plus 2, pa plus 3 pri nekaterih področjih, ampak vendarle je bilo na polovici podpisanih 60 % pogodb, razpisanih sredstev pa je bilo cca 85 %. Danes bi morali na vseh operativnih programih za 4,2 milijardi imeti približno za 3,2 milijarde razpisanih sredstev. Ne? Se že vidi da ne, se že vidi, da vam prihodki za 100 milijonov, torej povračila iz bruseljske blagajne v državni proračun, že padajo. To je seveda, kolegice in kolegi, vaša odgovornost. Če je to, kot sem v začetku povedal, da ste dodatno naredili večjo javno porabo za 16 %, če to pomeni novo gospodarsko paradigmo ali novo gospodarsko platformo, potem je to res v tej smeri, kot se dogaja z nakupi zemljišč po Ljubljani, potem v smeri... Kaj že danes piše v Financah o Stožicah? O nasedenih Stožicah v Ljubljani, potem o prodaji Kolinske, Nove Ljubljanske banke in še česa. Na koncu pa predlagate, da bi opozicija in koalicija sodelovali. Kako si to predstavljate?! Tako da pridete, svoje zdihtirate in potem odidete? To pomeni, da tukaj sedijo 4 poslanci iz koalicije in trikrat več opozicijskih, ki jih skrbi, kaj se dogaja s to državo. Potem pa arogantno mečete ven investicije. V Slovenskih goricah ste na državnih cestah samo na enem ožjem območju zmetali že za 2 in pol milijona evrov investicij za leto 2010, že sam proračun, zdaj v rebalansu nič. Zanimivo, ker niste imeli več kaj, ker so že nule postavljene.

Skratka, če vi temu pravite rebalans, jaz pravim, da to ni rebalans, ampak, da je to dejansko drvenje z neko veliko hitrostjo proti, kot so danes že nekateri kolegi rekli, proti Grčiji, mogoče celo slabše, ker tam imajo neko višje izhodišče in potem iz tistega padajo. Naši delavci pa imajo 400 ali 450 evrov plače in bo katastrofa s tega padati dol in je že katastrofa. Sam tega niti slučajno, pa tudi mrtev, ne bi podprl.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

K splošnemu delu predloga ni več prijavljenih... Ali so še? Se opravičujem, odpiram čas za prijavo.

Izvolite.

Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Danes je bilo o rebalansu že veliko povedanega. V bistvu rebalans pomeni, že sama beseda pove, da je treba nekaj ponovno uskladiti, da je neuravnoteženo, v tem primeru pa so neuravnoteženi prihodki in odhodki, in to v kar znatni velikosti. To se pravi, da gre za iskanje rešitve, ko bodo prihodki in odhodki usklajeni. Do rešitve pa lahko pridemo samo tako, če si natočimo čistega vina, če operiramo z realnimi in ne z zelenimi ali pričakovanimi podatki, ampak z realnimi podatki.

Malo sem pobrskal, kako o tej naši razpravi poročajo mediji. Na eni od spletnih strani sem prebral sledeče, najprej je bilo čisto kratko poročilo o tem, kar je povedal predsednik Vlade, in sicer: "Slovenija sodi med tiste države EU, ki so razmeroma uspešno prebrodile prvo leto dramatičnega padca bruto domačega proizvoda", je ugotovil Pahor, zato meni, da "smo na tisti stopnji protikriznega ukrepanja države, ko si lahko nekoliko oddahnemo, a čaka nas še vrsta nalog." Oprostite, to je res rekel predsednik Vlade, toda zakaj bi si pa oddahnili? Zakaj je pa potem potreben rebalans? Rebalans pomeni, da je prišlo do nesorazmerja. In če je prišlo do nesorazmerja, potem ne vem, zakaj bi si lahko oddahnili. To se pravi, da je to napačna predpostavka. Predsednik Vlade pride z napačno predpostavko, da si lahko oddahnemo, mi pa sprejemamo rebalans. To je skregano z logiko tega, kar danes počenjamo. Jaz razumem pesniško obliko njegove izjave, se je pač tako izrazil, ampak predsednik Vlade, ki je odgovoren za proračun, se je malo čudno izrazil, to lahko rečem mirne duše. Potem je v tem poročilu zapisano tudi naslednje: "Predlagam, da se sestanemo še pred poletnimi počitnicami in pogledamo, kaj je mogoče narediti skupaj, se pravi z opozicijo." Mislim, da smo danes že povedali, da smo v SDS to predlagali že pred 18 meseci, da bi pomembne stvari lahko delali skupaj, načrtovali ali se pogovarjali, vsaj bili obveščeni, ker v opoziciji o pomembnih stvareh sploh

obveščeni nismo. Nekatero stvari izvemo šele iz hrvaških časnikov, o pomembnih stvareh. Zato ne vem, ali se je predsednik Vlade malce pošalil ali je to bila tista dnevna všečna misel ali karkoli drugega. Ali pa je že tako hudo, da zdaj kliče na pomoč opozicijo. O tem mogoče še kasneje malo več.

Proračun, ki je na nivoju države, je za državljanke in državljane neke države. Zato je pomembno, kaj državljanke in državljani menijo o ukrepih Vlade v tem konkretnem primeru, o rebalansu. Ali zaupajo vladnim ukrepom, ali v teh predlaganih ukrepih vidijo izhod iz težav, ali v takem načinu rebalansiranja, in kakšni so odzivi? Na isti spletni strani sem prebral še kup odzivov, ki gredo vsa v isto smer, vendar bom prebral tistega, ki je še najbolj umirjen. In sicer pravi tako: "Pahor bi pa zdaj rad, ko je že vse zavozil, podporo opozicije. Do zdaj jih ni poslušal, niti vabil k sodelovanju. Zdaj, ko mu v grlo teče voda, pa naj bi bili kar naenkrat dobrodošli. Naj ta vlada kar sama sebe rešuje, ljudstvo so že uničili." To je komentar, nisem si ga izmislil, se mi pa zdi zelo primeren za današnji čas, ker jih gre veliko v to smer.

Sedaj se pa vrnem na tisto, da "si lahko oddahnemo," kar je rekel predsednik Vlade. Ja od česa pa naj bi si zdaj oddahnili? Mogoče od tega, da zaradi rebalansa, uravnoveženja bilanc, zmanjšujemo denar za malice dijakov, pa bomo prihranili 6 milijonov evrov. Prej smo pa lahko slišali enega od kolegov, da samo za najemnine veleposlaništev v tujini plačamo več kot 20 milijonov evrov na leto. / oglašanje iz dvorane/ Več kot 20 milijonov evrov! Zdaj pa še nekaj, gospod na drugi strani, kar pa ni bilo v prejšnjem mandatu. Tudi za najemnine v domači sferi, bomo recimo gospodu Pogačarju podarili 20 milijonov evrov, zato ker bo tisto, kar bo on zaračunal, več, kot pa tisto, kar bo on plačal lastniku. To pa je nekaj, kar je novega, kar je nastalo v tem mandatu. Ampak tudi najemnine za veleposlaništva, ki jih je več, so se v tem mandatu povečale. Tako da, gospod Frangež, morate poslušati do konca, kar želim povedati. Imamo denar, da plačujemo svojim kolegom najemnine, ki sploh niso lastniki, posredno, denar imamo za takšne najemnine, nimamo pa denarja, recimo za polno subvencioniranje malice dijakov. Zaradi tega si naj oddahnemo? Naj si oddahnemo zaradi tega, ker zmanjšujemo denar za ceste? Ali zaradi

tega, ker zmanjšujemo denar za zdravstvo in šolstvo? Verjetno ne. To bi bila celo demagogija. Ampak pogledajte, zakaj vam to pravim? Zato, ker vam hočem povedati eno zadevo. Če naj bi naše predpostavke, kako se bomo stvari lotili, temeljile na realnih podatkih, potem zadeve ne špilajo. V zadnjem času smo lahko slišali tako s strani Vlade, kot tudi medijev, ki so dajali medijsko podporo temu, da so v tem trenutku v Sloveniji verjetno največji problem dežurstva zdravnikov. Vsak mesec se javno objavljajo tisti zdravniki, ki so imeli nekoliko več plače od ostalih in tako je tudi prikazano v mediji, kot da bomo zaradi teh dežurstev lahko uravnovesili javno bilanco, ali pa, da je za vse, kar je v Sloveniji krivo to dežurstvo zdravnikov. Jaz ne trdim, da je vse v redu, da se razumemo, naj se uredi. Vendar prikazano je tako, kot da je teh, ne vem, 100 ali 150 zdravnikov, ki dežura, ki ima nekoliko večjo plačo, da je to glavni greh in največji problem te države. Jaz bi si želel, da bi to bilo, ker potem bi mi lahko že danes rešili finančno zadevo v Sloveniji in bi takoj zbalansirali slovenski proračun, ampak ni tako. Prikazuje pa se tako. S tem hočem povedati, že tretjič povem, da če ne operiramo z realnimi podatki ali če zavajamo javnost, zaradi tega ne bomo prišli do tistega željenega cilja.

Ko smo že ravno pri plačah, teh famoznih plačah dežurnih zdravnikov. Računal sem, da če bi vzeli 80 tisoč javnih uslužbencev, to je dve tretjini vseh tistih, ki delajo v javni sferi, ki so plačani iz proračuna, 80 tisoč jih vzamemo in če vzamemo za vsakega povprečno 2 tisoč evrov plače, bi dobili na leto prihranka 1,7 milijarde evrov. Začuda pa ima ta proračun 1,7 milijarde evrov primanjkljaja. To se pravi, ne 100 ali tistih 200 zdravniških plač, samo dežurnega dela, ampak 80 tisoč ljudi, ki so zdaj plačani iz državnega proračuna, bi morali tako ali drugače enostavno dati na cesto, potem bi pa prihranili točno toliko, kot je proračunska luknja v tem rebalansu. Kaj vam hočem povedati? Dve tretjini inštitucij države lahko ukinete, potem pa boste prišli na balansiran proračun. Povedal bom še enkrat, treba je operirati z realnimi podatki, ne pa, da so dežurne plače, ki jih imajo zdravniki, glavni problem v Sloveniji. Ko pa se bomo pogovarjali, to pa priznam, da je ministrica zadnje dni že govorila o javnem sektorju kot v celoti. To pa je nekaj drugega. To pa je že nek napredek, gre bližje realnim podatkom. S tem, ko smo

javnosti pol leta predstavljali te zdravnike, ki imajo toliko plače zato, ker dežurajo, smo zavajali javnost in govorili nerealnost. Že prej bi si bilo verjetno treba natočiti čistega vina in povedati, da bo potreben rez. Veliko lažje bi bilo. To pa, da smo popljuvali celo zdravstvo zaradi, ne vem, 200 dežurnih oseb, ki dežurajo in so prikazani kot glavni krivci zato, da so v Sloveniji javne finance neuravnotežene in zdaj samo še čakam, da je zaradi tega bil potreben rebalans proračuna, samo to še čakam. Potem lahko rečemo, da je v celem tem obdobju, mi smo vas namreč opozorili že veliko prej, da bo potreben rebalans in tud danes vam pravimo, da ta rebalans ne more biti zadnji, zato ker temelji na nerealnih, še vedno na nerealnih osnovah. Tudi podatki, da je proračunski primanjkljaj 5 %, tudi to verjetno ne temelji čisto na realnih podatkih.

Danes je bilo že tudi omenjeno, da je Urad vlade Republike Slovenije za statistiko pred kratkim ugotovil, da je v prvem kvartalu letos proračunski primanjkljaj 9,6 % bruto domačega proizvoda. Verjetno ne bi bilo nič hudega, če bi povedali, žal je pač tako. Mogoče bo pa v naslednjem četrtletju boljše. Ampak z realnimi podatki je treba operirati, ne pa vse skrivati, da saj imamo 5 %, drugi so pa še slabši v nekaterih državah in se vračamo nazaj, kako je vse kriva prejšnja vlada, kako je pregrela prejšnja vlada gospodarstvo, v isti sapi pa poveste, da je bilo takrat preveč investicij, zdaj pa, da je v tem obdobju s tem rebalansom proračuna več sredstev za investicije, kot jih je bilo v prejšnjem mandatu. To pa zdaj res ne gre skupaj. To se boste pa morali zmeniti in odločiti, kaj hočete zdaj povedati s tem. Nekaj ne gre skupaj. Potem bo zdaj gospodarstvo še bolj pregreto ali pa vaša teorija, da je bilo v prejšnjem mandatu pregreto gospodarstvo zaradi Vlade, ne štima. Nekaj ne gre skupaj.

Še nekaj bi povedal, celi čas jamrate, kako vam je prejšnja vlada vse zakuhalo. Vi ste pozabili, da ste že 18 mesecev na oblasti. Vse imate v rokah, škarje in platno. Mi smo vam predlagali različne ukrepe, pa ste takoj zavrnili. Ja kako ste pa lahko zavrnili? Ja zato, ker imate večino. To pomeni, če imate večino, da lahko sprejmete svoje ukrepe. Samo morate imeti svoje jasne cilje, perspektivo kaj želite doseči in s kakšnimi ukrepi boste to dosegli. Očitno do zdaj tega ni bilo in tudi ta rebalans, nisem ravno prepričan, da gre

v tej smeri, da se bo to doseglo. Ampak dobro, vsaj ugotovili ste, da je treba nekaj popravljati, da nekaj ne gre skupaj, ampak 18 mesecev je mimo. Vi ste pa obnašate, kot da vladate, ampak za vaše neumnosti je pa kriva prejšnja vlada ali pa za vaše neukrepanje, da sem bolj v milejši obliki. Tako je. Ne morete se več izgovarjati. To žal ne gre.

Jaz seveda rebalansa ne bom podprl, tudi zato ga ne bom podprl, ker je zraven tudi pomoč Grčiji v takšni obliki. O tem bomo seveda še govorili v torek. Tudi tam, če bo čas, bom povedal kakšno besedo. Ampak to, tako kot je bilo rečeno, da dajemo pomoč grški vladi, pa grški državi, če hočete, zato da imajo lahko nekateri javni uslužbenci v Grčiji, ne vem 13., 14., 15., 16. plačo, o Grčiji govorim. Pri nas pa seveda zategujemo pas, ker moramo, to nimam pripomb na to, da Vlada to pripravlja, samo če so ukrepi pravi, to je drugo, brez kakršnihkoli garancij, zavez, kar tako bianko dajemo, in to še ni zadnja stvar, ker verjetno še ena pošiljka za Grčijo pride, ali bo to v rebalansu ali kako drugače, to bo povedala Vlada, ki je pa bistveno večja od tega. Pri tem pa se dogaja z našim proračunom to, kar sem na začetku povedal, od dijakov, cest, zdravstva in šolstva, v Grčiji pa ne vem, ni slišati ničesar, razen to, da turisti, ki so tam, ki eventualno pomagajo tudi grškemu turizmu in grški državi zato, da bi dobili zraven še nekaj financ, jamrajo kako ne morejo enostavno priti domov, zato ker javni uslužbenci štrajkajo, zato ker ne prenesejo tega, da ne bi imeli več 14. plače. To pa ne gre skupaj in verjetno bi bilo tudi prav, če bi predstavniki, naši predstavniki, ko imajo sestanke na nivoju Evropske unije v zvezi s pomočjo Grčiji, tudi kaj takega rekli. Mi lahko pri nas doma šparamo, ampak prav je, da tudi Grki dajo kakšno jamstvo, pa da se tam nekako konsolidirajo, pa imajo tudi samo 12 plač, tako kot jih imamo v Sloveniji. Nemogoče je Slovencem dopovedati, da bomo mi malo restriktivni pri 12. plačah, Grki bodo pa še vedno imeli 14 pa ne vem, 16 plač v nekem sektorju. To verjetno ne gre skupaj.

Vem, da gre komu na smeh, ampak jaz mislim, da po 18. mesecih bi se pa že morali malce zamisliti, sploh o tem rebalansu, ki uzakonja 1,7 milijarde primanjkljaja. Ves tisti primanjkljaj, ki smo ga pridelali, če ga merimo z GDP, ko smo ga povečali za 65 %, še manj kot v dveh

letih, meni ne gre več na smeh. Pa ne glede na to ali sem v opoziciji ali pa na Vladi, zato ker vsi skupaj, spoštovane gospe in gospodje, bomo to morali popravljati. Nam je to všeč ali pa ne. Samo eden bo zato bolj odgovoren, drugi pa manj, v tem je vsa razlika, plačali bomo pa vsi. To vam hočem dopovedati. Dokler se boste norčevali iz tega in ne boste hoteli sprejeti realnih podatkov, kar sem na začetku začel in sem že trikrat povedal, pa bom še enkrat. Dokler ne bomo operirali z realnimi podatki in se s tem sprijaznili, tako dolgo ne bomo prišli do rešitev in bo vedno težja situacija. In če kje, potem se tukaj v parlamentu ne moremo norčevati iz nasprotnikov, če nam želijo natočiti čistega vina. Potem vi pravite, naj vam mi pomagamo. Mi smo vam sicer to že ponudili, ampak zdaj se pa norčujete, če vam dajemo konkretne podatke, realne podatke. S tega se norčujete. Kako naj potem jemljemo tisto ponudbo predsednika ali pa vi seveda ne šmirglate predsednika, on naj govori svoje, mi imamo pa svoje razmišljanje. V tem je ves problem. Seveda, dokler ne bomo tega vsi resno jemali, tako dolgo bomo težko prišli do realnih rešitev, do katerih bomo pa morali priti tako ali pa drugače. Samo bojim se, da do tako zavoženih financ, kot so v Grčiji, v Sloveniji do tega ne bo prišlo in da se bomo mi prej spametovali in da vam bomo mi prej to dopovedali, da je treba prej nekaj ukrepati. Jaz seveda, kot sem povedal, ne bom podprl rebalansa, zato ker se mi ne zdi, da bi šli v smeri neke investicijske dejavnosti, ki lahko oživi gospodarstvo in tudi zaradi tega grškega primera, ga ne bom podprl, ker ga tudi ne morem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod dr. Peter Verlič.

Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani!

Leta 2007 je vlada Janeza Janše sprejela Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih. To je bila resolucija, v kateri sta bila dva nosilna projekta, tudi finančno najtežja. Eden je bil gradnja in modernizacija železniškega omrežja v Republiki Sloveniji do leta 2023 z gradnjo visoko zmogljivostnih železniških prog na obeh koridorjih, 5. in 10. Drugi je bil seveda

dokončanje avtocestnega programa na odseku pirnske avtoceste od Slivnice, pa potem do Dražencev in naprej do Gruškovja. Pa seveda ta manjkajoči primorski ipsilon Postojna–Divača do Jelšan in meje z Republiko Hrvaško naprej proti Reki, kot seveda tudi vse razvojne osi. Poleg te nosilne resolucije so bila pripravljena tudi vsa strokovna izhodišča, ki so časovno določala potek priprave dokumentacije in pa seveda potem tudi samo gradnjo, da bi ta največji investicijski projekt, ki ga država Slovenija potrebuje, če ne želi zaostati za konkurenčnostjo ostalih držav članic Evropske unije in če se želi vpeti v evropski prostor, seveda tudi mora napraviti.

Ko je prišlo do zamenjave Vlade, je novi prometni minister zelo optimistično v eni izmed svojih prvih izjav po nastopu mandata celo dejal: "Ne, mi bomo pospešili zamujeno. Mi bomo pospešili zamujeno in seveda s temi vlaganji nadaljevali in ne samo nadaljevali, nadgradili, namenjenega bo več denarja, predvsem pa je naša prioriteta gradnja železniških povezav." Vsaj z moje strani, pa tudi s strani mojih poslanskih kolegov na Odboru za promet s tem nismo imeli nobenega problema. Kajti, če kje, potem se zavedamo, da to potrebujemo in tukaj smo vedno rekli, da bomo konstruktivni, samo, da uspe projekt. To se je seveda tudi odrazilo v proračunih 2009 in tudi potem v rebalansih z več sredstvi, tudi v teh zadnjih za 2010. Torej k temu ni več kaj dodati do današnjega rebalansa, ki ga imamo na mizi.

Danes je Ministrstvo za promet tisto, ki je največ izgubilo na račun tega, da ujamemo makroekonomske kazalce in proračun. Izgublja 180 milijonov evrov v celoti, od tega 96 milijonov za investicije v železniško infrastrukturo in okoli 52 milijonov za investicije v cestno infrastrukturo. Spoštovane kolegice in kolegi preberite si magnetogram zadnjega Odbora za promet, ki je zvenel žalostno. Preberite si ga, zelo žalosten je bil predsednik Odbora za promet gospod Janko Veber. V celoti je rekel, da kot odbor tega znižanja ne morejo sprejeti. Še bolj kritičen je bil kasneje tudi direktor direkcije za ceste, ki je seveda lepo povedal, da to ne gre več za stagnacijo, ampak gre za zniževanje. Ne gre več samo za 10 % projektov, gre za 800 projektov, ki se znižujejo. Poglejte proračunske postavke, prej je kolega Pukšič zelo slikovito razložil

te postavke. Vi imate na področju cest ogromno postavk po 500 evrov, ki so navedene za 500 evrov samo zato, pa so resni projekti preplastitev, ki terjajo milijone evrov, da so ostali znotraj rebalansa, da je postavka na nek način živa. Vemo pa, da se bodo vsi ti evri premaknili naprej.

No in zdaj smo pri tistem, da ne bo držalo, da je kriva svetovna kriza, da se ne morejo veliki državni infrastrukturni projekti v tej državi izvajati. Ne bo držalo, lahko bi se, ampak se premikajo v prihodnost. Zdaj se moramo vprašati, zakaj se premikajo v prihodnost? Najbrž ne zaradi svetovne krize, premikajo se v prihodnost zato, ker ostali postopki, ki bi morali ob tem vzporedno teči, ne tečejo. Vemo, da je razlog za to, da stvari ne gredo naprej, da investicije ne potekajo, da ni možno s projekti nadaljevati, prepočasno umeščanje tras v prostor. Bil je obljubljen Zakon o umeščanju linijskih objektov v prostor. Veste kdaj je bil obljubljen? Obljubljen je bil konec leta 2009. Tako kot je bil obljubljen Nacionalni program razvoja Slovenske železniške infrastrukture konec leta 2009, tako kot je bil obljubljen tudi Nacionalni program izgradnje avtocest in za državno cestno omrežje. No zdaj se že pomikamo počasi proti drugi polovici leta 2010.

Mislím, da ni razloga za to, da se investicije v železniško infrastrukturo in pa v cestno omrežje ne izvajajo vsaj v te razvojne osi. Ni razloga v svetovni gospodarski krizi, ampak v preprosto prepočasnem umeščanju tras v prostor oziroma v prepočasnem delu ljudi na resornih ministrstvih. Zato pa je bilo potem seveda dobrodošlo, da se ves ta velik denar, ki je bil rezerviran, lahko s teh investicijskih projektov preprosto vzame. Vendar ne pozabimo, da takšno premikanje projektov, vsaj gradnja železniške infrastrukture, pomeni, da železniška infrastruktura ne bo dokončana leta 2023, da bo dokončana, ne vem, morda leta 2030 ali pa še kasneje in da zato ni kriva svetovna finančna kriza, ampak je krivo prepočasno delo na ministrstvih. Seveda pa je zdaj dobrodošlo vzeti ta denar iz investicij. Potem pa ne moremo govoriti o tem, da gre za razvojni in investicijski proračun, če pa glavne investicije, ki jih potrebujemo, praktično v tem trenutku stojijo oziroma ne stojijo, premikajo se v prihodnost. Tako kot se lahko bere te načrte razvojnih programov, je dejansko velika večina investicij, ki bodo imela svojo

realizacijo po letu 2012, ko pa bo seveda odgovornost za vodenje Vlade imela neka druga koalicija. Bremena pa se nalagajo že zdaj in pravzaprav se nam to zdi velika škoda. Škoda, da ta slogan, ki si ga je minister za promet Patrick Vlačič zadal, da bomo pospešili zamujeno, Vlada, koalicija, da se pravzaprav zdaj več ne pospešuje, ampak, da se zamuda samo povečuje in s te strani smo lahko kot državljani te države kar razočarani. Seveda pa smo zraven lahko še dodatno bolj razočarani, ker ob tem, ko se nam investicije zamikajo, ko čakamo na boljše železniške povezave, bomo seveda plačevali zaradi trošarin najdražji bencin v soseščini. Vinjete imamo že tako ali tako za 70 % podražene. Seveda pa tisto kar morda ne sodi v ta proračun, ampak bo vendarle sodilo tudi kasneje, kmalu pa bo sodilo v poročilo, pa je to, da v teh časih nameniti 153 milijonov za razvijanje elektronskega sistema cestninjenja za cestninjenje osebnih vozil v prostem prometnem toku, ki ga ta hip še nobena država v okviru Evropske unije ni razvila, ob tem, ko nam vse investicije stojijo v železniškem in cestnem omrežju, oprostite, to pa je projekt, ki se ga lahko brez skrbi zamakne v prihodnost. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matevž Frangež.

Gospod Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala.

Pred dnevi smo lahko prebrali oceno Nobelovega nagrajenca za ekonomijo, gospoda Krugmana, da zdaj ni pravi čas za umik javnofinančnih spodbud. Mimogrede, izstopna strategija je v osnovi zamišljena na evropski ravni kot strategija usklajenega umika javnofinančnih spodbud, zato da se ohrani finančno stabilnost.

Gospod Krugman je dokazoval, da utegne prehitro umik javnofinančnih spodbud ogroziti gospodarsko okrevanje in gotovo je to ena od stvari, o katerih je potreben en globlji razmislek. Ampak hkrati s tem mislim, da moramo vsi skupaj ugotoviti, da je to na evropski ravni, naša odgovornost pa je pri tem poudarjena. Še posebej doma je treba poskrbeti za to, da javne finance ostanejo stabilne, zato jih je treba konsolidirati. Če kaj lahko štejemo kot vzrok svetovne gospodarske in finančne krize, je to življenje preko sposobnosti,

preko tega kar lahko naša ekonomija plača. Mislim, da je Grčija za to najbolj ilustrativen primer. Zato mislim, da je prav, da v tem trenutku v Evropi poteka proces in da je Slovenija kreativni in konstruktivni del tega procesa, da se poskrbi za prihodnjo finančno stabilnost, da se tudi zagotovi pomoč državam, ki so te pomoči potrebne, ob ustreznih zavezah, da bodo poskrbele za reformen proces.

Strinjam se s prejšnjim govornikom iz opozicije, da ni mogoče zagotavljati pomoči drugi državi, če ta država ne poskrbi za ustrezne reforme doma in dokler obstajajo takšna nesorazmerja recimo v višini pokojnin tukaj ali v Grčiji. To so vprašanja, ki jih je treba v reguliranju prihodnjega fiskalnega sistema znotraj Evropske unije še kako aktivno nagovarjati. Ampak, da ne boste samo ustvarjali vtisa, da je zdaj pomoč Grčiji edino kar se dogaja, to ni osamljen proces.

Na evropski ravni, kot rečeno s konstruktivnim sodelovanjem Slovenije kot ene izmed redkih držav, ki ima v dani situaciji sposobnost pomagati, in to je morda paradoksalno, tukaj v tej dvorani smo ob vsaki temi, ob popolnoma vsaki temi, soočeni z agresivnim očitkom opozicije kako neuspešno se soočamo s krizo doma, ampak vendarle smo na evropski ravni ena od ekonomij in držav, ki so sposobne pomagati in zagotavljati stabilnost našega skupnega sistema. Ne gre za pomoč nekemu osamljenemu otoku, ampak gre za pomoč, ki zagotavlja stabilnost te temeljne infrastrukture, na kateri bazira naša skupna zgodba. To niso osamljeni ukrepi. Ravno danes sem bral predlog uredbe, evropske Uredbe o bonitetnih agencijah. Mimogrede bonitetne agencije, in to, da so bile v celoti prepuščene tržni logiki in da je bilo dobro oceno mogoče kupiti, so zakuhale situacijo v Grčiji, da se uvaja stabilizacijski sklad, da se bo ojačal tudi nadzor nad fiskalno politiko držav članic. To so stvari, ki jih je treba razumeti kot povezane, zato da se bomo v prihodnje na ravni Evropske unije učinkovito izognili scenarijem, kakršen je grški. Mislim, da je to pravi proces. Drugače, dragi moji, se ponovno vprašajmo zakaj smo člani Evropske unije, zakaj smo člani evra? V tem primeru, če odgovorimo tukaj pri ustreznih odgovornih na tovrstna vprašanja, ki so skupna evropska vprašanja, moramo ponovno prevprašati

odločitve, ki smo jih sprejeli v preteklosti in še vedno trdim, da so bile pravilne.

Strinjam se tudi z mnogimi, ki trdijo, da obstajajo znotraj javnega sektorja rezerve in da bi lahko bil odgovor naše vlade na potrebo po racionalizaciji javnega sektorja bolj odločen. Ampak ne pozabite, da se vendarle v vsem tem času od začetka tega mandata do danes ukvarjamo s tem, da stabiliziramo javnofinančne odhodke v tem javnem sektorju, da zagotovimo racionalizacijo, da zagotovimo vsaj zamik tistega, kar je država dolžna dati javnim uslužbencem iz naslova plačne reforme v času vašega mandata. V tem pogledu mislim, da je mogoče narediti več, ampak zato potrebujemo modernizacijo javnega sektorja, ker ni preprosto reči, da lahko država danes preživi s tretjino manj uslužbencev. Potrebujemo ustrezne programe, prvič zato, da poskrbimo za te ljudi in drugič zato, da bo država sposobna opraviti enako kakovostne javne storitve, enako učinkovitost ali boljšo učinkovitost države.

Mimogrede, glede na to, da opozicija predlaga moratorij na ustanavljanju novih agencij in povratek na stanje 1. januarja 2008, vidim agencije, ki jih uvaja ta vlada kot sredstvo modernizacije javnega sektorja in vse so bolj ali manj javnofinančno tudi nevtralne kot sredstvo modernizacije, zato da bolje organiziramo ta javni sektor, da bo učinkoviteje izpolnjeval svoje naloge in da bomo kot družba, kot celota v tem pogledu uspešnejši. Kdaj slišim tudi pripombo, da bi utegnilo zmanjševanje zaposlenih znotraj javnega sektorja prizadeti kakovost javnih storitev. Mislim, da je to realna nevarnost in da je zato v ta proces treba vstopiti zelo premišljeno. Od pristojnega ministrstva tudi pričakujem, da bo v zvezi s tem podvzelo aktivnejšo vlogo. Pri čemer razumem, da je danes soočeno z izjemno težko nalogo, če hočemo ostati zvesti socialnemu dialogu, da celoten nabor te velike naloge in te velike izzive, ki stojijo pred slovenskim javnim sektorjem, tudi uspešno rešimo. Ne obsojam jih, ker morda pogrešam več aktivnosti in bolj pogumne korake v tej smeri, ker se zavedam, da so v polni meri obremenjeni s tem, kar je treba zagotoviti za to, da rešimo vprašanje javnih financ v tem trenutku. Ampak prepričan sem tudi, da ima ta javni sektor številne prihranke in tu si bom dovolil eno oceno – da ogromno

denarja, tudi v času te krize, še vedno mečemo skozi okno.

Bom dal primer enega razpisa, ne bom poimenoval za kateri razpis je šlo, izvajala ga javnopravna institucija. Razpoložljiv denar je bil recimo 100 enot in formula za izbor najboljšega ponudnika je bila nastavljena na teh 100 enot. Ko je nek ponudnik, to mi je sam zatrjeval, pripravil ponudbo in ugotovil, da se njemu ekonomsko stvari splačajo, na recimo 70 enotah, pa si je potem mislil: "da bom malo konkurenčnejši, bom dal še popust", ob tem da je imel ustrezne in enakovrstne garancije, kot ostali ponudniki, ni bil izbran. Zato ker je bila formula nastavljena na 100 enot. Mimogrede, na tej zgodbi javnega razpisa je država dala za neko infrastrukturo 10 milijonov evrov več, kot bi bilo treba.

To so realne zgodbe, ki se še vedno dogajajo. Prepričan sem, da ne zato, ker nekdo na njih mastno služi, četudi je to mogoče, ampak zato, ker preprosto pri nekaterih stvareh vseskozi, v celotni zgodovini 20 let v tej državi nismo uspeli razviti dovolj učinkovitih mehanizmov za to, da enoto javno vložena denarja optimalno izkoristimo. Tukaj obstajajo rezerve in mislim, da je čas, da odpremo to težko in naporno razpravo v tej državi o tem, na kakšen način bomo povečali odgovornost do javnih financ. Mimogrede, v vseh stališčih naše poslanske skupine doslej, o javnofinančnih dokumentih, o gospodarski politiki smo poudarjali to potrebo po odgovornosti javnih financ, da tega skupnega imenovalca, na katerih pade ali vzdrži nacionalna ekonomija, ne smemo nikakor ogroziti.

Zdi se mi, da je danes v veliki meri ta razprava pravzaprav razprava o interpretaciji uspešnosti gospodarske politike Vlade. Opozicija skuša dokazati, da ni uspešna, torej, da Vlada pri tem ni uspešna, koalicija se trudi dokazati nasprotno. Mislim, da drži eno in drugo. So vprašanja pri katerih bi lahko bili in bi morali biti bolj uspešni, so vprašanja kjer smo pridelali zadovoljivo oceno v ustreznem protikriznem reagiranju. Ne trdim torej, da ni bilo napak, ne trdim, da na kakšnem področju ne bi mogli bolje reagirati, ampak tisto kar pa moramo ugotoviti je, da smo v dani situaciji, po tem, ko ta kriza traja skoraj 2 leti in po tem takrat, ko je začela trajati, so še vedno v pomembnem delu slovenske politike, ki danes predstavlja opozicijo, trdili,

da se ne bo zgodilo nič hudega, da krize ni, da krize ne bo, da smo v odlični kondiciji, da smo vendarle odnesli celo kožo z velikimi ranami, predvsem ranami tistih, ki predstavljajo statistično številko o povečanju brezposelnosti v tej državi, in to vemo da je faktor 1, 2. Ampak, gospe in gospodje, v tem letu ne samo, da se je stabilizirala ta brezposelnost, da smo uspeli zaježiti nadaljnjo rast, ampak podatki zadnjega obdobja kažejo, da se nezaposlenost začanja zmanjševati in ponovno začanja rasti zaposlenost. Za neko socialdemokratsko vlado mislim, da mora biti to eden ključnih kriterijev neke uspešnosti.

Nedvomno smo bili manj uspešni pri vprašanju naše javnofinančne zadolženosti. Dejstvo je, da smo v zelo kratkem obdobju to krivuljo močno povečali. Ampak zakaj? Zato, da nismo prišli do radikalnih scenarijev. Zato, da nismo prišli do rapidnega povečanja revščine v naši skupnosti. Zato, da smo ohranili vsaj obstoječo raven socialne povezanosti v naši družbi in da smo v času krize rapidno povečevali svoje spodbude gospodarstvu in sredstva, ki jih namenjamo za tehnološki in razvojni preboj naše ekonomije. V času krize, spoštovane gospe in gospodje, in ne glede na to, ali gledamo sprejeti proračun za letošnje leto ali gledamo ta rebalans, so sredstva za te namene bistveno, bistveno večja, kot so bila kadarkoli prej v zgodovini te države. Zato, ker se zavedamo, da nas samo znanje in ustvarjalnost naših ljudi dolgoročno reši.

V tem pogledu obeti niso dobri. Evropi se obeta tako imenovani sluggish growth, se pravi napoved zelo počasne rasti. In če hočemo slovensko gospodarstvo v tem pogledu dinamizirati in nadoknaditi zamujeno, potem je nujno, da odpiramo slovenskemu gospodarstvu nove trge. Mislim, da o tem danes nihče ni govoril. Ampak neka Libija, ki v tem trenutku res rešuje morda del gospodarstva, del gradbeništva, je po mojem prepričanju obet, da si s pomočjo take politike odpiramo nova vrata tudi v drugih sektorjih gospodarstva. Vemo, da na evropskem trgu ne bomo več mogli dosegati sanjskih 7 %. Zato se je treba aktivneje orientirati na tiste trge, ki lahko v prihodnjih letih računajo na višje stopnje gospodarske rasti. V tem pogledu ta vlada to počne in ta vlada to počne zelo uspešno, uspešneje, resnici na ljubo, kot bi si sam dovolil sanjati še pred časom.

Nekaj je še treba povedati o nekih drugih aktualnih vprašanjih, ki so tudi tesno povezana s tem rebalansom. V zadnjih dneh smo v slovenskih medijih lahko prebrali zlovesčo napoved o privatizaciji Nove Ljubljanske banke ali vsaj napoved o razmisleku. V naši poslanski skupini smo v dosedanjih stališčih o tem vprašanju večkrat priznali, da tej poti nikakor nismo naklonjeni, da po našem prepričanju ni čas za prodajo državnega premoženja. Prvič ne zato, in tudi ta razprava, po mojem mnenju, v tem pogledu prehitava, prvič zato, ker danes ni mogoče dosegati optimalne kupnine, ker so kapitalski trgi v bistveno drugačni kondiciji, kot utegnejo biti potem, ko se gospodarska gibanja stabilizirajo. Drugič zato, ker smo v Državnem zboru sprejeli Zakon o upravljanju kapitalskih naložb, ki med drugim določa, da mora Agencija za upravljanje kapitalskih naložb pripraviti, Vlada in Državni zbor pa potrditi strategijo upravljanja kapitalskih naložb. Ta strategija bo priložnost za razpravo o tem kaj v tej državi je strateška naložba in kaj ne. Svarim pred tem, da prehitavamo ta proces in v naprej določamo o tem, kaj bomo prodali, še posebej, če gre za največjo državno banko. Pa je moje stališče glede Nove Ljubljanske banke, Nove Kreditne banke Maribor, naložb države ali državnih skladov v Gorenju in drugih propulzivnih slovenskih podjetij praktično enako. Če je nekdo pripravljen za državno premoženje dati svoj denar, zakaj za vruga se državi tega premoženja ne splača imeti? Tu pridemo do odgovora na to vprašanje. Na moji facebook strani je danes vrsta odgovorov na to vprašanje in vsi pravijo, da zato, ker država slabo gospodari s svojim premoženjem. Je gospodarila do zdaj. Z Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb moramo ta proces spremeniti in končno dokazati, da je država lahko dober in sposoben lastnik in dober, sposoben gospodar. Ampak zato moramo dati tej agenciji priložnost in tja nastaviti res najboljše ljudi, ki bodo imeli moralno in etično zavezo do vrednosti državnega premoženja, ki bodo spoštovali to vlogo države kot lastnika, zato da bodo optimalno in najbolj strokovno upravljali to premoženje. Prodaja, privatizacija je nepovraten proces. To lahko vidimo v teh dneh tudi z Drogo Kolinsko. To je nepovraten proces. Ne smemo v času, ko nam gre nekoliko za nohte, ko bi ta javnofinančni vir bil še kako dragocen,

delati napak, ki so nepovratne. Pri tem je treba posvariti kadarkoli je to mogoče. Vsaj sam osebno kot poslanec tega državnega zbora in dokler bom poslanec Državnega zbora zelene luči za ta proces nisem pripravljen dati. Tudi IPO javna ponudba delnic po mojem mnenju v tem času ni odgovor. Ta proces je dala skozi Nova Kreditna banka Maribor in bojim se, da smo za dolgo časa okužili interes naroda zato, da vlaga svoja sredstva v slovenska podjetja, ker smo delnico prodajali po 27, pa so nekateri takrat kritizirali, da je cena delnice previsoka, danes pa je 11 evrov.

Predsednik Türk nas je v svojem govoru na proslavi ob dnevu državnosti pozval k neki novi odgovornosti, ki jo potrebuje ta država. Vsak od naših ljudi, državljanek in državljanov, pa mislim, da tudi ta državni zbor smo izrazito na teh okopih, izrazito se nam gre za interpretacijo, vsem, in morda je res čas, in zato sem vesel poziva predsednika Vlade, da v nekih stvareh stopimo skupaj, kljub konceptualnim razlikam, ki so zagotovo najtežje in ki jih bo najtežje premostiti, ker je čas takšen in izzivi so tako veliki, kot sem večkrat dejal v Državnem zboru pri različnih temah, da morajo Slovenijo združevati. Moral bi jo združevati tudi ta rebalans, ker predstavlja v osnovi odgovornost do javnih financ kot temeljnega družbenega okvira, na katerem se poganja ta Slovenija in njeno življenje.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljena ministra, gospe državne sekretarke, sekretar, kolegice poslanke in poslanci.

Pred nami je rebalans proračuna, ampak mislim, da mu manjkata kar dve besedi. Ena beseda je to, da če je ta rebalans pisan samo za en dan ali do dopusta, ali je za celo leto, tega ne vem, ali pa manjka tudi čarobna beseda, da morate ali moramo začeti izvajati ukrepe takoj, ne pa 18 mesecev, ko se zgodi bore malo.

Premier je danes dejansko povedal, da imajo na svetu nekatere države srečo in uspešno vodijo državo. Vendar Evropa nima te sreče. V Evropi se vse države ubadajo s krizo, še posebej Slovenija, ki je tudi zabredla v velik primanjkljaj. Samo v prvem kvartalu

letošnjega leta je minus 9,4 % točke, kar smo v letu 2009 napram letu 2008 prideli 5,7 % točk. To so podatki, ki so zaskrbljujoči.

V tem rebalansu so dejansko okleščene stvari, sredstva za najbolj pomembne stvari – gospodarstvo. Pozabilo pa se je spet na birokracijo, na javno upravo, kjer bi se moralo dejansko največ napraviti. Hvala bogu, da je ministrstvu za gospodarstvo določena sredstva, v katerih programih dejansko niso bila izrabljena, namenila, prekanalizirala dejansko na druge programe, da je vsaj nekaj sredstev bilo na voljo. Samo kaj, ko je bilo dejansko poslanih 480 vlog, odobrenih je bilo samo 140. Žal ni več denarja. Gospodarsko bi še kljub temu vlagalo v infrastrukturo, v tehnologijo, ampak žal ni. Ta vlada, ti ministri žal ne najdejo skupnega interesa za boljši jutri. Zelo je zaskrbljujoče to, da so dejansko ministrstva v lanskem letu za 1,4 milijarde povečala stroške. Zaskrbljujoče je to, da se je dejansko v javni upravi v lanskem letu dodatno zaposlilo 2 tisoč 800 ljudi. To so zaskrbljujoče številke, namesto da bi se zmanjševale stvari, jih mi dejansko povečujemo.

Veliko je že bilo govora o Grčiji. Na Odboru za finance je bilo postavljeno jasno vprašanje: Ali je Direktiva Evropske unije, da se mora pristopiti na pomoč? Bilo je jasno povedano, da direktive ni, ampak dejansko iz socialnega dialoga smo spet Slovenci prvi v tej zgodovini. Že takrat sem povedal, da štajerci rečemo: "lačna vrana sito vrano hrani". To smo Slovenci. Če je treba podariti kakšen kos zemljišča, če je treba karkoli napraviti za tujca, samo ne za Slovenca, iz fovšije ali iz česarkoli, to smo prvi. Ne pa, da bi razmišljali o naših državljanjih, o teh bogih, samo 2 milijončka nas je.

V tem rebalansu še ni videti vseh tistih sredstev, ki bodo namenjena za izbrisane. Zato sem vprašal, če velja ta rebalans samo za en dan ali do poletnih počitnic. Se zavedate tudi tega, kakšno napako smo napravili. Koliko bo šlo denarja. Zdaj res, državljanke in državljanji, še imamo za kruh in mleko, žal verjemite, da bo mleka kaj kmalu zmanjkalo, če bomo le imeli še za kruh. Spet smo prišli do tega, da smo procentualno ogromno dvignili trošarine. Trošarine na energente, elektriko, plin, naftne derivate. To je vse pogoj za konkurenčno gospodarstvo. To je vse pogoj za preživetje državljanek in državljanov.

Absolutno se strinjam, da se dvignejo trošarine na alkohol, cigarete in še bi najšli xx stvari, za katere lahko dobesedno rečemo na luksuz, če ga lahko tako poimenujemo. Nikakor pa ne smemo zaiti dejansko v gene državljanek in državljanov. To počnemo. To je katastrofa. Sreča je še, da Slovenke in Slovenci nimamo tako ostrih zim, da bi dejansko potem zmrznili zunaj od mraza.

Veste koliko % s trošarinami dejansko dvigujemo energente? Veste koliko tranzitnih kamionov se pelje čez Slovenijo in niti 1 centa za gorivo ne pustijo pri nas? Tudi slovenski kamioni absolutno tankajo že v tujini, kajti po gorivu smo med najdražjimi državami v Evropi. Žal, Slovenija je pač deželica, kjer lahko puščajo tujci, če lahko tako imenujem, drek in odpadke. Tega, ne vem, vsaj naši predniki, moji starši ne bi dovolili, kar mi počnemo.

Kolega Frangež je o Novi Ljubljanski banki dejal, da je bilo v časopisih napisano o morebitni dejansko prodaji. To je zdaj pritisk. Mi smo podarili Hrvaški del ozemlja, sedaj je pa pritisk na Ljubljansko banko. Verjetno je edina rešitev, da se otresete tega pritiska. To so napake, ki grede iz stolčka na stolček ali iz količka na količek. To ni zadnji pritisk. Takšnih pritiskov bo iz dneva v dan več. Jaz bi si želel, da bi vsi skupaj prišli do spoznanja, da moramo ta voz res peljati naprej in dejansko takoj začetni sprejemati ukrepe. Mi smo dejansko že v Slovenski demokratični stranki dali tri pakete ukrepov. Niti eden ni bil uslišan, niti eden uslišan. Danes je gospod premier dejansko ponudil roko. Ja, ne vem, mi smo bili pripravljene že zdavnaj, na začetku mandata. Če ne mi vsi, nas je tu v parlamentu 14, pardon 17 gospodarstvenikov. Naj vpraša za kakšen nasvet, pa bo lahko imel vedno odprta vrata na vseh gospodarskih ali obrtnih zbornicah. Vse te stvari bo dobil že tukaj iz prve roke. Upam, da razumete te stvari, ki jih govori. Upam, da se zavedate kam peljemo to ladjo. Ne želim si, vsaj pred svojima sinovoma ne, povedati, da bo ta ladja na kopnem ne pa na morju, če še sploh bo kaj za imeti. Želel bi, da res trezno razmišljamo, res stopimo vsi skupaj, začnemo razmišljati o boljšem jutri kajti, če bomo samo obtoževali drug drugega, ti so krivi to, oni so krivi to, mislim, da to ni izhoda iz krize. 18 mesecev je, pa je še vedno kriva Janševa vlada. 18 mesecev. Ne vem. Dajmo se nehat obtoževati in

dajmo razmišljati, drugače bo prepozno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Besedo ima Ivan Grill.
Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

Proračun, seveda tudi kot rebalans proračuna, je v bistvu povzetek ali pa rezultat predvsem pretekle gospodarske politike, fiskalne politike, Vlade in seveda tudi države in je to tudi odraz in tudi rezultat. To lahko nedvomno kažejo samo številke in tukaj govoriti, da opozicija ali koalicija te različne številke interpretira je smešno in neresno. Zakaj to pravim? Ko je prej kolega s strani koalicije, s strani SD razlagal, kako si različno interpretiramo številke oziroma uspešnost Vlade. Številke kažejo ali je bila Vlada v teh 18 mesecih uspešna ali ne. Žal, spoštovana Vlada in koalicija, številke tega ne kažejo. Ne kažejo, in to je potem tudi odraz slabega, neuspešnega, neinovativnega dela vašega mandata. Žal, vsi ukrepi, ki jih sicer navajate, pa jih je bilo sprejetih bore malo, tisti, ki so pa bili, ne kažejo tistih učinkov. Kajti rezultat takšen kakršen je, je zaskrbljujoč.

Jaz sem bil že, ko smo sprejemali proračun za 2010, v svoji razpravi do njega skeptičen, že takrat sem dokazoval, da je nerealen, da bo slej ko prej potreben rebalans, dočakali smo ga v mesecu juliju, verjetno bi ga morali že v januarju in februarju in se bojim, da ga bomo še enkrat. Kajti tudi ta je nerealen, ker se stvari v prihodnosti ne bodo dogajale, tako kot se tukaj predvideva. Temelji na napačnih predpostavkah, to vam dokazujejo znani, priznani makroekonomisti, ki na podlagi rezultatov, ki jih imamo v Sloveniji, kažejo povsem drugačne projekcije, kot pa so tukaj. In slej ko prej bomo pričali novemu rebalansu, ki bo zagotovo še slabši. V tem se strinjam s tistimi, ki pravite, da je ta rebalans dober, lahko je dober v primerjavi s tistim, ki ga bomo imeli čez nekaj mesecev, kajti tisti bo zagotovo še slabši. Nikakor pa ni to rezultat dobrega dela za naprej.

Predsednik Vlade oziroma s strani Vlade je bilo rečeno, da je to protikrizni rebalans. Jaz bi temu rekel, da je prokrizni, kajti ta rebalans bo krizo v Sloveniji še povečeval, zagotovo. Kakšne so posebnosti

tega rebalansa? Ali ukinja investicije? Predvsem jih zmanjšuje, ohranja jih s smešnimi zneski nekaj 100 evrov in jih prelaga v naslednje leto ali leta naprej, recimo na področju zdravstva. Smešno se jemljejo ogromna sredstva in se načrtuje, da se bodo v letu 2011, ko bo sredstev še manj, še manj jih bo, tiste investicije, ki so nujno potrebne, prestavile v 2011. Zagotovo se ne bodo, ker bo denarja še manj. Ukinjajo ali pa zmanjšujejo se sredstva tam, kjer se niti v sanjah ne bi smela zmanjševati, na področju civilne zaščite, da se reševalcem, ki rešujejo življenja na cesti, v gorah, da se tukaj zmanjšuje sredstva, da se sedaj tisti, ki se s tem ukvarjajo, upravičeno sprašujejo ali bo denar takrat, ko bo treba nekoga reševati. Zmanjšujejo se sredstva za preskrbo s krvjo. Že tako ali tako v Sloveniji ne dosegamo tistih pričakovanih potreb za zbiranje krvi, pa se tudi tukaj zmanjšujejo. Narobe svet.

Povečuje se zadolževanje, to je tako ali tako znano, da smo tukaj zelo v porastu, medtem ko v tistem delu, ki pa je edina rešitev na prihodkovni strani, pa ni uspeha. Vsak ekonomist ali pa bom rekel zdrava kmečka pamet kaže, da kar se ustvari, to lahko seveda tudi zapravimo. Ampak tukaj je zgodba obrnjena, zapravljamo več, kot seveda tudi ustvarjamo. Tukaj se hvaliti, da kako je bila to uspešna poteza, da smo ohranili ne vem koliko delovnih mest, je tudi to vprašljivo. Dajte postreči s podatki ali pa jih poiskati, koliko subvencij je bilo zlorabljenih za ohranjanje delovnih mest. Številne pripombe smo dobivali sami poslanci. Koliko podjetij je to zlorabljal? Bojim se, da to ni bil res takšen ukrep, ki bi zagotavljal neko perspektivo, ampak smo pojedli ali pa jemo semenski krompir, če bi rekel v žargonu, dobrega gospodarja na kmetiji. Samo oživljanje gospodarstva, spoštovana Vlada, nas lahko reši iz te situacije. Ampak zadeva je ravno obratna. Gospodarstvo vedno bolj tone. Vedno bolj. Glejte, žal je tako. Zakaj ne znižujemo davkov, dohodnin, trošarin? Marsikdo se bo nasmejal, pa bo rekel: "Kaj bomo pa potem imeli v proračunu?" Čez noč je lahko resnično ta ukrep takšen, da nas pripelje v neko situacijo, ko se bo treba še dodatno zadolžiti. Ampak podjetje, ki se bo na novo ustanovilo, bo imelo neke nove produkte, nove programe in bo zaposlovalo ljudi, če ne prej, pa bo potem čez nekaj mesecev

zopet začelo s finančnimi sredstvi zagotavljati našo likvidnost oziroma proračun. To je, pogledajte, edini način.

Tukaj je ta znan ekonomski cikel, da se lahko to povečuje kot snežena kepa, ta gospodarska aktivnost in s tem tudi prihodki v proračun, in to je gonilo razvoja. Takšnega smo v letu 2008 še imeli, potem pa se je zaradi gospodarske krize ta cikel začel pri nas obračati v drugo, negativno smer. V Evropi so ga seveda uspeli zaustaviti in obrniti kolo v pozitivno smer, pri nas pa ga žal obračamo še vedno v tisto pogubno smer, pogubno! Te optimistične predpostavke kako bomo v naslednjem letu pa vse to kar je... Pogledajte, to sami ne verjamete, to vam ne verjamejo niti strokovnjaki, oni še sploh ne, ki se na te zadeve zelo dobro spoznajo, pa tudi mi ne in verjamem, da tudi v koaliciji ne. Tukaj morajo in verjamem, da imajo velike težave s tem, da zagotavljajo takšen rebalans, ker je o nečem težko govoriti, v kar seveda sam ne verjameš.

Poglejte, kot sem rekel, samo z oživljanjem gospodarstva lahko ustvarimo nove prilive, ampak v Sloveniji se soočamo še z enim velikim problemom pa niti z enim ukrepom, niti z enim zakonom, vsaj jaz ga ne poznam, pa sem zdaj poslanec v drugem mandatu, posebej pa bi bila zdaj tukaj potrebna posebna pozornost. Kako obvladovati sivo ekonomijo? V Sloveniji je po podatkih, po ocenah, ki verjamem, da so lahko relativno tudi realne, za 10 milijard prihodkov iz področja sive ekonomije. In če bi 10 milijard uspeli obdavčiti samo z 20 %, bi imeli 2 milijardi priliva v proračunu in ne bi imeli nobenega zadolževanja.

Poglejte, tukaj so tiste možnosti, spoštovane gospe in gospodje iz Vlade in tudi iz koalicije, če bi se zniževali davki, če bi se zniževale dohodnine pa vse tisto kar je. Marsikakšen, ki sedaj raje riskira, ker se mu seveda to izplača, šušmari po domače povedano in tisti denar spravlja v žep, če pa bi imel ugodne pogoje, ugodno davčno obremenitev bi pa zaradi varnosti, zaradi boljšega občutka raje zadeve delal tako kot mu pripisuje zakonodaja in pa seveda dajal cesarju tisto, kar je seveda cesarju tudi treba dajati.

Samo še en komentar na tezo oziroma razpravo enega koalicijskega poslanca, da je Slovenija sposobna pomagati drugim državam in da smo seveda lahko na to ponosni. Ne vem, če smo mi ob takšnem zadolževanju res

sposobni! Prej je kolega že omenil, da lačna vrana hrani sito. Poglejte, jaz bom dal tukaj še en drugačen primer, tudi v koaliciji je bilo moč slišati, da smo vsi na istem čolnu. Ne, mi smo na istem vrtu. Samo s to razliko, da Slovenci živimo vsaj zdravo ob vodi, kruhu, zelenjavi, sosedov, grški primer ali pa bom rekel Grki pa z vinom, z jedjo iz žara in tako naprej. Nobeden se niti ne zaveda tega, da jutri ne bo mogel, samo jamra in zdaj bomo Slovenci morali njemu zagotavljati, da bo seveda lahko tudi jutri tako živel. Dokler oni sami ne bodo stisnili pasu, da bomo nekje na enakem nivoju, se potem tukaj pri nas ni smiselno prizadevati, da bomo dajali pomoč tistim, ki mogoče te pomoči res niso tako potrebni. Ampak o tem bomo razpravljali v torek, ko se bo ta zakon seveda tudi obravnaval.

Sam seveda tega rebalansa ne bom potrdil oziroma ne bom glasoval za, ker je slab in samo še vprašanje časa je, kdaj bomo imeli novega. Verjetno pred zaključkom leta 2010. Hvala lepa.

PRESEEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Besedo ima Franco Juri.

Prosim.

FRANCO JURII: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Pričakoval sem, da se bo razprava o rebalansu sprevrgla pravzaprav v poligon klasične besede in konceptualne telovadbe. Če nekdo gre iz te dvorane in pride čez 1 ali 2 uri, sliši iste stvari in ne ve točno, ali je na tej seji ali sanja nekje na neki pretekli seji. Ponavljajo se iste polemike, iste ocene in očitno smo soočeni s podobnimi problemi. Problemi se ponavljajo in tudi ta ni prvi rebalans v tem mandatu.

Ljudem, ki nas poslušajo in gledajo, je treba povedati zelo jasno, kaj pomeni rebalans. Rebalans se zgodi takrat, ko želimo prilagoditi makroekonomske kazalce naše države in našega finančnega okolja k vzdržnemu okviru. Skratka denarja ni. V državno proračunsko blagajno priteka bistveno manj denarja od tistega, ki smo ga planirali in zaradi tega je treba sproti prilagajati proračun dejstvom in dejanskemu stanju. Mislim, da se tega zavedamo vsi, ni nam treba biti finančno podkovani, da razumemo. V vsaki družini ali pri vsakem posamezniku obvelja enaka logika – takrat, ko nimaš več prihodkov oziroma načrtovani prihodki niso takšni, kot

si jih pričakoval zaradi posebnih gospodarskih in finančnih okoliščin, je treba stvari prilagoditi. To naše prilagajanje govori o čem? O tem, da se je naša vlada strateško odločila, da bo obdržala primanjkljaj bruto družbenega proizvoda pod pragom 5 %. Ta primanjkljaj, ki je pod takim pragom, je še vzdržen. Kar bi šlo preko tega praga, bi nas pripeljalo bistveno bližje nekaterim scenarijem, ki si jih ne želimo.

Zato so diskusije, ki so skušale dokazovati, da se mi s takimi rebalansi približujemo Grčiji, popolnoma absurdne. Kajti stvar je čisto nasprotna – rebalans in upoštevanje realnih razmer ter prilagajanje realnim razmeram preperečujejo, da bi se Slovenija dejansko približala grškemu scenariju. Ko zategujemo pas, je bolje, da ga zategujemo postopoma, ker če ga zategnemo naenkrat, premočno, bi si utegnili škodovati, in to se je zgodilo v Grčiji. V Grčiji ga niso zategovali in na določeni točki so se zavedali, da stvari ne gredo več naprej in ljudje so šli na ulice.

Slovenija je bistveno bolj odgovorna in ko je sprejela logiko evra in skupne finančne strategije evroobmočja, se je točno zavedala, da se mora držati nekaterih pravil, ki zagotavljajo vzdržnost lastnih financ. Zato danes razpravljamo o rebalansu, ki je vselej neizbežno boleč. Kajti rebalans ne pomeni, da dobimo več denarja in da ga bomo razporedili na način, ko bodo vsi bolj zadovoljni, ampak obratno, pomeni, da denarja ni in da je treba to razporeditev uresničiti na račun pričakovanj večine v tej družbi. Tudi tokrat imamo opravke s konkretnim dejstvom in tudi sedanja opozicija, če bi imela v rokah vajeti Vlade in bi se znašla pred tako situacijo, bi verjetno ravnala na zelo podoben način, če ne enak. Rebalans je projekt, ki ga mora razumeti in metabolizirati celoten političen spekter, ne samo vladni. Zavidam vam, da sedite na položaju, kjer je zelo lahko očitati rebalansu veliko šibkih točk, ponujati alternative, kot je tista, ki smo jo ravnokar slišali, ki zveni zelo lepo, dajmo ukiniti davke, dajmo ukiniti trošarine, krasno, ampak tudi sam predlagatelj takih ukrepov je rekel, da bi kratkoročno to pomenilo večjo zadolžitev, dolgoročno pa tri pike. Dolgoročno ne vemo. Mi smo sedaj ukleščeni v finančni, gospodarski krizi, v finančnem krču, ki ni slovenski. Je globalni in je tudi predvsem evropski. Tako, da špekuliranje na dolgi rok, špekuliranje kaj

pravzaprav bi pomenilo to, da bi se sedaj odrekli prilivom, ki prihajajo iz davčnih postavk ali iz postavk trošarin, zato da bi dolgoročno dosegli neko večjo, intenzivnejšo dinamiko v gospodarstvu, je ruska ruleta, je blef. Mi se lahko konceptualno in teoretično zelo strinjamo, da bi bilo to vsekakor ugodno za gospodarstvo, ampak v tej situaciji, v tej konkretni situaciji mi ne vemo, koliko časa bo trajala kriza, kaj če ne bi bilo pospeška, bi pa bistveno povečali dolg, bi bistveno povečali primanjkljaj in nato bi se znašli v Grčiji. To je tisto tveganje, ki si ga realna vlada, ki v tem trenutku mora odgovarjati, ne samo lastni javnosti, lastnim državljanom, ampak tudi evroobmočju kateremu pripadamo, z makroekonomskimi potezami, ki zagotovijo vzdržnost, ne more privoščiti. V tem trenutku ne. Tudi vaša vlada si ne bi privoščila, če bi vi vladali.

Zato se bojim, da se kot ponavadi pri rebalansu odpira prostor za precej besedne in konceptualne telovadbe, kjer je populizem in ima tudi demagogija veliko priložnosti, da obračunava z vladno politiko. Slišali smo, da so vpleteni v rebalans in da so krivi za rebalans, ne vem, od Grkov do izbrisanih in tako dalje, še bulmastifov nismo danes slišali, ampak verjetno se bodo še pojavili v kakšni razpravi.

Zato pozivam k resnosti. Rebalans je resna zadeva. Dobro bi bilo, da bi ugotovili in skupaj skušali priti do nekaterih ugotovitev, ki so, uporabil bom tisto znamenito besedo, nacionalnega interesa. Nacionalni interes v tem trenutku je, da Slovenija ohrani finančno stabilnost, da Slovenija ohrani vzdržne finance, ki naj zagotovijo vsem državljanom dostojno življenje. Zato potrebujemo trošarine, zato potrebujemo nekatere reze in Vlada se je tokrat odločila, da največ denarja vzame investicijam, materialnim stroškom in da nadomesti določen primanjkljaj s povišanjem trošarin na račun tistih artiklov in tistih proizvodov, ki pravzaprav niso še tako kritično dragi v primerjavi s povprečjem in tovrstnimi cenami v sosednjih državah oziroma primerljivih državah, s Slovenijo primerljivimi državami območja evra. Še zmeraj je naš bencin konkurenčen v primerjavi z italijanskim na primer. Še zmeraj je tudi naša elektrika, v primerjavi z elektriko onstran meje, razmeroma relativno poceni. Seveda to govoriti ob plačah, ki jih imajo delavci in delavke, državljani in državljanke v Sloveniji, zveni nekoliko

čudno, kajti vemo, da je povprečna kupna moč našega delavca dokaj nizka.

Znotraj tega okvira, tudi znotraj podpore, ki smo jo danes, tudi že kot Poslanska skupina Zares izrazili do tega rebalansa, gre vendar upoštevati tudi nekatere nianse, nekatere razlike, ki so v tej koaliciji značilne tudi, ko govorimo nekoliko bolj dolgoročno o proračunih, ki nas čakajo za leti 2011 in 2012. Kot je bilo že prej povedano s strani kolegice Cvete Zalokar Oražem, tudi mi pogrešamo premajhno programsko ambicioznost v tem rebalansu. Ta rebalans se kaže, še enkrat, kot gasilski poseg, vsekakor, ni bistveno več od tega kot manever za to, da obdržimo in ohranimo finančno vzdržnost, težko pa je, tudi objektivno, to je treba Vladi priznati, da bi težko naredile iz tega rebalansa nekaj razvojno naravnane. Zelo težko. Ko ti režeš in ko ti zmanjšuješ denar, je skoraj nemogoče delovati stimulatивно, omogočiti pospeške, zato menimo in tudi sam sem mnenja, da se morata Vlada in tudi koalicija spoprijeti predvsem s prioritetai.

V tem rebalansu še ni jasno katere naj bi bile te prioritete, upajmo, da bodo pri nadaljnjih proračunih te prioritete bolj jasne in investicije, zlasti investicije v infrastrukturo so ena od nacionalnih prioritet. Gre prisluniti tudi tistim, ki pravijo, da z zmanjšanjem investicij seveda zmanjšujemo tudi dinamiko, gospodarsko dinamiko, dinamiko zaposlovanja. V bistvu s tem, da znižujemo plače javnemu sektorju, se moramo zavedati, da znižujemo tudi prispevke, tudi del prihodkov in znižujemo kupno moč. Torej, izbrali smo evropsko pot, če jo lahko tako imenujem, nemško pot varčevanja. Nismo izbrali Obamove ameriške poti pospeška porabe oziroma večje dinamike trga, zvišanja kupne moči za to, da se ta investicija potem povrne po drugih poteh. Imamo ti dve možnosti. Mi moramo izbrati eno ali drugo. Vlada je izbrala opcijo, ki je obveljala v Evropi v tem trenutku in ki je dominantna na evroobmočju. To je varčevanje. Varčevanje in čakanje na boljše čase za tisto opcijo, ki mora hkrati upoštevati tudi trajnostno naravnano razvojno plat.

Torej sama poraba, sama potrošnja sama po sebi ni dolgoročna rešitev. Svet, ki želi omejiti ali preprečiti klimatske spremembe in ekološke katastrofe, se mora zavedati, da je tudi tista potrošnja problematična. V tem trenutku govorimo o opciji, ki jo zagovarja nemška šola in ki je v

tem trenutku edini način, da stabiliziramo evro in da ga ščitimo pred morebitnimi scenariji, kot je grški ali kot je jutri lahko tudi portugalski, italijanski, španski, še ne vemo in upajmo, da so te hipoteze malo pretirane.

Ampak kakorkoli že, dejstvo, da Slovenija pripada skupini držav, ki bo pomagala Grčiji, dokazuje, da znotraj percepcije Evropske unije in še posebej znotraj percepcije evroobmočja ne pripadamo skupini najbolj problematičnih držav. Pripadamo skupini odgovornih držav. Tistih držav, ki s sprotnimi rebalansi uravnatežujejo oziroma omogočajo ohranitve finančne vzdržnosti. Če mi ostanemo, če je to strateška opredelitev Vlade, da ostanemo znotraj tistih 5 %, to pomeni resno odločitev, ki jo je treba tudi implementirati. Če pa se zmenimo in dogovorimo, da to ni treba, in iz opozicije smo danes večkrat slišali očitek, da bi se morda bilo boljše zadolževati, povečati ta primanjkljaj, znižati davke itn., se izogniti novim trošarinam, seveda tisto je tudi ena možnost, ampak v tem trenutku je bistveno bolj tvegana in je nevarna in ta pot bi nas lahko hitreje pripeljala do grškega scenarija. Tega se moramo zavedati.

Zato bom podprl rebalans ob vseh dilemah, ki jih je že izpostavila Cveta Zalokar Oražem, ko je govorila v imenu Poslanske skupine Zares. O Grčiji bomo še govorili, ampak dejstvo je, da si ne predstavljam izolacije Slovenije, ki bi nas stala, če bi se odločili izstopiti iz skupnega projekta reševanja ne Grčije, ampak reševanja evra. Reševanje sistema, kateremu smo se pridružili prostovoljno, smo želeli postati in mislim, da smo imeli ogromno ugodnosti in jih bomo še imeli v sistemu, ki temelji na ključnem načelu solidarnosti. V tem trenutku je ena država zaradi razlogov, ki jih vsi dobro poznamo, še najbolj prav Grki, zaradi 14., 15., 16. itd., plače in zaradi pomanjkanja tiste odgovornosti, ki pa jo dokazujemo mi, ampak črna luknja, ki je tam nastala, se ne sme širiti. Če to dopustimo, jutri ne bomo več govorili o evru, ampak spet o taktizaciji finančnih, gospodarskih sistemov, na koncu pa tudi političnih, nacionalnih itd. in Evrope ne bo več.

Mislim, da je Angela Merkel to zelo jasno povedala in mislim, da je šokirala marsikaterega nemškega državljan in marsikaterega Evropejca. Ampak, če ta projekt, ta skupen projekt zaježitve krize in finančnega kolapsa Grčije ne uspe, mislim,

da je to začetek konca Evropske unije. Ne samo v finančnem smislu, ampak tudi v političnem, kulturnem. Kaj bi to pomenilo za Evropo? Po mojem vračanje na 30. leta prejšnjega stoletja. Nekateri kazalci, nekateri simptomi so že prisotni in pripravljeni postati dominantni v trenutku, ko se ekonomija v bistvu dezintegrira kot takrat, ko gospodarstvo razpade. Takrat pa dobimo scene in scenarij, ki smo ga spoznali že v prejšnjem stoletju. Zato mislim, da bi bilo neodgovorno špekulirati in se poigravati z namenom, da Grčiji oziroma Evropi oziroma evru pomagamo, seveda v okviru lastnih moči, lastnih sposobnosti, na tak način, da se v bistvu zadolžimo v imenu. Praktično Grčija se zadolži preko nekaterih evropskih držav. Ne gre za to, da bomo iz našega proračuna dali denar kar tako. Gre za to, da Slovenija, ki ima bistveno boljši rating od Grčije, lahko najame kredit pod bistveno boljšimi pogoji in v tem je bistvo problema. Zato so se opredelile druge pomembne evropske države in če mi pri tem ne bi sodelovali, bi si sami povzročili ne samo zamero, dolgoročno zamero ostalih evropskih držav, ampak verjetno posledice, finančne in gospodarske posledice bi bile dolgoročno za Slovenijo zelo, zelo neugodne.

Zato mislim, da ko govorimo o tem rebalansu, pa ko govorimo o tej pomoči Grčiji, je treba ohraniti eno dozo treznosti in odgovornosti, ki bi jo jaz pričakoval od vseh strank, ne glede na to ali so v koaliciji ali v opoziciji. Gre za evropski projekt in hkrati gre za nacionalni projekt. Ker če želimo ostati del evra in če želimo, da je jutri evro stabilna valuta, drugih poti pač ne vidim. Vse drugo je demagogija. Mi lahko gremo tudi na referendum. Mislim ta tema je čudovita. Lahko povzročimo požar v enem tednu in bo gorel evro, bo gorela Grčija in bo gorela ta vlada. Čudovito. Kaj pa potem? Če bi bil jaz na mestu opozicije, bi se dobro zamislil. Če bi bil na mestu opozicije, bi mislil, kaj če mi zmagamo na volitvah leta 2012, ali ne bi raje podedovali stabilno Slovenijo, stabilen evro, stabilne finance? Ali želimo zdaj povzročiti požar, ki bo nujno zajel tudi naslednje vlade? Ne, ne, vam govorim, opoziciji. / oglašanje iz dvorane/ Ne, o terminalih bomo drugič govorili.

Danes naj povem še to, raje se vračam k prioritetam, ki so nujne, pri tem smo v stranki Zares pa v Poslanski skupini Zares večkrat poudarjali, ko menimo, da so investicije, javne investicije v javnih

infrastrukturah ena od tistih priorit, ki jih je treba izpostaviti v naslednjih proračunih, da to ne velja za vse investicije. So nekatere investicije brez katerih lahko preživimo ali celo živimo boljše in seveda imamo v mislih zlasti tiste investicije, ki so začele že prej, denimo investicije v oklepnike, v Patrio in ki pravzaprav pomenijo neko črno luknjo naših financ, tudi naših vesti. Ker pravzaprav ne vemo zakaj smo pripravljeni dajati toliko milijonov, 20, 25 milijonov, zato da bi poslali morda tiste investicije jutri v Afganistan. Seveda je to lahko politična investicija. Vsekakor pa je iz vidika naših konkretnih družbenih interesov nepotrebna. Zato je premislek potreben. Vladi svetujemo, naj bo glede teh vprašanj dovolj samokritična in da naj pri vseh nadaljnjih potezah, ki upam, da ne bodo samo v znamenju rebalansov, ampak tudi selektivnega izpostavljanja teh priorit, ima v mislih te naše dileme. Ob vseh teh dilemah pa seveda druge možnosti, kot da podpremo ta rebalans, ne vidim. Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Besedo ima Zvonko Černač.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Rebalans, sprememba proračuna bi vsekakor morala biti resna tema, vendar glede na to kar beremo v tem dokumentu, temu seveda ni tako. Je pa neka podobnost med to spremembo proračun za leto 2010 in med zakonom, ki ga bomo obravnavali na nadaljevanju seje v torek, s katerim bodo slovenski davkoplačevalci, ki so materialno revnejši od grških davkoplačevalcev, le-tem prispevali nekaj manj kot 400 milijonov evrov. Ne en in ne drug dokument ne bo ničesar rešil, nobenega problema, samo odložil bo probleme v neko prihodnost. Slej kot prej pa bo moral nekdo seveda tudi poiskati rešitve za situacijo, v kateri se nahajamo, če govorimo za rebalans in pričakovali bi, da bo po letu in pol ta vlada končno že prišla z enim konsistentnim dokumentom. Kar nekaj časa smo ga pričakovali, tudi najavljen je bil že za leto 2009. Kako se je že imenoval? Programski, k ciljem usmerjeni proračun ali nekaj podobnega, prioritete, cilji, programski dokumenti in tako naprej. Na koncu smo dobili proračun, kot smo ga bili vajeni vsa leta, samo naslov se je spremenil in ugotovili smo, da je

metodologija in vse ostalo popolnoma enako.

Danes govorimo o tem, da nam vsako leto zmanjka nekaj manj kot 2 milijardi evrov. Državi vsako leto, zato da lahko normalno funkcionira, zmanjka 2 milijardi. Se pravi, potroši se nekaj manj kot 2 milijardi več, kot se ustvari. Koliko časa lahko to traja? Verjetno ne zelo dolgo, približno v 1 mandatu bo, če se poenostavljeno izrazim, pokurjen enoletni državni proračun. To je ta situacija v katero drvimo že 2. leto.

In kaj se dogaja zdaj pri rebalansu? Namesto, da bi se naredilo vse na reduciranju odhodkov in maksimiranju prihodkov, se je na nek umeten način zgodila ta sprememba, da je zdaj teh odhodkov nekaj manj kot 10 milijard, prej jih je bilo pa nekaj več kot 10 milijard in da je prihodkov nekaj manj, kot jih je bilo prej. Ampak še zmeraj smo na razkoraku med 8 in 10 milijardami in v časih, ki ste jih danes večkrat omenjali, ko se je po vašem zelo trošilo, vse skupaj se je pregrevalo, prejšnja vlada je pregrevala, se je potrošilo 8 milijard. Se pravi takrat, ko bi lahko ta investicijski del bistveno bolj okrepili, se ga seveda ni okrepilo, ampak se je proračun vzdrževal v nekih normalnih in realnih okvirih. Zdaj smo pa že v 2. letu priča, da se ta razkorak nekako veča in da ga ni mogoče na noben način ustaviti.

Danes smo s strani nekaterih, z vladne strani, žal je to tisti minister, ki je bil prej odgovoren za to pregrevanje gospodarstva, ko je bil guverner Banke Slovenije in se po moji oceni zelo nedostojno sklicuje, da je Vlada za to odgovorna. Ne more biti, ker osvojitve okvire glede podjetij in glede gospodarstva in prebivalstva določa centralna banka in je ona odgovorna za to kakšni so ti okviri. Če je bilo stanje takrat takšno, da bi jih bilo treba zategniti, bi jih bilo treba seveda zategniti, vendar ni bilo nikogar, ki bi to storil v pravem času, ker se je takrat dogajala, vemo, koncentracija lastništva preko menedžerskih odkupov. Vse te lovke, ki so bile nekako poskrite po teh inštitucijah, so uspešno suportirale ta proces.

Se pravi, če takrat ni bilo narejeno tisto, kar bi moralo biti, za to ni odgovorna prejšnja vlada, je pa sedanja vlada odgovorna za to, da po letu in pol ne pride v ta državni zbor z nekim usklajenim, konsistentnim paketom kratkoročnih ukrepov, srednjeročnih in dolgoročnih, z

neko vizijo, ki bo pokazala kako in na kakšen način bo državni proračun začel realizirati v letošnjem letu in prihodnjih letih višje prihodke in manjše odhodke. Razen nekega govorjenja o tem, nekega teoretiziranja, ki smo ga tudi danes tukaj mnogo poslušali, nekih grafov, ki nam ne pomenijo ničesar in ki nam v ničemer ne olajšujejo situacije, ni bilo storjenega na tej poti nič konkretnega. Edina konkretna zadeva, ki se je zgodila po tistem, ko smo v Slovenski demokratski stranki januarja predlagali 3. paket tako imenovanih ukrepov, boj proti krizi, boj za nova delovna mesta, ki ga je obravnaval tudi ta državni zbor, tudi sprejel neke sklepe vis-a-vis Vladi, je bila tista tabla z magnetki; državni vladni semafor. To je bil edini konkretni učinek, ki se je zgodil na podlagi tega, o čemer smo danes govorili. In tudi, ko bodo tam vsi zeleni magnetki, se stanje v državi, to smo govorili že takrat, ne bo popolnoma nič spremenilo. Popolnoma nič, ker bo nek normativni okvir izpolnjen teoretično, ki pa ne bo dal nobenega učinka v praksi, ki ga lahko dajo samo konkretni ukrepi, ki govorijo o tem, da je treba zmanjšati obremenitve gospodarstva, odpraviti vse nepotrebne takšne in drugačne administrativne in birokratske ovire, sprostiti mehanizme, ki podjetniško iniciativo omejujejo in na drugi strani na pameten, ustrezen način, dolgoročno naravnan pripraviti projekt racionalizacije javne uprave, tako da bo ta postala okretna, vitka, da bodo v njej ostali sposobni ljudje in da bodo postopoma iz teh služb prihajali tisti, ki zanje žal ne bo več prostora v tem sistemu. Kaj pa se dogaja sedaj? Dogaja se ravno proces v kontra smeri, ustanavljajo se vedno neke nove službe, neke nove agencije, neki novi uradi, ki ne govorijo o nekem gospodarnem ravnanju, o racionalizaciji, ampak govorijo o tem, da se bo množica funkcij še bolj razpršila, da bo ta kontrola nad tem še manjša in da bo za isti obseg dela treba več ljudi. To ni dobra politika, mislim, da je to napačna politika. Če omenim nekaj konkretnih primerov, ki so bili tudi danes tukaj omenjeni. Kakšen bo prispevek agencije za upravljanje s kapitalskimi naložbami države, tako kot je sedaj pozicionirana v zakonu, nikakršen, razen, da bo tam zaposlenih nekaj ljudi. Če ni bilo druge bolj izvirne rešitve, smo predlagali, naj se najde rešitev v okviru Direktorata za javno premoženje pri Ministrstvu za finance, kot poznajo takšno

rešitev nekatere države, na primer Finska in naj isti ljudje, ki so že usposobljeni, to počnejo. Kajti v tej državi ste še vedno ohranili vse inštitucije – Kad, Sod, v okviru Kada ste celo ustanovili še ene 3 dodatne, nek PPU, DPU, ne vem kaj vse živo. Skratka en kup inštitucij za katere ni znan nek okvir kaj in kako in na kakšen način naj bi sploh delovale, kaj naj bi počele in kako bodo omogočile, da bo v državnem proračunu iz tega delovanja nekaj več priliva. V tem obdobju, razen tega, da smo na vseh segmentih povečali zadolžitev, smo recimo za Sod sprejeli že 2 zakona o dodatnih poroštvih, prvi je bil za 180 milijonov evrov, drugi za 300 milijonov evrov. Verjetno bomo v kratkem obravnavali zadolžitev za Termoelektrarno T6 v Šoštanju, tam je investicija vredna okrog milijardo 100 milijonov, zelo malo dodane vrednosti iz naslova slovenskega gospodarstva bo v tem projektu. Ampak 1,1 milijarde, to je približno 12 do 14 % državnega proračuna.

V času, ko slovenska vlada pravi, da je treba pri javnih uslužbencih zategniti pas, tega ne reče za grške javne uslužbenke, ampak nasprotno, v tem istem rebalansu dajemo uslužbencem, ki imajo boljši status, materialni, delovni, kakršenkoli želite, nekaj manj kot 400 milijonov. To je približno toliko, kot želi slovenska vlada privarčevati na račun slovenskih javnih uslužbencev. Res ne razumem te politike, prvič ni konsistentna, drugič se ne dogaja v istih časovnih okvirjih, vsaj počakali bi 6 mesecev, da se v Sloveniji dogovorite s socialnimi partnerji in potem bi prišli z zakonom, glede katerega rešitve ne bodo pomagale, tudi Grčiji ne, da bi odpravila probleme, v katere je zašla. Ti problemi se bodo samo odložili, ker je več kot očitno, da se s to krizo v Grčiji ukvarjajo vse države Evropske unije razen Grčije same. Da bo Slovenija z 0,5 % te pomoči reševala evro, lepo vas prosim, mislim, da takšnih iluzij tudi v tej dvorani nihče ne goji, ta pomoč je predvidena za 80 milijard evrov, nekaj manj kot 400 milijonov iz naslova Slovenije. Mislim, da ne gre za nobeno solidarnost. Ne vem kako gre lahko za solidarnost, če nekdo, ki je revnejši pomaga tistemu, ki je bogatejši. Za solidarnost bi šlo, če bi v tej državi prišlo do nekkih naravnih nesreč ali višjih dogodkov, na katere ta država ne bi mogla vplivati in potem je normalno, da bi morale ostale države pri tej zadevi na

finančni, materialni ali kakršenkoli drugi način pomagati.

Danes nismo slišali nobene konkretne rešitve, kako se bo ta vlada izognila iz teh škarij, na kakšen se bo preprečilo dodatno upadanje bruto domačega proizvoda, kaj boste storili, da se bodo začeli prihodki v državni proračun povečevati. Na drugi strani nismo slišali, kako in na kakšen način nameravate resno zarezati v javno porabo. Ti predlogi so bili na mizi že kar nekaj časa. Zaradi tega je absurdno, da po letu in pol slišimo nek apel za sodelovanje po tistem, ko obstaja pisni dokument, že leto in pol na mizi, pa odgovora nanj ni bilo. To je tudi smešno poslušati, zato ker očitno konceptualno ne govorimo istega jezika.

Ena izmed bistvenih stvari, ki smo jo predlagali, ne zdaj pred kratkim, ampak že pred letom in pol, je ta, da je treba v takih razmerah, kot smo danes odhodke širšega sektorja države, omejiti na ustvarjeno, na bruto domači proizvod. Ker je nelogično, da se nam bo bruto domači proizvod zmanjševal, mi bomo pa te odhodke kar imeli na neki nominalni 10 milijardni stopnji. Se pravi, da se teoretično lahko poje vse, kar se ustvari. Mislim, da je normalno, da se v takih razmerah odhodke veže na to, kar je ustvarjeno in če bo seveda ta bruto domači proizvod začel rasti, je situacija popolnoma drugačna. Potem so seveda potrebni drugačni ukrepi in drugačne odločitve, vendar dokler imamo tak upad, kot ga imamo in glede na dejstvo, da so odhodki širšega sektorja države v letu in pol porasli z nekaj več kot 43 % na skoraj 48 %, bi bilo nujno, da se začnejo vsaj po 1 % stopnji na leto zmanjševati. Mislim, da je to eden izmed ključnih ukrepov, ki bi morali biti sprejeti že pred letom in pol in bi danes verjetno že dali svoje učinke.

V tem okviru smo seveda predlagali, da bi v okviru racionalizacije državnih izdatkov naredili nek zelo enostaven ukrep ali pa sklep, da se na vsakega zaposlenega mesečno prihrani 100 evrov. Seveda ne točno na vsakega zaposlenega, ker so različna razmerja, različne okoliščine, vendar v kumulativi to pomeni prihranek, ki na letni ravni ni majhen, predvsem pa pomeni neko usmeritev, ki govori o tem, da bi se Vlada s takim ukrepom resno lotila zmanjševanja javne potrošnje.

Nujno bi bilo treba ustaviti to širitev upravno administrativnega aparata in tudi ta

agencija za javna naročila, od katere se veliko pričakuje, ne bo dala železnih učinkov. Bom povedal 2 ali pa 3 konkretne primere iz preteklosti, ko so se mize, zdravniške mize, spomnite se, naročale centralizirano, koliko časa je trajal ta postopek in za koliko so bile v vmesni fazi tega postopka precenjene oziroma preplačane. Kar spomnimo se, cela bivša LDS vlada v celem mandatu ni uspela rešiti tega javnega naročila, ker je bil postopek centraliziran. Takrat, ko so se primerjale cene za iste mize, z naročili, ki so jih izvajale posamezne bolnišnice, za 1 ali pa 2, se je ugotovilo, da je bila razlika v ceni do 50 %. Ceneje so jih nabavljali tisti, ki so jih nabavljali posamično. Drugi primer s cestnega področja, predor Markovec pri Kopru. Kar spomnite se, kakšne cene so bile v igri, dokler se ni postopek javnega naročila razveljavil in za kakšne denarje bo zdaj CPM naredil ta predor. Trdno sem prepričan, da niti pod razno ne bo toliko aneksov, kot jih je bilo v primeru šentviškega predora. Se pravi, kaj se bo zgodilo s centralizacijo naročil? Nič. Razen tega, da bodo vplivni lobiji dostopali do javnega naročanja, vsi ostali majhni pa tega več ne bodo mogli. S tem se bo vrednost javnih naročil podražila, ne pa zmanjšala. To se bo zgodilo. Namesto tega, bi bilo treba vpeljati mehanizme, ki bi na eni strani zagotavljali kontrolo, racionalnost, transparentnost in preglednost postopkov ter posamezne "štih probe" v okviru teh kontrolnih mehanizmov. Kajti, tudi če bo prišlo do te centralizirane agencije, saj bodo verjetno več ali manj eni in isti ljudje, ki sedaj opravljajo te stvari, na posameznih segmentih delali s tem.

Potem nameravate ustanoviti javni sklad za ravnanje z nepremičninami, v katerega nameravate združiti vse to nepremično premoženje države. Kaj se bo potem zgodilo? Ali bosta ta vloga in proces kaj bolj aktivna, kot sta sedaj? Tudi tukaj bodo več ali manj to počeli isti ljudje. Bolj pomembno bi bilo, da bi postavili nek koncept, po katerem boste s tem gospodarili, kajti to kar se je zgodilo s stavbo za NPU, da se plačuje privatnemu lastniku njegov lizing skozi državna sredstva, take rabote ne bo preprečila nobena ustanovitev take ali drugačne agencije ali pa sklada. Pomembno je, da bi se država odločila, ali je koncept, ki je bil utemeljen v času prejšnje vlade in na podlagi katerega se je tudi gradila stavba

za celotno policijo, pravi. Kajti v tistem primeru bi se tudi odplačevalo posojilo oziroma lizing, ampak na račun države in država bi ostala lastnica tega objekta. Verjetno je to bolj pameten koncept in okoli tega bi bilo treba kaj reči in potem na podlagi tega delovati. Da ne govorim o Falconu, za katerega se že leto in pol išče rešitev za nek problem, ki je relativno majhne narave in ki je v letu in pol odnesel približno toliko denarja, kot ga je treba za zagotovitev tiste razlike v šolski prehrani na letni ravni.

Mislím, da s tem, ko se ustanavljajo neke agencije, skladi, službe in da se na nek način stvari miselno centralizirajo, mislim, da tega učinka, ki se želi skozi to zasledovati na ta način ne bo. Mnogo bolje bi bilo zagotoviti pravilne procese odločanja kot pa kaj drugega. Nekaj podobnega velja tudi za ta zakon, ki je bil omenjen glede velikih državnih projektov. Zdaj pa bo prišel zakon, ki bo vse dolgotrajne postopke kar anuliral ali kaj? Saj ni problem v zakonodaji. Problem je v vseh tistih podzakonskih aktih, preštevilnih pravilnikih, ne vem, odredbah, uredbah, navodilih, tolmačenjih, kaj še vse obstaja po različnih ministrstvih, ki eden drugemu organu preperečujejo, da bi lahko to kolesje normalno delovalo. To je treba odpraviti. Te stvari je treba poenostaviti, določiti pravila igre, doseči, da se postopki ne bodo dogajali 2, 3 mesece in da se ne bo čakalo na neka mnenja 2 do 3 mesece, s tem pa so vse te stvari odpravljene. Veliko bi bilo še za povedati.

Na zaključku bi rad povedal, da je gospod Bogdan Čepič dal nek primer glede tega, da je problem zaposlovanja v občinah in da tudi to pripomore k povečanju števila zaposlenih v državni upravi in omenil je dva primera: Mestno občino Maribor in Postojna. Za prvo ne vem, ne poznam podatkov, ampak za slednjo pa poznam podatke in moram reči, da ni ubral najbolj dobrega primera, ker je rekel, da se je število zaposlenih povečalo za 8. Leta 2002 je bilo v občini Postojna zaposlenih 30 ljudi, leta 2006 38 ljudi, leta 2010 37 ljudi. Proračun je znašal leta 2002 nekaj čez 6 milijonov evrov, 2006 nekaj manj kot 12 milijonov, lani 18 in pol milijonov, letos pa 23 milijonov evrov. Investicijska sredstva so znašala leta 2002 milijon 200 tisoč evrov, 2006 6 milijonov 700 tisoč, leta 2010 14 milijonov evrov. Se pravi, leta 2002 je bilo 20 % proračunskih sredstev, sedaj pa znašajo 60 %. Na zaposlenega je torej

odpadlo leta 2002 200 tisoč evrov, sedaj pa odpade 650 tisoč evrov. To so pravi in verodostojni podatki. Za primerjavo lahko dam, sem pogledal po internetu, ta tehnologija je odlična, občino Izolo. Približno enaka realizacija, lani je imela Postojna 18 milijonov in pol realizacije, Izola 18,1 milijona, občina Postojna je za plače namenila nekaj manj kot milijon evrov, občina Izola pa nekaj čez 2 milijona evrov. To so primerjalni podatki. Na tak način bi morala Vlada gledati na javno porabo. Ker pa gleda tako kot gospod Bogdan Čepič, se pa seveda ne more nič zgoditi in se dogaja vse v napačni smeri.

Tega rebalansa ni mogoče podpreti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Besedo ima Rado Likar. Trenutek, gospod Likar.

Proceduralno, želite gospod Tanko?

Prosim, proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Po Poslovniku pri delu Državnega zbora sodeluje tudi Vlada. Vlada je napisala, kdo bo pri delu Državnega zbora sodeloval, napisala je vse ministre, mislim, da 5 ministrov sploh ni prišlo na to sejo Državnega zbora. Ampak v tem času, ko razpravljamo zdaj že po zadnjem vladnem razpravljavcu skoraj 5 ur, nihče od Vlade ni komentiral nobenih navedb. Minister za finance je v tem času prebral pol posebne izdaje Mladine, ni pa nobene argumentacije ali pa soočenja s tem, da bi argumentiral mnenje, stališče ali v tem času karkoli ovrgel.

Skratka, rad bi opozoril na to, spoštovani predsednik Državnega zbora, da delo Državnega zbora poteka na nek čuden način. In če je rebalans proračuna ključen krizni dokument, potem pričakujem od ključnega ministra, to pa je minister za finance, da se promptly odziva na te komentarje ali pobude, ki prihajajo od poslancev z ene ali druge strani. Ni odzivov. In tu smo očitno več ali manj, ali pa so vladni predstavniki samo zato, da mine čas, da gre zadeva mimo in da potem vse steče na neobičajen, poseben način.

Predlagam, spoštovani predsednik Državnega zbora, da pozovete Vlado, da se odziva in komentira navedbe, sicer je škoda, da poslanci o teh zadevah

razpravljamo, da karkoli predlagamo, da povemo svoje razmisleke. Najava časa je bila, veliko ga bo najbrž šlo v prazno, ker pomembnemu delu koalicije te razprave ne odgovarjajo, zadeve so take, žal pa tudi Vladi ta zadeva ne diši. Lepo bi prosil, da na osnovi "checkinga", ki je narejen, nekdo iz Vlade, predvsem pa mislim, da bi moral storiti minister za finance, te zadeve komentira. Po 5 urah in pol se je najbrž nabralo veliko tem, ki si zaslužijo pozornost Vlade, komentar, obrazložitev, pojasnilo, popravek navedbe in tako naprej. Skratka tega je najbrž v tem obdobju veliko. Če je pa vse tisto res, kar mi povemo, potem pa je treba umakniti proračun iz procedure, spoštovani minister, ker naše trditve držijo, ugovorov pa ni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Spoštovani gospod Tanko, moj odgovor poznate, vseeno pa vam ga bom ponovil.

Vlada je prisotna in se bo oglasila takrat, ko bo to sama želela in bodo predstavniki Vlade, ministri govorili. Mimogrede, kar nekaj od njih je že govorilo in ko bodo ocenili, da je treba kaj pojasniti, dopolniti ali ovreči, bodo to tudi storili. Seveda pa sem ta vaš zadnji stavek, če je vse to res, kar ste rekli, da bi potem morali proračune umakniti, vse ostalo sem dal pa v oklepaj. Hvala lepa.

Besedo ima Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Spoštovani ministri in ostali predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Uvodni nastop predsednika Vlade je bil dokaj spodbuden, ko je predlagal, da bi v situaciji v kakršni smo, stopili skupaj. Vendar pa je v nadaljnjem izvajanju minister Gaspari izjavil, da s takimi predlogi, kot jih predlaga opozicija, nikoli ne bomo prišli skupaj. Mislim, da je to škoda. Bilo bi koristno za vse nas, za državljanke in državljane, če bi se kdaj pa kdaj na ključnih temah tudi poenotili. Taka tema je recimo proračun, ki je sicer hvaležna tema, saj se v vsem ali pa v večini kar govorimo, lahko tiče tudi proračuna. Predlog proračuna, v tem primeru predlog rebalansa proračuna, je, kot rečeno, eden najpomembnejših, če ne najpomembnejši dokument, o katerem se v Državnem zboru razpravlja. Vprašanje pa je: Kakšen bo izplen po skoraj 15 urah debate o tem predlogu rebalansa? Po

izkušnjah sodeč bo ta čas vržen stran, saj v razpravi v resnici ni bilo zaznati, da bi mogoče prišli skupaj. To ni jamranje, je zgolj ugotovitev in vaja se bo ponovila verjetno tudi pri naslednjem predlogu proračuna oziroma rebalansu proračuna.

Jaz ne bom podrobno operiral s številkami, ker je bilo veliko tega že povedanega, vendar pa tudi sam sem se ustavil pri NRP, pri eni od števil - 500 evrov, ki so v letu 2000 namenjeni za investicije, denimo konkretno investicija za obvoznico Godovič, ki je vredna 3 milijone 510 tisoč. Takšnih primerov je, jaz sem jih štel, natanko 200, mogoče sem tudi kakšno spregledal. Verjetno se vsi strinjamo, da je teh 500 evrov pri vseh 200 primerih ali kakšnem več nerealno pričakovati, da se bo investicija v letu 2010 sploh izvedla. Recimo v letu 2011 je predvidenih 10 tisoč, v letu 2012 500 tisoč, v 2013 pa seveda ostalih 3 milijone evrov.

Potreba po rebalansu proračuna za leto 2010 tudi jasno kaže, da se je Vlada ob sprejemu proračuna za leto 2010 lanskega novembra uštela, vsaj kar se tiče boljših gospodarsko finančnih razmer. Tako smo že ob predlogu proračuna za leto 2010 v SDS, mislim, da tudi skupaj s Slovensko ljudsko stranko predlagali zmanjšanje na odhodkovni strani, pa to ne tako, da bi rezali sredstva za investicije, ampak smo predlagali predvsem zmanjšanje tekočih odhodkov. Predlog rebalansa, ki ga imamo danes pred seboj, pa dela prav to, ne predvideva znižanja stroškov za tekočo porabo, ampak je Vlada posegla v zmanjšanje investicij. Prepričan sem, da če bi našemu predlogu, takrat ob sprejetju proračuna za leto 2010, mogoče vsaj delno sledila, bi najbrž bilo zdaj stanje drugačno in mogoče tudi lažje. Kaj bo to pomenilo na daljši rok, na dolgi rok si niti ne upam ugotavljati, bo seveda pokazal čas, sam pa meni, da zdaj ni čas za eksperimentiranje, ampak je treba ukrepati hitro in učinkovito. Treba bi bilo zmanjšati oziroma omejiti rast tekočih odhodkov in znižati javnofinančni primanjkljaj. Namesto tega pa bo Vlada dvignila trošarine na energente, se pravi na bencin in elektriko, kar bo dodatno vplivalo na še slabši položaj državljanek in državljanov. Nekako bi še razumel to potezo, če ne bi podatki kazali ravno obratno. S povečanjem recimo trošarin na energente v državno blagajno steče manj sredstev, seveda bencin in ostalo, ki zapade k plačilu trošarine, smo prisiljeni

kupovati, se pravi državljani, mi ki živimo tu. Vsi ostali, ki pa bi mogoče zaradi cenejših energentov, mislim predvsem prevoznikov, pa se raje naših bencinskih servisov na dolgo in široko ognejo. Tako Vlada znižuje izdatke za promet in prometno infrastrukturo za 168 milijonov evrov, za plačilo investicij v zdravstvo 49 milijonov evrov, znižujejo se sredstva na obrambi, se pravi sredstev za zaščito in reševanje in državljani se upravičeno sprašujemo ali smo res edini, ki lahko dodatno napolnimo oziroma pomagamo polniti državno blagajno.

Poleg tega je bila danes že omenjena pomoč Grčiji. V parlamentarni postopek je vložen Zakon o posojilu oziroma o pomoči Grčiji v višini skoraj 400 milijonov evrov, katerih sredstva bi bila še kako potrebna tudi za naše potrebe. Z znižanjem investicij bomo priča nadaljnji stagnaciji slovenskega gospodarstva, saj po predlogu rebalansa Vlada zmanjšuje ali pa odlaga investicije v rednosti cirka 450 milijonov evrov, zlasti kot je rečeno v cestno infrastrukturo, zdravstvo in obrambo.

Predsednik Vlade je rebalans proračuna označil za enega od ukrepov za oživljanje gospodarske rasti. Teško si je predstavljati to na način, da v času krize neomejeno trošiš, ne ustvariš pa pogojev za nove investicije, ki so generator gospodarskega razvoja. Ampak kakorkoli, rebalans je tu in zdaj sem prepričan, da bo sprejet takšen kot je predlagan in verjetno, vsaj po izkušnjah sodeč in po razpravi naših predlogov, ga seveda ne boste sprejeli. Tako bo karavana šla dalje in psi bodo lajali, vendar se sprašujem, do kdaj bo tako. Menim, da je predlog rebalansa proračuna slab, da bi ga bilo mogoče bolje pripraviti in ga kot takšnega seveda ne bom podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

K besedi se je javil minister za finance, dr. Franc Križanič.
Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa, spoštovani zbor.

Dovolite, da ponovim iz uvoda. Z rebalansom se znižujejo plače in prispevki za 18 milijonov, znižujejo se izdatki za blago in storitve za 71 milijonov evrov na raven 5 % pod tistimi iz leta 2008. Investicije se dejansko zmanjšujejo za 390

milijonov evrov, pa nekoliko več o tem kasneje. Znižujejo se odhodki za obresti za 30 milijonov evrov pod pričakovanimi, znižujejo se sredstva v transferje Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za 25 milijonov evrov pod pričakovanimi, znižujejo se plačila v evropski proračun za 25 milijonov evrov glede na pričakovana. Kljub znižanju investicij od načrtovanih investicij, in to je najbolj boleče, to se s kolegom Likarjem strinjam, za 390 milijonov evrov, so investicije po rebalansu za 2010 še vedno za 300 milijonov večje, kot so bile leta 2008 in večje, kot so bile leta 2009. Pomenijo pa vendarle še nadaljevanje keynesianskega spodbujanja gospodarske rasti, vendar na manjši ravni od načrtovane in ob primanjkljaju, ki bo vendarle dajal signal, da obvladujemo javnofinančno neravnovesje.

Če bi se želel odzvati še na prejšnje diskusije, mislim, da je bil pomemben en podatek, ko ste primerjali prilive od trošarin. Ti prilivi so bili precej večji, 16 % večji kot so bili leta 2009, kot so bili 2008 ali 200 milijonov evrov. V celoti ste nadomestili izpad od popolne ukinitve davka na izplačane plače. Se pravi zadnja rata nam je odnesla 200 milijonov evrov in nazaj smo prinesli s trošarinami, vendar pa so bile manjše od načrtovanih, ker je promet padel v obdobju krize. Tako da to sta informaciji, ki bi jih dodal visokemu zboru. Se bom pa občasno tudi oglašal, ne ravno na vsako, ker nekako, kako bi rekel, med nami mora oostati neko prijazno vzdušje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o predlogu splošnega dela rebalansa? Prosim za prijavo.

Besedo ima Jože Tanko.
Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Ko začnemo govoriti o teh ekonomskih kazalcih, o trendih, ostane predsednik Vlade vedno zelo, zelo nejevoljen. Vendar, če bi bila Vlada resna, če bi stala za tistim, kar govori, potem bi te primerjave in trende sama dala v makroekonomske zadeve, tako da bi že iz dokumentov vnaprej vedeli kam zadeva potuje. Mislim, da bi bilo to zelo korektno, da bi tudi te mednarodne primerjave, ko se na relativni ravni primerjamo po uspešnosti

z drugimi ekonomijami, da bi bile primerne. Kot vidim, se Vlada skoraj dosledno izogiba v svojih dokumentih tem mednarodnim primerjavam, tako da lahko lažje govorimo o nekih parcialnih rešitvah, vzvodih in tako naprej in pa tudi o kriterijih.

Dejstvo je, da pravzaprav vse analitične inštitucije, ki jih imamo v državi, vse domače, tudi tuje, kar jih lahko dosežemo, to je tudi Evropska komisija, tudi VCD, ko spremljajo uspešnost, učinkovitost ekonomij, kažejo, da Slovenija potuje hitreje navzdol kot primerljive države, tudi tiste iz vzhodnega dela, ki so prišle v Evropsko unijo. Vendar tu Vlada nekako težko sliši kakršnekoli predloge ukrepov, še težje sprejme to, da bi te predloge povzela, jih vgradila v svoje mehanizme in s tem naredila nekaj, kar bi zagotovo omogočilo izboljšanje makroekonomskih in mikroekonomskih pogojev. Kajti na tej mikroravni pri posameznih gospodarskih subjektih se na osnovi grozdenja rezultatov dela tudi uspeh nacionalne ekonomije in če mi za te manjše zadeve ne naredimo dovolj ali pa premalo na področju olajšav, na področju davčnih razbremenitev, potem tudi teh sinergij ni. Danes, ko smo obravnavali oziroma ko je Vlada predstavila rebalans državnega proračuna za leto 2010, bi pričakoval, da bi tu predsednik Vlade prišel z neko demonstracijsko tablo in nam te sinergije razložil, tako kot to naredi pri marsikaterem obisku, ko gre v posamezne gospodarske družbe. Ampak tega ni bilo. Očitno ni pričakovati, da bo iz teh ukrepov, ki so zajeti v rebalansu, karkoli takega, da bi povzročilo neko sinergijo, povečalo obseg, izboljšalo pogoje in dalo neke boljše rezultate.

Rad pa bi opozoril tudi na eno zadevo, ki se mi zdi pravzaprav ključna. Ena temeljnih predpostavk za pripravo proračunov za leto 2009–2010 je bilo fiskalno pravilo. Tu smo slišali veliko razprav o fiskalnem pravilu oziroma o pravilu navzgor zamejenih stroškov. To fiskalno pravilo, ki bi ga uporabila Vlada, je po moji oceni primerno takrat kadar BDP raste, kadar obseg ekonomije raste, kadar država napreduje. Takrat se mi zdi smiselno, da na neki nominalni ravni zamejimo recimo na 10,5 milijardah ali pa 8,5 milijardah evrov odhodkov državnega proračuna. Kadar pa so trendi inverzni, spoštovani kolegi v Vladi, se pravi kadar prihodki proračuna padejo, pa to fiskalno pravilo ni pravo, ker povzroča primanjkljaj v

javnih financah, ker zahteva zadolževanje države, ker ne prispeva k varčevanju in racionalizacijam, ker ni omejitve in za primere, za razmere v katerih se država nahaja po zaključku leta 2008, to se pravi leta 2009–2010, bi bilo mnogo bolj primerno tisto fiskalno pravilo, ki smo ga predlagali v opoziciji. To se pravi vezava odhodkov državnega proračuna na rezultat ekonomije v tem relativnem smislu. Se pravi na 46, 43, 44 % BDP in na ta način bi prilagodili vse stroške delovanja države.

To kar smo predlagali, je bilo zavrnjeno. To žal lahko ugotovimo zdaj. Obrazložitev, če boste pogledali za nazaj, pa mislim, da so tudi problematične, kajti tisti ekonomski strokovnjaki, ki ste zagovarjali, da je pravilno fiskalno pravilo tisto, ki ga je predlagala Vlada, ste sedaj dobili na mizo rezultat, v obliki pospešenih zadolževanj, tako na letni ravni kot tudi v širšem obsegu, širšem kontekstu. Praktično ne samo tisto kar je kolega Černač omenil, da je permanentna luknja v proračunu 2 milijardi evrov, ne glede na to kaj Vlada zdaj stori. Tudi javni dolg se povečuje. Praktično vsaka 2 meseca za milijardo evrov. V tem času te vlade smo prišli skoraj že samo s povečanjem javnega dolga v tem delu na približno 80, 90 % letnega proračuna. Mislim, da smo se zadolžili za okoli 8 milijard evrov. To se kaže, da ukrepi, ki jih sprejema Vlada, ki jih je predlagala Vlada, niso primerni. Fiskalno pravilo z zamejitvijo nominalnih stroškov, ki so bistveno višji kot so prihodki proračuna, so pač omogočili Vladi relativno veliko blagostanje, zapravljanje, nobenega kontroliranja, nobenega nadzora in tako oblikovano fiskalno pravilo ni tako, da bi vodilo k varčevanju, zato ker ni povezano z rezultati poslovanja, ampak omogoča razkošje, to se pravi nebrzdano, nekontrolirano uporabo. Mislim, da bi, spoštovani minister, morala Vlada krepko razmisliti ali je temeljna predpostavka, se pravi fiskalno pravilo z omejenimi stroški na 10 in pol milijarde evrov, zdaj ste jih pa znižali na nekaj pod 10 milijard, pravo ali ni. Mislim, da ni. Pravilneje bi bilo, da bi postavili drugačno pravilo in trošenje države prilagodili dometu nacionalne ekonomije. Temu ste se izognili in ker temu ni tako, tečejo stroški nebrzdano naprej.

Tukaj je bilo veliko govora tudi o tej centralizirani agenciji za javno naročanje. Mislim, da je to popolnoma zgrešen ukrep, kajti če bo to potekalo na tak način, bomo

dobili samo še več raznih specialnih rešitev kot so Traffic design in podobne zgodbe, ker te zadeve niso povezane z nobeno odgovornostjo in jih bo treba tudi drugače preurediti. Žal so žrtve tega proračuna praktično vsi sistemi, vsi podsistemi in bi bilo treba bistveno več graditi tudi v komunikaciji z vsemi socialnimi partnerji. Ker Vlada ne uspe zajeziti teh stroškov, dela in sprejema samo enostranske ukrepe, in to bo povzročilo še dodatne probleme, še dodatne ovire, če bo prišlo do teh napovedovanih nemirov, ki se napovedujejo za jesen s strani sindikatov, potem lahko računamo ali pa pričakujemo samo še nadaljnjo erozijo v gospodarski rasti. Vsak izgubljen dan pomeni nek del manjše učinkovitosti, če se stavka, se produktivnost ne povečuje, če se stavka, se druge stvari ne odvijajo naprej in tako naprej. Skratka, težave se napovedujejo same od sebe.

Zato bi bilo prav, da bi v ta rebalans proračuna vgradili kakšne druge mehanizme, tudi določili kakšne drugačne prioritete, da bi ohranili investicijsko raven tudi na tistih segmentih, ki bi potegnili državno ekonomijo na višjo raven in tako naprej. Skratka, ključne zadeve, tiste, ki so z nacionalnega vidika izredno pomembne, v tem proračunu tudi izginjajo. Ker je ta rebalans tak, ker ni konsistenten, ga tudi ni mogoče podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o splošnem delu predloga rebalansa?

Prosim, gospod Zvonko Černač.
Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Od spoštovanega ministra za finance bi le rad odgovor. Zakaj je za Vlado nesprejemljiva vezava odhodkov širšega sektorja na bruto domači proizvod? Zakaj je nesprejemljivo, da odhodke vežemo v določenem odstotku in da vnaprej postavimo tudi dinamiko zmanjševanja po 1 % na leto? Prosim za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Prosim, minister dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa za relevantno vprašanje.

Gre za vprašanje, kako postaviti fiskalno pravilo. Ena možnost je, da se

postavi glede na primanjkljaj, to je v bistvu po Paktu stabilnosti implicitna vključenost, se pravi primanjkljaj, ki ga targetiramo pod 3 % bruto domačega proizvoda. Strinjam se z gospodom Tankom, da je pravilo, ki smo ga postavili, fiksirano na neki ravni. V obdobju upada javnofinančnih prihodkov je lahko z vidika primanjkljaja, pa tudi deleža javne porabe v bruto domačem proizvodu, tvegano in od tod tudi sedanji rebalans. Posledica tega rebalansa bo znižanje fiskalnega pravila in prilagojeno ter na koncu tudi targetirano najprej z nižjim primanjkljajem oziroma vzdrževanjem primanjkljaja, za katerega ocenjujemo, da ga kapitalski trgi normalno sprejemajo z ohranjanjem fiskalne ekspanzije v teh omejenih zmožnostih in tudi z ohranjanjem določenega deleža javne porabe v bruto domačem proizvodu. Naš problem je tudi delež javnofinančnih prihodkov. Pokazalo se je, da je reforma leta 2006 povzročila upad teh prihodkov, vendar tudi zelo verjetno večjo cikličnost teh prihodkov, kar pomeni, da bo z izboljšanjem sledilo tudi povečanje prelivov. To pa bo povzročilo dokajšnjo volatilnost v deležu bruto domačega proizvoda. Z rastjo bruto domačega proizvoda se potem pri fiskalnem pravilu sicer zmanjšuje delež odhodkov, povečuje pa delež prihodkov. Na ta način se potem vzpostavlja ravnotežje. Tako da zdaj mi targetiramo zelo preprosto določeno limito, ki jo dajemo ministrstvom kot zgornjo možno mejo in na ta način ustvarjamo prihranke, ki jih ministrstva navzdol optimizirajo in potem gre to do posameznih zavodov. To postavljamo še vedno na način, kot rečeno, da spodbujamo gospodarsko rast, ne le preko najbolj kakovostnih dejavnikov, ki spodbujajo tehnološki razvoj, novo podjetništvo in povečanje konkurenčnosti, ampak tudi povsem kenezijansko, se pravi z investicijami, ki multiplikativno delujejo na gospodarsko rast, vendar v okviru možnosti. Targetiranje deleža pa povzroča še večji zamik v odločitvah, se pravi, pri tem deležu lahko potem šele sčasoma ugotovimo, ali mu lahko sledimo ali ne. Je pa to lahko eden od pokazateljev sproščanja tržnih sil v gospodarstvu, tako da je tudi relevanten. Se pravi, če bi delež javne porabe prerasel nad 50 % ali se krepko povečal, potem lahko morda pride tudi do iniciativ oziroma spodbud pri gospodarjenju, kjer selekcija posameznih projektov ni več izpostavljena razmeram na

trgu, kaj ljudje potrebujemo in česa ne, kaj trg potrebuje in česa ne in v tem primeru lahko pride do neučinkovitega gospodarjenja.

Tako da ta cilj je brez dvoma relevanten, je pa v takih časih še težje sledljiv. Mislim, da nam ne preostane drugega, kot da sledimo s kombinacijo fiskalnega pravila kot zgornje limite in potem njegovega prilagajanja javnofinančnim prilivom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Imamo 2 prijavi. Bom kar zaprosil za prijavo.

Besedo ima Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala za odgovor.

Vendar se je to vaše pravilo izkazalo za neučinkovito, kajti odhodki vam naraščajo. V zadnjih 2 letih iz nekaj več kot 8 milijard na preko 10 milijard evrov. Zdaj ste jih uspeli na nek umeten način spraviti malo pod 10 milijard evrov. Se pravi, da to pravilo v teh razmerah ni učinkovito. Vseeno nisem dobil vsebinskega odgovora na to zakaj po vsebini ni ta model sprejemljiv. Tega odgovora žal nisem dobil. Ker če v razmerah, ko je problem ustvarjen, ne vežeš porabe na ustvarjeno, prideš v spiralo iz katere ni več izhoda. Zaradi tega izkoriščam to priložnost in vas prosim še za en odgovor.

Prej sem, ker me je gospod Čepič izzval, povedal za primer 2 občin, pa jih ne bom zdaj ponovno imenoval, da ne bi delal reklame eni ali drugi. V eni občini je dvakrat toliko zaposlenih kot v drugi, ustvarita pa obe oziroma imata obe enak proračun, cirka 18 milijonov evrov. Pri čemer v tisti, kjer je dvakrat toliko zaposlenih, naredijo na investicijskem delu 6,6 milijonov, se pravi tretjino proračuna, v tej drugi, kjer je dvakrat manj zaposlenih pa naredijo 10,8 milijona od 18 milijonov na investicijah, kar pomeni, da je per capita razlika za 100 %. Se pravi, da dajo za plače v tej drugi občini še enkrat toliko ob istem obsegu budžeta. Zakaj Vlada tega sistemsko ne uredi? Ne samo na lokalni ravni, ampak na ravni cele države.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Prosim minister dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Vprašanji sta bili 2. Dejstvo je, da smo lani krenili v fiskalno ekspanzijo. Ekspanzijo smo peljali z več cilji, razvojni preobrat, zadrževanje minimalnega standarda tistih, ki so v krizi najbolj prizadeti in klasična kenezijanska fiskalna ekspanzija. Zdaj to ekspanzijo zmanjšujemo, je pa nismo še v celoti zaključili, da ne bi prehitro ohladili gospodarstva. Imamo še nekaj svetlih točk. Ena med njimi je brez dvoma padec vrednosti evra na svetovnem trgu, ki bo spodbudila oziroma že spodbuja konkurenčnost in bo v jesenskih mesecih, približno 6 mesecev je ta time lek, kot rečemo, časovni zamik, ko bo vplivala na pospešeno gospodarsko rast izvoznega dela evropskega gospodarstva in tistega, ki konkurira kot substitut tudi na evropskem, tem 500 milijonskem trgu.

Kombinacija različnih pristopov pri fiskalnem pravilu je neizogibna. Strinjam se, da je eden od teh pristopov brez dvoma lahko tudi targetiranje deleža javne porabe v BDP na racimo 42 ali 40 %. Brez dvoma, da se bo v obdobju padanja ta delež nekoliko povečal, v obdobju rasti pa se ga da potem tudi zadržati. Drugo vprašanje je vprašanje samostojnosti občin pri njihovem delovanju. Občine namreč so samostojne. V ministrstvu imamo Urad za nadzor proračuna. Ta nima pravice nadzirati proračunske porabe občin. Nadzira jih Računsko sodišče. Seveda pa se bo moral obnašati v okviru, ki ga predpisuje zakon in v okviru sredstev, ki mu po proračunu in v skladu z zakonskimi obveznostmi pripadajo. Občine so tudi različno uspešne pri črpanju evropskih sredstev. V tem kontekstu pa tudi pri pridobivanju sredstev integralnega proračuna kot dela soinvesticij slovenske države. Tu je zelo pestra slika. Imamo zelo uspešne in dinamične občine ter nekoliko manj uspešne in manj dinamične občine. Potem imamo občine, ki se nekatere pri svoji politiki izrazito upirajo na spodbujanje rasti človeškega kapitala, šolstva, vrtcev, spet druge, ki v večji meri spodbujajo investicijsko aktivnost, infrastrukturno aktivnost, komunalno urejenost. To je precejšnja pestrost v Sloveniji. Ne bi navajal katere so zelo zelo dinamične. Vemo pa, da so nekatere ustvarile predvsem pri infrastrukturi velike premike, druge pa v razvoju šolstva. Tu je tudi vprašanje nekaterih koncesij, ki jih pridobivajo občine, bodisi zaradi energetskega objektov, bodisi zaradi

igralniških objektov. Tudi tu so potem možnosti za neko razvojno aktivnost občin precej drugačne kot tam, kjer teh virov ni. Bi pa lahko potem enkrat to z nekim ustreznim gradivom predstavili in odprli razpravo na to temo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kdo se je prvi javil? Gospod Zvonko Černač.
Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Čisto na kratko, zato da ne bi bilo nesporazuma. To sem navedel samo kot primer. Preko tega primera sem govoril o tem, ni res, da se ne da preko zakonodaje tudi tega področja regulirati, o gospodarnosti, racionalnosti in o pravilnem varčevanju, ker če boste vi linearno povsod varčevali recimo za 10 %, boste naredili, po moje, slabo za tiste, ki so dobri, ki odlično funkcionirajo, ker bo ta linearni ukrep dosegel vse. Zaradi tega bi bilo treba vzpostaviti neko razmišljanje produktivnosti tudi v javni upravi, zaradi tega sem vam navedel ta primer, ki govori o tem, da je neracionalno, absurdno, skregano z vsako logiko in tako je v številnih državnih inštitucijah, da so ljudje neenakomerno obremenjeni, plačani pa so enako. O tem sem govoril.

Imamo sredine, kjer dvakrat toliko ljudi naredi dvakrat manj in tega se morate v javni upravi lotiti, če želite priti do tega, da bo ta uprava zracionalizirana. Na to je letelo vprašanje, ker sem že pri besedi, izkoriščam prisotnost ministra za okolje, da so problem umestitev infrastrukturnih objektov in s tem povezana dinamika investicij. Kaj konkretno bo narejeno, da se bo ta dinamika pojačala in sprostila?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javil minister dr. Roko Žarnič, minister za okolje in prostor.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanci!

Verjetno poznate novost, da smo ravno na zadnji seji Vlade Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor pripravili za ta zbor in mislim, da bo zelo kmalu pri vas in da bo potem sprejet.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite še razpravljati?

Prosim, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Spoštovani minister, s tem komentarjem, kar zadeva zagovarjanja fiskalnega pravila Vlade, me zagotovo niste prepričali. Kajti uporaba tega inštrumenta na tak način kot se ga izvaja v letu 2010, zagotovo pušča v državnem proračunu težko popravljive posledice. Težko popravljive posledice tudi zato, ker se dodatno sprejemajo še nekateri ukrepi kot so recimo povečanje trošarin, tudi na energente, električno energijo. Če bomo za 12-krat ali 14-krat povečali trošarino pri elektriki, posežemo tudi v strukture, ki živijo pod socialno težjimi pogoji. Se pravi, da se je Vlada poslužila nekega linearnega ukrepa, ki ne izbira, ki vse enako zapne in potem se v veliki meri s takšnim ukrepom izniči tudi vse tisto, kar smo sprejemali že v tem mandatu kar zadeva recimo določbo o minimalni plači in podobno. Tudi s temi kompenzacijami pri študentski politiki in tako naprej, za ta ukrep in za te skupine ne predvidevate nadomestitev. To je ena zadeva in tu bi rad zelo nedvoumen odgovor.

Druga stvar je, da je to eden izmed mladih, pa mislim, da mora biti ekonomist, mlad poslanec Socialnih demokratov. Gospod Frangež je razložil, da je Slovenija tako dobra, da lahko pomaga tudi državam v težavah – Grčiji. Zanima me, ali je Slovenija dejansko toliko dobra, da lahko pomaga Grčiji? Če ob tem nismo sposobni zagotoviti nekaj milijonov evrov za dijaško prehrano in smo pri dijaški prehrani jemali in zniževali pravice. Ali je Slovenija država, ki je sposobna urejati socialne razmere v Grčiji tudi za tiste sloje, ki so bistveno bolj bogati kot v Republiki Sloveniji? Kajti v ta zakon za pomoč Helenske republike nismo dali nobenega socialnega korektiva, nobenega socialnega kriterija, velja generalno in za vse, medtem ko ste pri nas določeni skupini dijakov odrezali brezplačno oziroma subvencionirano dijaško prehrano. To je pomemben dodaten udarec za družine in dijake. Istočasno pa se spreminjajo razmere pri študentski politiki in pri otroških dodatkih in tako naprej. Gre za pomemben poseg v socialno področje. Zanima me, kako to komentirate, ker se v razpravo in v to trditev poslanca Frangeža niste vključili.

Še eno stvar bi rad ugotovil. Ko smo v prejšnjem mandatu imeli za 3 %

večjo gospodarsko rast, kot je bilo povprečje Evropske unije in smo Evropsko unijo dohitevali, ste izražali veliko nezadovoljstvo in ste dejali, da je Slovenija mogoče voditi bolje. Zdaj v letih 2009–2010 za 3 % ali več zaostajamo za povprečjem Evropske unije. Vsa ta razlika, ves ta enormni gospodarski padec, ki traja v Sloveniji že šesto četrletje zapored, ne daje najbrž nobenih dobrih pogojev za nadaljevanje. Edino kar se v tem obdobju občuti, ko sta se gospodarska učinkovitost in gospodarska rast obrnila in je v funkciji ena za, se pravi, da je inverzna, da je enormno zrastel optimizem predsednika Vlade. Večji je padec gospodarske rasti, večji optimizem izraža predsednik Vlade, ko razlaga, kakšni bodo učinki pri tem delu. Zanima me, kako si razlagate to povezavo, tako relacijo komentarjev, obrazložitev predsednika Vlade. Slabša je gospodarska rast, večji je optimizem, boljša je gospodarska rast, večji je pesimizem. Hvala lepa. Prosim za odgovor.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Želite razpravljati...

Prosim, gospod dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Imamo tri vprašanja.

Prvi se tiče trošarinske politike. O tem bo razprava v visokem zboru še tekla. Trošarinska politika ne zadeva direktno stroškov dela, ne pritiska direktno na brezposelnost in je razporejena pretežno po tistih produktih, ki so zdravju škodljivi ali pa gre za produkte, kjer ne bo prišlo do bistvenih premikov v porabi in bo na ta način struktura porabe zadržana v približno enaki meri. Obenem so dvigi sorazmerno majhni, prilagojeni pa tistemu delu sredstev, ki smo jih pričakovali z dvigom CO₂ taks. Ker do tega ni prišlo, smo največji približek predlagali in ga bomo dali v diskusijo temu zboru. Na ta način zmanjšujemo cikličnost javnofinančnih prilivov in omogočamo nekoliko večjo stabilnost javnih financ.

Drugo vprašanje je zadevalo financiranje Grčije glede na socialne izdatke. Temelji socialne države ostajajo, Vlada jim ostaja zavezana. Financiranje oziroma pomoč Grčiji gre iz B bilance, ne konkurira z izdatki, namenjenimi za pokrivanje zaščite socialno najšibkejših slojev, tudi štipendirancev in podobno. V bistvu Grčiji posojamo našo kredibilnost, in to posojilo o kredibilnosti na kapitalnem

trgu potem tudi ustrezno zaračunamo, tako da bomo razliko v A bilanci v obrestnih merah pridobili. Makroekonomsko gledano to ne bodo veliki zneski, nekaj jih pa vendarle bo.

Tretje vprašanje je pa bilo v zvezi z optimizmom. Optimizem izvira iz uspešnosti razvojnega, izvoznega preobrata, vezanega tudi na razvojno najbolj aktivna podjetja, na sorazmerno visoko raven industrijske proizvodnje glede na primerljiv lanski nivo od marca naprej. Obdelave podatkov kažejo rast že od septembra dalje s tendenco povratka že kar na 2008. Tukaj so vzroki za optimizem. Imamo seveda tudi težave, težave so najbolj boleče v gradbenem in nepremičninskem sektorju. Ta se je v obdobju visoke konjunktore neustrezno strukturiral in zdaj sorazmerno težko prenaša preusmerjanje tudi na druge trge z izvozno diplomacijo oziroma z diplomacijo, ki poskuša doseči izvozno preusmerjanje tega sektorja. Mislim, da bomo vendarle uspeli doseči določene premike. Pred nami je tudi modernizacija železniškega omrežja in dobršen del evropskih sredstev, ki jih imamo še na voljo, nameravamo nameniti za ta del investicij in tudi tukaj bo potem nekaj dela. Seveda pa bo trajalo, predno se bodo pridobila ustrezna gradbena dovoljenja in zato zdaj ta gradbeni sektor trpi in zaradi njega smo imeli dve četrletji zelo slabe rezultate v bruto domačem proizvodu. Če gledate predelovalne dejavnosti, pa je njihova dodana vrednost naraščala. Obdelava podatkov pa kaže še precej hitrejšo rast aktivnosti, ki se bo potem pokazala v sorazmernem ugodnem nivoju v tretjem in četrtem četrletju letos.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Dobro je, da se lahko tako v miru pogovarjamo in še kaj izvemo, da ne govorimo na pamet.

Danes, ko govorimo o rebalansu, s katerim naj bi sami sebi in celo Evropi pomagali pri izhodu iz krize, pa je danes, kolikor sem seznanjen, Vlada prišla s predlogom, da naj bi po nujnem postopku na redni seji sprejemali še en zakon o poroštvih Republike Slovenije za neka sredstva. Od tu naprej ne vem, ker to sem

samo slišal, ko sem poslušal kolegij, s katerimi bo neka inštitucija pomagala že spet Evropi in tujini, kolikor sem prav razumel, Sloveniji pa ne.

Potegnil sem pa paralelo. Ko je država Republika Slovenija dala jamstvo in poroštvo podjetjem in posameznikom, se je zgodilo, da so nenadoma prišli zahtevki za to poroštvo v večji višini, kot je država pričakovala. Ob tem, da si banka fino mane roke in pravi: "50 % bomo dali pa tako na državo, saj je ta dala jamstvo". Zdaj me pa zanima ob vseh teh naporih, ki jih, še enkrat pravim, da ste jih sigurno vlagali tudi sami, ki jih vlagamo mi, gre pa recimo za en spet nov zakon o poroštvu, ki ga bo država dala nekomu za nekaj, in to poroštvo vedno pomeni, da če nekdo tisto ne plača, mora to plačati država, ali se to upošteva ob vsem tem, ko klestimo številke v zelo natančne decimalne vejice. Kakšne so lahko ob tem posledice? To me zanima. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Želite besedo gospod?

Prosim finančni minister, dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala.

Zelo na kratko. Pri poroštvih po jamstveni shemi, ki ureja poroštvo med bankami in podjetji, je eksplicitno določeno, da se ta poroštva daje samo za podjetja, ki niso v težavah, sicer bi morala biti prijavljena preko sistema državne pomoči. V kolikor je kakšna banka uspela kakšno od teh podjetij uvrstiti v garantno shemo, potem bo sledila dokaj zapletena pravda, ki bo razjasnila, ali država lahko po tej shemi za to garantira ali ne. Mislim, da ne more. Sicer je pa pričakovati, ker smo dali kar nekaj podjetij C, ker smo se v parlamentu odločili, da bomo lahko tudi s podjetji C konkurirali bonitete v tej shemi, da bomo približno 40 milijonov evrov v proračunu iz bilance B morali nameniti na koncu, ko bo celotni projekt zaključen. Sicer bi bilo tega dosti manj. Smo pa rešili kar nekaj delovnih mest in kar nekaj podjetij, ki so bila na meji, so se preko tega lahko sfinancirala in zdaj že iščejo nove trge oziroma so že dobila nove trge, tako da tu imam kar nekaj podatkov.

Drugi del vprašanja, ki zadeva mehanizem za finančno stabilnost Evropske unije v višini 440 milijard evrov, na to vezemo še polovico dodanega s sredstev AMF in še 60 milijard iz proračuna

Evropske unije, skupaj 700 milijard evrov, potem tu pristopamo kot lastniki v podjetje, ki bo črpalo, se pravi mi, Slovenija, skupaj z ostalimi državami članicami evra, diskusija o tem bo tekla še na dolgo in široko, ko bomo o tem razpravljali. Sloveniji pripada 0,4711 %, se pravi slaba polovica % v tem podjetju. Podjetje ne bo imelo veliko kapitala. Na koncu se predvideva 30 milijonov, od tega 146 tisoč naših sredstev. Bo pa črpalo denar na kapitalskem trgu. Črpalo ga bo z boniteto, ki jo dajejo najbolj razvite države območja evra, se pravi trojni A po najnižji možni obrestni meri in ga bo plasiralo v države, ki se bodo znašle v težavah, lahko tudi nam, če se bomo znašli v takšnih težavah kot kreditor na zadnji ravni. V tem primeru bo igralo vlogo, ki jo drugod igrajo centralne banke. Koncept Evropske centralne banke ni tak, da bi igral to vlogo, zato smo morali vzpostaviti dodaten mehanizem. Vsak, ki bo prosil za to pomoč, bo moral izpolniti dosti stroge pogoje varčevanja in tudi možnosti, da bo s tem varčevanjem ustvaril ustrezno kredibilno politiko in potem vrnil sredstva ter se sam normalno zadolževal na kreditnem trgu. Ni pričakovati, da bi se to uneslo. Bo pa diskusija o tem tekla še na dolgo in široko, ko bo zakon v obravnavi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Barovič.
Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za odgovor.

Zdaj veliko več razumem, ampak vseeno me zanima v kolikšnem deležu naj bi potem država Republika Slovenija dala poroštvo za to novo stvar, o kateri ste zdaj govorili? V kolikšnem deležu, za kolikšen denar?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Seveda, gospod minister.

Ampak mislim, da je to predmet zakona, ki bo na redni seji. Nimam pa nič proti temu, konceptualno je povezan z vsem mogočim, če želite lahko odgovorite, gospod minister. Je pa to na...

DR. FRANC KRIŽANIČ: Če bi bila izkoriščena vsa poroštva,...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...
naslednji seji.

DR. FRANC KRIŽANIČ:... potem je približno 2 milijardi in 80 milijonov ali 73 milijonov evrov maksimalno, kar bomo lahko garantirali. Vendar je malo možnosti, da bi bila unovčena vsa poročstva, da bi nekdo prosil za vseh 700 milijonov in seveda tudi, ko bo in če bo, bo potem prišlo do vračila ne pa do unovčitve teh poročstev. Poročstva, kredite bo črpalo to omenjeno podjetje, mi jih ne bomo črpali, mi bomo samo zadaj garantirali, da bo to podjetje, ki ima sedež v Luksemburgu, lahko delovalo, delovalo pa bo tudi kot naš kreditor na zadnji ravni. Pomeni, da Slovenija ne bo imela več problema pridobivati tudi dolgoročnih sredstev, če bi se pojavil ta problem in si bo lahko vzela čas, da sanira svoje razmere, v kolikor bi takšna sanacija kdaj bila potrebna. Temu se reče kreditor na zadnji ravni.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.
Proceduralno, gospod Tanko.
Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.
V današnji razpravi se je večkrat odprlo vprašanje prekomerne porabe države. To se pravi, da smo razpravljali o tem vladnem fiskalnem pravilu, ki ima navzgor nezamejene stroške oziroma limitirane na previsoki ravni. Ko smo prej razpravljali...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO: Ja, seveda bom, bom oblikoval...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Če ne, vam bom prištel čas poslanske skupine.
Proceduralni predlog.
Prosim.

JOŽE TANKO: Oblikoval bom...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Saj veste, da smo tu zelo strogi.
Prosim.

JOŽE TANKO: Bom oblikoval, ker...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Prosim.

JOŽE TANKO: Bom obrazložil, potem pa bom dal predlog. Mislim, da ni korektno, da posegate znotraj teh 3 minut v oblikovanje predloga proceduralnega vprašanja.

Tu se več ali manj da razbrati iz vaše ugotovitve, da je to fiskalno pravilo, ki ga je uporabila Vlada pri proračunih 2009 in 2010, primerno za obdobja, ko imamo gospodarske rasti, ker s tem Vlada izkazuje nek odnos oziroma kaže na to, da je pripravljena varčevati takrat, ko gre državi dobro. Zdaj smo v situaciji, ki je obrnjena, ker je Vlada postavila to fiskalno pravilo previsoko, pomeni, da Vlada omogoča prerazkošno trošenje državnega proračuna. To se pravi, da omogoča porabo, ki je nad zmožnostmi države, nad prihodki, in to neposredno zahteva povišanje davkov po eni strani, in po drugi strani zadolževanje države za tekoče poslovanje.

Zanima me...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Proceduralni predlog, gospod Tanko!

JOŽE TANKO: Zanima me...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Proceduralni predlog!

JOŽE TANKO: Seveda, zanima me, ali pa predlagam Vladi Republike Slovenije, da razmisli o tem, ali ne bi spremenili tega fiskalnega pravila za...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Gospod Tanko, to ni...

JOŽE TANKO: ...rebalans...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...
proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: Seveda je.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vzel vam bom besedo.

JOŽE TANKO: Predlagam, spoštovani predsednik Državnega zbora, Vladi Republike Slovenije, da razmisli...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Se opravičujem, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Moram vas opozoriti, da ne vleči predsednika Državnega zbora za nos.

Proceduralni predlog se posreduje predsedniku Državnega zbora v zvezi z uporabo poslovnika, da odloči o različnih zadevah. Proceduralni predlog ni mogoče nasloviti Vladi Republike Slovenije, vaša razprava je bila vsebinska, v ničemer ni bila povezana s poslovníkom in vas prosim, da se tega pravila držite. V bistvu bi vam moral odšteti od poslanske skupine.

Razprava, Zvonko Černač.

Proceduralno gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Danes smo bili priča, ne glede na to, da obravnavamo rebalans, da je bila relativno velika abstinenca na vladni strani. Vprašanj, ki so povezana s tem splošnim delom, je kar nekaj. Zaradi tega bi, spoštovani predsednik Državnega zbora, predlagal, glede na to, da imamo po časovnici predvideno prekinitev danes ob 20.00, da za nadaljevanje te točke, ki bo v torek ob 9. uri, zagotovite prisotnost vseh ministrov Vlade Republike Slovenije. Predvsem bi bila zaželena prisotnost ministra za promet, kateremu sem želel postaviti nekaj vprašanj v zvezi s tem, kar beremo v temu rebalansu proračuna. Dvomim, da bi od prisotnih dobil kompetentne odgovore, ker gre za resorje, ki jih ne pokrivajo. Zaradi tega je moj proceduralni predlog, da v nadaljevanju v torek ob 9. uri zagotovite prisotnost tistih, ki so bili določeni za obravnavo pri tej točki dnevnega reda.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K obravnavi te točke dnevnega reda so vabljeni vsi člani Vlade in državni sekretarji, nimam pa poslovníških možnosti, s katerimi bi člane Vlade zavezal, da so tukaj. Pričakujem pa, kot običajno, da je pri razpravi o amandmajih prisotnih več ministrov. To pa lahko pričakujemo vsi skupaj.

Želi še kdo razpravljati o predlogu rebalansa proračuna? Za splošni del.

Proceduralno, gospod Tanko.

Torej personalno nasloviti na predsednika Državnega zbora.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Spoštovani predsednik Državnega zbora, zdaj me zanima ali bo seja trajala do 8. ure, kot je bilo napovedano, do 20. ure ali bomo delali dlje? Ker v opomnik za sejo Državnega zbora ste napisali, da bo seja ob 20. uri prekinjena. Zdaj pa ugotavljam, da nekako nimate nobene želje, da bi to sejo prekinili.

Sprašujem predsednika Državnega zbora, kako bo potekalo nadaljevanje seje?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

V skladu s splošnimi pravili Združenih narodov se je ura ustavila ob 20.00 in ko bo seja zaključena, bom povedal, koliko je ura.

Želi še kdo razpravljati o splošnem delu predloga rebalansa?

Ker želi o tem razpravljati še dr. Vinko Gorenak, zaključujem oziroma prekinjam sejo, prekinjam razpravo o Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2010 in razpravo bomo nadaljevali v torek, 6. 7. 2010, ob 9. uri. Prekinjam tudi 26. izredno sejo Državnega zbora. Ura je 20.03 in 23 sekund. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 2. JULIJA 2010 OB 20.03. IN SE JE NADALJEVALA 6. JULIJA 2010 OB 9.01.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam nadaljevanje 26. izredne seje Državnega zbora. Obveščem sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednja poslanica in poslanca: Janja Klasinc, Tone Anderlič od 14. ure dalje in Roberto Battelli. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na obravnavo Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2010.

Državni zbor je v petek, 2. julija 2010, prekinil razpravo o splošnem delu predloga rebalansa proračuna. V okviru prijav se je za razpravo prijavil še dr. Vinko Gorenak, ki ima besedo.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Čas je sicer omejen na 3 minute, pa vendarle. Nastop, ki sem si ga pripravil, je bil malo v drugem kontekstu, zato naj rečem naslednje.

Uvodni nastop predsednika Vlade me je do neke mere presenetil. Presenetil me je, zato ker je ponudil sodelovanje z opozicijo. Tisti trenutek sem vrgel pogled naravnost na poslance, ki sedijo nasproti mene. Videl sem zapotegnjene obraze, izbuljene oči in tako dalje, kar pomeni, da je predsednik Vlade to potezo najverjetneje spet potegnil propagandno. Mi smo sodelovanje prvi dan ponudili koaliciji. Prvi dan, ko ste dobili Vlado, smo to ponudili. Predsednik Vlade je bil tudi tisti, ki je govoril o teh zadevah. Pa se vendarle do februarja 2009 ni zgodilo popolnoma nič. Ker se do takrat ni nič zgodilo, smo vam poslali pismo in ponudili tak sporazum, na katerega, kot veste, odgovora nikoli ni bilo. Iz medijev pa vemo, da ste ga zavrnili zlasti stranka Zares in LDS. Taka ponudba mi danes izgleda kot ponudba tistega, ki se utaplja in vpije na pomoč. Roka je ponujena še naprej, s strani opozicije ni nobenega vprašanja. Vprašanje pa je, če bo predsedniku Vlade to dovoljeno s strani koalicije.

Še dva nastopa. Gospod Franco Juri je govoril o opoziciji, ki naj bi sodelovala in je nas gledal, češ da nočete sodelovati. Če bi gospod Juri bil tukaj in spremljal predsednika Vlade, potem bi vedel, o čem govorim. Nimam pa sreče, da bi v tej dvorani srečal gospoda Frangeža, ker kadarkoli nastopi, odide iz pisarne. On je govoril o tem, kako je Slovenija gospodarsko dobra in bo zato pomagala Grčiji. Gospod Frangež javno vam predlagam naslednje – skupaj si deliva poslansko pisarno v občini Rogaška Slatina. Oba koristiva občinske prostore. Tja ste prišli pred letom in pol, napovedali strašno pomoč državljanom, zdaj vas pa ni več. Jaz sem tam vsake 14 dni.

V zadnjem obdobju me je obiskalo 5 upokoјencev, ki so trkali na vrata gospoda Frangeža, pa ga ni bilo. Zato so prišli v mojo pisarno. Prosim ga, da naslednji ponedeljek, ko bomo imeli poslansko pisarno, pomaga ljudem s 300, 400 in 500 evri pojasniti, zakaj smo Slovenci boljši in zakaj bomo pomagali Grkom. Ne se iti take demagogije! Vemo, da so drugi razlogi, zaradi česar je to treba storiti in ne tako demagoški. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o splošnem delu rebalansa? Prosim za prijave. Besedo ima Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani gospod minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Mislim, da je bilo v razpravi o predlogu rebalansa veliko povedanega in skoraj že vse izrečeno. Povedali smo tudi v Poslanski skupini DeSUS, da se s tem predlogom marsikje ne strinjamo, vendar na koncu nam ne preostane drugega, kot da rebalans, tako kot je oblikovan, tudi potrdimo.

Naše pripombe so bile povedane. Nikakor se ne strinjamo oziroma z nekim pomislekom sprejemamo dejstvo, da se v rebalansu črta precej investicij, da se zmanjšujejo investicijska sredstva. Navedli smo predvsem, da ni dobro, da se prihodkovna stran balansira na način, da se dvigujejo trošarine, ne povsod, pač pa trošarine tam, kjer gre za nujno potrebne stvari za naše državljanke in državljane. Gre za trošarine, kjer se recimo zvišuje elektrika. Pravzaprav nismo ničesar naredili ne glede na to, da se na drugi strani, kjer so socialni transferji, ohranjajo sredstva. Na eni strani se sicer zagotavljajo sredstva za socialne transferje, na drugi strani pa jemljemo državljanke in državljane oziroma nam vsem. Balansiranje na način, da se dviguje trošarine, vsaj pri teh vprašanih za nas ni sprejemljivo. Čeprav verjamem, da gre za zelo poglobljeno presojo Ministrstva za finance in ostalih ministrstev in da druge rešitve ni.

Omenil bi še to, da naj bi se breme enakomerno porazdelilo na celotno državo, na vse državljanke in državljane. Vendar, ko gledamo rebalans in vidimo zmanjševanje sredstev na področju Ministrstva za promet in ko gre za zmanjševanje investicij, investicijskega vzdrževanja, nekako sprejemamo to dejstvo, ker je to nujno zlo, ki ga moramo sprejeti. Moti nas, da ostaja na tem delu velika vrzel pri vzdrževanju cestnega omrežja. Če gledamo v povezavi z izgradnjo cest in cestne infrastrukture, da je to hrbtenica gospodarstva, potem se mi zdi, da je zelo težko sprejemljivo dejstvo, da se zdaj kar naenkrat reže za vse pokrajine in za vse regije enako. Koroška regija je edina

regija, ki nima niti metra avtoceste in kjer razpada celotna cestna hrbenica. Če potegnemo črto in rečemo, da bomo zdaj zmanjševali sredstva za novogradnje, investicije in tudi za investicijsko vzdrževanje, potem si ne moremo zamišljati, da bo neka taka regija, kot je Koroška, pa sta taki verjetno še vsaj 2 regiji, v katerih razpada celoten cestni sistem, lahko v nadaljevanju kaj več naredila v smeri spodbujanja gospodarstva in pridobivanja oziroma ustvarjanja novih delovnih mest. Ta uravnilovka se mi zdi nepoštena in ni dobra, zato ker si tiste regije, ki so razvite, lahko privoščijo, da leto ali 2 ničesar ne investirajo na področju cest. Tiste regije, ki so že zdaj v težkem položaju, bodo tako ostale še naprej, povečeval pa se bo tudi razkorak med razvitimi in malo manj razvitimi regijami. To je vsekakor stvar, ki je v tem primeru vredna velikega pomisleka za tiste regije, kjer do zdaj ne dosegajo te stopnje razvitosti.

Še nekaj bi rad povedal. V rebalansu se zmanjšujejo sredstva tudi na področju zaščite in reševanje. Vse tiste stvari, ki so neposredno povezane z državljanami in državljani, bodisi socialni transferji, o tem kar sem govoril, bodisi malo manjše ali pa previdnejše zmanjševanje in zviševanje trošarin na tistih delih, ki so nujno potrebni za življenje naših državljanov, sta tudi zaščita in reševanje. Te elementarne nesreče, ki dobivajo nove razsežnosti, vsebine, zahtevajo tudi novo, ne samo usposabljanje, ampak tudi opremljenost vseh naših služb, ki skrbijo za zaščito in reševanje. Tukaj znižujemo sredstva za približno 4 milijone. Gre za zmanjševanje operativnih programov, služb, zaščite in reševanja ter tudi na področju prostovoljnih gasilskih društev, za katere pravimo, da so fenomen naše države. Prostovoljna gasilska društva s tem potencialom, ki ga imajo in s to možnostjo reševanja, so nujno potrebna in najbrž je malo takšnih držav, ki bi imele na prostovoljen način urejene vse službe, ki so nujno potrebne za našo državo. Zato je zelo težko sprejemljivo dejstvo, da se na takšnih področjih, ki so nujno potrebna – zaščita in reševanje – bodisi, ko gre za reševanje na cestah, v primerih nevarnih snovi, razlitij in tako naprej, sredstva zmanjšujejo. Zmanjševali bomo na izobraževanju, operativnih programih, opremljenosti vseh služb, tako da bomo rebalans seveda

potrdili, drugega izhoda ni. Vendar še vedno poudarjamo in upamo, da naj bi ostale neke možnosti v sklopu ministrstev, da bi balansirali vsaj na tistih področjih, ki so zelo pereča oziroma kjer se ne bi smelo zmanjševati, ker s tem bi neposredno posegli v življenje naših državljanek in državljanov.

Kot sem rekel je malokdo zadovoljen z rebalansom, vendar naj bo rebalans tudi priložnost, da bodo Vlada in ministrstva mogoče iskala na prihodkovni strani več možnosti. Skoraj vedno, skoraj vsak dan slišimo o utaji davkov različnih firm in tukaj gre za velike zneske. Saj zakone imamo dobre, vendar sledijo si ne. Sledljivost izvajanja zakonov je včasih zelo pereča. Verjetno, da potrebujemo še kakšne boljše inšpekcijske službe in boljši nadzor, da bi se zmanjševala siva ekonomija, da bi se pobrali davki tam, kjer so in tisti davki, kjer gre za luksuz. Električna zanesljivo ni luksuz, električna je potrebna. Strinjam se, da se nekje dobijo in da se izžene ta vrzel na prihodkovni strani. Samo ne na tak način, da bi najbolj ranljive skupine naše države, tisti, ki so na robu eksistence še dodatno plačevali davek za to. Naj se pobere tam kjer gre za luksuz, za neke stvari, ki niso nujno potrebne za življenjsko eksistenco. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

K besedi se je javil minister za finance dr. Franc Križanič.
Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Zelo na kratko je treba reči, da bomo 3.A in 4. razvojno os financirali preko javno-zasebnega partnerstva. V visoki zbor bo prišel zakon, mislim, da je že, ki bo omogočil hitrejše polaganje teh objektov v prostor. Do jeseni pa bo pripravljen tudi zakon, ki bo določil vlogo države pri garantiranju minimalnega donosa na tistega, ki bo izbran za financerja in potem tudi za producenta teh krakov. Te ceste, ki bodo priključile nekatera industrijska središča na evropski avtocestni križ oziroma na omrežje, bodo zgrajene v najkrajšem možnem roku, ki ga dopuščajo naši institucionalni pogoji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Besedo ima Ljubo Germič.

Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod minister, kolegice in kolegi!

V Poslanskem klubu LDS smo že napovedali podporo predlaganemu rebalansu proračuna, seveda pa smo opozorili na nekaj stvari za katere se nam zdi pomembno, da je treba opozoriti na stabilnost javnih financ in na ukrepe, za katere pričakujemo, da jih bo Vlada sprejela zato, da bo prihajalo do ukrepov, ki bodo na eni strani utemeljevali pravno državo in na drugi strani socialno državo in na tretji strani perspektivno razvojno pot razvoja Republike Slovenije.

Ena izmed pomembnih kritik, ki je bila izrečena skozi to razpravo, je bila tudi ta, da je bilo na investicijah zmanjšanih vrsto sredstev. Želel bi ponoviti, da je znatna krčitev investicij posledica primanjkljaja na prihodkovni strani glede na predvidene prihodke. Kljub temu je treba opozoriti na to, kar je bilo že večkrat rečeno, ampak mislim, da je prav, da to ponovimo, da je predviden znesek za investicije večji, kot je bila realizacija v letu 2009.

V tem zornem kotu je moja razprava namenjena predvsem tistemu delu, ki se nanaša na zmanjšanje investicij na področju zdravstva. Na področju zdravstva sem dal pregledati podatke, na kakšen način smo v vseh teh letih investirali v javne zdravstvene zavode, predvsem to kar financiramo iz proračuna, kjer je ustanovitelj država, torej na sekundarnem in terciarnem nivoju. Skozi pregled lahko v zadnjih 10 letih vidimo, da imamo precej nihajev, glede na to kar smo planirali in realizirali. Tudi lansko in letošnje leto ta 2 nihaja kažeta navzdol. Želim opozoriti, da nam Vlada oziroma Ministrstvo za zdravje, govori o tem, da bo prihajalo do upočasnitev izvajanja investicij. Pri tem bi opozoril, da ravno na področju zdravstva upočasnitev investicij pomeni vrsto problemov, zato ker z razvojem tehnologije in standardov prihaja do ponovnega programiranja investicijskih načrtov in na ta način se dogaja, da skozi vrsto let, ko teče neka investicija, prihaja do povečanja stroškov.

Glede na to, da je naš novi minister za področje zdravja nastopil funkcijo šele pred enim ali dvema mesecema, imamo na tem področju zakon iz leta 1994, ki govori o

investicijah v javne zdravstvene zavode, katerega ustanovitelj je Republika Slovenija in katerega smo štirikrat že popravljali. Popravljali smo ga pa predvsem v tem, da smo ga prolongirali in povečevali zneske. Glede na to, da se zdaj dogajajo premiki v kasnejša leta in da je ministrstvo opredelilo prioritete na 3 nivojih, v 1. nivoju je treba dokončati že začete investicije, 2. je nivo prioritete, tistega kar je v fazi zaključevanja in visoke prioritete in 3. nivo je, da se v nižjih prioritetah zamikajo tiste investicije, ki so v okviru načrta razvojnih programov.

Zakaj opozarjam na ta zakon? Na ta zakon opozarjam iz preprostega razloga, ker nam v enem izmed členov v tem zakonu piše, da naj bodo investicijska vlaganja v javne zdravstvene zavode posledica mreže javne zdravstvene dejavnosti – javne zdravstvene službe, – ki pa so določena v planu. Mi tega plana nimamo in ta zakon o zdravstveni dejavnosti, ki naj bi opredelil temelje za postavitve te mreže, je ključen. V nasprotnem primeru pa se nam dogaja, da se investicije zanihajo recimo tako, kot se nam zdaj, če pogledate proračunske realizacije v zadnjih 10 letih. To je slabo, zato ker se zadeve podražujejo, hkrati pa ustvarjajo nelagodje pri tistih uporabnikih, ki pričakujejo, da bo v okviru napovedanih investicij v posameznih okoljih do teh investicij tudi prišlo. Zato bi bila v okviru ministrstva in v okviru Vlade priložnost za temeljni razmislek, na kakšen način nadalje pristopati k investicijam na področju zdravstva iz državnega proračuna. Kot osnova za postavitve mreže na podlagi potreb prebivalstva je treba, po mojem, redefinirati tako vsebino zakona, kot potem tudi načrt razvojnih programov za dinamiko izvajanja teh investicij ob upoštevanju temeljnih kriterijev, to pa sta potreba prebivalstva ter enakopravna in poštena dostopnost prebivalkam in prebivalcem kjerkoli v Republiki Sloveniji. Pri tem posebej opozarjam na to in se navezujem na predhodnika, ki je govoril, da so v posameznih regijah bistvene razlike med regijami in da je vidik s področja, tudi zdravstva, eden izmed kriterijev, ki pravi, da je preživetje ob rojstvu v severovzhodni Sloveniji bistveno nižje, kot je preživetje v nekaterih drugih območjih Slovenije. To so zelo pomembni elementi, ki morajo narekovati tudi odločitve razvojnih aktivnosti.

Na to opozarjam, zato ker smo v letu 2000 spremenili ta zakon tudi z nekim drugim členom, ki je govoril o tem, da bo že v letu 2000 treba definirati standarde opreme in zgradb za uravnotežene investicije glede na potrebe in glede na racionalnost izvajanja zdravstvene službe. Zdaj, ko v okviru odbora hodimo po posameznih bolnišnicah in javnih zdravstvenih zavodih, vidimo bistvene razlike v racionalnosti izgradenj, ki vplivajo na število timov in na stroške. Na ta način je načrtovanje investicij v javne zdravstvene zavode sekundarnega in terciarnega sektorja izredno, izredno pomembno. Opozarjam na to, da nimamo na podlagi plana možnosti mreže, ker plana ni, te mreže ne moremo definirati, imamo pa zapisano stanje v zakonu, ki ni definirano. Zato se nam dogaja, da lahko zamikamo investicije iz proračuna v proračun, ki pomenijo kup nekih težav, ki potem zelo podražijo neko investicijo in tudi ustvarijo vrsto problemov.

V tem zakonu imamo odbor, ki naj bi spremljal investicije, ampak ta odbor pravzaprav ne deluje. Kot opozorilo in v spodbudo ministru, da naj premisli okoli teh zadev, ki so v zakonu, ki velja do leta 2011. V obdobju do leta 2010, v okviru priprave proračuna za leto 2011 in naprej, lahko s spremembo zakona utemeljimo definiranje mreže in tudi investicije v javne zdravstvene zavode. Na to se mi zdi zelo pomembno opozoriti tudi z vidika, ko govorimo o statusu javnih zdravstvenih zavodov. Moje prepričanje je, da bi bilo treba narediti korak naprej v povečanje avtonomnosti in prepustiti bistveno več odgovornosti javnim zdravstvenim zavodom pri načrtovanju svojih investicij in zagotavljanju sredstev, med tem ko je samo čakanje na to, kaj bo zapisano v proračunu, že tisto, kar je čas že presegel.

V drugem delu se želim dotakniti ukrepov Vlade, ki kljub recesiji, gospodarski krizi veliko pozornost namenja ukrepom na področju socialne varnosti državljanov. Pridružujem se predsedniku Vlade za poziv, da skupaj iščemo najboljše rešitve zato, da bomo zagotovili pomoč tistim, ki jo v teh težkih časih potrebujejo še bolj, kot so jo potrebovali v času boljše, pozitivne gospodarske rasti. Govorim predvsem o zelo pomembnih strukturnih reformah na področju sociale in zdravstva. Zdaj bomo imeli cel paket teh zakonov, 2 že imamo v 2. obravnavi, to je uveljavljanje pravic iz

javnih sredstev in socialno varstveni prispevki, ki postavljajo neke stvari na popolnoma drugačne temelje. Ampak ključno izhodišče pa je, da pomagamo tistim, ki si pomoč zaslužijo. Pomoč naj teče transparentno in naj ne bo kopičenja socialnih transferjev zaradi tega, ker je sistem nepregleden.

Čakajo nas tudi reforme na trgu dela in pomembne spremembe v okviru pokojninske zakonodaje. Tukaj se mi zdi, da so rešitve, ki jih bomo morali iskati, potrebne, da se sprejmejo v čim večjem in čim širšem konsenzu. Glede na to, da sem prepričan, da tudi če bi bila danes struktura Vlade takšna, da bi jo vodila opozicija, bi bila postavljena pred podobne dileme, pred vprašanja kako in na kakšen način se odzivati na nižjo prihodkovno stran in na iskanje rešitve v nujno potrebnih reformah.

Ob zaključku bi dejal še to. Zdaj, ko se Vlada odloča o tem, kako izvajati javna naročila, ponuja recept ali pa možnost rešitev v skupnem izvajanju javnih naročil. O tem smo govorili že vrsto let v tem parlamentu. Glede na to, da je bilo zadnjič opozorjeno, da je to lahko poligon korupcije, apeliram na to vlado in na katerokoli vlado, ki bo tudi v kasnejših letih, da je to preprečevanje korupcije eno izmed zelo pomembnih in stalnih nalog, ki jo mora Vlada izvajati. Tukaj ne moremo govoriti, da je katerakoli vlada bila popolnoma drugačna od druge.

Izpostavljen je bil tudi primer operacijskih miz. V preteklem mandatu smo imeli na Obali zelo široko razpravo – 17 operacijskih miz, – nato tudi interpelacijo ministra na to temo, kjer smo govorili o tem, na kakšen način se pelje javni razpis in na kakšen način zainteresirani participirajo pri sooblikovanju odločitev. To je zelo pomembno opozorilo, za katerega pričakujem, da bo Vlada postorila vse, da se zagotavlja transparentnost in na ta način zagotavlja tudi enakopravni pristop vseh tistih, ki lahko participirajo zato, da bodo na javnem razpisu tudi izbrani.

Pri tem pa še eno opozorilo. Iz terena je veliko glasu, ki pravi, da država razpiše investicije in na tenderju ponuja določene pogoje. Eden izmed zelo pomembnih kriterijev je cena. Dogajajo se zelo pomembne anomalije, recimo, da Vlada razpiše investicijo, ki je ocenjena za 100 enot, delo pa dobi nekdo, ki ponudi, malo bo delal v ekstrem, 60 enot, meni je ta razlika čudna. Ali nekdo ne plača

zaposlenih in se nam potem dogajajo anomalije, ali se investicija pelje na bistveno nižji kakovostni ravni ali pa nekdo, ki je v imenu naročnika javnega naročila investicijo ocenil popolnoma narobe. Nato pride pri določenem javnem razpisu do zelo nerealnih ponudb in na koncu se nam dogaja, da imamo iz tega naslova tudi vrsto zapletov. Tudi tukaj je določen pomislek v smeri, na kakšen način se te stvari peljejo, da lahko pride do takih odklonov. Govorim zato, da se naj neko delo ovrednoti tako v okviru materialnih investicij kot v okviru stroška dela, ki naj bo korektno in pošteno ovrednotno, ne pa da smo potem priča izrednemu stiskanju zaposlenih na račun tega, da izpeljemo investicijo pod bistveno nižjo vrednost, kot je bila zapisana v javnem razpisu. Ob spoštovanju, da Vlada nosi vso odgovornost oziroma da naročnik nekega javnega naročila racionalno oceni, koliko stroškov je treba za neko investicijo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim, gospod Franc Jurša. Ne bom dal za prijavo. Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Verjetno ne bom nič kaj novega povedal, ker je bilo že v petek in tudi danes kar precej povedanega, ampak vseeno mislim, da je prav, da povem kaj mislim glede rebalansa proračuna za leto 2010.

Priznati moram, da mi ta način, ki je vezan na ključne investicije, nekako ne ustreza. Mislim, da tukaj ni prava politika, da za tako vsoto v tem trenutku krčimo investicije, kajti le s tem ciklom investicij bi lahko gospodarstvo pognali naprej. Mislim, da se vsi zavedamo, da bo v jesenskem času pa tudi pozneje stalo kar veliko število gradbincev in gradbenih podjetij. Verjetno se zavedamo tudi tega, da je na lokalni ravni, če izvzamemo Ljubljano in še nekaj večjih mest, bilo zelo malo investicij, v gospodarstvu pa skoraj nič. Investirale pa so lokalne skupnosti in tudi država.

Moti me to, da se krčijo investicije na področju državnih cest. V lokalnih skupnostih, se pravi na nivoju občin, imamo že dokaj dobro urejene lokalne ceste, vendar pa so državne in regionalne ceste v katastrofalnem stanju.

Z zmanjšanjem investicij bo pobranih bistveno manj davkov, povečali se bodo socialni transferji, zmanjšal se bo priliv v proračun, kar na drugi strani pomeni, kot sem že omenil, povečanje socialnih transferjev, se pravi, izdatkov iz proračuna. Mislim, da s tem ne bomo zmanjšali bruto družbenega proizvoda iz željenega na še manjše odstotke. Morali bi riskirati in povečati investicije za kakšen odstotek javnega dolga in s tem zagnati cikel, dati ljudem delo, podjetjem posel, državi pa zmanjšati odhodke iz proračuna za socialne transferje, kot sem že omenil. Z rebalansom močno posegamo v investicije, kot sem že omenil, na področju državnih in regionalnih cest, kar ocenjujem, da ni vredno.

Sam pri sebi razmišljam, pa nisem ekonomist, da bi morali predvsem poseči v to, da poberemo čim več davkov. Ne vem, zakaj se ne lotimo tega, da predpišemo davek na luksuz in ga tudi poberemo. Zakaj ne zmanjšamo družbene režije? Mislim, oprostite izrazu, da je treba bika prijati za roge in ga na tak način položiti. Če tega ne bomo slej ko prej storili, se nam bo to dolgoročno tudi maščevalo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Glasovanje o splošnem delu predloga rebalansa proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo posebnega dela predloga rebalansa proračuna.

Želi kdo razpravljati o posebnem delu predloga rebalansa? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 2. 7. 2010.

V zvezi z amandmajem Poslanske skupine SDS pod številko 1 vas želim opozoriti, da se nanaša le na zmanjšanje sredstev pri različnih podprogramih v okviru posameznih uporabnikov in ne vsebuje predloga za povečanje sredstev pri določenih podprogramih, zato se o tem amandmaju razpravlja v celoti, v okviru prvoavedenega uporabnika, to je predsednika Republike Slovenije. Navedeni

amandma dajem v razpravo. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo k uporabniku Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, podprogram pripravljenost sistema za zaščito, reševanje in pomoč. V razpravo dajem amandma v okviru tega podprograma. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo k uporabniku Ministrstvo za gospodarstvo, podprogram povečevanja konkurenčnosti. Želi kdo razpravljati o amandmaju k temu podprogramu? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo na podprogram spodbujanja razvoja malega gospodarstva, kjer je predlagan amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo k uporabniku Direkcija Republike Slovenije za ceste, podprogram investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest. V okviru tega podprograma dajem v razpravo 12 amandmajev. Želi kdo razpravljati o teh 12 amandmajih? (Ne želi.) Zato zaključujem razpravo. Pardon, gospod Göncz, se opravičujem, nisem zaključil razprave. Gospod Göncz ima besedo v okviru podprograma investicijsko vzdrževanje gradnje državnih cest.

Prosim, gospod Göncz.

DR. LÁZSLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovane poslanke in poslanci!

Razpravljam v zvezi z 2. točko v okviru predlaganih amandmajev, in sicer gre za rekonstrukcijo regionalne ceste na odseku Domanjševci–Kobilje. Kljub temu, da se zavedam koncepta rebalansa proračuna in tudi posega v investicijski del na tem področju, smo bili mnenja, da gre v tem primeru za specifično predvsem iz demografskih razlogov. Povedati moram, da je bila realizacija izvedbe tega projekta kot celote predvidena dolgoročno, torej na več let in žal ne poteka skladno s sprejetim programom. 1. del oziroma 1. faza je bila sicer pravočasno zaključena, potem pa se je zadeva zaustavila. Težava je predvsem v tem, da se ta investicija nanaša tudi na neko drugo investicijo, in sicer na izgradnjo vodovodnega omrežja v naselju Domanjševci. Gre za naselja v okolici Domanjševcev kjer je upadanje

prebivalstva več kot 25 % v okviru desetletnega časovnega obdobja.

Smatramo, da moramo sleherno možnost, ki lahko izboljša bivalne pogoje prebivalstva, poskušati vsaj malo popraviti, zato bi bilo dobro, da se ta amandma podpre, ker bi se v tem primeru lahko vodovodni sistem tudi dokončal. Mimogrede, da bi pravočasno zaključili ta del projekta, bi dejansko tudi izboljšali pogoje vsaj tistemu delu populacije, ki je dejansko zelo ogrožena, in to območje zapuščajo predvsem mladi.

Gre za predlog, da se po možnosti 2. faza izvede v tem letu in se ne premakne v leto 2011 oziroma tudi ta premik v 2011 je nakazan v smislu, če bodo možnosti za to. Torej se lahko zavleče še dlje, kar nikakor ne bi bilo sprejemljivo. Zato predlagam in prosim, da se ta amandma podpre. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o teh amandmajih v okviru podprograma investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Preden grem naprej, bi rad popravil svojo prvotno najavo. Rekel sem, da bomo vodili razpravo na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 2. 7. 2009, seveda 2. 7. 2010. Toliko za vse tiste, ki pozorno spremljajo to sejo.

Prehajamo k uporabniku Direkcija Republike Slovenije za vodenje investicij JŽI v okviru podprograma investicijske dejavnosti na železniški infrastrukturi. Imamo 2 amandmaja. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo k uporabniku Ministrstvu za okolje in prostor v okviru podprograma izboljšanje stanje okolja. Imamo 1 amandma. Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo k uporabniku Ministrstvo za zdravje v okviru podprograma investicijska vlaganja v bolnišnice. Imamo 1 amandma. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

V okviru istega uporabnika in podprograma zbiranje krvi in organov za presajanje imamo 1 amandma. Želi kdo o

tem razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

V okviru podprograma ukrepi za izboljšanje zdravljenja biološkega zdravila imamo 1 amandma. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo k uporabniku Ministrstvo za šolstvo in šport, v okviru podprograma programi športa imamo 1 amandma. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

V okviru podprograma vrtci imamo 1 amandma. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

V okviru podprograma osnovno šolstvo imamo 2 amandmaja. Želi kdo o teh 2 amandmajih razpravljati?

Prosim, dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod predsednik.

O amandmajih verjetno razpravljam samo jaz, vzrok za to je tudi pomanjkanje časa pri nekaterih predlagateljih, ampak v zvezi s tem amandmajem bi povedal dvoje.

Prvič, gre za investicijo na področju dokončanja objekta dvojezične osnovne šole v Lendavi in iz nepoznanih razlogov je zmanjšan znesek za dobrih 170 tisoč evrov, kar onemogoča zaključek tega objekta. Ampak zadeva je nekoliko bolj pereča predvsem zato, ker se na Komisiji za narodni skupnosti in tudi na delovnem telesu o tem ni spregovorilo oziroma se je interpretiralo, da je zadeva v rebalansu zastavljena tako, kot je bilo prvotno načrtovano, ampak žal ni tako. Prosim, da se poskuša upoštevati, da gre za izredno pomembno investicijo na narodnostno mešanem območju.

Drugič, mislim, da se na področju investicij na narodnostno mešanem območju pojavlja kar nekaj sistemskih vprašanj in v zvezi s tem bi bilo treba na nivoju Vlade in strokovnih institucij opraviti temeljit pogovor, ker se pojavljajo dileme o strokovnih službah, ki bi jih bilo treba odpraviti. Danes ni čas, da bi se poglobljaj v to vprašanje. V primeru konkretnega predloga amandmaja menim, da gre za znesek, kateri ne bi smel biti večji problem predvsem zato, ker se o tem zmanjšanju ni niti usklajevalo oziroma se ni niti dogovarjalo na strokovni ravni.

Pričakujem podporo v zvezi s tem amandmajem, kar bo v prid ne samo narodnosti, ampak celotnemu narodno

mešanem območju oziroma celotnemu južnemu delu pokrajine Prekmurje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o teh 2 amandmajih? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Glasovanje o amandmajih in posebnem delu predloga rebalansa proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo Načrta razvojnih programov. Želi kdo razpravljati o Načrtu razvojnih programov? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Glasovanje o Načrtu razvojnih programov bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

Prehajamo na razpravo o predlogu rebalansa proračuna v celoti. Želi kdo razpravljati o tem? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Glasovanje o predlogu rebalansa proračuna v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2010 IN 2011 V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade ministru za finance dr. Francu Križaniču.

Prosim.

DR. FRANČ KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami je predlog sprememb Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije. Gre za spremembe, ki so potrebne za tekoče, nemoteno izvrševanje proračuna. Spremembe so 3. Prva se

nanaša na možnost prerazporeditve pravic porabe znotraj posameznega podprograma, tam kjer ima ministrstvo neposredne uporabnike iz svoje pristojnosti. Gre predvsem za sodišča, tožilstva in upravne enote. Te lahko znotraj svojih proračunov gospodarijo ali pa optimizirajo izvajanje svojih nalog na način, da prerazporejajo sredstva znotraj podprograma. Ta sprememba se je pokazala zlasti zaradi povečanja nekaterih nalog, ki jih je moč sfinancirati znotraj danega okvira letnega proračuna.

Druga sprememba je, da zakon postavlja pravno podlago za sklenitev pogodbe z javno službo, kjer so bila javna sredstva dolžna večji znesek za izvajanje te službe, pa ta ni bil poravnan in zdaj se lahko izvajalec in proračunski zavezanec dogovorita za način odplačila zapadlih in neporavnanih obveznosti, ki so nastale v preteklih letih. Gre za poznane primere neplačila javne službe v železniškem prometu, ki se bodo obročno poravnala v naslednjem obdobju. Možno pa je, da bo tudi pri drugih javnih službah prišlo do podobnih primerov.

Tretja sprememba je, da se dodeli pravna podlaga za predplačila namenskih sredstev Evropske unije, tudi socialni zbornici Slovenije. Kar nekaj institucij javnega in zasebnega prava ta status že ima in s tem bomo omogočili zaposlitev 500 pripravnikom na področju socialnega varstva. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu Bogdanu Čepiču.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministru, sodelavkam in sodelavcem!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 24. nujni seji, dne 30. 6. 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2010 in 2011, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe

Državnega zbora, ki je proučila besedilo z vidika skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnim pogledom in ob uvodnem opozorilu, da predmetni zakon vsebuje zgolj dopolnitve in je k 2. in 3. členu podala konkretni pripombi. V okviru dodatnega delovnega gradiva je odbor sprejel mnenje Komisije za nadzor javnih financ, z dne 24. 6. 2010, ki je obravnavala predlog zakona oziroma se je z njim seznanila kot zainteresirano delovno telo. Izmed kvalificiranih predlagateljev so k 2. in 3. členu, na podlagi opozoril in mnenja Zakonodajno-pravne službe amandmaja, vložile 4 koalicijske poslanske skupine. Iz obrazložitve predloga, kot je iz predstavitve s strani predstavnice finančnega ministrstva, izhaja, da kratko tehnično besedilo uzakonja rešitve, ki bodo omogočale nemoteno izvrševanje sprejetega proračuna skladno z že uzakonjenimi načeli, kot z ureditvijo krovnega zakona o javnih financah. V navedenih podlagah pa se bo lahko uveljavil rebalans proračuna.

V okviru dodatne predstavitve mnenja Zakonodajno-pravne službe je njena predstavnica poudarila, da so vse posredovane pripombe ustrezno upoštevane v amandmajih koalicijskih skupin. V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k 2. in 3. členu zakonskega predloga. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora ob glasovanju o amandmajih glasoval o posameznih členih zakonskega predloga in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, ki ima amandmaje vključuje dopolnjen predlog zakona, ki ste ga dobili z gradivom in poročilom odbora.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Predstavitve stališč Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim ponovno.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o

izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2010 in 2011 podprla.

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2010 in 2011 je Državni zbor Republike Slovenije že sprejel skupaj z obema proračunoma, za leto 2010 pa je bil v posameznih določbah nekoliko spremenjen. Priprava rebalansa je bila potrebna, ker so se med proračunskim letom zaradi spremenjenih gospodarskih gibanj zmanjšali prejemki proračuna in se proračun ni uravnovesil kljub ukrepom začasnega zadrževanja izvrševanja proračuna. Posledično je treba, zaradi uveljavitve rebalansa proračuna, spremeniti tudi predlagani zakon, saj se le na ta način omogoči nadaljnjo nemoteno izvrševanje proračuna v letu 2010.

Osnovni cilj zakona je uzakoniti rešitve, ki bodo omogočile tekoče in nemoteno izvrševanje sprejetega proračuna. S spremembo 1. člena tega zakona se dodaja nov 14.a člen obstoječemu zakonu. Z dopolnitvijo osnovnega zakona se bodo omogočile prerazporeditve pravic porabe znotraj podprograma med tistimi proračunskimi postavkami, ki so v pristojnosti predlagatelja finančnih načrtov. Subjekti, ki so predmet urejanja tega člena, so predvsem sodišča, tožilstva in upravne enote. S tem načinom se zgolj na nivoju podprograma omogoči izravnava različne porabe sredstev za plače, materialne stroške, stroške sodnih postopkov in brezplačnih pravnih pomoči ter drobnih investicij organom, ki na obseg delovanja nimajo absolutnega vpliva. S tem bo omogočeno, da bodo neposredni uporabniki v okviru svojih pristojnosti lažje usklajevali svoje finančne potrebe.

V Republiki Sloveniji se z javnimi gospodarskimi službami zagotavljajo tudi materialne javne dobrine, katerih je nemoteno zagotavljanje v javnem interesu. Javne gospodarske službe se lahko zagotavljajo v različnih organizacijskih oblikah, financirajo pa se med drugim tudi iz proračunskih sredstev. Predlagana dopolnitev 2. člena tega zakona omogoča, da v primeru, če neposredni uporabnik, ki je dolžan financirati določeno javno službo, naknadno nedvoumno ugotovi, da je bilo izvajanje javne gospodarske službe realizirano v večjem obsegu od predvidenega, lahko z izvajalcem gospodarske javne službe sklene pogodbo, v kateri se sporazumno dogovorita za

večletno dinamiko poravnavanja že zapadlih in neporavnanih obveznosti. Z določitvijo te prave podlage se omogoči izogib sodnim sporom, posledično pa tudi potrebi po zagotovitvi dodatnih sredstev za plačilo zamudnih obresti. Predlagana dopolnitev omogoča sklenitev tovrstne pogodbe le pod pogojem, da je obseg neporavnanih obveznosti mogoče nedvoumno ugotoviti pod pogojem, da tako financer kot izvajalec javne gospodarske službe z načinom poravnave zapadlih obveznosti soglašata.

3. člen zakona pa spreminja določanje predplačil iz 2. točke prvega odstavka 23. člena zakona, kjer je določeno, da so predplačila dovoljena za namenska sredstva EU in sredstva slovenske udeležbe do višine 20 % vrednosti predvidenih izplačil teh sredstev. Pod pogojem, da je prejemnik oseba zasebnega ali javnega prava in je ustanovljena ter deluje kot društvo, zasebni ali javni zavod ali ustanova. Ker je omogočeno črpanje sredstev Evropskega socialnega sklada za spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva, ker je v izvedbo operacije kot upravičenec vključena tudi Socialna zbornica Slovenije in ker le-ta ne razpolaga s sredstvi za zalaganje operacije, je smiselno, da zakon omogoči predplačilo sredstev navedeni instituciji. Cilj operacije je zaposliti 500 pripravnikov, ki imajo pogoje na področju socialnega varstva, s sklenitvijo pogodb za polni delovni čas, in sicer za določeno dobo, največ 12 mesecev, iz razloga priprav na delo ter krepitve njihove sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti. S predlogom te dopolnitve se torej širi krog subjektov, ki so upravičeni do predplačila pod pogojem, da se sredstva za posamezne namene zagotavljajo v proračunu Evropske unije.

Zaradi navedenega bo, kot sem dejal že v uvodu, Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla Predlog zakona o spremembah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2010 in 2011.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki Predloga zakona o spremembah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2010 in 2011 ne bomo podprli. Zakaj? Zaradi tega, ker je to izvedbeni zakon za izvrševanje proračunov, ki jih ne podpiramo. Še posebej ne podpiramo rebalansiranega proračuna za leto 2010, saj gre v napačno smer, kot bi pričakovali za oživitve gospodarstva, za reševanje tistega, kar je Slovenijo pripeljalo v tak velik primanjkljaj in k tako visokemu javnemu zadolževanju. To ni spodbudno za dvig gospodarske aktivnosti, za povečevanje nenazadnje tudi davčnih prilivov v blagajno in povečevanje zaposlovanja in tudi postopno reševanje nastalih zapletenih razmer. Proračun in investicije krči, obeta si nove prilive iz naslova dvignjenih trošarin in deluje prociklično na obstoječe težave. Še bolj bo povzročil padec gospodarske aktivnosti, ta pa bo še zmanjšal davčne prilive in povečal vrste pred uradi za brezposelnost. Včeraj smo lahko slišali, da je zadnji podatek za mesec julij ugoden glede brezposelnosti, nihče pa ni odmisлил vpliv sezone v kmetijstvu, gradbeništvu in številnih poletnih gospodarskih dejavnostih, nenazadnje tudi v turizmu, ki v poletnih časih vsako leto zaposli veliko ljudi. Ko bo prišla jesen, ko bo konec te sezone, ko bodo prišli na Zavod za zaposlovanje tudi mladi, ki končujejo šolanje, bo uresničena napoved premiera o približno 120 tisočih brezposelnih.

V Slovenski demokratični stranki bi od Vlade pričakovali, da skozi rebalans proračuna poveča temeljni vzrok za nastale razmere, deluje v smislu povečevanja gospodarske aktivnosti, seveda se pa to s črtanjem investicij in dodatnim povečanjem davčnih bremen ne more in se ne bo zgodilo. Novela Zakona o izvrševanju proračuna uveljavlja tudi nekatere dobrodošle poenostavitve, vendar bi pa od Zakona o izvrševanju proračuna hkrati tudi pričakovali, da država omeji poročstva, ki jih daje za najetje posojil, da omeji zadolževanje in da se bolj restriktivno in odgovorno obnaša do javnih financ. Zakon o izvrševanju proračuna je neke vrste formalni okvir in akt za uresničevanje nečesa, kar ne podpiramo, se pravi proračuna za leto 2010. Zato tudi tega temeljnega dokumenta ne moremo podpreti

in apeliramo na Vlado, da se odgovorneje obnaša do stabilnosti javnih financ.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Alojzij Potočnik.

Prosim.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

Poslanska skupina Zares – nova politika z nekaterimi pridržki in opozorili podpira Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2010. Tako je logično, da je naše stališče enako tudi pri predlogu zakona, ki dodatno omogoča izvrševati rebalansirani proračun v skladu z Zakonom o javnih finančah. Predlagane rešitve so za Poslansko skupino sprejemljive in primerne. Smiselno je uzakoniti prerazporeditev pravic, porabe znotraj podprograma med tistimi proračunskimi uporabniki, ki so ob pristojnosti predlagatelja finančnega načrta. Zadovoljivo je tudi pojasnjeno, zakaj je med upravičenci za predplačilo dovoljenja za namenska sredstva EU tudi Socialna zbornica Slovenije. Podpiramo predvsem cilj operacije za zaposlitev pripravnikov za čas največ 12 mesecev iz razloga priprav na delo ter krepitve njihovih sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti.

Posebno pozornost pri izvajanju 2. člena predlaganega zakona pa narekujejo posebni oziri pri sklepanju pogodb, s katerimi se poravnava že zapadle in neporavnane obveznosti med neposrednimi uporabniki in javnimi gospodarskimi službami. Gre predvsem za okoliščine in dejstva, da se javne gospodarske službe zagotavljajo v različnih statusnih oblikah, da se različno financirajo, da se poravnava ne vrši v večletni dinamiki in nenazadnje, da je ključna predvsem določljivost obsega neporavnanih obveznosti. Od tod izvira naša skrb. Iz obrazložitve je sicer vidno, da se predlagatelj tega zaveda. Pričakujemo pa, da bodo vzpostavljeni ustrezni mehanizmi nadzora omenjenih pogodb. Namesto sodnih sporov ne bomo dobili spornih pogodb. Poslanska skupina Zares – nova politika bo predlagani dopolnjeni predlog zakona podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem v dvorani!

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2010 in 2011 prinaša 3 spremembe. Po prvi spremembi lahko predlagatelj finančnih načrtov odloča o prerazporeditvah pravic porabe znotraj podprograma v okviru finančnih sredstev neposrednih uporabnikov iz njegove pristojnosti. To se nanaša predvsem na sodišča, tožilstva in upravne enote, s tako določbo pa bo možno med njimi razporejati sredstva.

Druga sprememba se nanaša na možnost dodatnega plačila izvajalcem gospodarskih javnih služb v primeru, da neposredni uporabnik, ki je dolžan financirati izvajanje teh služb, nedvomno ugotovi, da je bilo izvajanje javnih služb realizirano v večjem obsegu od predvidenega in se o načinu plačila dodatno opravljenega dela dogovori z izvajalcem.

Tretja sprememba je, da v Poslanski skupini DeSUS še posebej pozdravljamo to novost, ki jo prinaša predlog zakona, in sicer da med izvajalce, ki jim je možno izplačati predplačila za namenska sredstva Evropske unije in sredstva slovenske udeležbe v višini 20 % v vrednosti predvidenih izplačil, vključuje tudi socialno zbornico Slovenije. Direktni namen te določbe je zaposliti 500 pripravnikov na področju socialnega varstva, ki so zaradi čakanja na sredstva Evropske unije bili prisiljeni upravljati brezplačno pripravništvo, saj so bili le redki delodajalci pripravljeni zaposliti pripravnika in mu dati tudi pripravniško plačo.

V naši Poslanski skupini bomo torej ta predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil, se opravičujem, mislim, da predstavnika Poslanske skupine LDS ni v dvorani, zato smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenem predlogu zakona ni bilo

vloženih amandmajev, zaključujem 2. obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade.

Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Prosim, gospa Vraničar.

MATEJA VRANIČAR: Hvala, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Sprejetje predloga zakona narekujeja 2 razloga. V skladu z rebalansom nameravamo oziroma želimo s predlaganim zakonom v letih 2010 in 2011 zagotoviti dodatne proračunske prihodke, ter prenesti tako imenovano tobačno direktivo, ki zvišuje obdavčitev cigare in drobno rezanega tobaka v nacionalno zakonodajo. Z novelo zakona predlagamo povišanje zneskov trošarin na vse tobačne izdelke, cigarete, drobno rezan tobak in ostali tobak za kajenje.

Predlagamo tudi povišanje zneskov trošarine za zemeljski plin in električno energijo, vendar le za začasno obdobje. Na področju obremenitve tobačnih izdelkov predvidevamo s 1. avgustom 2010 zvišanje trošarin na cigarete iz 74 na 77 evrov za tisoč cigaret. Zakon določa tudi nadaljnje povišanje trošarine, in to v polletnih korakih tako, da bo konec leta, točneje 1. oktobra 2012, trošarina dosegla 90 evrov za 1000 kosov. To je tisti znesek, ki ga tobačna direktiva določa kot najnižji in ga mora vsaka država članica Evropske unije doseči najkasneje do 1. januarja 2014. Mi ga bomo leto prej.

Za zemeljski plin predlagamo zvišanje trošarine na 0,0363 evra za en kubični meter. S 1. januarjem 2012 pa

predlagamo uveljavitev trošarine na zemeljski plin za pogon, in sicer v znesku 0,0981 evra za kubični meter, za ogrevanje pa se bo trošarina znižala na 0,0113 evra za kubični meter, kar je v obeh primerih minimum, kot ga dopušča evropska zakonodaja.

Za električno energijo s predlogom zakona predlagamo, da se 1. avgusta trošarina zviša na 6,5 evra, od 1. novembra 2012 pa na 12,1 evro na megavatno uro. V primeru ugodnejših gospodarskih gibanj v tem obdobju lahko Vlada s podzakonskim aktom trošarino zniža za 50 %. Brez poseganja Vlade pa se bo po 1. januarju 2012 trošarina plačevala v višini 1 evro na megavatno uro, tako kot se plačuje zdaj.

Večkrat smo že poudarili, da je zakon potreben za zagotovitev dodatnih proračunskih prihodkov. Po oceni Vlade se bodo javnofinančni prihodki iz tega naslova zvišali v letu 2010 za približno 39 milijonov evrov, v letu 2011 pa za približno 157 milijonov evrov.

Vlada je predlagala in Državni zbor je potrdil, da se zakon obravnava in sprejme po nujnem postopku, kar bo omogočilo njegovo izvajanje z že večkrat omenjenim 1. avgustom letošnjega leta.

Spoštovani! Če ob zaključku še enkrat povzamem. S predlagano novelo zakona želimo zagotoviti dodatne proračunske prihodke, ter izpolniti obveznost do Evropske unije tako, da se uskladi nacionalna zakonodaja z evropsko. Upošteva je navedeno predlagamo Državnemu zboru, da predlog zakona sprejmete v besedilu, kot ga je v dopolnjenem predlogu zakona izoblikoval Odbor za finance in monetarno politiko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Poročilo odbora bo predstavil član Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 24. nujni seji, dne 30. 6. 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah, ki ga je

Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejem po nujnem postopku. Kolegij Državnega zbora je na 67. seji, dne 22. 6. 2010, odločal o predlogu za obravnavo predloga zakona po nujnem postopku in ga tudi sprejel. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnem pogledom in posredovala konkretne pripombe k 2., 3., 5., 8., 11., 12. členu v zvezi s 13. in 14. členom in k 15. členu zakonskega predloga. Odbor je bil v dodatnem delovnem gradivu seznanjen s predlogom za amandma Trgovinske zbornice Slovenije k 9. členu, ki predvideva pravico do vračila plačane trošarine za energente, ki je dodatno biogorivo zdaj spet največ 10 %.

K zakonskemu predlogu so dne 30. 6. 2010 na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe koalicijske Poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in LDS vložile amandmaje k 2., 8., 11., 12., 13., 14. in k 15. členu. Istega dne je Poslanska skupina SDS vložila amandma k 9. členu zakonskega predloga. Po uvodni predstavitvi členov oziroma rešitve zakonskega predloga in predstavitvi mnenj Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora s predlogom dodatnega amandmaja k 15. členu, se je daljša razprava odprla v obravnavi 9. člena zakonskega predloga, ki se nanaša na povišanje trošarin, zemeljski plin in elektriko ter amandmaje Poslanske skupine SDS, ki nasprotuje politiki dvigovanja tovrstnih davkov. Ob obravnavi posameznih členov zakonskega predloga je odbor na priporočilo predstavnice Zakonodajno-pravne službe k 15. členu oblikoval in sprejel amandma, ki je preciziral besedilo končne določbe. Minister za finance je v zaključku razprave v okviru izčrpnih pojasnil in obrazložitvev v zvezi s predložitvijo predvidenih dvigov trošarin poudaril, da se trenutno nahajamo v fazi odločne sanacije, ki naj bi posledično pripeljala stabilno gospodarsko rast. Beležimo kar nekaj podjetij, ki hitro povečujejo svojo aktivnost z novimi izdelki, bodisi z uporabo novih tehnologij ali z razvojnimi spodbudami, ob tem pa je vzporedna distrikcija za nadaljnjo ohranitev stabilnih javnih financ brez dvoma potrebna.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandma koalicijskih skupin k 2., 8., 11.,

12., 13. in 14. členu zakonskega predloga, amandmaja Poslanske skupine SDS k 9. členu predloga pa odbor ni sprejel. Po glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so vključeni vsi sprejeti amandmaji in dopolnjen predlog zakona, ki ste ga dobili z gradivom za to sejo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Zvonko Černač.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi in vsi prisotni!

V Slovenski demokratski stranki nasprotujemo politiki, ki jo vodi aktualna vlada na področju davkov, kamor seveda spadajo tudi trošarine. Še vedno smo v obdobju, ko gospodarska rast upada. Razen popravkov na segmentih, ki so vezani na izvozne trge za domače povpraševanje in aktivnost na domačem področju, se rast ni spremenila. V 1. tromesečju je celo upadla. V takih časih, ko gospodarska rast upada, bi bilo treba voditi politiko razbremenitev gospodarstva in prebivalstva in s tako politiko ustvarjati spodbude za nadaljnjo gospodarsko rast. Politika, ki računa na večje prilive v državni proračun preko povečevanja davkov oziroma preko povečevanja trošarin in drugih obremenitev je zelo kratkovidna.

V Slovenski demokratski stranki nasprotujemo konfuzni politiki Vlade na trošarinskem področju, ki kaže na to, da je edini cilj trošarinske politike krpanje vedno večjega proračunskega primanjkljaja. Pogrešamo dolgoročen koncept, ki bi trošarinsko politiko postavil v funkcijo različnih politik. Osnovne na tem področju, ki jih je zapustila prejšnja vlada, so bile dobre. Pred 2 letoma smo imeli najnižje možne trošarine na naftne derivate in s tem velikansko rezervo za izvajanje učinkovitih politik in tudi povečanja prilivov v državni proračun. Z zniževanjem cen nafte na mednarodnih trgih v preteklih 2 letih je bila odprta možnost za vodenje premišljene

politike, ki bi pomenila več sredstev v državni proračun ob nezmanjšani dodatni obremenitvi gospodarstva in prebivalstva. To se ni zgodilo. Trošarine so se povečale preko vseh razumnih meja in celo tako daleč, da so se začeli prihodki iz tega naslova, kljub povečevanju davčnih obremenitev zaradi manjše porabe, zniževati.

V Slovenski demokratski stranki nasprotujemo tokratnemu enormnemu povečanju trošarin na elektriko in zemeljski plin. Vlada povečanje opredeljuje kot začasen protikrizni ukrep, kar je še en dokaz več za nekonsistentno in konfuzno politiko. Ravno v obdobju, ko bi morali razbremenjevati gospodarstvo in prebivalstvo, da bi v zaostrenih razmerah lažje zadihalo in dobilo nov zagon, ga Vlada dodatno obremenjuje. Kakšne so te obremenitve? Pri elektriki se bo povečanje trošarin odrazilo iz pobranih 6,9 milijona evrov v letu 2009 na 127,5 milijona evrov v prihodnjem letu, kar pomeni 19-kratno povečanje. Pri zemeljskem plinu se bo povečanje odrazilo iz pobranih 2,7 milijonov v letu 2009 na 16,3 milijona evrov, kar pomeni 7-kratno povečanje. Gre za približno 150 milijonov evrov dodatnih obremenitev gospodarstva in prebivalstva na letni ravni. Ob že tako povečanih obremenitvah na številnih področjih in ob manjši gospodarski aktivnosti Vlada krpa skoraj 2 milijardno proračunsko luknjo s ponovnim višanjem davkov.

V Slovenski demokratski stranki smo vložili amandma, s katerim bi te dodatne obremenitve odpravili. Amandma ni bil sprejet, na odboru je bil zavržen. Za parlamentarno obravnavo na današnji seji smo iz formalnih razlogov lahko vložili spremenjen amandma, ki odpravlja te anomalije samo v 1 delu. V kolikor ga boste sprejeli, bomo po sprejemu zakona vložili spremembo, ki bo sledila cilju, ki smo ga nameravali doseči z vložitvijo amandmaja na matičnem odboru, z odpravo enormnih in nepotrebnih dodatnih obremenitev gospodarstva in prebivalstva iz naslova trošarin.

Treba je tudi povedati, da gre za obremenitve na segmentu, na katerem bi bilo treba tudi s trošarinsko politiko voditi neke vrste okoljsko politiko, politiko okolju prijaznih energentov in ta sprememba, ki jo imamo danes na mizi, tega cilja v nobenem delu ne zasleduje. Nasprotno, dodatno obremenjuje, in to z velikanskim

povišanjem tistih energentov, ki pomenijo čisti vir energije, namesto da bi obremenjevali umazane vire energije oziroma tiste, ki pomenijo ekološko obremenitev za okolje.

Slovenska gospodarska rast je v letošnjem letu ogrožena s podobnimi obremenitvami, kot smo jim priča danes. S spremembo trošarin in z dodatno obremenitvijo gospodarstva in prebivalstva v višini približno 150 milijonov evrov letno, se bo ta upočasnitev gospodarske rasti še nadaljevala. Zato v Slovenski demokratiški stranki tega zakona ne bomo podprli in bomo glasovali proti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Alojzij Potočnik.

Prosim.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

V razpravi o rebalansu proračuna je bila prihodkovna stran pogosto omenjena, še posebej trošarine. Pri tem so se zavzemala različna stališča, tudi povsem nasprotujoča, zato je bržčas smiselno vrniti razpravo o trošarinah v znosen okvir. Trošarine so v obdavčenju vedno igrala pomembno vlogo in so zgodovinsko precej starejše kot splošni davki na potrošnjo. "Dajte mi pismo, ki bo veljavno pred vsako gosposko, da bom brez skrbi nosil angleško sol po svetu", pravi že Levstikov Krpan. Seveda so se mnenja o tem, kateri predmeti so primerni za obdavčenje s trošarinami, z gospodarskimi in družbenim razvojem spreminjala. Na splošno velja, da so proizvodi še danes določeni s trošarinami pod posebnim prometnim režimom ali celo pod državnim monopolom. Trošarine so, tako teoretično kot praktično, ne glede na kakršnekoli druge trditve, med zanesljivejšimi vrstami davkov. Pomembne so zaradi izdatnosti donosov ter zaradi visoke neelastičnosti povpraševanja, povzročajo pa malo presežno davčno breme. Stroški njihovega pobiranja, kar ni nepomembno, so sorazmerno nizki in na njen je mogoče dobro aplicirati načelo koristnosti oziroma preprečevanja škode. Naj navedem primera cigaret pa tudi okoljske koristi, ki jih je navedel moj predhodnik. Trošarine so zaradi fleksibilnosti še posebej primerne v prilagajanju s spremenjenimi razmerami proračuna, če nastopi utemeljena, hitra

potreba po dodatnih davkih v razumnih mejah. Predlagatelj s predlogom zakona hoče doseči predvsem 2 cilja. 1. hoče v celoti uskladiti nacionalno zakonodajo z evropsko, 2. pa zagotoviti višje stabilne proračunske prihodke v pogojih upočasnjene gospodarske rasti.

V Poslanski skupini smo sicer mnenja, da so možnosti za povečanje davčnih obremenitev skrajno omejene. Spregled tega dejstva bi imel ali pa ima negativen vpliv na gospodarsko aktivnost in konkurenčnost. Mislimo tudi, da je uspeh konsolidacije pretežno na strani izdatkov prestrukturirani, učinkoviti in gospodarni porabi javnega sektorja. Poslanska skupina Zares poudarja, da na dvig trošarin na zemeljski plin in električno energijo gleda kot na začasen in krizni ukrep. V celoti pa podpiramo dvig trošarin na tobačne izdelke, navsezadnje gre za prispevek k javnemu zdravju, postopno usklajevanje te trošarine, ki ga predvideva evropska direktiva, pa je nujno tudi zaradi preprečevanja razvoja črnega trga.

V danih razmerah, ko je hitrost ukrepanja nujna, se nam dopolnjen Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah zdi primeren. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, državna sekretarka in ostali predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenska ljudska stranka nasprotujemo politiki dvigovanja davkov oziroma trošarin v času finančne in gospodarske krize. Strinjamo se z zakonom edino v tistem delu, ko govori o trošarinah na tobak. Tu zadaj so direktive in zdravje, kot je že moj predhodnik omenil. Se nam pa postavlja resno vprašanje, ko se pogovarjamo o 9. členu in dvigu trošarin na zemeljski plin in elektriko, saj gre zagotovo tudi za veliko obremenitev gospodarstva. Ko govorimo o trošarini za električno energijo, govorimo tako o neposlovni kot tudi poslovni uporabi. Če se poslužimo obrazložitve proračuna v delu, ki govori o trošarini na električno energijo, se ugotavlja, da bo ta dvig na letni ravni

pomenil približno 120 milijonov evrov. Če upoštevamo, kar je tudi v tej obrazložitvi zapisano, da je bilo v letu 2009 porabljenih 10,5 milijonov megavatnih ur električne energije, od tega za poslovno rabo 7,1 milijonov megavatnih ur, lahko ugotovimo, da bomo s to trošarino gospodarstvo obremenili za približno 85 milijonov evrov. Skoraj za 100 milijonov evrov bomo obremenili slovensko gospodarstvo, ki je v tem trenutku že tako ali tako, kar se tiče konkurenčnosti, na psu. Za konkretni primer konkretne tovarne vam podam informacijo, ki jo je pridobil naš poslanski kolega. Od teh 85 milijonov pade na konkretno firmo 2 milijona evrov na letni ravni. Povejte nam, kako naj firma pokrije te dodatne stroške oziroma dodatni davek? To je približno 400 evrov na zaposlenega na mesec, to pa verjetno ni edini primer podjetja, ki sicer ne zapade pod oprostitev plačila trošarine, kot je to primer nekaterih drugih energetsko porabnih firm. Strinjam se, da je treba tudi v gospodarstvu posvetiti več pozornosti racionalnejši porabi energije predvsem v energetsko potratnih proizvodnjah. Vendar zato predlagamo tudi ustrezno pomoč države in v naslednji fazi tudi večjo obdavčitev, kjer se to ne bi zgodilo. Najbrž ste se spraševali tudi o tem, ko ste sprejemali te odločitve na Vladi, da gre za resna vprašanja in da bo to imelo tudi resne posledice v gospodarstvu.

Še nekaj je treba povedati. Trošarina gre v osnovo za DDV, to pomeni, da se na to trošarino obračunava tudi davek na dodano vrednost, kar pa pomeni, da bomo ljudi obremenili še za dodatni strošek davka na dodano vrednost.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se s takšno politiko ne strinjamo in jo zavračamo predvsem zaradi tega, ker gre za dodatno obremenjevanje gospodarstva, nenazadnje tudi vseh nas Slovenk in Slovencev. Mislimo, da bi morali v tem času krize ravnati ravno obratno, da bi morali gospodarstvo razbremeniti, ne pa ga obremenjevati.

Predlaganega zakona v Slovenski ljudski stranki, kot rečeno, ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojenecv bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Še enkrat hvala lepa za besedo. Lep pozdrav še enkrat vsem v dvorani!

Naj že na začetku izrazim stališče Poslanske skupine DeSUS, da nismo ravno naklonjeni zakonu, ki je zdaj pred nami, in sicer spremembam Zakona o trošarinah, ki stremi zgolj k 1 cilju. Gre za zvišanje trošarin za tobačne izdelke, zemeljski plin in električno energijo z namenom, kot pravi predlagatelj, da se zagotovijo višji, stabilni proračunski prihodki pri upočasnjeni gospodarski rasti.

Naj spomnim, da smo že lansko leto sprejeli zvišanje trošarin za tobačne izdelke v tem državnem zboru. Že takrat smo v naši poslanski skupini opozarjali, da nas je delno zmotil razlog za takšno povišanje, in sicer zvišanje trošarin tobačnih izdelkov ni bilo predlagano zaradi skrbi za zdravje državljanek in državljanov, temveč zgolj zaradi finančnega učinka, ki ga bo predlog prinesel državni blagajni. Enakemu namenu sledi zdajšnje noveliranje, torej zgolj polnjenje državne vreče na račun navadnega človeka in tudi na račun gospodarstva. Zato imamo v naši poslanski skupini velike pomisleke pri podpori tega predloga. Slednje je razvidno tudi iz našega stališča pri obravnavi rebalansa proračuna za leto 2010. Zato ponovno poudarjamo, da bi morala biti glavna naloga pri reševanju proračunskega primanjkljaja in pri varčevanju nasploh, da se od dolžnikov države pobere tisto, kar so ji dolžni, torej davke. Ne pa po žepu udarjati navadnega človeka, pa naj gre za upokojenca ali še delovno aktivne ljudi, ki spadajo v nižji srednji razred in niso upravičeni do socialnih transferjev, se pa iz dneva v dan vedno težje prebijajo in se nevarno približujejo pragu revščine.

Na posmehljivost Vlade, da gre samo za 4 evre na mesec, ne moremo reagirati hladnokrvno in ji kar pritrditi. Ta izjava po naši oceni nakazuje na popolno nezavedanje realnega stanja v naši državi, kajti ne gre samo za 4 evre, temveč gre za tako povišanje zgolj pri 1 položnici. To pomeni, da se pri 5 položnicah nabere za najmanj 20 evrov podražitev, kar pa ljudem z nizkimi dohodki pomeni ogromno. Zato na tem mestu v Poslanski skupini DeSUS apeliramo na Vlado in predvsem na Ministrstvo za finance, naj vendarle aktivirata sposobne ljudi, ki so zmožni širšega in inovativnega razmišljanja in

iskanja rešitev, kako povečati proračunske dohodke na drugačen način, ne pa z udarcem po žepih navadnih ljudi.

Naj na tem mestu omenim še nezakonito podražitev elektrike, kar sta ugotovila tako Urad za varstvo konkurence kot Vrhovno sodišče. Gre za približno 15 milijonov evrov, ki so si jih na nezakonit način pridobili elektrodistributerji. Za posamezno gospodinjstvo to v številkah pomeni do 300 evrov preplačane elektrike. Tukaj Vlada spi, namesto da bi se aktivirala in nezakonito obračunavanje podražitve elektrike tudi kaznovala.

V Poslanski skupini DeSUS predlagamo Ministrstvu za finance, da naj razmisli o tem, da bi se dohodek od trošarin na alkohol, cigarete ter rezani tobak usmerjal na račun Ministrstva za zdravje glede na to, da Vlada v javnosti utemeljuje dvig trošarin s skrbjo za javno zdravje. S tem bi na račun Ministrstva za zdravje, ki je eno najbolj prikrajšanih ministrstev pri tem rebalansu, pritekla znatna količina denarja, ki bi se lahko uporabljal za investicije v bolnišnice, ki zdravijo posledice prekomernega uživanja alkohola in tobačnih izdelkov.

Na ta predlog zakona imamo v naši poslanski skupini številne pomisleke, na podlagi katerih poslanci DeSUS v drugačnih okoliščinah, če ne bi bilo kriznega stanja, nikakor ne bi pristali na tovrstne spremembe. Zdaj pa smo tudi z ozirom na rebalans skorajda primorani sprejeti takšne rešitve in jim bomo danes tudi pritrdili, čeravno z izjemno grenkim priokusom. Seveda naj opozorim, da v bodoče poslanci DeSUS ne bomo zgolj glasovalni stroj, ki bi potrjeval takšne ideje, brez da bi se... / znak za konec razprave/ ...hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Saj bi še šlo za 5 do 10 sekund. Ampak kakorkoli, hvala lepa gospod Jurša.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, lep dober dan!

Država je načrtovala, da naj bi letos zbrala za približno 1,5 milijarde evrov trošarin. Po podatkih, ki so znani, je teh trošarin zbranih za 500 milijonov. Manjka

torej milijarda. To naj bi se zmanjšalo na račun dviga. Dvig trošarin se tiče cigaret, alkohola in elektrike. V Zakonu o spremembah in dopolnitvi Zakona o trošarinah piše, da je cilj zakona uskladiti nacionalno zakonodajo z evropsko. Če smo v klubu, je treba spoštovati pravila igre in tako je prav. Pravila igre bomo spoštovali, ampak smo tako kot vedno spet bolj papeški od papeža. Zelo jasno piše, da je z direktno določena minimalna trošarina od 1. januarja 2011 dalje. Malo prej smo slišali, mi bomo 1 leto prej, da je to samo po sebi umevno, preprosto in enostavno, saj je 2 milijona Slovencev polnih denarja in živijo v krasnih časih ter bomo že z avgustom, mogoče pa celo ne bomo, dvigovali trošarin.

Zagotovitev višjih stabilnih proračunskih prihodkov pri upočasneni gospodarski rasti je vsekakor eden od načinov, ampak dvigi trošarin, ki naj bi zagotovili dodatnih 40 milijonov evrov, pa bodo preko dviga inflacije vplivali na valorizacijo plač v javnem sektorju, na valorizacijo pokojnin in socialnih prispevkov. To pomeni, da bo treba za plače leta 2011 še 8 milijonov evrov, za pokojnine dodatnih 25 milijonov in za socialne prispevke še dodatnih 12 milijonov. Zdaj pa seštejmo, in sicer imamo več kot 40 milijonov evrov, ki bodo posledično potrebni zaradi inflacije, ki bo nastala zaradi dviga trošarin. To je zelo zanimiva ekonomska politika, ki pa jo na žalost tudi tisti, ki jo vsaj malo skušamo spoznati in poznati, ne razumemo več. Ob tem, da sam osebno in kolegi v Slovenski nacionalni stranki rečemo, da naj bodo cigarete dražje in naj se dvigne trošarina za cigarete, ker to je res luksuz, ki si ga vsakdo privošči in za ta luksuz naj plača. Enako trdimo tudi za alkohol. Če pa je to eden od glavnih razlogov, da skrbimo za zdravje, kar smo tudi slišali, bomo dvignili trošarine za cigarete. Je pa seveda zelo neestetsko to govoriti točno v trenutku, ko se 90 milijonov evrov jemlje Ministrstvu za zdravje. Toliko o odnosu tistih, ki pripravljajo zakone in ukrepe do državljan in državljanov Republike Slovenije in spoštovanju do njih.

Kar se tiče dviga trošarin pri elektriki, pa po domače pomeni, tako da bodo ljudje razumeli o čem govorimo, da bo povprečno gospodinjstvo, če se bo trošarina dvignila, za elektriko dajalo za desetino več. Pa naj si sami izračunajo

koliko je to. Ob tem, da imamo zraven še krasno afero, kar se tiče elektrike. Vse povedano in zapisano je popolnoma logično in človeško normalno, da človek takšnega zakona ne more sprejeti. Če bi bil ta zakon napisan tako, da se bodo dvignile trošarine na tobak in na alkohol zaradi uskladitve z Evropo, z evropskimi pravili igre in da se to zgodi od 1. 1. naprej, bi bila Slovenska nacionalna stranka mirno in tiho za sprejetje. Tako pa za takšen zakon trošarin absolutno ne bo niti mirno za, kaj šele tiho. Še enkrat prosim Vlado, da naj malo premisli o tem, kakšne posledice se retrogradno vračajo skozi predvideno inflacijo in dvignjeno valorizacijo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Vsem skupaj prijazen pozdrav, še posebej gospodu ministru in vsem sekretarkam!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo tako kot že večkrat doslej izrazili določeno skepso do trošarin. Že na marčevski seji, ko smo povečevali trošarine na pogonska goriva, smo izrazili določen dvom v učinkovitost tovrstnih ukrepov. Danes pa vidimo to kot sestavni, nujni del rebalansa proračuna in pa eno od poti, kako je mogoče v rebalansu proračuna zagotoviti določene prihodke.

Veliko je že bilo govora, kar se tiče tega ali lahko ta sredstva zagotovimo na področju trošarin pri tobačnih izdelkih in alkoholu. Moram reči, da sem vesel, da Slovenke in Slovenci ne pokadimo in ne popijemo toliko, da bi lahko te vire zagotovili na teh področjih, zato je treba iskati druge. Se pa zavedamo, da če ne želimo višati drugih oziroma uvajati novih davkov, nam kot državi za izboljšanje javnofinančne situacije na prihodkovni strani zmanjkuje ustreznih instrumentov. Zato sprejemamo razlago, da je Vlada posegla po zvišanju trošarin na zemeljski plin in električno energijo kot ukrepu, ki lahko začasno izboljša javnofinančno sliko Republike Slovenije.

Kot navaja Vlada, je temeljni razlog za nujno sprejetje zakona zagotovitev dodatnih proračunskih prihodkov, kjer naj bi

se po oceni javnofinančni prihodki zvišali v letu 2010 za okrog 39,3 milijone evrov, v letu 2011 pa za približno 157 milijonov evrov. Tako se z novelo Zakona o trošarinah zvišujejo za nas najbolj problematične trošarine na zemeljski plin, in sicer za 0,0363 evra za kubični meter ter za električno energijo od 1. avgusta dalje, najprej na 6,05 evra za megavatno uro, kasneje s 1. novembrom, takrat je tudi poraba v gospodinjstvih največja, pa kar na 12,1 evra za megavatno uro.

Tako kot je že bilo slišati opozorila, tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije opozarjamo, da lahko pretirano zvišanje trošarin negativno vpliva na dvig inflacije, kar v že tako zaostrenih gospodarskih in socialnih razmerah ne bo ravno spodbudno. Zato smo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije še posebej skrbno prebiralih obrazložitev zakona, kjer je predlagana sprememba povečanje trošarin za električno energijo krizni ukrep in ima zato omejen rok uporabe, kar pomeni, da bo po pričakovanem izhodu iz gospodarske krize ta ukrep ugasnil. Te omejitve so tudi v zakonu jasno zapisane. Nadejamo se, da z izboljšanjem makroekonomske situacije teh obdobj ne bo treba podaljševati oziroma bi jih lahko celo skrajšali. Vlada ima nekaj manevrskega prostora pri trošarinah, sama jih tudi znižuje z uredbo oziroma jih tudi zvišuje od zakonsko določenih zneskov, zato v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije na Vlado apeliramo, da naj bo pri izbiri višine trošarin še posebej previdna in skrbna.

Nenazadnje zviševanje trošarin poleg določenega dela gospodarstva prizadeva predvsem gospodinjstva, in to nas zagotovo skrbi. Nimamo pa v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije prav nobenih težav z dvigom trošarin za cigarete iz 74 na 77 evrov in še kasnejšimi povečanji, saj menimo, da je to tudi eden izmed ukrepov za povečanje zdravstvene varnosti. S tem ukrepom se ne povečuje samo javnofinančnih prihodkov, temveč se zasleduje tudi potrebne in primerne cilje zdravstvene politike. V Poslanskem klubu bomo ne glede na omenjene pomisleke in izključno zaradi luči javnofinančne situacije Zakon o trošarinah podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

S spremembo in dopolnitvami Zakona o trošarinah usklajujemo nacionalno zakonodajo z rešitvami, ki jih določa tobačna direktiva. Prav tako omogočajo spremembe trošarinske zakonodaje zagotovitev dodatnih proračunskih prihodkov. Na podlagi sprememb, ki jih prinaša ta zakon, se bo trošarina za cigarete zvišala s 74 na 77 evrov za 1000 kosov, kar je v skladu s spremembo tobačne direktive, ki predvideva povišanje trošarin, pa tudi s prizadevanjem za vodenje naše politike, ki bo prispevala k javnemu zdravju.

Direktiva predvideva postopno usklajevanje, dokončna uskladitev pa bo januarja 2014. Dosedanja praksa, naša in drugih držav članic EU je pokazala, da je zaradi preprečevanja razvoja črnega trga tobačnih izdelkov primernejše postopno, večkratno povišanje trošarin, kakor pa enkratno veliko povišanje. Zaradi tega je v zakonu predlagan le 1. del usklajevanja s tobačno direktivo. Predlaga se tudi povišanje trošarine za drobno narezan tobak in preostali tobak za kajenje. Obdavčitev teh tobačnih izdelkov se približa obdavčitvi cigaret, saj gre za primerljivo zdravju škodljive izdelke. Kot vidim, smo tukaj enotni, da nimamo zadržkov, kar se tiče dviga trošarin na tobačne izdelke.

Nekoliko drugače je kadar govorimo o spremembi Zakona o trošarinah, ki urejajo obdavčitev zemeljskega plina z načeli, ki jih določa evropska zakonodaja. Direktivo Sveta Evrope 2003/96 o preoblikovanju okvira skupnosti za obdavčenje energentov je Evropski svet sprejel oktobra 2003 in je za takratne države članice začela veljati januarja 2004. Do takrat so zemeljski plin obdavčevale le Nemčija, Portugalska, Avstrija in Francija. Slovenija je s 1. majem 2004 prevzela v svoj pravni red tudi to direktivo, glede ravni minimalne obdavčitve za zemeljski plin pa je zahtevala prehodno obdobje, in sicer do 1. maja 2014. Evropska komisija je Evropskemu svetu predlagala, da ga odobri ob pogoju, da pred datumom porabe zemeljskega plina v celotni končni porabi energentov ne bo dosegla 25 %.

Slovenija z obravnavo novele zakona skrajšuje odobreno prehodno obdobje za doseganje minimalne trošarine določene z energetsko direktivo. Zaradi nastale finančne krize se zvišuje trošarina za zemeljski plin na 0,0363 evra za kubični meter. Evropski določeni minimum pa bo dosegla verjetno že januarja 2012.

Zakon tudi spreminja znesek trošarine za električno energijo. Predlagano je povišanje v 2 korakih, in sicer z uveljavitvijo tega zakona 1. avgusta 2010 na 6,05 evra za megavatno uro do vključno 1. novembra 2010. Do 31. decembra 2011 pa se bo trošarina plačevala v višini 12,1 evro za megavatno uro. Predlagana sprememba je krizni ukrep in zato z omejenim rokom uporabe, kar pomeni, da bo po pričakovanem izhodu iz gospodarske krize ta trošarina tudi ugasnila. Z zakonom predvidevamo, da bi se to zgodilo 31. decembra 2011.

Z 10. členom se Vladi daje možnost, da se lahko trošarino za alkohol in alkoholne pijače tudi zniža in ne le zviša, kot je z veljavno ureditvijo določeno. Tako se odpravi neskladje glede pristojnosti v primerjavi z ukrepanjem za spremembo zneskov za druge trošarinske izdelke. Predlog zakona ima zaradi spremembe zneska trošarin določene učinke na inflacijo, posledično pa bo zaradi tega dviga imelo tudi vpliv na valorizacijo plač v javnem sektorju, valorizacijo socialnih transferjev in pokojnin. Ob predpostavki, da se zaradi zvišanja vseh trošarin inflacija poveča za 1 %, bo verjetno treba v naslednjem letu, torej v letu 2011, predvidevati za to valorizacijo za cirka slabih 46 milijonov evrov.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagani Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah tudi podprla.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih vloženega amandmaja. Amandma ste dobili 2. 7. 2010.

V razpravo dajem 15. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POSOJILU HELENSKI REPUBLIKI V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavnici Vlade. Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Prosim.

MATEJA VRANIČAR: Spoštovani, hvala lepa za besedo.

Pred vami je predlog zakona, ki bo omogočil slovensko udeležbo pri finančni pomoči Grčiji, Helenski republiki. Predlagani zakon obravnava posojilo, ki ga Republika Slovenija namenja Grčiji pod enakimi pogoji kot ostale države članice območja evra in katerega namen je dvojen.

Najprej seveda želimo države članice območja evra v duhu solidarnosti pomagati eni izmed nas, ki je zašla v težave. Predvsem pa je to zakon, ki prispeva k zaščiti finančne stabilnosti naše skupne valute ter celotnega območja evra. Kot je znano, je Grška vlada aprila letos države članice območja evra ter Mednarodni denarni sklad uradno zaprosila za pomoč, saj ni uspela pridobiti zadostnih sredstev na finančnih trgih. Ostale države članice evroobmočja smo se takrat odločile, da skupaj z mednarodnim denarnim skladom Grčiji priskočimo na pomoč in s tem glede na gibanje na denarnih in valutnih trgih pomagamo tudi sebi. Slovenija je kot majhno in izredno odprto gospodarstvo za tovrstno stabilizacijo še posebej zainteresirana.

Dovolite nekaj besed o samem mehanizmu posojil ter nekaj odgovorov na pomisleke, ki smo jim bili priča v zadnjih razpravah. Mehanizem je maksimalno usklajen do te mere, da ekonomska komisija upravlja s sistemom po pooblastilu sodelujočih držav, plačilni agent pa je Evropska centralna banka. To posledično pomeni tudi večjo kredibilnost za celotni mehanizem. Predlagani zakon govori o posojilih Grčiji in ne gre za povratno pomoč.

Strošek posojil je enoten za vse posojilodajalke in znaša euribor plus 300 bazičnih točk za posojila z ročnostjo do 3 let ter euribor plus 400 bazičnih točk za posojila z ročnostjo nad 3 leti.

Poleg tega si bo Slovenija lahko obračunala opravnino v višini 50 bazičnih točk za upravljalne stroške. Naj pomirim vse tiste, ki menijo, da sredstva ne bodo nikoli vrnjena z dejstvom, da je bila Grčiji prva tranša že izplačana 18. maja, Slovenija seveda pri njej takrat še ni sodelovala, sredi junija je zapadel v plačilo 1. obrok obresti in Grčija jih je pravočasno poravnala. Delež Slovenije v celotnem posojilu znaša do višine našega deleža v kapitalu Evropske centralne banke. To pomeni, da bi Slovenija v skladu s predlogom zakona v triletnem obdobju zagotovila posojilo do 387,7 milijona evrov, vendar je konkretna višina posojila odvisna od opravljanja javnega dolga Helenske Republike. Posojilo bo Grčija črpala v več tranšah, pogojeno pa je z izpolnjevanjem strogih ekonomskih politik. Njihovo izpolnjevanje najprej ocenita Evropska komisija in Mednarodni denarni sklad. Potrditi jih mora tudi Ministrstvo za finance pred vsakokratnim črpanjem posamezne tranše. Osnovni cilj ukrepov ekonomskih politik je stroga javnofinančna konsolidacija, ki bi znižala primanjkljaj širšega sektorja države na 2,6 % BDP v letu 2014.

Želim odgovoriti še na nekaj pomislekov posameznih poslancev iz razprave o rebalansu proračuna in na Odboru za finance in monetarno politiko. Povprečna bruto plača v Grčiji je v letu 2009 po podatkih OECD znašala 25 tisoč 145 evrov. Osnovno nadomestilo za brezposelno osebo pa znaša 454 evrov mesečno z dodatki glede na delovno dobo in število otrok. Glede razmerja plač med javnim in zasebnim sektorjem je po podatkih grškega Ministrstva za finance povprečna plača v javnem sektorju približno 20 % višja od povprečne plače v zasebnem sektorju, kar pa je mogoče utemeljiti kot odraz izobrazbene strukture zaposlenih.

Naj v zaključku ponovno poudarim, da je predlagani zakon prvenstveno namenjen za našo pomoč znotraj skupnega valutnega območja. Le skupaj z drugimi državami članicami Evropske unije bomo prebrodili to krizo in Slovenija kot majhno in izredno odprto gospodarstvo bi se morala tega še posebej zavedati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu gospodu Bogdanu Čepiču.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 24. nujni seji, dne 30. 6. 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog Zakona o posojilu Helenski republiki, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetjem po nujnem postopku.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 67. seji, dne 22. 6. 2010 odločal o predlogu za obravnavo predloga zakona po nujnem postopku in ga sprejel. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom, ter v zakonodajno-tehničnem pogledu in posredovala konkretne pripombe k 1., 3. in k 7. členu zakonskega predloga. K zakonskemu predlogu so na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe koalicijske poslanske skupine vložile amandmaje k 1., 3. in 4. členu in istega dne je Poslanska skupina SDS vložila amandmaja k 3. in k 4. členu zakonskega predloga. V dodatni obrazložitvi členov oziroma zaključnih pojasnil predložene rešitve je minister za finance poudaril, da zadevni zakon pomeni pomemben prispevek k ohranitvi finančne stabilnosti evroobmočja na podlagi vodilnega in solidarnostnega načela in z vgrajenim načelom proporcionalnosti. V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe navedla, da so vse pripombe navedene službe ustrezno upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin.

O dilemični razpravi ob obravnavi posameznih členov so bila predstavljena različna stališča in mnenja, ter izpostavljeni določeni pomisleki. Po eni izmed odklonilnih mnenj opozicije se Slovenija ves čas krize dosledno bori tako za zagotovitev vseh pravil in pogojev stabilnosti, kot za skupno valuto. Iz navedenega razloga velja po izraženem mnenju v prvi vrsti poskrbeti

za finančno stabilnosti domačega okolja. Po mnenju razpravljavcev, ki so izražali podporo zakonskemu predlogu, pa ne gre toliko za Grčijo, ki je zagotovo potrebna kurative, kot pa gre za Slovenijo in za Evropo, sicer bo v nadaljevanju posledično med ostalimi prizadeta tudi naša država. Vračilo je na podlagi celotne dokumentacije zagotovljeno in razlogov za izražanje dvomov v tej smeri ni videti. Dejansko gre za vprašanje stabilnosti evroobmočja in v končni konsekvenci za naš skupni interes. Res je, da Grčija ni izpolnila svojih obveznosti in svojih odgovornosti v skupnem evroobmočju, vendar je hkrati treba upoštevati, da se njeno tovrstno slabo delovanje širi na ostale države Evropske unije. Tako je nad nami odločitev ali bomo nadaljevali z negativnimi učinki ali jih bomo zaustavili in v tem je bistvo.

Odbor je sprejel amandmaje koalicijskih skupin k 3. členu, ki nadomešča celoten člen in k 7. členu zakonskega predloga in ni sprejel amandmaja koalicijskih skupin k 1. členu, niti amandmaja Poslanske skupine SDS k 4. členu zakonskega predloga. Ob glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s 126. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o posameznih členih predloga. Sprejel je 1., 2., 5., 6. in 8. člen zakonskega predloga, 4. in 7. člen zakonskega predloga pa odbor ni sprejel. Glede na sprejete amandmaje in člene je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma k 3. členu. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila in ste ga dobili na klopi.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Alojzij Potočnik v imenu Poslanske skupine Zares.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

V Poslanski skupini Zares se zavedamo, da so se morale države članice evro skupine odzvati na aktualno dolžniško krizo v Grčiji, saj je ta povzročila kritično stanje v Evropski monetarni uniji. Mehanizem pomoči Grčiji, za katerega so se odločile vse države članice evroobmočja, naj bi zagotovil stabilnost in zaupanje v evro kot regionalno in svetovno

valuto. Ob tem ne smemo zanemariti dejstva, da Slovenci, sodeč po raziskavah javnega mnenja, bolj zaupamo evru kot Evropski uniji. Skupni evropski valuti pa zaupamo celo bolj kot vojski, policiji ali celo predsedniku Republike Slovenije.

Kljub zavezanosti evra in zaupanju v skupno valuto pa v Poslanski skupini Zares opozarjamo, da smo že zaposleni z reševanjem zelo zapletenega položaja in da bo pomoč Grčiji za nas velik zalogaj, ki bo povečal naš javnofinančni dolg, kar posledično na daljši rok vpliva tudi na naše bonitetne ocene. Poleg tega glede vračanja posojila izražamo zaskrbljenost, saj glede na podatke o stanju javnih financ in političnih razmerah v Grčiji obstaja možnost, da Grčiji ne bo uspelo izpolniti pogojev in da lahko celo pričakujemo možnost reprograma posojila, ki ga bomo dali.

Nejasno je tudi, kako se bodo razvijale gospodarske in politične, skratka družbene razmere v Grčiji. Kakšne so in kakšne bodo razsežnosti, vzroki, posledice in meje krize. To je eno od pomembnejših vprašanj. Predvidljiva in stabilna družbena situacija je ključna za stopnjo učinkovitosti delovanja katerihkoli ukrepov. Nekateri ugledni ekonomisti že opozarjajo, da se ob rob solidarnosti med državami članicami Evropske unije postavlja tudi vprašanje moralnega hazarda, ko bodo prezadolžene države članice, ki bi prvenstveno morale iskati in najti rešitve za svoje težave doma, začele dojemati takšno pomoč kot preveč samoumevno. Velike javnofinančne težave imajo tudi nekatere druge evropske države, predvsem Španija, Portugalska, Irska in Italija. Zato pozdravljamo napore naše vlade, ki tudi po opozorilih Poslanske skupine Zares ni brezpogojno pristala na zagotovitev finančne pomoči Grčiji, vstavitve varovalk v pogodbo, določitev pogojev, višine in ceno pomoči, razdeljenost pomoči na tranše, monitoring, odtegnitev pomoči in tako dalje, in se zavezala za v prihodnje bistveno zaostrevo discipline za zagotovitev stabilnega evra.

V Poslanski skupini opozarjamo, da je temelj solidarnosti vzajemna družbena odgovornost in da so Grki po našem prepričanju zašli v dolžniško krizo predvsem zaradi neodgovornega ravnanja. Zato si solidarnost predstavljamo kot vzajemno odgovorno solidarnost, in sicer tako glede izpolnjevanja obvez Grčije, kot tudi ureditve finančnih trgov in vzpostavitve

mehanizmov za ravnanje v krizi na ravni evropske monetarne unije kot celote.

Kljub izraženim pomislekom in opozorilom pa v Poslanski skupini Zares ocenjujemo, da Slovenija v primeru pomoči Grčiji prave izbire pravzaprav niti nima, saj gre za temeljno vprašanje delovanja Evropske monetarne unije in vzajemnega zaupanja, pri čemer morajo vse države članice Unije spoštovati zaveze. Ali kot se je izrazil evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn: "Če si notri, si notri in moraš ravnati temu ustrezno." Da ne omenjamo, da bo predlagani zakon prispeval k zagotovitvi stabilnosti v evroobmočju. Razmere na trgu so že kazale na morebitno destabilizacijo območja skupne valute. Čeprav neradi pa si moramo priznati, da je eden od pomembnejših razlogov tudi strah, da bodo težave Grčije zaradi prezadolženosti povzročile nove težave evropskim bankam, ki so kupile večino obveznic, s katerimi se je zadolžila grška država. Zato pričakujemo, da bo Evropska unija našla rešitve za omenjeno hazardiranje bančnega sistema, da ga bo okrepila, preden se banke utegnejo znajti v novih problemih, ker morebiti države ne bodo mogle odplačati svojih dolgov. Hkrati je treba pripraviti tudi teren za vzpostavitev kredibilnega evropskega sistema za nadzor vseh finančnih institucij.

V Poslanski skupini Zares smo pripravljene podpreti ukrepe, ki bi vključevali tudi okrepljeni nadzor bonitetnih agencij, bančne dajatve in obdavčenje finančnih trgov, saj menimo, da naj tisti, ki so in še povzročajo krizo, nosili tudi stroške te krize. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine SLS.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Še enkrat lepo pozdravljeni vsi prisotni!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bi razumeli argumentacijo, da rešujemo poleg grških tudi svoje stanje javnih financ, v kolikor bi vedeli, da je Grčija edini takšen primer, ki bo deležna takšne pomoči, za kakršno gre v tem primeru. Žal pa ne vemo, kako se bodo v prihodnje odvijale zadeve glede ostalih držav članic Evropske monetarne unije. Ne vemo, kaj se

bo dogajalo v Španiji, na Portugalskem in tako naprej, torej v državah katere se velikokrat omenjajo kot rizične in kot problematične na področju javnih financ. Zanima nas, kako bomo takrat reševali zadeve. Menimo, da gre za dokaj nepremišljeno potezo Evropske unije, kako zadevo čim prej rešiti, vendar brez resnega in tehtnega premisleka. Kako se bo zadeva v prihodnje reševala, če se bodo takšne strani ponavljale v primeru drugih, bistveno večjih držav, kot je Grčija? Evropska unija je za preprečevanje takšnih situacij zapisala jasna pravila, ki se jih mora posamezna država držati in pogoje, katere mora zadovoljevati. Ta pravila najbrž niso bila zapisana kar tako in prav bi bilo, da se jih upošteva in da vsaka država članica teži, da se ti pogoji in pravila dosledno upoštevajo in zagotavljajo. Slovenija se ves čas te krize bori ravno zato, da bi upoštevali vsa ta pravila in zagotavljali te pogoje. Po naši oceni bomo največ naredili za to našo skupno denarno valuto, če bomo sami doma fiskalno uredili zadeve tako, da bomo zagotavljali stabilnost skupne evropske valute, ne pa, da bomo morebiti zato, da bomo pomagali drugim, sami sebe spravili v položaj, kjer sami ne bomo imeli izhoda.

Tega se v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bojimo, še posebej glede na dano fiskalno situacijo, ko sami ne vemo kakšna prihodnost nas čaka. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo zato predlogu zakona nasprotovali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Mnenja o smiselnosti upravičenosti finančne pomoči Grčiji so deljena tako med nami poslanci kot v javnosti. Razlog za tovrstno dejavnost je vprašanje, ki visi v zraku, ali bo Grčija sposobna vrniti dolg. Posledično pa tudi v primeru negativnega odgovora, koliko bo to dejansko prizadelo našo državo. Žal nam na to v tem trenutku nihče ne more odgovoriti. To je dejstvo in naj naštejemo še nekaj drugih dejstev.

Državljanke in državljani Republike Slovenije v izogib še hujšim posledicam finančne krize močno zategujemo pas. S

proračunom klestimo javno porabo, zvišujemo trošarine in jih nalagamo na pleče ljudem in gospodarstvu. Kaže se instanca po zniževanju pravic na področju zdravstva, v zakonodajno proceduro pa je že vložen zakon o krčenju delavskih pravic, na področju sociale in varstva starejših se ne premaknemo iz točke nič, povišujejo se stanarine v občinah in še bi lahko našteval. To so dejstva. Po drugi strani, morebiti preveč populistično gledano, se v javnosti pojavljajo različne informacije o življenjski ravni grških državljanov in državljanek, kot na primer višina plače v javnem sektorju, število javnih uslužbencev, siva ekonomija, črni trg, opravljanje samostojne dejavnosti v času delovne obveznosti, razdeljevanje denarja za prenosne računalnike šoloobveznim otrokom, višina pokojnin in tako dalje. Med ljudmi kroži ogromno takšnih informacij, ki pa s strani Vlade oziroma ministrstva niso bile niti potrjene niti zanikane. Zato si ljudje to razlagajo po svoje in razlaga je približno takšna, da glede na to, da se Republika Slovenija sama sooča s proračunskim primanjkljajem in povečanjem javnega dolga ter tudi z vprašanjem vzdržnosti pokojninske in zdravstvene blagajne, bi takšna finančna pomoč Grčiji še dodatno poslabšala konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Gre za izredno tvegano posojilo. Ekonomski strokovnjaki opozarjajo, da lahko na vračilo kar pozabimo, saj je Grčija do svojega članstva v denarni uniji prišla tudi s posredovanjem prirejenih statističnih podatkov. 13. in 14. plača in pokojnina, nerazumni dodatki k plačam, napihnjen javni sektor, izredno velik obseg sive ekonomije, neplačani in neizterjani davki so za Slovence iluzija in glede tega bi morala Grčija sama že prej kaj ukreniti. Grčija bi morala kot članica Evropske unije vseskozi spoštovati smernice direktive Evropske unije. Grčija je prikivala realne makroekonomske podatke, kar je nezaslišano. Razkritje tovrstne goljufije pa ni prvo v zgodovini Grčije, saj je podatke prikivala že ob vstopu v območje evra in takrat doživela le blago sankcijo. In še bi lahko naštevali.

Glede vsega tega in drugih neresničnih dejstev se javno mnenje v Republiki Sloveniji nagiba k nesmiselnosti teh finančnih pomoči. Ne gre zgolj za nekaj cvenkov, gre za 384 milijonov evrov. Pomen tega je bil izredno dobro prikazan – to pomeni 523 tisoč 54 evrov bruto

minimalnih plač, milijon 701 tisoč 940 evrov denarnih socialnih pomoči, 664 tisoč 120 evrov prejšnjih neto pokojnin, 12 let subvencioniranja dijaške prehrane, 29 let subvencioniranja študentske prehrane.

Tudi mi v Poslanski skupini DeSUS smo zadržani do tega predloga. Se pa zavedamo, da je glede na skupno evropsko območje treba pristopiti k reševanju. Poleg tega moramo priznati, da so v predlogu zakona podrobno opredeljeni pogoji za dajanje posojila, tako da bomo poslanci DeSUS prispevali svoje glasove k sprejetju tega predloga. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo. Kolegice in kolegi!

Najprej sploh ne vem, zakaj pravzaprav mi o tem razpravljamo in zakaj je ta točka na dnevnem redu, ker je marca leta 2010 slovenska vlada že dala zavezo. Danes mi pravzaprav moramo obravnavati pod prisilo in odločati o nečem, za kar je Vlada že dala zavezo in sklenila brez nas. In ne samo to. Maja je Evropska komisija v imenu in za račun posojilodajalk, in kolikor mi je znano, smo tudi že mi kar zraven, podpisala posojilno pogodbo. Govorimo o izvršenem dejstvu. Verjamem, da bom slišal, da temu ni tako. Ampak kakšen je sploh namen, da ta državni zbor obstaja? Enako se dogaja z Zakonom o poroštvu Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju, o katerem bomo govorili v prihodnjih dneh.

Zakaj smo potem tukaj? Dajte nas ukinit, pa naj Vlada sama dela, kar hoče delati! To je prvi bistveni razlog. Ampak kljub temu dokler bomo imeli to moč, vsaj v Slovenski nacionalni stranki, in dokler bomo – bili smo izvoljeni v imenu ljudstva – sedeli tu, bomo povedali tisto, za kar smo prepričani, da imamo prav in temu zakonu dokazano tudi nasprotovali. Nasprotovali bomo najprej zaradi tega, ker je Slovenija tako članica Evropske unije, kakor tudi evro območja in je prav tako v krizi. Slovenija ravna spoštljivo in se drži pakta razvoja in stabilnosti. Sedeli in razpravljali smo o rebalansu proračuna, s katerim znižujemo stroške in odhodke, govorimo in ukrepamo tako, da stiskamo pasove na vseh

področjih, celo na pomembnih, vitalnih in ravnamo, če želite to slišati enkrat iz naših ust, spoštljivo do pravil igre nekega kluba v katerem smo. Država o kateri danes govorimo in ji bomo dajali posojila, po vseh krutih razmerah v katerih živimo, tega ne počne. Tega ne počne. To je 1. razlog, zaradi katerega seveda ne smemo podpreti tega zakona.

Vlada in vladne stranke pravite, ves čas trdite, da s pomočjo Grčiji, ki jo bomo dali, rešujemo sebe in skupno evropsko valuto. Povedal vam bom čisto resnico. Veste koga rešujemo? V glavnem rešujemo francoske in nemške banke pa mogoče zraven še katero od naših. Ampak čisto nikogar drugega, nobenega Grka. To je vsa resnica. In čisto nič evrov in čisto nič sebe. Francoske, nemške in nekatere druge pa mogoče še katero našo banko. Grčija zanesljivo ne bo sposobna vrniti posojenega denarja evropskih davkoplačevalcev iz čisto dokazljivo preprostega razloga, ker je obrestna mera za ta posojen denar višja, kot pa raste bruto družbeni produkt v Grčiji s tem, da Grčiji gospodarska rast še vedno pada. Dolg se bo samo povečeval in Grčija tega denarja nikdar v življenju ne bo sposobna vrniti. Niso zanemarljive ugotovitve nekaterih ekonomistov, in sicer tistih, ki pravijo, da tudi, če bi Grčija bankrotirala, evro ne bi propadel. Celo drugače. Mogoče bi bilo za navadnega Grka bolje, da bi bankrotiral, ker bi v tem primeru izgubile predvsem tuje banke, ne pa Grki in mi. To je vsa resnica in zato Slovenska nacionalna stranka tudi slučajno tega zakona ne bo podprla.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa predsedujoči za besedo. Še enkrat prijazen pozdrav!

Ko smo Slovenci leta 2007 vstopili v evroobmočje in s tem zaključili še en zgodovinski projekt, smo se zagotovo nadejali večje blaginje in pa hitrejše gospodarske rasti. Temu je tudi sledilo obdobje velike konjunktore in s tem posledično tudi povečanje kupne moči prebivalstva. Seveda pa je že takrat vstop v evro puščal negativne posledice kot na primer hitro in pa prikrito zviševanje cen določenih izdelkov, a v celotni sliki so bili

tako statistični kakor tudi dinamični učinki zagotovo pozitivni.

Tudi z nastopom finančne in gospodarske krize je Republiko Slovenijo kot članico evrske skupine prav evro obvaroval pred valutnimi šoki in s tem nam vsem zagotovil večjo monetarno varnost. Vendar pa članstvo v vsakem klubu žal zahteva tudi določeno ceno na tak ali drugačen način. Ceno bomo morali plačati, čeprav ne zaradi naših napak, temveč zaradi pomanjkljivosti hib v sistemu, še posebej v sistemu nadzora nad javnofinančnimi primanjkljaji in javnimi dolgovi v določenih članicah tega elitnega evropskega kluba. Tako kot smo danes soočeni s ceno tega članstva v klubu, in sicer z grško dolžniško krizo, ki zaradi povezanosti celotnega sistema posredno še kako ogroža tudi naš standard v Sloveniji. Veliko je že prelitega črnila na to temo in izrečenih besed o Grčiji in njenih težavah, a hkrati naj nam bo to tudi močno opozorilo, da Slovenija nikjer in nikakor ne bi sledila tovrstnim stranpotem.

Vlada se je skupaj z drugimi članicami evroobmočja odločila, da Slovenija Grčiji solidarno pomaga s posojilom z nekaj manj kot 388 milijonov evrov, in sicer v obdobju 3 let. V LDS smo že izrazili stališče, da smo na načelni ravni zadržani do tovrstnih ukrepov, saj gre v prvi vrsti za težavem ki so povzročene izključno z lastno neodgovornostjo države, ki je vodila povsem neodgovorno javnofinančno politiko. Na drugi strani pa smo v tej zgodbi ujetniki višjega cilja, to je zagotavljanja stabilnosti evroobmočja, ki pa od nas terja solidarnostno pomoč. Tako gre na nek način tudi za reševanje naših slovenskih prihodnjih težav, če se Grčija ne bi uspela izvleči iz te krize.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo zato podprli predlog zakona o posojilu Grčiji. A ob tem jasno in glasno apeliramo na Vlado, ki bo imela instrumente nadziranja in plasiranja posojil, da le-ta skrbno in natančno pogojuje zelo restriktivnim programom ukrepov grške vlade. Predvideni grški ukrepi morajo biti dovolj obsežni in učinkoviti, da bo Grčija sama prispevala največji delež k olajševanju lastne krize. Zagotovo bi si v Liberalni demokraciji Slovenije, kot tudi vsi drugi, želeli več garancij za dana posojila in trdna jamstva, da se bodo posojila resnično vračala. Ker pa gre za dogovor na ravni

Evropske skupnosti z Mednarodnim denarnim skladom, so v tem trenutku zakonske rešitve za nas sprejemljive.

Pri tem pa izpostavljamo, da je poleg že predlaganega stabilizacijskega mehanizma na področju monetarne unije treba okrepiti preventivno delovanje, da se s podobnim problemom ne bomo ponovno soočali v prihodnosti.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo pozivali, da naj letošnjega dela posojila Grčiji v višini 133 milijonov evrov ne financiramo z dodatnim zadolževanjem. Zato smo v tem delu rebalansa proračuna zadovoljni, da so se iskale druge rešitve in so se tudi našle in da ni ključ do rešitve dodatno zadolževanje Slovenije, ampak notranje rezerve. Kot lahko vidimo tudi pri obravnavi rebalansa proračuna, se tudi nad temi rešitvami, zaradi resnosti gospodarske situacije in krize, ne moremo preveč veseliti. So pa najbrž edina pot, da se iz zagate vsi skupaj na področju evrskega območja rešimo. Kot že rečeno, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije glasovali za sprejem predlaganega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Colarič v imenu Poslanske skupine SD.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Predlagani zakon bo omogočil izplačilo posojila Grčiji, ter tako prispeval k zagotovitvi stabilnosti v evrskem območju. Razmere na trgu že kažejo nesorazmerno povečanje pribitkov in tveganja za zaprtje trgov, za zadolževanje vseh držav, ki so po oceni trgov v vsaj minimalno primerljivi situaciji.

Tovrstni verižni učinek je treba preprečiti, če ne želimo, da se njegove posledice pokažejo tudi v Sloveniji. V evrskem območju so tudi ključni slovenski izvozni trgi, zato bi morebitna destabilizacija območja skupne valute zelo slabo vplivala na majhno in odprto slovensko gospodarstvo. Odvisnost Slovenije od tujih finančnih virov ostaja velika. Še naprej ostaja na ravni 37 % BDP. Zaradi tega ostaja Slovenija močno občutljiva na spreminjanje pogojev financiranja na mednarodnih finančnih trgih, še posebej v razmerah stopnjevanja dolžniških

problemov nekaterih držav evroobmočja. Članstvo države v evrskem območju prinaša prednosti pri trgovanju z enotno valuto, dostop do finančnih trgov in virov financiranja, manjše transakcijske stroške, pomeni pa tudi večjo stabilnost, zaupanje in varnost finančnega sistema. Za Slovenijo pa je v obdobju krize članstvo v evrskem območju s tega vidika zagotovo olajšalo premagovanje krize. Ob enem je razumljivo, da to članstvo zahteva odgovornost in solidarnost z državami v težavah. Reševanje Grčije tako sočasno kakor tudi v določenem smislu pomeni tudi reševanje evra. Morebitni zlom evra bi nesporno imel močne, negativne posledice na vse njegove članice in tudi na Slovenijo.

Ker so dogodki na finančnih trgih potrdili nezmožnost Grčije, da pridobi sredstva na finančnih trgih, so 7. maja 2010 predsedniki držav oziroma vlad držav članic evrskega območja na izrednem zasedanju soglasno sprejeli sklep držav članic evrskega območja o zagotoviti finančne pomoči Grčiji. Poleg tega je bil sprejet sklep držav članic EU o podelitvi mandata Evropski komisiji za izvedbo koordinativnih dejanj in opravljanje mehanizma finančne pomoči, kot so ga opredelile države članice evrskega območja v sporazumu med posojilodajalkami. Sporazum med posojilodajalkami ureja medsebojne odnose držav članic evrskega območja razen Grčije v zvezi z zagotovitvijo usklajenih dvostranskih posojil v medvladnem okviru. Namen sporazuma, katerega podpisnice so posojilodajalke, je pooblastilo Evropske komisije, da v imenu in za račun posojilodajalk podpiše posojilne pogodbe ter memorandume, ki določajo pogoje na področju ekonomskih politik na podlagi predhodnih odobritev vseh podpisnic. Sporazum začne veljati za posamezno posojilodajalko, ko Evropska komisija prejme izjavo posojilodajalke o zavezanosti, da so bili končani vsi notranje pravni postopki v državi članici, ki so potrebni za začetek veljavnosti sporazuma in upam, da ga bomo danes podprli in posredovali naprej.

Poslanska skupina bo podprla predlog Zakona o posojilu Helenske republike.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Černač v imenu Poslanske skupine SDS.

ZVONKO ČERNAČ: V Slovenski demokratični stranki, v Poslanski skupini, zakona o posojilu Grčiji, govorimo o skoraj 400 milijonih evrov, ne bomo podprli. Celotni paket pomoči naj bi znašal okoli 80 milijard evrov in slovenski prispevek naj bi znašal nekaj manj kot 0,5 % v tem deležu.

Številni argumenti nas vodijo k temu, naj navedem, glede na to, da je čas omejen, samo nekaj najpomembnejših. Prvič, gre za neprimeren način reševanja prezadolžene države. Vse države, ki so vstopile v Evropsko unijo, predvsem pa vse države, ki so vstopile v Evropsko monetarno unijo, so se obvezale k spoštovanju določenih pravil, vse, tudi Grčija. Izkazalo se je, da je Grčija zavestno prikrivala podatke in namerno prikazovala drugačno stanje od dejanskega, ni spoštovala tistega, za kar se je sama obvezala. Tisti, ki pa je član kluba in ne spoštuje pravil za članstvo, ne more biti zaradi tega še nagrajen. Ta pomoč Grčiji predstavlja ravno nagrado za nespoštovanje pravil. V vseh klubih velja, da če ne spoštuješ pravil, moraš izstopiti ali pa te izključijo. V primeru Grčije bi morala Evropska unija obrati tako pot. Če trenutna pravila tega ne dovoljujejo, bi jih bilo treba spremeniti. Predlagani način reševanja bo sedanje težave samo prenesel v neko naslednje obdobje, ne bo pa jih odpravil in kar je najhuje, da lahko po tem scenariju v prihodnjih letih poseže še katera država. Kot kaže, glede na te podatke, ki jih dobivamo vsak dan na mizo, taka grožnja grozi tudi Sloveniji.

Drugič, države z nižjim standardom ne morejo prispevati k reševanju težav države, v kateri je standard višji. To ni pravično in to ni solidarno. Prej smo slišali iz ust državne sekretarke podatek o povprečni bruto plači v Grčiji – nekaj čez 24 tisoč evrov, kar pomeni preko 2 tisoč evrov mesečno, to pomeni, da je za okoli 40 % višja plača kot v Republiki Sloveniji. Nekemu zunanjemu opazovalcu se glede na vse to zdi, da se s krizo v Grčijo ukvarjajo vsi, samo Grčija ne.

Tretjič, neprimeren trenutek. Slovenska vlada zahteva od javnih uslužbencev, da zatisnejo pas za približno 400 milijonov evrov letno. Približno toliko kot znaša ta pomoč Grčiji. To zahteva od slovenskih javnih uslužbencev, ne od grških. Slišali smo, da je povprečna plača javnih uslužbencev oziroma plača v javnem

sektorju v Grčiji bistveno višja kot plača v privatnem sektorju. Pomembno je še nekaj. Ko enkrat v Grčiji dobiš službo v javnem sektorju, praktično več ne moreš izgubiti. Zagotovljena ti je dosmrtna gotovost zaposlitve. V času, ko bo morala Slovenija skrčiti javno porabo, kar pomeni, in te napovedi so že, da bo treba poseči tudi v javno porabo. Slišimo napovedi o zamrznitvah plač, pokojnin, in transferjev v tem času, ko slovenska vlada namenja izdatno pomoč grški, kjer so te pravice na bistveno višjem nivoju, kot so zdaj v Republiki Sloveniji.

Četrtrič, problemi se s to pomočjo ne bodo rešili, ampak se bodo odložili. Ta denar bo porabljen, učinkov pa ne bo nobenih in tudi vsa ta enormna finančna pomoč Grčiji ne bo odpravila problemov, ki so strukturne narave in zaradi katerih je Grčija v to krizo pravzaprav zašla. Veliko je v tem primeru govora o solidarnosti. Če bi se v Grčiji zgodile neke naravne ujme, drugačni nepredvideni dogodki, potem bi bila pomoč in solidarnost vsekakor na mestu in prepričan sem, da bi se odzvala ne samo celotna Evropa, na prvem mestu bi se odzvala Slovenija. V tem primer pa ne gre za solidarnost, gre za potuho nekemu, ki ni spoštoval dogovorjenih pravil, ki jih je kršil, in to zavestno, in sedaj naj bi bil za te kršitve celo nagrajen.

V Slovenski demokratični stranki menimo, da je ta pot napačna, zato ji nasprotujemo. Grčija bi morala sama sprejeti več konkretnih ukrepov za sanacijo nastalih razmer in urediti delovanje države. Vzpostaviti bi morala pravila delovanja na številnih segmentih, tako kot veljajo v vseh ostalih članicah Evropske unije. Povečati bi morala izplen iz naslova pobranih davkov, racionalizirati javno porabo, narediti državo učinkovito in samo v takem primeru bi bila kakršnakoli pomoč na dolgi rok tudi učinkovita. Šele takrat bi bilo mogoče razmišljati tudi o širši pomoči, predvsem v pomoči Slovenije. Do takrat pa bi bilo treba Grčijo izključiti iz sistema Evropske monetarne unije in vezati ponovno vključitev na izpolnitev teh reform o katerih sem prej govoril. V Slovenski demokratični stranki bomo iz vseh teh razlogov glasovali proti temu zakonu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih. Pred seboj imate pregled amandmajev. Obstajata 2 amandmaja k 3. členu, amandma Poslanske skupine SDS in amandma koalicijskih strank. Rad bi vas opozoril samo na en redakcijski popravek k amandmaju koalicijskih strank, in sicer v 3. alineji, kjer govori "obdobje razpoložljivosti posojila od izpolnitve pogoja iz šestega odstavka tega člena". To je vse in amandma je že vložen.

Želi kdo razpravljati? Vložena je tudi sprememba amandmaja. Želi kdo razpravljati o teh 2 amandmajih? Odpiram prijavo.

Gospod Zvonko Černač.
Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Že prej sem omenil, da tak način reševanja ni primeren in da dolgoročno ne bo pomenil neke rešitve v tej državi. Oteklo bo ogromno denarja, nepovratnega. Že danes vemo, da Slovenija nikoli ne bo dobila vrnjenih sredstev. Na nek način bodo sanirane skozi to pomoč predvsem nemške in francoske banke, vendar pa to ni stvar, ki bi morala bremeniti posamezne države članice Evropske unije. Predvsem ne tiste v katerih je standard njenih ljudi nižji, kot je standard ljudi v državi, kateri se pomoč daje. Prvič je ta način neprimeren in drugič je nepravilčen. Ne gre za nikakršno solidarnost, ampak gre za potuho nekemu, ki se vrsto let ni držal pravil igre, ki je v trenutku, ko je vstopil v Evropsko monetarno unijo, na nek način to storil s figo v žepu.

Zaradi tega smo v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke, ob tem, da na odboru nista bila izglasovana 2 bistvena člena, se pravi, da tudi v koalicijskih vrstah ni prav popolnoma enotne podpore temu konceptu reševanja, predlagali vsaj neko varovalko, da se vsaj omeji ročnost oziroma črpanje tega kredita na odločitve posameznih tranž v Državnem zboru. Zato da dobimo neke podatke, kaj in na kakšen način se bo s to državo v prihodnjih mesecih dogajalo, kateri ukrepi bodo sprejeti, in da ima ta državni zbor možnost vsaj čez nekaj časa odločati o tem, da se ta pomoč, dokler ukrepi ne bodo sprejeti tako, kot bi morali biti, zamrzne.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo.

Način, kako se je Evropa in še zlasti način, kako se je tega lotila slovenska vlada, rešuje Grški problem finančne discipline, finančnih spekulacij, če jih imenujemo s pravo besedo, je pravzaprav tragičen za nadaljnjo usodo evrskega območja in za evropske finance. Zahtevati bi morali izpolnjevanje ostrih finančnih, disciplinskih pogojev vnaprej, preden bi šli v dajanje posojil, preden bi odobrili sredstva za to. Zdaj pa je pot ravno obratna. Zato se lahko zgodi, da to ne bo pomoč Grčiji, ampak da bo to reševanje finančnih spekulantov. Že sicer je sama pot, za katero se je Evropa odločila, slaba pot in je v resnici pogojena, ne z ljubeznijo do Grčije, ampak z dejstvom, da imajo nekatere največje članice Evropske unije velike deleže v grških finančnih institucijah. S tem zlasti Nemčija in Francija okoli ovinka posredno financirata svoj lastni bančni sistem in ga sanirata zaradi grške zgodbe. Ob tem pa je treba opozoriti na slabo politiko slovenske vlade, ki zahteva od slovenskih zaposlenih zategovanje pasu v višini blizu 400 milijonov evrov, zato da bo teh istih 400 milijonov evrov namenila grškemu javnim uslužbencem za njihovo 13., 14., 15. in celo 16. plačo, ki je že sicer pol višja, kot je v povprečju plača slovenskih javnih uslužbencev. To je seveda nepravilno. To je nekaj povsem drugega kot deklarirana politika te vlade in dejstvo je, da je velika verjetnost, da bodo ta sredstva vsaj reprogramirana, če ne čez čas celo odpisana. V bistvu gre za darilo ljudem, ki so finančno zašpekulirali neko zelo pomembno evropsko gospodarstvo, konkretno Grčijo.

Dejstvo je tudi, da ima Slovenija ta trenutek sama na nek način paralelo temu financiranju v tem istem proračunu, ker tudi tem istem proračunu se zdaj namenjajo sredstva za financiranje, za reševanje nepremičninskih in finančnih spekulantov v Sloveniji. Zaradi tega naj opozorim, da je eno samo sporočilo, ki bi moralo danes priti iz tega državnega zbora do slovenske vlade in do vseh njenih nadzornih institucij. Reševanje finančnih in nepremičninskih spekulantov ni v slovenskem nacionalnem interesu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo besedo, prosim? Prijava teče.

Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

V tem primeru bi lahko rekli, da lačna vrana sito pita. Dejstvo je, da nekateri javni uslužbenci v Grčiji prejemajo tudi 16 plač, mesecev je pa 12. Pri nas pa ravno v javnem sektorju zategujemo pas. To je narobe svet. Mi bomo zdaj podpirali tiste, ki imajo 16 plač v javnem sektorju. Še večji nesmisel v tej točki je, da to točko o pomoči Grčiji obravnavamo ob rebalansu proračuna, ko ugotavljamo, da nam škriplje na vseh koncih in krajih, da imamo premalo denarja za zdravstvo in tudi za javne uslužbence. Mi pa dajemo kar tako nekritično za Grčijo in za grške javne uslužbence.

Jaz seveda podpiram amandma, ki smo ga predlagali, o tem ni nobenega dvoma. Podpiramo spekulante, in sicer tako tuje kot grške. Grška vlada je spekulirala z milijardami evrov, in sicer predvsem z izdajo javnih delnic, državnih obveznic in podobno, največji investitorji v te grške javne obveznice pa so francoske banke. Ena petina vsega tega primanjkljaja, ki ga morda zdaj grška vlada izplačati, je iz francoskih bank, zato ni čudno, od kod so najbolj trdni glasovi, da je treba Grčiji pomagati. V bistvu ne gre za pomoč Grčiji, ampak tujim bankam, ki so skupaj z grškimi državnimi institucijami spekulirale. Bil sem zelo pozoren, ko je predstavnica Vlade povedala, da je ta pomoč Grčiji v bistvu pomoč nam samim. Po podatkih, ki jih imamo, ki so tudi javni, so tudi slovenske finančne institucije pomagale pri tej spekulaciji v Grčiji. Slovenske bančne institucije naj bi bile udeležene pri tej svinjariji, pri spekulacijah v vrednosti 119 milijonov evrov. Glede na to, da nam Vlada ni povedala in obrazložila, katere slovenske javne finančne institucije imajo toliko denarja, da lahko spekulirajo z grškimi vrednostnimi papirji, ne morem tega predloga Vlade niti slučajno podpreti, ker me prav zanima, katera slovenska finančna institucija ima toliko denarja. Koliko je teh institucij, da se je lahko prelilo v spekulativne vrednostne papirje 119 milijonov evrov. Čas bi bil, da bi nam Vlada to jasno povedala, vsaj za nekatere bi nam lahko povedala; mislim, da so tudi take, ki so v večinski državni lasti. Dokler tega podatka ne izvemo, niti slučajno ne bom

glasoval za ta predlog Vlade. Bom pa glasoval za naš amandma. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Veseli me spoznanje vseh poslancev, da je nastala kriza, ne le v Grčiji, ampak globalna finančna kriza, ki je predvsem rezultat špekulativnega finančnega kapitalizma. Dejstvo je, da se soočamo s posledicami špekulativnih politik, ki so žal prevladale v zadnjih desetletjih in zdaj moramo poravnati račune za takšne politike. Vendar v primeru našega posojila Grčiji ne gre zgolj za reševanje Grčije, torej ene od držav članic Evropske unije in ene od držav članic evroobmočja, ampak gre predvsem za reševanje stabilnosti evra. Če se tega zavedamo, ne moremo sprejeti cenениh demagoških pozivov in ocen o tem, da si Grki ne zaslužijo nobene solidarnosti, ker imajo 13., 14. ali 15. plačo.

Ugotovimo lahko, da je prav ob tej krizi in ob iskanju rešitev komisija prvič zahtevala transparentnost in preglednost grških financ. Ugotovila je marsikaj, recimo, da je od 16 tisoč bazenov samo 300 prijavljenih davčnemu uradu. Dejstvo je, da imamo opravka z družbo in ekonomijo, kjer finančne discipline ni bilo. Ampak zaradi krize in zaradi reševanja te krize se o tem prvič transparentno govori in se zahtevajo ukrepi. Bodite brez skrbi, če ne Slovenija pa sigurno Evropska komisija in še bolj svetovni monetarni sklad ne dajejo ničesar zastonj, niti Grčiji ne. Prav ta pomoč pomeni pogojevanje reševanja finančne krize Grčije s finančno disciplino. Ta je priložnost, da se finančna disciplina vzpostavi tudi v problematični Grčiji. Slovenija sodeluje kot bypass država, ki omogoča s svojim bistveno boljšim položajem kreditiranje sanacije Grčije z boljšimi pogoji, Gre samo za to in javnosti je treba povedati, da mi kar tako ne damo denarja iz proračuna, ampak najamemo v imenu Grčije oziroma v imenu Evropske unije kredit za sanacijo Grčije ob strogih pogojih, ki jih ta sanacija predvideva.

Zato je sam predlog amandmaja SDS brezpredmeten, kajti že koalicija je predložila boljši amandma, ki predvideva tudi poročanje Državnemu zboru o tem

postopnem kreditiranju. Tukaj ni nobenih možnosti, da bi tovrstna pomoč krepila špekulacijo. Obratno. Prav ta pomoč je tista, ki bo vzpostavila red tudi v Grčiji. Če se tega ne zavedamo, smo zgrešili naslov. Demagoško pozivanje k temu, da se pusti, naj gredo stvari stihijsko je ne samo demagoško, ampak je skrajno nevarno. Če si nekdo želi razpad Evrope, prosim izvolite, če je to namen tistih, ki pozivajo k neukrepanju. Mi se bomo lahko jutri soočili z bistveno hujšimi problemi. Ampak ne zato, ker smo sanirali to črno luknjo v tem trenutku.

Ali se spomnite Busheve in nato Obamove politike, ko se je pojavil finančni balon v Združenih državah Amerike? Ukrepal je z državno injekcijo. Takrat ga je zaradi te finančne injekcije marsikdo kritiziral. Ampak če tega ne bi bilo, bi bili danes verjetno soočeni s kaosom. Ne samo v Združenih državah Amerike, ampak z globalnim kaosom. Vsi se zavedamo, da to pomeni tudi pomoč velikim bankam. Vsekakor. To je tisto protislovje, ki ga zelo obžalujem, ker so prav tiste banke ustvarile te finančne balone in podpirale finančne špekulacije. Z javnim denarjem skušamo hkrati preprečiti še hujšo katastrofo. To je res. Obstaja tudi možnost, da se bo marsikdo pri tem okoristil. Ta možnost obstaja, ampak pogoji, ki jih postavlja Evropska komisija, evropske banke, svetovni denarni sklad in navsezadnje tudi naša vlada in s tem amandmajem, ki ga predlaga koalicija, tudi Državni zbor v največji možni meri zmanjšujejo možnost, da se taka nedisciplinarnost in špekulacija nadaljujeta.

Zato gre tak pristop podpreti, ker je edini trezen in edini odgovoren do evra in do Evropske unije. Je edini, ki je usklajen s smernicami večjih držav Evropske unije. Če kdo misli, da smo mi tako samostojni, da nas ne brigajo in tangirajo skupni interesi Evropske unije, sploh ni razumel bistva te družčine. Brez stabilne Nemčije, Francije, Španije, Grčije in tudi Slovenije ne bo stabilnega evra. Zato, če je še čas za ukrepanje, ukrepajmo. Temu ja namenjena poteza Vlade, ki mimogrede dokazuje, da je Slovenija še med tistimi državami, ki lahko pomagajo in ne med tistimi, ki pričakujejo to pomoč. Verjamem, da to nekoliko moti opozicijo, ker je v tem zakonu v bistvu že vsebovano sporočilo, da je Slovenija še dokaj trdna na svojih finančnih nogah in prav, kot smo že večkrat omenili, rebalans

je temu namenjen. O vsem kar smo mi odločali in o čemer smo razpravljali, to pravzaprav dokazuje. Zato tega amandmaja ne bom podprl, ampak bom podprl amandma koalicije. Še enkrat, ne pozabimo, da če se je razpad Jugoslavije začel prav s finančno nedisciplino v Beogradu in zaradi tega so se zgodile vse centrifugalne zgodbe, se lahko jutri to zgodi tudi Evropski uniji. Ampak, da bi to preprečili, ne pozabimo, da Jugoslavija ni bila demokratična tvorba. Evropska unija je nastala na podlagi demokratičnih odločitev in samostojnih odločitev narodov in držav, ki jo sestavljajo. Zato Evropski uniji ne bi zaželel takega razpada in ne bi privoščil neki vladi, recimo slovenski vladi, izolacijo v tej skupni Evropi in menim, da je naša dolžnost, da pomagamo, da upoštevamo duh solidarnosti ne samo z Grčijo, ampak solidarnosti znotraj Evrope in predvsem znotraj območja evra. Če razpade evro, mislim, da brez političnih in tudi nacionalnih posledic to ne bi šlo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Sigurno, da poslanci in poslanke ne vemo kaj se Vlada pogovarja v ozadju za hrbtom, saj je bilo tudi to videti na Odboru za finance. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo vložili amandma ravno s tega vidika, ker ni jasnosti zakaj dajemo ta denar, kakšne ukrepe je dejansko sploh povzela grška vlada, kaj bodo s tem denarjem, kako bodo sanirali gospodarstvo, ali je ta denar namenjen za francoske banke, za tuje banke, ki so vlagale denar v to državo.

V Sloveniji imamo preveč problemov in preveč lukenj kam bi lahko dali ta denar, ampak mi smo vedno prvi, ki se hočemo dokazovati. Mislim, da hoče Vlada s to potezo zamegliti slovenske državljane, da ne bi videli kakšna je gospodarska in celotna situacija v Sloveniji naših prebivalcev, našega gospodarstva. Tukaj spet vidim, tako kot je napisano na tem vabilu, ki je z mavrico in kuhinjo po meri vsakdanjosti. Razumem, da v krizi vsak rabi pomoč, ampak najprej mora vsak sam pomesti pred svojim pragom in napraviti red, kajti drugi mu ga ne morejo napraviti. Če pa dajemo denar v vrečo,

katera ima luknjo, verjemite, da bo ta denar splahnel tako, kot je splahnel marsikje.

Zato smo v Slovenski demokratski stranki predlagali amandma, da dobimo jasna stališča in jasne odgovore za kaj je namenjen ta denar. Ali morda Slovenci pričakujemo na ta račun kakšen otok v Grčiji? Ne vemo, mi si... / izklop mikrofona /

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Prej sem se javil za repliko in mi jo niste dali. V Poslovníku je napisano, da če je bila razprava predhodnega razpravljavca napačno razumljena in je razpravljavec v svoji razpravi tako razpravljajal, ima pravico do replike. Gospodu Juriju sem želel povedati, da me je v izvajanju, ko sem govoril o amandmaju, narobe razumel, ker je rekel, da je amandma koalicijskih skupin enak kot amandma, ki smo ga vložili v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: To pa ne drži. Če mi dovolite, bom dal predlog na koncu, ker smo v Slovenski demokratski stranki predlagali, da o vsaki posamezni tranši odloča ta državni zbor.

Še nekaj. Te iluzije, ki jih ima gospod Jurij o dobrem stanju financ, ne držijo. Na spletni strani SDS si lahko pogleda števec, kjer je številka dolga državnega proračuna 11 milijard 728 milijonov 516 tisoč, naprej pa ne morem citirati, ker se vsako sekundo poveča za 40 evrov.

Moj proceduralni predlog je, bi vas v prihodnje prosil, spoštovani predsedujoči, da v skladu s Poslovníkom daste repliko v takem primeru, kot je bila ta....

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Enako bom ravnal tudi v prihodnje, tako kot sem ravnal danes in ocenil, da to ni replika in pri tem tudi vztrajam. Povem vam pa, da ste izkoristili proceduralni predlog in odgovarjali gospodu poslancu.

Besedo dajem gospe državni sekretarki.

Izvolite.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Dovolite mi, da na kratko predstavim stališče Vlade v zvezi z vloženimi amandmaji in odgovorim na nekatere navedbe v dosedanji razpravi. Amandma k 3. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS vsebuje 2 ključni spremembi oziroma novosti. V prvem odstavku navaja, da naj bi državi Sloveniji pripadalo nadomestilo v višini 300 bazičnih točk namesto 50 bazičnih točk, kar je v osnovnem predlogu zakona. Omeniti moram, da prvi odstavek 3. člena natančno povzema pogoje posojilne pogodbe, ki so usklajene med vsemi državami članicami posojilodajalk. Zaradi tega bi bilo sprejemanje drugačnih pogojev v slovenskem zakonu neskladno med državami članicami usklajeno posojilno pogodbo in bi predstavljajo nepremostljiv problem pri samem izvajanju mehanizma, ki ga poslušamo s tem predlogom zakona vzpostaviti.

Druga sprememba, ki jo prinaša ta amandma, pa navaja, da naj bi o vsaki posamezni tranši odločal Državni zbor in ne le, da bi bil obveščen tako, kot je predvideno v amandmaju koalicijskih poslanskih skupin. Ugotavljamo, da tak način odobravanja posameznih tranš predstavlja precejšnjo časovno in administrativno oviro za samo odobravanje posameznih tranš posojila. Ocenjujemo, da so glede na vse ostale postopke, ki so predvideni s tem zakonom oziroma so bili izpeljani pred vložitvijo predloga zakona v zakonodajni postopek, neprimerni in nepotrebni. V vsakem primeru bo Vlada četrletno natančno poročala Državnemu zboru o vseh morebitno odobrenih tranšah.

Glede na to, da je bilo nekajkrat omenjeno, da je Vlada do zdaj ukrepala na tem področju samostojno in brez soglasja Državnega zbora, naj še enkrat spomnim, da v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje med Vlado Republike Slovenije in Državnim zborom v evropskih zadevah, je 6. maja potekala skupna seja Odbora za finance in monetarno politiko ter Odbora za zadeve Evropske unije, ki sta predlagane ukrepe potrdila na podlagi predloženega sporazuma med posojilodajalkami, predložene posojilne pogodbe in pa memoranduma o soglasju. Memorandum o soglasju določa natančne ukrepe, h katerim se zavezuje Helenska republika, zato da bi

bila deležna pomoči drugih držav, ki so vključene v evrski sistem. Povedala bom samo globalne številke. Grčija se je zavezala, da bo do leta 2014 zvišala prihodke državnega proračuna za 6,5 % in znižala odhodke za 6,6 % bruto domačega proizvoda. Da bi dosegla te načrtane cilje, je grška vlada že v letošnjem letu začela z ukrepi tudi na področju zmanjševanja dohodkov javnih uslužbencev. Tako so nominalno že zamrznjene vse plače in ukinjeni vsi dodatki v smislu morebitnega regresa, božičnice, velikonočnega dodatka in tako naprej. Seveda bodo potrebni še dodatni ukrepi, vendar začetni ukrepi so dani.

Naj nadalje omenim še, da tako Evropska komisija, kot Mednarodni monetarni sklad trimesečno kvartalno ocenjujeta izpolnjevanje posameznih pogojev oziroma posameznih kazalcev, h katerim se je Grčija zavezala in v kolikor bi bilo katero od teh poročil negativno, odobritve naslednje tranše na podlagi posojilne pogodbe ne more biti.

Omenjeno je bilo, da je izpostavljenost slovenskih institucij do Grčije posledica špekulacije. Situacije v katerih so se znašle slovenske institucije in zajemajo približno 120 milijonov evrov, so posledica nakupov grških obveznic, ki so jih slovenske finančne institucije izvedle. Ne moremo trditi, da je to posledica nekega špekulativnega ravnanja, ampak je šlo za povsem adekvatne posle. Omenjeno je bilo, da se Slovenija izolirano oziroma samostojno in prva od vseh vključuje v mehanizem pomoči Grčiji. Vse države članice so že zaključile notranje pravne postopke razen Slovaške, ki je zaradi izvolitve nove vlade nekoliko v zamudi, Slovenija pa to svojo obveznost na nek način zaključuje danes.

Zakaj predlagamo ta predlog zakona o rebalansu proračuna? Ne glede na to, da za letošnje leto maksimalna možna kvota, ki odpade na Slovenijo – 133 milijonov evrov – ne zahteva dodatnega zadolževanja, je treba z rebalansom proračuna v bilanci B zagotoviti ustrezno pravno podlago za konkretno izpeljavo posameznih poslov.

Toliko na kratko glede ključnih navedb, ki so se pojavile v razpravi. Za konec naj ponovno omenim, da Vlada ne more nikakor podpreti predloga amandmaja k 3. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS, medtem ko podpira

popravljeni amandma koalicijskih poslanskih skupin. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAJČIČ: Želi še kdo razpravljati o teh 2 amandmajih? Roko je dvignil samo gospod Jerovšek, ampak ni časa, ste ga že porabili. Želi še kdo? (Ne želi.) Zaključujem razpravo o amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj ob 12.30.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi 26. izredno sejo, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 12. uri in 30 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 11.52 in se je nadaljevala ob 12.28.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o odločitvi predlogov. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bomo v okviru proračunskega paketa aktov najprej glasovali o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah ter o Predlogu zakona o posojilih Helenski republiki. Po glasovanju o Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2010 pa bomo prešli na odločanje o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2010 in 2011.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah v okviru nujnega postopka.

Nadaljujemo z 2. obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi amandmaja, ki ste ga dobili na klop 2. 7. 2010. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 15. členu. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS.

Mag. Andrej Vizjak, prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki Vlade, minister!

Z amandmajem... Oprostite! Mislim sem, da smo pri proračunu. Se opravičujem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, smo pri trošarinah. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 33.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ugotavljam, da je Državni zbor v 2. obravnavi sprejel amandmaje k 15. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje? Ugotavljam, da želi...

Prosim, gospod Kontič, imate besedo. Želite vložiti amandma? Hvala lepa.

Prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali po kočani 4. točki dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o posojilu Helenski republiki v okviru nujnega postopka.

Nadaljujemo z 2. obravnavo, to je z odločanjem o vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev dne 6. 7. 2010.

Najprej glasujemo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu. Če bo ta amandma sprejet, bo amandma koalicijskih poslanskih skupin pod 2. točko brezpredmeten.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 3. členu. Na mizo ste dobili tudi popravek tega amandmaja in glasujemo o popravljenem amandmaju.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 29.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ugotavljam, da je Državni zbor v 2. obravnavi sprejel amandma k 3. členu

dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje? Ugotavljam, da ne želijo. K predlogu zakona za 3. obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada ni obvestila, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v 2. obravnavi, predlog zakona neuskkljen.

Prehajamo na odločanje. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Zvonko Černač.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tega zakona ne bomo podprli iz več razlogov. Eden izmed temeljnih razlogov je, da gre za neprimeren način reševanja prezadolžene države. Država, ki je zavestno prikrivala podatke, ki je kršila pravila igre, za katera se je sama obvezala, bo zdaj na ta račun še nagrajena. V primeru, ko je nekdo član nekega kluba, in Evropska unija je tak klub, in se ne drži pravil igre, sta v takem primeru samo 2 možnosti – ali se takega člana, ki pravil igre ne spoštuje, izloči iz kluba ali pa mora izstopiti sam. Če bi Evropska unija želela na primeren način rešiti težave, ki jih ima danes Grčija, bi morala Grčijo izključiti iz Evropske monetarne unije. Če ji pravila igre tega ne dovoljujejo, bi morala spremeniti ta pravila, od države zahtevati konsolidacijo javnih financ in sprejetje vseh ostalih ukrepov, da bi ta država lahko stopila na pot, na katero so stopile vse ostale evropske države. Na tak način in s tako potuho se problemi, ki jih ima Grčija, ne bodo rešili, tudi zaradi tega ne, kot vidimo, ker se s to krizo ukvarjajo vse druge države, samo Grčija ne.

Na drugi strani je neprimerno, da težave rešujejo države, ki imajo nižji standard kot država, ki je v to krizo zašla. Tisto, kar je pomembno v primeru slovenskih razmer, je pa tudi neprimernost trenutka. Pomoč v višini približno 400 milijonov evrov bo izglasovana, kot kaže danes v Državnem zboru, in sicer v trenutku, ko slovenska vlada od slovenskih državljanov, od slovenskih javnih uslužbencev zahteva, da stisnejo pas približno za ravno tako vsoto – za 400 milijonov evrov. Ta pomoč prihaja v trenutku, ko slovenska vlada zahteva od slovenskih upokojencev, da pristanejo na znižanje pokojnin, kajti zamrznitev pokojnin

pomeni v teh razmerah, v kakršnih smo danes, njihovo znižanje. Trenutek ni primeren. Najbolj pomembno pa je, da tudi, če bo ta pomoč dodeljena, gre za enormno številko 80 milijard evrov na ravni Evropske unije, se problemi v tej državi ne bodo rešili. V tej državi so potrebne obsežne in strukturne reforme, treba je začeti s sanacijo razmer v javnih financah, pri zaposlovanju v javnem sektorju, pri pobiranju davkov in še marsikje. V kolikor se ti procesi ne bodo zgodili in nič ne kaže na to, da se bodo, potem bo tudi ta pomoč izzvenela v prazno.

Najbolj pomembno pa je, vi v temu trenutku, ko odločate o tem, veste, da se teh 400 milijonov evrov ne bo nikoli povrnilo. Mislim, da je neprimeren trenutek, neprimeren odnos do naših državljanov in neprimeren način reševanja tistih, ki govorijo da bomo v Slovenski demokratski stranki proti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke, Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Spoštovane kolegice in kolegi!

Zelo razumno vas pozivam, da razmislite kateri gumbek boste pritisnili. Saj je prav in lepo, da spoštujete svojo vlado in da jo ubogate. Ta vlada je svojo obljubo dala in danes rešujete s pritiskom na gumb samo obljubo, moralno zavezo Vlade in sploh ne pomislite kaj boste s tem ljudem naredili.

Še enkrat vam povem, čista neresnica je, da rešujemo Slovenijo in Evropo. Čista neresnica! Še enkrat jamčim, da bo Slovenija kot tudi države druge s tem kreditom rešila predvsem velike nemške in francoske banke, ki so kupovale obveznice, te obveznice so propadle in z njimi bodo propadle velike nemške in francoske banke. Ampak ne bodo, zato ker bomo mi tem bankam pomagali, ne pa ljudem!

Tisti, ki boste pritisnili za ta zakon, si zapomnite današnji dan in se nanj spomnite čez leto ali dve, saj boste pahnili v še večjo bedo ne samo Grke, ampak tudi Slovence, svoj slovenski narod. Čisto zares to govorim, ni to zdaj zaradi političnega gledanja. Takšna je resnica. Makroekonomski kazalci so popolnoma

jasni, kolegice in kolegi, če so obresti pri takšnih kreditih večje kot je rast BDP, potem takšnega kredita živ bog ni sposoben odplačati in ga tudi Grčija ne bo, ne bo ga! Dolg bo ostal nam! Če bomo sprejeli še zakon, ki je pred nami, o poroštvu in jamstvu Slovenije, družbi, ki je že ustanovljena v Luksemburgu, če prištejemo k temu še vsa poroštva in jamstva, ki jih je Slovenija že dala in stanje kakršnega imamo in seveda naš pozitivni odnos do Evropske unije. naša skrb in varčevanje, bo Slovenija propadla. Grčija se ne bo rešila, Slovenija bo propadla, tega pa ne privoščim ne vam, ne sebi, še najmanj pa Slovenkam in Slovencem.

Proti bomo glasovali, proti! Pomagali bi raje na vse druge način, na takšnega pa ne bomo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD, dr. Luka Juri.
Prosim.

DR. LUKA JURI: Poslanska skupina Socialnih demokratov brez dvoma podpira takšen zakon in podpira ta ukrep, zato ker se zaveda, da ko pogledamo celotno sliko vidimo, da ne gre za nobeno pomoč Grčiji, ampak gre za nujen ukrep, za stabilizacijo evroobmočja in za stabilizacijo financ tudi v Sloveniji. To je pomoč za stabilizacijo evra, ki jo potrebujemo, če jo kdo potrebuje, jo najbolj prav v Sloveniji. Kajti, če bi pustili, da se okužba, ki se glede na to, da delimo isto valuto, iz Grčije lahko širi tudi drugod, smo lahko kmalu tudi v Sloveniji v težavah. Pa ne zato, ker bi bile naše finance kakorkoli težavne, ampak zaradi tega, ker kadar začnejo vlagatelji bežati iz nekega območja, ki je zaradi enega dela nestabilno, v temu primeru Grčija, se zatekajo samo v tiste dele, ki so najbolj varni in sigurni. V tem trenutku so to Združene države Amerike na eni strani in Nemčija na drugi strani.

Če se želimo izogniti težavam ob okužbi, ki jo Grčija lahko širi na Španijo, Irsko in tako naprej in če ne želimo, da bi se ta bolezen širila, jo moramo ustaviti zdaj. Če bomo čakali, bodo posledice strošek reševanja bistveno hujši. Ta pomoč nima nobene zveze, po našem mnenju, z vprašanjem standardov. Tudi mi si želimo, da bi Slovenija čimprej, ne samo dosegla, ampak preseгла standarde povprečja v

Evropski uniji in marsikje že presega. To nima nobene zveze z vprašanjem javnih financ v Grčiji, ampak z vprašanjem stabilnosti vseh nas. Ni res, da se vsi drugi, razen naših partnerjev Grkov, s tem ukvarjajo, vsi skupaj se moramo s tem ukvarjati. Vsi vemo, kaj Grčija že dela, zato da sanira svoje finance. Med drugim je že dvignila DDV iz 21 na 23 %, to je bistveni ukrep. Predvsem smo za zakon, zato ker smo se nekaj naučili od zgodovine, predvsem od zelo bližnje zgodovine in tudi od zgodbe Lehman Brothers. Ko je tista finančna ustanova propadla, so vsi rekli, da jo naj pustimo propasti, posledica pa je bila kreditna in finančna kriza. Zato ker ne želimo, da bi se isto zgodilo v Evropi, kjer ob mišljenju, da če bomo nekoga pustili, se bo pozdravil sam in ob zavedanju, da se bo ta okužba širila, jo želimo ustaviti v tem trenutku ne zaradi Grkov in Bruslja, ampak zaradi nas. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še katera poslanska skupina obrazložiti svoj glas? Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v svojem imenu. Obrazložitev glasu Franco Juri.

Prosim.

FRANCO JURI: Obrazložitev glasu je ponavadi ponovitev že povedanega. O tem smo razpravljali dvakrat, pa bom še enkrat povedal, zakaj bom glasoval za posojilo Grčiji. Zato ker gre za pomoč Evropi, gre za korak, ki umešča Slovenijo okoli tistih držav, ki še lahko pomagajo pri zaježitvi tega finančnega zloma, ki se bo poglobljaj, če ne bomo takoj sanirali grške situacije. Ker prav s tako pomočjo, in to jasno povejmo javnosti, postavljamo tudi zahteve in jih uresničujemo, in sicer so to zahteve po večji preglednosti in po večji finančni disciplini, tako v Grčiji kot v drugih državah. Ta pomoč je močno pogojena in za to pomočjo ni samo nekaj bank, ampak so celotna Evropska unija, evroobmočje in tudi Mednarodni denarni sklad. Nihče ne daje in nihče ne ponuja ničesar zastonj, ampak v tej pomoči so vgrajene vse varovalke, ki so edino zagotovilo, da bo ta sanacija tudi uspešna. Grki si ne morejo privoščiti nobenih širokih interpretacij te pomoči. Zato je vredno podpreti predlog Vlade in zagotoviti mehanizem solidarnosti, ki lahko pride prav sleherni državi, predvsem pa evroobmočju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Franc Bogovič.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: V Slovenski ljudski stranki smo se odločili, da bomo glasovali proti temu in tudi sam bom glasoval. Danes govorimo o paketu, tudi o proračunu in o okužbi valute. Žal se mi zdi, da utemeljitve, ki to okužbo prenašajo na podoben način, kot smo se v preteklosti borili proti prašičji gripi, če dovolite, ko je cela Evropa, cel Svet kupoval cepiva, tudi tukaj dobro ne razumejo tisti, ki zagovarjajo te zadeve, kajti ta okužba ni nič drugega kot to, kar mi počnemo danes v slovenskih financah. To ni okužba, ki bi šla z zrakom, z avionom na druge države, ampak ta okužba ne zna gospodariti z lastnimi financami, in to so dokazali v Grčiji. Slovenci se iz zgodovine zagotovo imamo kaj naučiti, učimo se lahko iz naše bližnje zgodovine, ki se ne meri od takrat, ko je propadel Lehman Brothers, ampak se meri od takrat, ko je propadel jugoslovanski dinar, ki je imel podobne korene problemov kot to, da se tisti, ki vodijo javne finance, ne znajo uskladiti in rabijo približno tretjino več, kot ustvarijo. Žal se ta okužba dogaja danes tu v Sloveniji in danes tisti, ki so proti tej okužbi, bodo to okužbo za slovenske finance tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Matevž Frangež.

Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: To odločitev so voditelji držav evroobmočja 5. maja sprejeli soglasno. Me prav zanima, kakšna bi bila danes stališča ene izmed teh parlamentarnih strank, ki z velikim populizmom, neodgovornim populizmom nastopa v tem parlamentu, če bi Slovenijo na srečanju voditeljev držav evroobmočja zastopal drug predsednik Vlade.

Nauk te krize je, da je prišla iz življenja preko možnosti, zato se je zgodil nepremičninski balon v Združenih državah Amerike in zato je zdaj v tej novi etapi te krize, grška kriza dala nov pospešek gospodarski krizi v Evropi. Na nas je vprašanje, ali bomo to krizo reševali ali bomo stali ob strani in čakali, da sesuje tudi nas. Socialni demokrati in koalicija tukaj

ponujamo odgovoren odgovor, in to je, da zagotovimo posojilo, ki je pod ugodnejšimi pogoji, kot ga je Grčija danes sposobna dobiti, zato da reprogramira svoje obveznosti, hkrati pa s tem zagotovo izvede doma tudi potrebne strukturne reforme, zato da prilagodi svoje javne finance sposobnostim grškega gospodarstva. To je domača naloga, ki jo imamo tako mi v Sloveniji kakor tudi drugod po Evropi, še posebej v Grčiji, Španiji, Italiji, na Portugalski in Irski. Temu je treba slediti. Ne le, da ne s tem rešujemo samo Grčije, s tem rešujemo to temeljno infrastrukturo, ki ustvarja krvno ožilje za pogon celotnega evropskega gospodarstva. Ne želim videti posledic na slovensko gospodarstvo, na naš dostop do finančnih virov, če takega ukrepa ne bi bilo in za te odgovorne oblasti glasujem za zakon.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Nesrečna odločitev voditeljev Evropske unije, da odobrijo finančno pomoč Grčiji, preden ta vzpostavi ustrezne kontrolne mehanizme in dokaže finančno disciplino in red na področju javnih uslužbencev in javnih financ, je katastrofalen precedens, ki lahko trajno ošibi celotno evroobmočje, okrni kvaliteto življenja in bo na dolgi rok zanesljivo bistvena ovira vzpostavljanju evra kot ene od vodilnih svetovnih valut in celo kot alternativo ameriškemu dolarju, o čemer se je dolgo časa sanjalo, zdaj pa bodo to ostale samo še sanje.

V slovenski vladi v škodo govori dejstvo, da v istem obdobju, ko se zahteva od slovenskih javnih uslužbencev in vseh zaposlenih zatiskanje pasu v višini 400 milijonov evrov, se točno enak znesek namenja za grške javne uslužbence, ki imajo 13., 14., 15., 16. za polovico višjo plačo od slovenskih javnih uslužbencev. Ko sindikati proti temu vzdignejo glas in ko se ne strinjajo s takim ravnanjem, se ruši še socialni dialog kot eden od ključnih vrednot, na katerih je bila vzpostavljena samostojna Slovenija. Zato je danes za odločitev, po mojem prepričanju, bistveno eno samo dejstvo.

Zelo jasno povemo, da reševanje finančnih in nepremičninskih špekulantov ni

v slovenskem nacionalnem interesu, ni v interesu Evropske unije in je razvojno destruktiven koncept. Na dolgi rok vodi v uničenje rasti in v šibkejši evro, s tem pa tudi v nižjo kvaliteto življenja za vse državljanke in državljane Slovenije in Evropske unije v celoti. Glasoval bom proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Rudolf Petan.
Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Jaz bom glasoval proti, ker ne glasujemo o pomoči Grčiji, niti ni res, da pomagamo sami sebi. Podpiramo pa nesorazmerne pravice grškega javnega sektorja, in to v času, ko mora slovenski javni sektor zategovati pas, ko se jim celo brez dogovorov grozi, da ne bodo imeli pravic, ki so si jih že pridobili, medtem pa imajo nekateri v grškem javnem sektorju tudi 16 plač letno. To so nesorazmerja in v Sloveniji ne moremo kar tako mirno iti mimo tega. Ob takšnih podatkih bi lahko mirno rekli, da je to primer, ko lačna vrana sito pita. Dejstvo je, da cel svet že veliko let ve, da so, ne glede na Vlado, grške vlade špekulirale s svojimi državnimi obveznicami in z vrednostnimi papirji. Finančne institucije so se veselo vključevale, zato ker so vse računale na to, da če so državne obveznice, bodo vedno dobile denar povrnjen, pa ne glede kaj se dogaja. Ampak vemo, kdo plača. Finančne institucije prav gotovo ne. Dejstvo je, da so v te špekulacije z grškimi obveznicami vpletene tudi slovenske finančne institucije. Tega denarja je za 119 milijonov evrov in Vlada ni pripravila tega podatka, da bi mi, ko moramo odločati o teh velikih denarjih, o 400 milijonih evrov, dobili podatek, katere slovenske finančne institucije so tudi špekulirale. V bistvu mi zdaj dajemo denar tem finančnim institucijam, da si bodo povrnilo svoje špekulacije. To je seveda nedopustno in Vlada bi to morala storiti.

Za konec pa naj bo tudi meni dovoljeno to, kar je bilo drugim, in bi vprašal, kako bi pa danes govorile in glasovale stranke vladajoče koalicije, če bi bila v Sloveniji drugačna Vlada? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Ker je še interes za obrazložitev glasu, odpiram prijavo, vendar ne prosim zanjo, odpiram pa. Obrazložitev glasu v svojem imenu dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Ker je v zraku ostalo neko vprašanje, brez da bi dobili pravi vsebinski odgovor...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Luka Juri ni več razprave. Samo obrazložitev glasu.

Hvala lepa.

DR. LUKA JURI: Sam sebi odgovarjam, takrat ko se odločam, kako bom glasoval, da če bi bil v drugačni situaciji, bi se verjetno odločil za odgovorno glasovanje in zaradi tega brez nobenega dvoma potrjujem to posojilo, posojilo ne pomoč, zato ker vem, da druga opcija, da bi pustili enega od partnerjev, ki deli isto našo valuto, na cedilu, bi škodila nam in bi pomenila, da bi se morali čez nekaj mesecev v celi Evropski uniji ukvarjati s tem, da je evro razpadel. Tega si ne želim, ker želim močno Evropsko unijo, ker v močni Evropski uniji smo lahko vsi skupaj močnejši. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Marijan Pojbič.
Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Zelo enostavno je deliti tisto, kar ni tvoje. Zelo enostavno je to početi. Ta koalicija prav to danes počne. Kolega, pa ga ne bom imenoval, ki je diskutiral pred mano, sprašujem. Ali je pripravljen dati tretjino svoje plače Grkom, zato da bodo sanirali situacijo? Naj to pove, ne pa, da deli denar, ki je davkoplavevalski, ki ga ustvarjajo slovenski ljudje, tisti, ki delajo za praznike, ponoči, v nedeljo in tako naprej. Tisti, ki se odločate danes dati to posojilo Grkom, odvzimate tistim ljudem ravno tisto, kar je njihovo. Še tista malenkost, ki jo zdaj imajo. Že tako ali tako imajo skoraj prazne denarnice.

Danes je bilo že velikokrat povedano, da se jemlje upokojencem in javnim uslužbencem. Na eni strani so trošarine, novi davki in tako naprej, na drugi

strani pa je brez problema skoraj 400 milijonov evrov posojila Grkom in točno vemo, da tega denarja nikoli več ne bomo videli. Če je to odgovorna odločitev koalicije pred slovenskim narodom, potem me pa naj vzame, da ne bom rekel kaj. To je pa tisto skrajno, kar si lahko poleg vseh stvari, ki jih že tako ali tako sprejemate, v škodo tega slovenskega naroda, slovenskega človeka in tistih ljudi, ki morajo delati za vsak evro, na koncu še dovolite sprejemati takšne odločitve in rešitve. To je skrajno neodgovorno.

Ampak jaz mislim, da bodo na koncu državljanke in državljani povedali svoje, ko bo čas za to ali ste ravnali prav ali ne. Jaz bom glasoval proti temu zakonu, ker sem prepričan, da je v škodo Slovencev in zato smo tudi v Slovenski demokratični stranki povedali, da bomo glasovali proti temu zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice, kolegi, minister!

Grčija je vzela več, kot je ustvarjala. Grčija je to, kar je porabila, tudi prekrivala. Grčija je lagala in kradla. Te manire se rešujejo tako, da tisti, ki tega niso delali, to plačujejo in namesto njih vračajo. Sprašujem se, ker s polno zavestjo glasujete za takšen zakon, s kakšno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Kolega Pukšič, prosim ne se obračati na druge poslanske skupine, govoriti morate o svojem glasu.

FRANC PUKŠIČ: Sprašujem se, komu je bil v petek namenjen javni razpis ministra Lukšiča, ker je v finančnih pogojih zapisal, da mora vrednost investicije brez DDV presežati 5 milijonov evrov in ne sme biti manjša od 45 % in da mora biti operacija končana 31. 12. v tem letu. Koliko takšnih investicij v tej državi imamo? Toliko kot imamo Grčij v tej Evropi. In tudi tukaj boste naredili isto. Sram me je, da to gledam, zato bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

S to stvarjo je preprosto tako. Tukaj je tudi treba biti realen. Res je, da verjetno Slovenija v času, ko se je 5. maja o tem odločalo, ni imela kakšnih velikih možnosti v Evropi. Pa tudi če bi Slovenija v Evropi glasovala proti, je vprašanje, če bi ji karkoli uspelo. Evropa se je tako odločila in koalicija je prisiljena početi to, kar se je Evropa odločila. Toda tukaj nastane anahronizem. Popoln anahronizem temu, da v Grčiji veliko zaslužijo, da imajo velike pokojnine, velike socialne dodatke in vse ostalo in da imajo naši ljudje pol tega. Zdaj naj naši ljudje rešujejo situacijo v Grčiji.

Jaz sem, mislim, da okoli 10. maja, v lokalnem časopisu zelo jasno povedal, da gre moj prst na tipko proti, preden je ta zakon sploh prišel v parlament. Preprosto zato, ker mi vest tega ne bi dopuščala, ne glede na zaveze v Evropi in ne glede na vse ostale stvari, ki jih je koalicija prisiljena narediti. Jaz se tega zavedam in moja vest je seveda na tisti strani, ki se ji reče "ne morem". Ne morem podpreti situacije, ki se ji reče, da bo Slovenec plačeval Grku, ki je tako rekoč goljufal in lagal in ima še boljše življenje tudi danes, pa tudi jutri bo imel boljše življenje, kot ga ima slovenski človek, da je zdaj naš državljan dolžan plačati 190 evrov. Moj glas je proti, tako kot sem napovedal že zdavnaj, ko tega zakona še ni bilo v parlamentu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Milenko Zihrel.
Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Tudi sam bom glasoval proti sprejetju tega zakona. Moram pa reči, da so me dogajanja na evrskem področju zelo zaskrbeli predvsem na osnovi slabih izkušenj iz naše bivše skupne države. Situacija se zdaj na evrskem območju nekako ponavlja. Želel bi poudariti, da je bil eden od vzrokov za razpad skupne države Jugoslavije tudi vdor Srbov v monetarni sistem, kar je nekaj podobnega kot zdaj grška zgodba. O tem vdoru bi mimogrede še omenil, da je s svojo pasivnostjo močno pripomogel tudi takratni viceguverner iz Slovenije.

Posledice so že tukaj. Evro je proti drugim valutam izgubil že preko 20 % in

vse kaže, da se zadeva še ni stabilizirala. Sicer ni več tistih drastičnih skokov, ampak še vedno pa je zaznati rahle padce proti dolarju. Posledice bodo, če ne bodo v tem letu, bodo sigurno v naslednjem letu. Strateške surovine in energenti se kupujejo na osnovi terminskih pogodb in je zdaj zelo važno, katera valuta je v tej terminski pogodbi. Že draga nafta se lahko tudi zaradi slabega tečaja evra še močno podraži, in to bo imelo posledice za življenje v Evropi. Že spet bo treba iskati tisto, kar smo imeli v Jugoslaviji – trdno valuto, s katero bomo varčevali, kajti zaradi grške krize to očitno evro ni več. Zadeva ni pomoč, ampak je potuha in slab zgled, ki ga bodo verjetno posnemali še seveda Španci, Portugalci, Irci, Italijani in seveda tudi mi.

Na koncu bi še omenil, da je 400 milijonov evrov cena 2 tako visoko tehnološko razvitih tovarn, kot je Sava v Kranju, se pravi Sava Tires – ameriška družba za proizvodnjo avto pnevmatik. Še enkrat, 2 Savi Kranj je skrajno neodgovorno dejanje, zato glasujem proti.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo o predlogu zakon. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 34.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah v okviru nujnega postopka.

Smo v 3. obravnavi. Amandmaji so vloženi. Jaz sem sicer vložil amandma že prejel na klop. Vi očitno ga niste. Odrejam petminutno prekinitev, da se razdelijo amandmaji in da se potem opravi 3. obravnava, tako kot je predvideno. Nadaljevali bomo sejo ob 13.11.

(Seja je bila prekinjena ob 13.06 in se je nadaljevala ob 13.11.)

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo in s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo Predloga zakona o

spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na razpravo in odločanje o amandmaju in členu. V razpravo dajem 15. člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo o tem amandmaju razpravljati?

Proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Mislím, da bi morali vi ta amandma, ki so ga vložile vodje poslanskih skupin koalicije, zavrniti, kajti ta amandma je diametralno nasproten od tistega, kar smo nekaj minut prej sprejeli. Opozoriti vas moram, da smo se v tem mandatu velikokrat srečali s tem primerom diametralno nasprotnih amandmajev, ko ste preprečili, da bi se takšni amandmaji celo razdelili, ne samo, da bi o njih glasovali. Jaz predlagam, da v skladu z vašo dosedanjo prakso ravnate tudi v tem primeru popolnoma enako, kot ste v primerih, ko smo mi z zakonom vlagali amandmaje. Ugotavljam, da je ta amandma diametralno nasproten od tistega, kar smo sprejeli in o tem amandmaju v bistvu ne moremo niti razpravljati niti o njem glasovati. Zelo nekorektno pa je, da koalicija vlaga amandma na nekaj, kar je bilo nekaj minut nazaj sprejeto in drugače, kot je bilo sicer s koalicijo predvideno.

Spoštovani predsednik, mislim, da morate imeti enake vatle v vseh primerih, tako v primeru, ko določene zadeve predlagamo opozicijske poslanske skupine, kot takrat, ko amandmaje vlaga koalicija. Tako diametralno nasprotno si poslovnik ni mogoče tolmačiti. Predlagam, da ugotovite, da je ta amandma diametralno nasproten s sprejetim amandmajem k Zakonu o trošarinah, da postopek zaključite in da potem normalno glasujemo o tem predlogu zakona. Vse drugo kar bomo počeli ali pa kar boste počeli naprej, mislim, da ni v duhu poslovnika, procedure, demokracije in tudi ne v duhu Ustave Republike Slovenije. Najmanj kar pričakujemo od predsedujočega, v tem primeru od predsednika Državnega zbora, je to, da meri vse zadeve z enakimi vatli, ne glede od kod prihajajo, bodisi iz opozicije ali iz koalicije. Predlagam, da ta vloženi amandma zavrnete in da preidemo na 3. obravnavo zakona brez amandmaja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ta predlog bom zavrnil. Prisiljen sem ga zavrniti, zato ker ni res, da gre za tip amandmajev, o katerih smo včasih dvomili ali pa o njih ne smemo glasovati. Gre za zrcalno nasprotno ne pa diametralno, v tem je velika razlika, ampak pustimo razpravo o tem za koga drugega, jaz se je veselim. Že večkrat smo imeli razprave o izključujočih amandmajih. Namen 3. obravnave je, da se lahko vložijo amandmaji na člene, ki so bili spremenjeni. Takšen amandma je bil vložen, zato sem ga dolžan dati v razpravo in odločanje. Še enkrat sprašujem ali želi kdo o tem amandmaju razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 15. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 34.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. Končali smo z odločanjem o amandmaju.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Zvonko Černač.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Nekateri v dvorani že v nekaj minutah menjajo stališča. V Slovenski demokratični stranki ostajamo pri istem in bomo temu zakonu nasprotovali. Nasprotovali mu bomo iz več razlogov.

V času, ko še vedno upada bruto domači proizvod, ko gospodarstvo potrebuje svež kapital, ta vlada povečuje davke. Dvig trošarin, ki ga imate danes na mizi, pomeni v 1 letu za 150 milijonov evrov novih obremenitev na račun višjega obdavčenja elektrike in zemeljskega plina. Pri elektriki se ta trošarina dviguje za 19-krat – iz 6,9 milijona evrov na 127,5 milijona evrov – in pri zemeljskem plinu za 7-krat – iz nekaj manj kot 3 milijonov evrov na skoraj 17 milijonov evrov. Ni mogoče spodbuditi gospodarske rasti s tem, da se gospodarstvo in prebivalstvo dodatno obdavčujeta. Še tisto malo iniciative, ki je nastala v preteklem obdobju na račun

ukrepov, ki so bili sprejeti v drugih državah in so oživili nekatere izvozno naravnane panoge, se bo s to dodatno obdavčitvijo zatrla.

Na drugi strani je zaznati neko konfuznost pri tej trošarinski politiki sedanje vlade. Pred 2 letoma je podedovala dokaj dobro osnovo na tem področju, glede na to, da so bile predpisane minimalne stopnje trošarine na naftne derivate. Situacija v zadnjih 2 letih na tem področju je tej vladi omogočila oziroma bi omogočila, da bi s pametno in modro trošarinsko politiko na eni strani lahko zagotavljala dodatne vire državnega proračuna, seveda pa bi morala biti pri predpisovanju trošarinskih stopenj zmerna, kar pa Pahorjeva vlada ni bila, povečala jih je previsoko. Zaradi tega je bilo na račun povečanih stopenj celo manj prilivov v proračun, kot bi jih na osnovi povečanja lahko beležili.

V okviru trošarinske politike lahko zasledujemo samo 1 cilj, in to je hitro polnjenje proračunske luknje, ki pa v temu primeru in na takšen način, kot je s tem zakonom zastavljeno, ne bo uspešno. Dosegel se bo kontra efekt, zaradi prevelikih obremenitev se bo preliv v državni proračun zmanjšal in ponovno bomo priča inovativnim poskusom v jesenskih mesecih, ko bo treba krpiti tisto, česar pri proračunu, tako kot se predvideva zdaj po računovodsko-matematični operaciji, ne bo.

V Slovenski demokratični stranki smo predlagali, da je treba voditi razumno trošarinsko politiko in tudi politiko razbremenitev gospodarstva ter prebivalstva, kar bi edino lahko omogočilo povečanje proračunskih prilivov in na drugi strani na ustrezen način racionalizirati javno porabo, ki je prevelika. Tega posluha ni bilo, edini način, ki ga uporablja ta vlada za polnjenje proračunske vrzeli, je povečanje davkov, zaradi tega bomo tej nameri v Slovenski demokratični stranki nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še katera od poslanskih skupin obrazložiti svoj glas? Ne želi, zato odpiram prijavo za obrazložitev glasu v svojem imenu.

Obrazložitev glasu, Marijan Pojbič.
Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovane kolegice, kolegi!

Zakon seveda ne bom podprl v prepričanju, da trošarine niso čisto nič drugega kot pa novi davki. Državljanke in državljane se je želelo samo zaobiti, ampak jaz sem prepričan, da to ne bo možno, ker s tem zakonom bomo najprej obremenili gospodinjstvo, in to vsakega posameznika za več kot 100 evrov na leto. Poleg tega, da imamo že sedaj preko 100 tisoč brezposelnih, lahko ima ta zakon učinke, ki bodo vplivali ravno na to in marsikatero podjetje lahko zaradi nekvalitetne, nesposobne politike pripelje podjetje v izjemno kritično situacijo in tudi v propad in tako naprej. Jaz prihajam iz okolja, kjer je podjetje Paloma, kjer je bilo veliko, veliko narejenega, zato da smo to podjetje zaščitili in ga nekako rešili iz kritične situacije. S takšno odločitvijo, kot jo zdaj sprejemate s temi novimi trošarinami na elektriko, se lahko zgodi, da bo kakšno takšno podjetje, ki je zelo močno vezano na električno energijo, postalo nezmožno opravljati svoje osnovne funkcije in se lahko zgodi, da bodo ljudje na Zavodu za zaposlovanje.

Zato, spoštovane kolegice in kolegi, jaz sem prepričan, da poleg tega kar smo storili prej, ko smo kar tako brez vesti dali kredit Grkom v višini skoraj 400 milijonov evrov, zdaj sprejemamo zakon, kjer ponovno nalagamo bremenitev na lastno gospodarstvo, gospodinjstva in na lastne državljanke in državljane. Ne razumem te nerazumne politike, res je ne razumem. Kako lahko iz dneva v dan sprejemamo zakonodajo, ki samo nalaga? Vseskozi samo nalaga bremena na državljanke in državljane. To je tudi eden izmed ključnih razlogov, da bom glasoval proti predlaganemu zakonu, ker je zagotovo na škodo državljanov in državljanek Republike Slovenije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovane kolegice in kolegi!

Tudi sam nasprotujem logiki, zato tega zakona seveda ne morem podpreti. Nasprotujem logiki, da se v času finančne krize, ko imamo padec gospodarske aktivnosti, dodatno obremenjuje z davki to isto gospodarstvo. To še naprej duši

gospodarstvo in učinek bo za državo še slabši.

Vendar to ni ključni razlog, zakaj temu nasprotujem. Ključni razlog je, da Vlada, pa ne Vlada, tukaj še nekako razumem finančnega ministra, da skrbi za neke prilive v javno blagajno tako, da povečuje davke. Skrbi me odnos poslancev do tega, da jim je v prvi meri do državnega proračuna in šele v drugi meri do kakovosti življenja ljudi nasploh. Ta vlada iz dneva v dan obljublja nove davčne obremenitve ljudi. Danes lahko v časopisu beremo, da bo kmalu začel veljati nov davek o obdavčitvi nepremičnin. Hkrati vsak dan beremo, kaj bo Vlada rezala pri prihodkih ljudi, da bo zamrznila usklajevanje pokojnin, socialnih transferjev in podobno. Imamo škarje, ki se zapirajo v tem smislu, da bodo na koncu odrezale glavo tistemu najšibkejšemu državljanu, ki se že danes prebija iz meseca v mesec in ki si ne more privoščiti dodatnih davčnih obremenitev in dodatnih omejitev njegovih prihodkov. To je, spoštovani, napačna pot in napačna logika reševanja nekih zavoženih politik Vlade na plečih socialno najbolj šibkih, ki bodo morali plačevati, ne glede na socialni status, dražjo elektriko, dražje gorivo in ostale stvari. To je nesprejemljivo in zagotovo nevredno podpore.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Opiram prijavo za obrazložitev glasu. Obrazložitev glasu v svojem imenu, Rudolf Petan.

Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Jaz bom glasoval proti. Res je, da je takšen zakon o novih trošarinah v stilu nove paradigme te vlade, se pravi namesto povečanja davkov, povečanje trošarin. Kakšna je razlika? Za povprečnega Slovenca in Slovenko je popolnoma enako – napad na žep. Dejstvo je, da se obremenitve državljanov ne povečujejo preko desnega, ampak preko levega žepa, to pa je konec koncev vseeno. Takšna so dejstva, to je mogoče samo malo lepše leporečje, če vi mislite, da je tako. Poleg tega je pa podražitev plina in elektrike enostavno nerazumljivo. Dejstvo je, da sta oba energenta čista energenta, še posebej zemeljski plin, ker elektrika se lahko pridobiva tudi iz tako imenovanih črnih

energentov in je potem tudi onesnaževanje zraka nekoliko večje, ampak plin je čisti energent.

Slovenija se je v zadnjem obdobju pospešeno plinificirala, to se pravi, da je plinovodno omrežje po Sloveniji že zelo razširjeno, predvsem v zadnjih letih. Zdaj, ko imamo to infrastrukturo in gospodinjstva, ki so priključena na plinovode in tudi gospodarske subjekte, pa lop po glavi in bomo ta energent podražili. Ne bomo rekli, da je to nov davek, ampak bomo rekli, da je to višja trošarina na plin. To se dogaja istočasno celo na isti seji, da povečujemo trošarine in obremenitve Slovencev in Slovencev, ko ste pred nekaj minutami, odobrili 600 milijonsko darilo Grčiji, zato da bodo tam še vedno lahko imeli nekateri javni uslužbenci 16. plačo. Lahko bi rekli, da ta vlada daje drugim darila, svojim državljanom pa nalaga nove davke, ki se jim ne reče davki, ampak nove trošarine, zato bom jaz glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Marjan Bezjak.
Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni minister, kolegice in kolegi!

Temu zakonu moram nasprotovati v imenu državljanov in državljanov, kakor tudi predvsem gospodarstvenikov. Ta zakon bo najbolj udaril po gospodarskih subjektih, sploh po tistih, ki so močno vezani v trošarinsko zakonodajo. Predvsem je bilo premalo časa, da bi se določena podjetja prestrukturirala in dejansko naredila sistem bolj ekološki in bolj varčen. Zato je ta udarec pregrob, če lahko tako rečem. Vem, da morate napolniti državno blagajno. Vem, da v državni blagajni manjka denarja, ampak polnite jo s pametnimi potezami, s trošarinami na alkohol, cigarete in na takšne stvari, nikakor pa ne na energente.

V Sloveniji imamo najdražje gorivo. Ves denar, ki bi lahko prihajal že preko trošarin v Sloveniji, gre drugam. Celo slovenska podjetja nabavljajo gorivo v tujini, ne puščajo trošarinskega denarja doma v svoji blagajni. Podjetja ali pa prevozniki v tranzitu pa konec koncev ne dajejo nič denarja v našo blagajno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Franc Bogovič.
Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Tudi jaz bom glasoval proti temu zakonu o trošarinah, spremembi tega zakona in sem trdno prepričan, da je način krpanja proračunske luknje v letošnjem letu, ko na eni strani črtamo investicije, ki še niso zares v polnem teku, na drugi strani pa obremenjujemo občane in podjetja z novimi trošarinami, napačna pot. Pot trošarin se je že zelo dobro pokazala na področju pogonskih goriv, kamor smo se pripeljali s to trošarinsko politiko o povečanju trošarin in ko se računa, da se bo s povečanjem trošarin na enoto tudi na koncu zbralo več v državni proračun. Pokaže pa se, da je tukaj nekje meja, kjer se enostavno začnejo ti prihodki zmanjševati, kljub temu da se dvigujejo trošarine na enoto. Pri pogonskih gorivih je to jasno, ker se tisti, ki vozijo skozi državo, odločijo, da tankajo drugje in tukaj mislim, da delamo katastrofalno napako.

Bojim pa se, da se bo v tem delu, predvsem s trošarino na elektriko, ko bomo obremenili slovensko gospodarstvo in občane, zgodilo to, da bodo tudi številna slovenska podjetja postala nekonkurenčna. Prihajam iz okolja, kjer je podjetje Vipap, ki porabi skoraj 2 % slovenske energije. Vipap je pridelovalna industrija, energetska intenzivna in ko bo ta trošarina v celoti uveljavljena, bomo vsakega delavca in delavko v tem podjetju bremenili s 370 evri na mesec. Koliko časa bo to podjetje zdržalo takšen nepremišljen pritisk države, ne razumem, ob tem, da moramo še vedeti, da smo ob teh 130 milijonih trošarin na elektriko dodali dodatno obremenitev na obnovljive vire energije. Celotna zadeva bo 200 milijonov na letnem nivoju in mislim, da delamo veliko napako, zato tega nikakor ne moremo podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Ivan Grill.
Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Tudi sam takega zakona ne morem v nobenem primeru podpreti. Še posebej glede na to, da če poslušamo predsednika Vlade, ko na novinarskih konferencah, ki so bolj šovi kot res neke konkretne izjave, večkrat omenja, da se bo Slovenija izkopala iz krize, ne da bi povečevali davke oziroma

davčne stopnje. Kaj pa je trošarina drugega kot povečevanje davkov, in to predvsem na tistih področjih, ki so najbolj občutljiva tako za tiste, ki so ekonomsko najšibkejši v Sloveniji, predvsem pa za naše gospodarstvo.

Energenti so ena izmed ključnih sestavin poslovanja oziroma delovanja vsake gospodarske družbe, še posebej malih podjetnikov in ravno s tem se v bistvu onemogoča in še dodatno obremenjuje gospodarstvo, ki je edino, ponavljam, edino, ki bo Slovenijo popeljalo iz te krize, v katero iz meseca v mesec predemo z višjo hitrostjo.

Eden izmed zelo znanih ekonomistov je ravno danes komentiral, da bi bilo zelo koristno, če bi ta vlada padla, kajti tako vsaj ne bi bilo več škode za gospodarstvo. Ima zelo zelo prav, kajti vsi ukrepi, ki jih ta vlada pripravlja, so resnično katastrofa za gospodarstvo. Ta izredna seja Državnega zbora, kjer imamo ne protikrizni rebalans, ampak, kot sem že omenil, prav krizni, pomeni, da ta rebalans povečuje gospodarsko krizo in jo bo še povečeval. Denar dajemo tistim, ki ga v bistvu niti ne potrebujejo tako kot sama Slovenija in pa obremenjujemo gospodarstvo kot edino bilko, ki nas lahko popelje, kot sem že omenil, iz gospodarske situacije, ki je iz dneva v dan slabša. Zato takega zakona ne smemo sprejeti, saj je škodljiv. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Odpiram prijavo. Obrazložitev glasu, Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Na začetku tega mandata je bilo veliko govora o modernizaciji sistemov. Vsi tisti, ki smo opozarjali, kaj se bo zgodilo, zdaj dobivamo samo potrditev. Kajti ta modernizacija sistemov pravzaprav pomeni izključno posege v socialne pravice. S tem, ko zdaj spreminjamo trošarinsko politiko, ko bomo trošarine, ob tem, ko je gospodarska rast padla za 8, 10 %, pri elektriki povišali za 1900 %, bomo dosegli samo to, da bomo upokojeince, kmečke zavarovance, invalide in brezposelne postavili v še večje težave in tudi udarili po tistem delu slovenskega gospodarstva, ki se otepa težav. Menim, da je treba biti pri vseh teh zadevah zelo razsoden.

Prav tako se zna zgoditi oziroma se je zgodilo, da smo že v tem mandatu poslabšali pogoje pri dijaški prehrani, da se poslabšujejo pogoji in dviguje omejitev pri štipendijski politiki, da se bo izvršila sprememba pri otroških dodatkih in tako naprej. Zgodila se bo cela vrsta modernizacij, ki gredo vse izključno v poslabšanje socialnega statusa, in to predvsem tistih, ki so najbolj pomoči potrebni in ki bodo s tem samo še dodatno ogroženi. S temi ukrepi modernizacij v celoti izničite vse tisto, kar smo sprejeli recimo z minimalno plačo. Zdaj jih bo veliko prišlo na zavod za zaposlovanje, čakalo bodo na delo in večino od tega pa se bo potem skozi dodatne obdavčitve potegnilo nazaj v državni proračun. Takih predlogov zakonov kot je ta, zaradi vsega navedenega, sploh ni mogoče podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 32.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga Državnemu zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep – Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o trošarinah.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 6.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2010.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu predloga rebalansa proračuna.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 30.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je splošni del predloga rebalansa proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih v posebnem delu predloga rebalansa proračuna. Najprej vas želim v

zvezi s 1. vloženim amandmajem Poslanske skupine SDS pod številka 1 opozoriti, da se nanaša le na zmanjšanje sredstev pri različnih podprogramih v okviru posameznih uporabnikov in ne vsebuje predloga za povečanje sredstev pri določenih programih. Zato se o tem amandmaju glasuje v celoti v okviru prvo navedenega uporabnika, to je predsednika Republike Slovenije. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k različnim uporabnikom.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Uvodoma se želim opravičiti poslancem SD, ker sem jih s svojim prvim nastopom zmedel, da so očitno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To kje drugje, ne pri obrazlaganju glasu, boste kdaj drugič.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Sicer pa bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli amandma, s katerim zmanjšujemo javno porabo, tekočo porabo države, v glavnem porabo za neproduktivne namene, ki seveda najbolj bremenijo nezavidljivo finančno situacijo državne blagajne.

V Sloveniji smo res eksperti zlasti v kriznih časih, ko ne znamo omejiti tekoče porabe, ko znamo omejevati tam, kjer se najlažje omejujejo. To je na tistih investicijah, ki jih enostavno črtaš ali preložiš, s tem pa seveda ne rešiš problema. Investicijo je treba narediti, če ne letos pa naslednje leto, medtem ko se Ministrstvo za finance in Vlada ne lotita tistega, česar bi se morali lotiti. To je končno kleščanje tistih tekočih odhodkov države, ki so se z leti nakopičili takih in drugačnih politik. Seveda je normalno, da Vlada in Parlament sprejemata povečevanje nekih pravic državljanov v času gospodarske rast in konjunktore. Hkrati pa je tudi normalno, da država poskrbi za stabilnosti javnih financ takrat, ko niso zlati časi in časi debelih krav. Ta vlada je vedno znala ali pa vlade na čelu z SD so vedno znale poskrbeti za pravice takrat, ko so bili dobri časi, zdaj, ko pa je čas krize, sta pa ta vlada in koalicija totalno zatajili. To je nepopularni ukrep, ki ga predlagamo.

Zaradi tega verjetno gotovo ne bomo dobili na svojo stran nobenega javnega uslužbenca. Vendar iz odgovornosti do države in do javnih financ predlagamo pristop, ki ga mora v prihodnje obrati Vlada. Pristop razumnega in vsebinsko naravnane krčenja fiksnih odhodkov države ob upoštevanju funkcij in tudi nalog, ki jih mora zagotavljati državna uprava. S tem amandmajem predlagamo znižanje tekočih odhodkov za materialne stroške, tudi za plače in za ostale odhodke javnega sektorja za dobrih 700 milijonov evrov in seveda pričakujemo, da boste ta pogled opozicije oziroma SDS vzeli resno in po tej poti tudi valansirali javne finance v prihodnje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Prisotnih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 37, proti 42.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 1912 Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, podprogram Pripravljenost sistema za zaščito in reševanje pomoč. Odločamo o vloženem amandmaju Poslanske skupine SDS.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo.

V Slovenski demokratski stranki bomo ta amandma podprli. Zakaj? Zato ker Vlada predlaga, da se vzamejo sredstva, ki so predvidena v proračunu gasilcev in reševalcev.

Sredstva so se od leta 2009 pa do danes zmanjšala iz 631 milijonov evrov na 507 milijonov evrov na področju obrambe in zaščite. Dejstvo pa je, da cilji ostajajo isti, to je neodgovorno. Pričakovali bi, da bi najprej spremenili cilje, potem pa klesti proračun. Pripravlja se pa ravno obratno. Najprej se manjšajo sredstva, cilji pa ostajajo enaki, in to je nesprejemljivo. Če še razumemo, da se klesti proračun na področju obrambe, je pa to, da se je letos prvič poseglo na področju Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, nedopustno. Jemlje se 2,2 milijona evrov. Kaj to pomeni? Tisto, kar bom zdaj povedal, bi lahko rekli, da gre za demagogijo. Je pa to na Odboru za obrambo povedal član vaše vlade, in sicer

so bila ta znižanja pri načrtovanju vseh programov opremljanja v državni ravni. To pomeni tudi tisti, ki so neposredno povezani s podporo gasilskih enot in drugih reševalcev ob velikih vremenskih ujmah. Ne bomo kupili agregatov, pnevmatskih šotorov in kompleta enosmerne dvigalne hidravlike ter še nekaj drugih naprav, ne bomo servisirali geofonov in elektroagregatov. Držimo cel sistem vzdrževanja pripravljenosti za živalske bolezni na približno 20 žariščih. Zadaj za tem stoji okoli 4 do 5 tisoč gasilcev. Te opreme zdaj ne bo, zato ker ni denarja. Zato ne bomo kupovali pretakališč, ne bomo zagotovili prikolic z nosilci po regijah in rezalnike za gradbeno folijo, da ne govorim o kombinezonih, o zaščiti, čeladah in tako naprej. Letos ne bomo obnovili 2 regijskih centrov in vsega kar je s tem povezano. Kar pomeni, da je možnost, da se nam bodo še dogajali taki dogodki, kot je bil v Podravju, ko je regijski center sredi neurja razpadel zaradi preobremenitve in slabe zastarele tehnike. To je povezano s 112 in s celotnim informacijskim sistemom, ki podpira delovanje gasilcev, reševalcev, nujne medicinske pomoči in tako naprej.

Prišli smo v fazo, da če se bo ta trend drugo leto nadaljeval, ne bomo mogli zagotavljati niti prednostih nalog. To so tiste naloge, da lahko sofinanciramo 44 gasilskih enot – tistih, ki rešujejo na cestah v prometnih nesrečah. Če bomo utrpeli znižanje na tej podlagi, gasilci ne bodo mogli več opravljati tega dela. Prišli bomo v situacijo, ko ne bomo mogli niti reševati, ker zato ne bomo imeli denarja. Preden boste pritisnili tipko proti temu amandmaju, se zamislite, če je to prav.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Želi še katera od poslanskih skupin obrazložiti svoj glas? (Ne želi.) Odpiram prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Obrazložitev glasu, Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik.

Ta amandma se mi zdi zelo smiselno, zato ker gre za vitalno področje zaščite in reševanja. To področje je zanesljivo tisto področje, ki ne bi smelo čutiti nobenega vpliva krize. Ko gre za zaščito naših življenj, potem je treba ta

sredstva nameniti za ta namen. Nedavno je bila državna vaja Neurje 2010 v Slovenji Gradcu. Ta državna vaja je pokazala kar mnogo vrzeli pri opremljenosti in usposobljenosti, zato se mi zdi, da je treba ohraniti ta sredstva, da bi lahko sistem deloval tako, kot je treba. Preko teh sredstev se napajajo tudi posamezna prostovoljna gasilska društva. Ko gre za operativne programe, usposabljanje, opremo in situacije, ki so nekoliko drugačne, kot so bile v preteklosti, potem se strinjam s tem amandmajem in ga bom tudi podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Koliko požrtvovalnosti in energije in tudi svojega zdravja, v tragičnih primerih celo življenja vlagajo gasilci v delo, s katerim poskušajo zaščititi vse nas in naše premoženje, zna ceniti samo nekdo, ki ima z njimi tudi stik. Gre za gasilce, danes in tukaj. Pred gasilce in gasilstvo pa tudi pred reševalce se postavljajo nove in nove naloge. Vremenske ujme so vse bolj pogoste, delno je za to kriv tudi človek, po drugi strani pa je vse več premoženja. V enem samem požaru, gospe in gospodje, ali pa v primeru, da je zaradi slabše tehnične podpore v enem samem primeru počasnejša in šibkejša reakcija v primeru neke ujme, je lahko nastala materialna škoda 10-krat, celo 100-krat večja od tega prihranka, ki ga prikazujete na tej postavki. Gre na nek način za zavarovanje že doseženega razvoja, življenja in premoženja ljudi ter za varnost kot vrednoto. Zaradi tega je nesprejemljivo, da se sredstva, ki so bila že sicer skrajno racionalno predvidena, še dodatno krnijo v imenu varčevanja, ko je lahko škoda, ki je povzročena s takim nepremišljenim varčevanjem, bistveno večja, kot je tisti navidezni prihranek. ... / znak za konec razprave/... varčevanje pa naj stane, kar hoče! To je nekaj, kar v proračunu ne bi smelo imeti svojega prostora. Zato bom glasoval za ta amandma, ker gre za gasilce, varnost ljudi in vrednoto, ki po mojem trdnem prepričanju nimajo cene.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Rudolf Petan.
Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Seveda bom ta amandma podprl. Zakaj? V zadnjem času veliko govorimo o podnebnih spremembah, polna usta imamo teh besed. Sprejemamo razne resolucije, deklaracije in ne vem kaj vse. Tam smo polni hvale, kako moramo skrbeti za zdravo okolje, da ne bomo podnebnih sprememb še producirali. Ko pa pridemo na konkretno raven, je pa bistveno drugače. Spremljevalci podnebnih sprememb so naravne nesreče, ujme, neurja, toče, poplave, žled, nenadne ogromne količine padavin na majhnem območju. Kaj takrat pričakujemo? Takrat pričakujemo pomoč in v naši državi imamo resnično dobro organizirano službo zaščite in reševanja, hrbtenica tega sistema so pa ravno gasilska društva, večinoma prostovoljna, ki do zdaj še niso nikoli zatajila. Če intervenirajo, se tudi pričakuje, da imajo s čim intervenirati, saj imajo za to ustrezno materialno podlago, so ustrezno organizirana, o čemer niti ni treba govoriti. Vendar, če nimajo materialnih sredstev in ustrezne opreme, ki sledi času, ker so izzivi vedno drugačni in zahtevnejši, potem ne moremo pričakovati njihove pomoči in želje, da bi maksimalno pomagali.

Danes imamo amandma za 2 milijona evrov, maloprej smo pa izglasovali pomoč Grčiji za 400 milijonov evrov, in to za nekoga drugega, ki se v nekaterih primerih obnaša zelo neracionalno. Zaradi tega, ker je ta amandma nujen, saj bomo pomoč ob naravnih ujmah vedno potrebovali, in to vedno več, bom ta amandma podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Jožef Jerovšek.
Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ko smo dobili na mizo predlog rebalansa in smo videli, da Vlada zmanjšuje sredstva za zaščito in reševanje za več kot 2 milijona evrov, sem najprej pomislil, da je Vlada dosegla sporazum z nebeškimi oblastmi, da letos v Sloveniji ne bo ne

vremenskih ujm, poplav, toče, viharjev, skratka ne bo naravnih nesreč niti drugih nesreč. Mislim sem, da se Vlada zanaša na božjo pomoč gasilcem. Danes je bilo tu že prezentirano, da temu ni bilo tako. Na seji odbora smo slišali dramatične pozive predstavnikov Vlade in tudi gospa ministrica je govorila z izredno kritičnimi toni. Omejujemo in zaustavljamo pomoč gasilcem in drugim, ki so pripravljeni reševati in nesebično pomagati ter dejansko nazadujemo na tako pomembnem področju, kjer je vprašanje nesebične pomoči tistim, ki so jo v nesrečni potrebi. Kaj sporočate, gospe in gospodje, s takim amandmajem? To, da bodo ljudje v nesreči, ki vedno pride, naravne ujme vedno prihajajo, ostali sami, da jim ne želite pomagati, da se požvižgate na nesrečo navadnega človeka in da bo to področje zanemarjeno v tem mandatu in v tem letu.

Prosim in apeliram na vas, da k takšnemu ravnanju, kateremu nasprotuje tudi ministrica za obrambo in vsi drugi, ne pritrđite in da podprete naš amandma. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Prosim, da pri obrazlaganju glasu ne apelirate na to, kako bodo glasovali drugi, ampak obrazložite izključno samo svoj glas. Obrazložitev glasu, Janko Veber. Se odpoveduje. Obrazložitev glasu, Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Da se jemlje denar zaščiti in reševanju, je nekaj, kar si niti v sanjah ne bi smela dovoliti nobena vlada in nobena koalicija, zato tudi sam z veseljem podpiram amandma, ki smo ga vložili v Slovenski demokratiški stranki. Sredstva skušamo vrniti vsaj na enak nivo, kot je bil zagotovljen s samim proračunom za leto 2010, čeprav bi bilo v veliko pomoč in korist, da bi bilo teh sredstev tudi več. Zaščita in reševanje sta v Sloveniji zgledno urejena, tako da lahko marsikatera država jemlje Slovenijo za vzgled, vendar gre to predvsem na račun prostovoljnega dela, prostovoljnih gasilskih društev in požrtvovalnosti. Zdaj, da se tem ljudem, ki v bistvu dajejo svoje življenje na kocko, zato da rešujejo življenja drugih, jemlje denar, je nedopustno.

V soboto sem bil na otvoritvi gasilskega objekta, kjer je bilo štiri petine

tega objekta zgrajeno s prostovoljnimi delom iz prostovoljnih prispevkov samega društva, ljudi in krajanov. Tukaj pa država tako z lahkoto jemlje denar, in sicer za tiste, ki, kot sem rekel, rešujejo življenja na cestah, v gorah oziroma takrat, ko se dogajajo v Sloveniji vedno bolj pogoste naravne nesreče. Tudi v bodoče bodo podnebne spremembe še vedno močno prisotne in bo takšnih nesreč več, zato bodimo do tega odgovorni in dajmo sredstva tistim, ki jih tudi potrebujejo za reševanje življenj, ne zase, ampak za reševanje življenj. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 39, proti 39.

(Za je glasovalo 39.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 2011 Ministrstvo za gospodarstvo, podprogram Programi povečevanja konkurenčnosti. Glasujemo o vložnem amandmaju Poslanske skupine SDS.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 44.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V okviru istega uporabnika prehajamo na podprogram Spodbujanje razvoja malega gospodarstva. Glasujemo o vložnem amandmaju Poslanske skupine SDS.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, predsednik.

Seveda bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli ta amandma in se ne bomo pridružili proti gasilski oziroma zdaj tudi obrtniški koaliciji. Za kaj pri tem konkretnem amandmaju gre? Ministrstvo za gospodarstvo je predlagalo Vladi in temu parlamentu, da s temi prerazporeditvami v okviru Ministrstva za gospodarstvo zmanjša sredstva, ki so namenjena neposrednim, nepovratnim spodbudam malemu gospodarstvu, subvencijam malemu gospodarstvu za nabavo tehnološke

opreme oziroma za druge razvojne projekte malega gospodarstva. Denar namenja v bilanci B za krepitev neke kreditne aktivnosti do malega gospodarstva. Malo gospodarstvo potrebuje oboje. V nekaterih primerih za razvojne projekte potrebuje subvencije pri nabavi tehnološke opreme in ugodne kredite oziroma garancije za ugodne kredite. Le raznovrstnost pomoči preko ukrepov slovenskega podjetniškega sklada lahko doseže cilje in namene politike slovenskega podjetniškega sklada in nenazadnje tudi politiko pomoči malemu in srednje velikemu podjetništvu.

Ta vlada je že v začetku, ko je nastopila mandat, povedala, da se bo odpovedala nepovratnim pomočem malemu gospodarstvu in da bo le-to nadomestila s povečanjem obsega garancij, poroštev in ostalih dolžniških pomoči malemu gospodarstvu. Oboje je potrebno malemu gospodarstvu. Ko sem pred nedavnim govoril z vodstvom Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, seveda nasprotujejo takemu pristopu in taki politiki vlade. Malo gospodarstvo potrebuje, kot poudarjam, oboje. Potrebuje specifične programe in projekte, nepovratna sredstva in ugoden kredit ali garancijo za ta kredit. Nepovratna sredstva in spodbude so primerne zlasti za začeta mala in srednje velika podjetja, za obrtnike, ki se šele razvijajo, ki pravzaprav tudi nimajo ne vem kakšnega kreditnega potenciala, ker nimajo osnovnih sredstev, pravzaprav nimajo lastništva nad ničemer in zato nimajo ničesar zastaviti.

S tem amandmajem želi Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke popraviti neko načeto politiko, da se ukinjajo subvencije za mala podjetja in da se te nadomeščajo le z garancijami. Zato vas prosim, da prisluhnete nenazadnje tudi pozivom in predlogom slovenske obrti in podprete ta amandma.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 44.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 2415 Direkcija Republike Slovenije za ceste in podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest. Odločamo o 1. amandmaju k temu podprogramu.

Predlagatelj je Odbor za promet. Vlada ga ne podpira.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 42.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k 2. amandmaju v okviru tega podprograma, amandmaju, ki ga je vložil predlagatelj dr. László Göncz.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine ali v svojem imenu? V svojem imenu, dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Seveda bom amandma podprl.

Podpore naj bi bil deležen predvsem iz razloga, ker gre za dokončanje rekonstrukcije ceste Domanjševci–Kobilje, predvsem zato, ker je povezano tudi z neko drugo investicijo, in sicer z izgradnjo vodovodnega omrežja oziroma sistema v naselju Domanjševci. Kot sem že v prejšnjem izvajanju omenil, gre za izredno demografsko ogroženo območje in oskrba z vodo je zelo pomemben korak na področju zagotavljanja normalnih življenjskih pogojev. Ker pogojuje tudi neko drugo investicijo in je bil tudi v prvotnem programu, ki je bil sklenjen med državo in občino, bom seveda ta amandma podprl in pričakujem, da bo morda še kdo drug podobno postopal. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 43.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Amandma pod številko 3 pri istem podprogramu je brezpredmeten, ker se nanaša na povečevanje sredstev pri postavki v okviru načrta razvojnih programov, kot 3. dela predloga proračuna, h kateremu pa ni mogoče vlagati amandmajev.

Zato prehajamo k 4. amandmaju v okviru tega podprograma. Predlagatelj je Odbor za promet. Vlada ga ne podpira.

Glasujemo. Glasovanje teče. Prisotnih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 42.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k 5. amandmaju pri tem istem podprogramu. Amandma je vložila Poslanska skupina SDS.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Obveznica na Škofljici oziroma prometni zamašek na Škofljici je eden izmed tistih 3., o katerih vsakodnevno poslušamo pri poročilih oziroma takrat, kadar se pove o vseh prometnih zastojih v državi. Tukaj moram opozoriti, da gre za odsek, ki ima zelo visoko stopnjo PLDP, to se pravi, da že preko 20 tisoč, in to je začetek ceste G2. V maju letošnjega leta je bila na to temo organizirana tudi okrogla miza v Ribnici, na kateri sta sodelovala predsednik Odbora za promet v Državnem zboru, gospod Veber, poslanski kolega in minister, dr. Vlačič in tam je bilo rečno, da bo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Tanko, brez sklicevanja na druge. Obrazložitev glasu.

JOŽE TANKO: Seveda, saj to govorim. Tam je bilo povedano, da bo ta prostorski načrt za ta odsek obravnavan na Vladi teden dni po tej javni predstavitvi. Upam, da je Vlada ta postopek speljala in da zadeva teče naprej. Seveda pa se tega odseka, ki je dolg približno 7 kilometrov, ni mogoče lotiti s 5 tisoč 461 evri, kolikor jih je ostalo na proračunski postavki. Če hočemo karkoli resnega narediti na tej postavki, če hočemo resno pristopiti, potrebujemo približno 200 tisoč evrov, da se lahko zaženejo vsi ti postopki, študije, proučitve, sandaže, in tako naprej, ki so potrebne, da se izvede umestitev trase v prostor in potem v naslednji fazi odkupijo zemljišča.

Mi smo predvideli, da bi za ta odsek vzeli iz protokolarnega dela proračuna Republike Slovenije. Žal iz obrazložitve Vlade Republike Slovenije sledi, da Vlada nikakor ne pristane na to, da bi se zmanjšala sredstva za protokolarne zadeve v okviru državnega proračuna, kar nas pravzaprav zelo čudi ob vsem tem varčevanju, ki se ga gremo v tem mandatu. To bi bil dober korak, pristop, poteza in gesta, da bi se investicijski del podprl. Kolegi, predlagam, da ta amandma podprete in da končno resno pristopimo tej

obveznosti na Škofljici. Sam bom ta amandma podprl prav tako tudi naša poslanska skupina.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Prisotnih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 45.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju pod zaporedno številko 6 pri istem podprogramu. Amandma je vložila Poslanska skupina SDS.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Vlada je na svoji 87. seji, 16. junija 2010, sprejela državni prostorski načrt za obveznico Ribnica. To pomeni, da gre za eno izmed obvoznic v državnem interesu. Izredno pomembna je za celotno območje med Ljubljanskim barjem in mejnim prehodom Petrina, še posebej za vse tiste, ki uporabljajo to cesto in teh je vsako leto več, kajti gospodarska situacija v tem delu je izredno slaba, vsaj v določenem delu. Vendar izvedbe tega prostorskega plana se ni mogoče lotiti, če v državnem proračunu, v rebalansu proračuna za to obveznico ni predvidenega niti 1 evra sredstev. Niti evra ni predvidenega za realizacijo tega prostorskega načrta. Smo mnenja, da je treba na to obveznico, ki bo dolga približno 7 kilometrov, dati 100 tisoč evrov sredstev, da se začnejo postopki, priprava študij, izdelava elaboratov, sondaž in podobnih zadev. To, kar predlagamo, je minimum. Če želimo na območjih, kjer so omenjeni dejavniki, kjer so težave s skladnim regionalnim razvojem, kjer so težave s prometno dostopnostjo, prometno pretočnostjo, potem je najbolj normalno, da poslanci v Državnem zboru omogočimo, da tak amandma tudi podprete in da tak amandma sprejmemo. Vsekakor iz državnih virov namenjamo za obveznico Škofljica, za obveznico Ribnica in podobne manj sredstev, kot jih za sofinanciranje tistega Rock Otočca, ki se zgodi vsako leto enkrat in je to neka enkratna prireditev.

Predlagam, da v Državnem zboru tudi poslanci spoznamo prioritete in potrebe okolij in da ne financiramo samo nekaj, kar je namenjeno neki zabavi in prostočasnim

aktivnostim, ampak predvsem tem resnim projektom, ki so pomembni za razvoj okolij, ki so pomembni za razvoj gospodarskih dejavnosti in ki so sestavni del razvojne osi. Rock Otočec ni sestavni del razvojne osi, obvoznica na Škofljici in obvoznica Ribnica pa še kakšna pa so sestavni del razvojnih osi, in bistveno pripomorejo k razvoju okolij. Predlagam, da ta amandma podprete.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 46.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V okviru istega programa odločamo o amandmaju pod zaporedno številko 7 vlagatelja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Verjetno ste poslanci v tem sklicu Državnega zbora že slišali za 3a. razvojno os. Tudi obvoznica Velike Lašče je sestavni del 3a. razvojne osi. Vlada je na svoji 87. seji, to je bilo 18. junija letos, tudi sprejela državni prostorski načrt za izgradnjo obvoznice Velike Lašče. Se pravi, da je spoznala, da je treba na področju ceste G2 med Ljubljanskim barjem in mejnim prehodom Petrinja sprejeti nekatere ukrepe, ki bodo izboljšali prometno ureditev in prometne povezave tako s Hrvaško kot predvsem z Ljubljano.

Ureditev 3a. razvojne osi je pomembna, predvsem zato ker je to najkrajša povezava s Kvarnerskim zalivom in mislim, da ne bi smelo biti nobenih težav, sploh zdaj, ker ste pristali k temu arbitražnemu sporazumu. Realizacijo tega projekta ni možno začeti s tisoč 392 evri – toliko, kolikor ste predvideli za to obveznico. Seveda je ta obvoznica tudi bistveno pomembnejša kot katerikoli pločniki, ki so v državnem proračunu v nekaterih primerih zajeti, pa tudi mnogo bolj pomembna kot nekatere kolesarske povezave ali pa sofinanciranje nekaterih društvenih domov in tako naprej. Če želimo karkoli narediti na tem skladnem regionalnem razvoju, pomagati pri razvoju okolij, Ribniško-Kočevsko polje je že tako, ki potrebuje dodatne spodbude ne samo na prometnem

delu, na cestnem delu, ampak tudi na nekaterih drugih področjih. Potem je treba odpreti vsaj tisto, kar lahko storimo kot poslanci ob tej priložnosti, ko imamo na mizi konkreten amandma. Pričakujem, da boste ta amandma z veseljem podprli. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za je glasovalo 36, proti 46.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 46)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Okoli istega podprograma odločamo o amandmaju pod zaporedno številko 8, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovani kolegi!

Obnova teh nekaj 100 metrov ali pa nekaj zadnjih 100 metrov državne ceste skozi Ribnico bi morala biti zaključena letos. Gre za odsek, ki je dolg približno 400 metrov in država je obnovo tega odseka razdelila na 3 leta. 818 tisoč evrov, kolikor je bilo v letošnjem proračunu za dokončanje tega zadnjega odseka državne ceste skozi Ribnico, je razdeljenih na 3 naslednja leta. Če je to racionalen in smiseln pristop, potem ni čudno, da imamo takšne težave pri ekonomiji in racionalni uporabi državnega proračuna in tudi tako pogoste neracionalne odločitve v Državnemu zboru. Več ali manj bo s pripravljalnimi zaključnimi deli stroška, kot je vrednost celotnega odseka, da bodo odstranili zapornice, postavili semaforje in tako naprej.

Predlagam, da se ta manjkajoči odcep naredi v 1 koraku, da se konča letos in da potem z državno cesto skozi Ribnico opravimo tako, kot je to najbolj racionalno in smiselno. Kakršnakoli drugačna odločitev, ki je povezana z nepodporo temu amandmaju, pomeni, da zelo podpiramo neracionalno trošenje državnega proračuna. Še posebej pa je vzbujajoč odgovor Vlade, kajti tudi v temu primeru so tiste stvari, ki so povezane s protokolarnimi zadevami, bistveno pomembnejše kot neke investicije v okoljih, ki bi pocenile in racionalizirale druge zadeve.

Vladi je veliko več do protokola, do protokolarnih storitev, kot do resnih investicijskih objektov v posameznih občinah. Konkretno v temu primeru v občini Ribnica. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 46.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 46)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju v okviru istega uporabnika pod zaporedno številko 9, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo.

Gre samo za dokončno ureditev ceste mimo Starega Loga. Gre za obvoznico Stari Log v občini Kočevje na cesti, ki povezuje Novo mesto s Kočevjem. Na tej cesti je izredno veliko prometa, predvsem motornega, tudi tovornega prometa, ker je to najkrajša povezava z Ribnico in Cerknico. Je veliko tranzitnega tovornega prometa in menim, da bi bilo smiselno, da se ta edini manjkajoči del umesti v državni proračun.

Za začetek se potrebuje 50 tisoč evrov, menim, da to pri koaliciji ne bo prevelika težava, da bi to zadevo podprla in pa odpravila nevarni odsek na tej cesti. Hvala.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V okviru istega podprograma odločamo o amandmaju pod zaporedno številko 10, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V okviru istega podprograma glasujemo o amandmaju pod zaporedno številko 11, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Gre za cesto Hotemaže–Britof, o kateri smo že velikokrat govorili. Za tisti žalosten odsek, ki je najbolj smrtonosen odsek za otroke po kilometru na celotnem slovenskem ozemlju, kjer se cesta z dveh strani konča v kupu zemlje in potem poteka skozi vasi. Če se že prioriteti varnosti, ki po mojem trdnem prepričanju kot vrednota ne more imeti cene, ne daje tistega pomena, ki ga ima, vas opozarjam, da gre tudi za odsek, ki povezuje vse občine na tem delu Gorenjske, in z avstrijskim ozemljem, saj gre za cesto, ki sega preko Jezerskega do meje z Avstrijo. Konec koncev je celo nacionalnega pomena, saj se odsek povezuje preko avstrijskega dela in koroškega ozemlja tudi naprej v smeri proti Slovenj Gradcu in prestavlja dnevno povezavo za marsikaterega migranta na tem delu poti. Gre za odsek, ki lahko v primeru, da je dograjen, sprosti velik razvojni potencial. Tam ležita Jezersko in Preddvor, dva turistična bisera, ki ne moreta izkoristiti svojega potenciala, ker nista deležna ustrezne cestne povezave. Gre za najstarejši odsek nezgrajene cestne povezave, predvidene v aktih Slovenije, saj ta del, ki sega z dveh strani v kupe zemlje, obstaja že od 80. let prejšnjega stoletja. Gre za sorazmerno majhna sredstva, za odsek, kjer ni nobenega nadvoza in predora, ničesar. Samo malo dobre volje je treba, in to priznava tudi Vlada, saj zelo jasno pove, da je predlog amandmaja tehnično izvedljiv. Odvisno je torej zgolj in samo od vaših glasov. Sam bom glasoval za, za varnost ljudi in razvoj.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 44.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V okviru istega podprograma prehajamo na odločanje o amandmaju pod

zaporedno številko 12, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Gre za krožišče na cestni povezavi med Brnikom in avtocesto. Krožišče v Šenčurju je že dalj časa v izgradnji. To je tisti odsek, ki ga zelo dobro poznate, kjer je kup plastike na sredi ceste kot ovira, dejansko pa predstavlja priključek na pomembno regionalno cesto za celotno podjetniško cono, v kateri je že zdaj zaposlenih več kot tisoč ljudi in se bo ta številka v kratkem še podvojila. Po eni strani gre za varnost, po drugi strani pa tudi za zelo pomembno razvojno vprašanje. Če nič drugega ne da misliti tej koaliciji, naj opozorim na en vidik. Izgradnja ceste Hotemaže–Britof ali pa v tem primeru krožišča v Šenčurju se bo hitro vrnila, kajti s sprožitvijo novega razvojnega potenciala, ki ga prinaša, se nabere v proračunu več sredstev, podjetniki lažje poslujejo, zvišajo se prihodki iz naslova davkov, in to v končni fazi pomeni večjo kvaliteto za vse. Ampak očitno tudi to ne premakne ničesar in bojim se, da bo tudi tukaj enaka izkušnja, kot je bila pri tistem nesrečnem amandmaju v zvezi z gasilci, ko je potekalo glasovanje skladno s starim, ponarodelim načelom, da se spopadejo butalci in pamet in so zmagali butalci in ne pamet. Toda sam bom glasoval po pameti in za.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 2423 Direkcija za vodenja investicij JŽI in k podprogramu Investicijske dejavnosti na železniški infrastrukturi. Amandma pod zaporedno številko 1 je brezpredmeten, saj ni vložjen v skladu s Poslovníkom Državnega zbora. Prehajam na odločanje o amandmaju pod zaporedno številko 2, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Če držijo podatki iz Wikipedije, potem je bila železniška proga med Grosupljem in Kočevjem zgrajena med 22. majem 1892 in 24. julijem 1893. Proga je bila zgrajena v 1 letu. Mi smo v prejšnjem mandatu sprejeli zakon, kjer smo predvideli obnovo dela odseka te proge med Grosupljem in Ortnekom v 3 letih. Rekonstrukcija bi morala biti zaključena leta 2009. Žal se z nastopom Vlade Boruta Pahorja obnova te proge samo do Ortneka podaljšuje za naslednja 3 leta.

Je pa ta železniška proga eden izmed odsekov ali pa sestavnih delov 3a. razvojne osi. Zdaj pa sprašujem, na kakšen način pristopa Vlada, do modernizacij prometnih in železniških odsekov, če se vsi ti odseki, ki so bili umeščeni in pokriti z zakonom o poroštvih, prelagajajo, prolongirajo in podaljšujejo v naslednje obdobje, se pravi v čas po mandatu sedanje vlade. Mislim, da ta pristop ni resen, da se ni možno iti na tak način nikakršnega razvoja, še pa najmanj skladnega regionalnega razvoja. Sprašujem se, na kakšen način je možno uvesti železniški promet do Kočevja in sploh na kakšen način omogočiti, da bo po tej proggi potekal tudi železniški potniški promet. V Ortneku je skladišče naftnih derivatov blagovnih rezerv Republike Slovenije in letno je po tej cesti prometa, za katero prej niste izglasovali niti obvoznic, niti ničesar drugega, približno 40 tisoč ton, ker je treba te zaloge obnoviti letno. Zdaj pa si izračunajte, koliko tisoč cistern je to na cesti. Z obnovo te proge, ki je namenjena tudi polnjenju skladišča blagovnih rezerv v Ortneku, zagotovo ne pospešujemo in ne izboljšujemo prometne varnosti na omrežju med Ljubljano in Kočevjem. Zagotovo ne in ravno tako ne med Cerknico in Novim mestom. Nepodpora takim amandmajem, ki jim predlagate, pomeni, da boste bistveno pripomogli k dodatnim težavam, kar zadeva prometno varnost, prometno pretočnost, potovalne čase in tako naprej. To pomeni neposredno zaviranje razvoja v vseh smereh.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 2511 Ministrstvo za okolje in prostor in podprogram Izboljšanje stanja okolja. Odločamo o amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 47.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 2711 Ministrstvo za zdravje in podprogramu Investicijska vlaganja v bolnišnice. Odločamo o amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

Danes smo že bili priča, da sta ta vlada in ta koalicija naravnana proti gasilcem, zaščiti, reševanju in zdaj vidimo da je tudi proti zagotavljanju...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani.

IVAN GRILL:... zdravstva. S tem rebalansom Vlada Republike Slovenije zmanjšuje kar 43 milijonov evrov oziroma še celo nekaj več za investicijska vlaganja v bolnišnice. Sicer je v svoji obrazložitvi navajala, da se ta sredstva v prerezporajajo v naslednje leto, kar seveda ne drži. Naslednje leto bo sredstev še manj, letos pa jemlje denar za izgradnjo tistih zelo pomembnih bolnišničnih infrastruktur, ki zagotavljajo dejansko varnost in tudi rešujejo življenja. Tukaj se zmanjšuje zelo veliko sredstev za izgradnjo urgentnega centra v Ljubljani, Novem mestu in širom Slovenije. Ravno tako se zmanjšujejo sredstva za bolnišnice in tudi ostalo infrastrukturo. To je seveda nedopustno in če bomo podprli takšen amandma, ki smo ga vložili, bomo vsaj deloma skušali vrniti sredstva tja, da bomo lahko bolnišnično infrastrukturo začeli v letošnjem letu bolj intenzivno graditi. Nedopustno je, da se jemljejo sredstva tam, kajti zdravje je neprecenljiva vrednota in brez ustrezne infrastrukture se tega tudi ne da zagotavljati.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo ta amandma tudi podprla in upam da bo deležen podpore tudi s strani koalicije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 43.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k podprogramu Zbiranje krvi in organov za presajanje in odločamo o amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Ivan Grill.

IVAN GRILL: To je naslednji absurd te vlade in verjetno tudi te koalicije, da jemljeta sredstva, ki so v minimalnih zneskih v celotnem proračunu. Gre za nekaj tisoč evrov, in sicer za področje preskrbe krvi. Vlada je, sicer verjetno ne da bi se tega zavedala, v svoji obrazložitvi napisala, da se sredstva na tem programu znižujejo in da obstaja velika verjetnost, da na ta način v letu 2010 ne bomo uspeli zagotavljati tiste pričakovane in tudi nujno potrebne preskrbe s krvjo. Vemo da je v Sloveniji krvodajalstvo ena izmed vrednot tistih, ki so pripravljene dati kri, kajti kri rešuje življenje, koalicija in Vlada pa se obnašata neodgovorno, saj jemljeta tista minimalna sredstva tudi za to področje. Marsikatero življenje bo lahko na ta način tudi ogroženo in namesto da bi se ta sredstva še povečevala, jih skušamo z našim amandmajem vsaj vrniti na tisto raven, kot je bilo že s samim proračunom za leto 2010 tudi nekako predvideno. Upam, da bo tukaj toliko odgovornosti, da se bo ta amandma seveda tudi podprl. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 44.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na podprogram Ukrepi za izboljšanje zdravljenja – biološka zdravila. Odločamo o vložnem amandmaju

Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

To je tudi eden izmed naslednjih absurdov te vlade in koalicije, da jemljeta sredstva tudi za tiste ljudi, ki so resnično najbolj bolni, to je za zagotavljanje sredstev nakupa bioloških zdravil. Za biološka zdravila je znano, da so najbolj učinkovita in najbolj uspešna pri zdravljenju ljudi, ki so oboleli za rakom. Namesto da bi se ponovno povečevala sredstva, da bi lahko ljudem omogočili boljše zdravljenje, se tudi tukaj jemlje znesek v višini 230 tisoč evrov.

V svoji obrazložitvi je Vlada zopet neodgovorno zapisala, da se na ta način, ko se sredstva jemljejo, ne bo zmanjšala frekvenca dobave zdravil, s tem, da v isti sapi napoveduje, da s tem zmanjšanjem ne bo moč začeti postopkov zdravljenja novih bolnikov. To pomeni, da tisti, ki bodo na novo oboleli, ki se jim bodo odkrila nova obolenja, ne bodo deležni zdravljenja, kot sem rekel, z najbolj učinkovitimi biološkimi zdravili. Zato upajmo, da je toliko sočutja in pa tudi odgovornosti, da se bodo vrnila sredstva na tisto raven, da bomo lahko ljudem omogočili najkvalitetnejše zdravljenje, ki ga v tem trenutku za to področje imamo. Slovenska demokratska stranka bo ta amandma podprla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k uporabniku 3311 Ministrstvo za šolstvo in šport in podprogramu Programi športa in odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovani kolegi!

Športne dvorane, predvsem športna dvorana Stožice je to sezono hit. S to dvorano se ukvarja celotna vlada. Če prav razumemo, je tudi za ta namen izpeljala poseben prirejen razpis, na

katerega se bo lahko prijavil samo ta projekt, ta nasedla investicija v Ljubljani – nasedla investicija župana, gospoda Jankovića. Predlagam, da gremo bolj racionalno, bolj po pravi poti, da se umesti v rebalans državnega proračuna tudi športna dvorana v Sodražici. Gre za eno izmed občin in eno izmed šol, kjer nimajo zagotovljenih pogojev za športno vzgojo, ne za otroke, ne za vrtec. Mislim, da se takim projektom, ki se gradijo v perifernih okoljih, ki so nekoliko odmaknjeni od oči in srca, da podpora. Vsekakor si ta projekt zasluži večjo podporo Vlade Republike Slovenije kot neka investicija, ki se je zgodila zaradi tega, ker se ni upoštevalo finančnih pravil pristopa h gradnji projektov.

Računam, da bo koalicija dala nekaj glasov, da se ta prepotreben projekt v Sodražici umesti v državni proračun in da Vlada oziroma Republika Slovenija prevzame del svojih sofinancerskih obveznosti, preostali del v skladu s shemo, ki je predvidena za sofinanciranje, pa bo tako ali tako prevzela matična občina. Menim, da za tako velik proračun, ki ima toliko postavk, protokolarnih in drugih nepotrebnih stroškov, ne bi smelo biti nobenih težav, da bi iz te postavke zagotovili milijon evrov, podprli projekt in ga umestili v proračun. Računam na vašo podporo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 44.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k podprogramu Vrtci. Odločamo o amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Gre za investicijo v Ribnici, za izgradnjo novega vrtca, pri katerem so postopki zaključeni, izdano je tudi gradbeno dovoljenje. V tem državnem zboru in tudi v tej vladi je zelo velika benevolenca do pokrivanja raznih zgrešenih investicij. Temu so naklonjeni tudi na Ministrstvu za šolstvo in šport, ki znajo poiskati dodatne vire in razpisati nekaj milijonov evrov za nekatere

druge zadeve. Slišali smo tudi o namenih in predlogih, da bi se pokrile določene investicije iz proračunske rezerve za tiste, ki so podvrženi elementarnim nesrečam in verjetno je tam šlo za elementarno nesrečo, ker je šlo za nepokrito investicijo.

Predlagam, da gremo bolj po normalni poti, da z glasovanjem za podporo temu amandmaju to potrebno investicijo v Ribnici podprete, jo umestimo v državni proračun in začnemo s postopkom izvedbe. Prav gotovo ne gre za neko naložbo, ki bi imela kakršnekoli težave ali pa omejitve. Gre za to, da se nadomesti objekt, ki je praktično v celoti propadel, ker ne izpolnjuje več tehničnih, niti drugih pogojev in tudi onemogoča normalen razvoj predšolske vzgoje v Ribnici. Računam, da boste, glede na to, da imate zelo benevolenten, dober in pozitiven odnos do otrok, do predšolskih in šolskih otrok, dijakov, študentov, ta amandma podprli in da tudi na tem področju naredimo v enem izmed lokalnih okolij pomemben razvojni korak naprej. Naša poslanska skupina ga bo podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa. Želi še katera od poslanski skupin obrazložiti svoj glas? (Ne želi.)

Obrazložitev glasu v svojem imenu, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Bojim se, da ni tako dober odnos do otrok in bodočnosti, ki se izraža skozi odnos do otrok...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Brez polemike svojim poslanskim kolegom, prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Že v današnji razpravi in glasovanju je bilo očitno, da se vladna in koalicijska barka potapljata. Teh znakov je veliko – odnos do gasilcev, nasprotovanje njihovi dejavnosti, podpora programa malega gospodarstva, zanemarjajo se vlaganja v programe malega gospodarstva, torej v slovenski razvoj in simbolni amandma, ki kaže odnos te koalicije do otrok v bodočnosti. Če ste proti amandmaju, ki na simbolni način sporoča, da so otroci staršem v Sloveniji še vedno vrednota, potem je jasno, da sta se ta vlada in koalicija odpovedali naložbam in zaupanju v slovensko bodočnost. Še enkrat potrjuje, da sta ladji – vladna in koalicijska – izgubili kompas in se potapljata. Dokaz za

to je tudi minister Lahovnik, ki ima instinkt za to, kdaj je treba skočiti iz potapljačice ladje. Zdaj je izskočil iz Zaresa, jutri bo iz vladne ladje. Razsoden človek nima izbire.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, ali lahko pojasnite, kaj ima to z obrazložitvijo glasu?

JOŽEF JEROVŠEK: Vi pa kar peljite Slovenijo v prepad in glasujte proti, tudi pri simbolnem programu vlaganja v bodočnost, to je v vzgojo otrok in enake možnosti otrok. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: In kako boste glasovali? Proti ali za?

JOŽEF JEROVŠEK: Za.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 46.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k podprogramu Osnovno šolstvo. Odločamo o amandmaju pod zaporedno številko 1, ki ga je vložil dr. László Göncz.

Obrazložitev glasu v svojem imenu, dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa.

Gre za najpomembnejši tovrstni projekt v tem trenutku na narodnostno mešanem območju, ki pa ni namenjen zgolj narodni skupnosti, temveč vsaj v tolikšni meri tudi večinskemu narodu oziroma širšemu območju, saj gre za največjo osnovno šolo v širšem geografskem prostoru.

Z zmanjšanjem zneska, ki se predlaga v okviru amandmaja kot neka možnost za izvedbo programa, se dejansko onemogoča toletni program izvedbe projekta in s tem postaja vprašljiva tudi nadaljnja dejavnost za naslednje leto. Ker pa gre kljub temu sorazmerno za ne tako velik znesek, menim, da je ta investicija oziroma ta amandma lahko deležen podpore. Osebnost bom seveda ta amandma podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 43.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V okviru istega podprograma odločamo o amandmaju pod zaporedno številko 2, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine, Zvonko Lah.

Prosim.

ZVONKO LAH: Hvala za besedo.

Gre za projekt osnovne šole, vrtca in telovadnice Mirna Peč. Projekt je iz razpisa iz leta 1999. Ko je bila izbrana idejna zasnova in ovrednoten projekt, je Ministrstvo za šolstvo zagotovilo svoj delež sredstev za izgradnjo po Zakonu o financiranju občin, kar je dobra polovica celotne investicije. Občina je šele takrat šla v izdelavo projekta in nakupa potrebnega zemljišča. Zdaj pa kljub maksimalnemu zadolževanju ne more zapreti finančne konstrukcije, ker ministrstvo ne zagotavlja svojega deleža. Gre za osnovno šolo, ki že več kot 40 let nima uporabnega dovoljenja in ga ne more pridobiti, ker je bilo vedno nekaj dozidanega za prostorske potrebe šole. Zdaj pa občina ne more zapreti finančne konstrukcije, ko je projekt pripravljen, in pričeti z gradnjo.

Ministrstvo za šolstvo in šport v lanskem letu ni izvedlo razpisa za izgradnjo tovrstnih objektov, niti v letošnjem letu. Z amandmajem predlagamo prerazporeditev sredstev iz nerazporejenih sredstev na to postavko, da se omogoči pričetek izgradnje tega objekta. Mislim, da bi Vlada lahko izkoristila ugodno cenovno situacijo v gradbeništvu, ker so gradbinci brez dela, to ugotavlja tudi sam minister, in zagotovila vsaj minimalna sredstva, saj v zadnjih 2 letih ni bilo niti tega. To bi omogočilo, da se tisti projekti, ki trajajo že desetletja, pričnejo z izgradnjo in da se ugodno reši prostorska stiska v osnovnih šolah in vrtcih, ker je situacija zelo pereča. Ne vem, kaj se bo zgodilo, če inšpekcija šolo zapre, ker bi vsi javni objekti morali imeti uporabno dovoljenje. Kdo bo potem nosil odgovornost, saj je občina naredila prav vse in zagotovila maksimalen del sredstev, kar jih lahko zagotovi glede na svoj proračun.

Mislim, da je tukaj odgovornost na ministrstvu in Vladi, da se omogoči, da se takšni objekti pričnejo graditi. Ta amandma bo Poslanska skupina SDS seveda podprla.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 47.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet. Zaključili smo z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa proračuna v celoti.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 30.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je posebni del predloga rebalansa proračuna v celoti sprejet.

Prehajamo na odločanje o Načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 31.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je Načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo z odločanjem o posameznih delih predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije. Sprašujem predstavnike Vlade ali Odbora za finance in monetarno politiko, ali je Rebalans državnega proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen?

Prosim minister.

DR. FRANČ KRIŽANIČ: Spoštovani!
Rebalans proračuna je usklajen.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Ker je Rebalans proračuna usklajen, prehajamo na odločanje o Rebalansu proračuna Republike Slovenije za leto 2010 v celoti.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 31.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je Rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2010 sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2010 in 2011 v okviru nujnega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 28.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 26. izredno sejo Državnega zbora.

Hvala lepa in lep pozdrav.

Seja se je končala 6. julija 2010 ob 14.52.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAROVIČ, BOGDAN.....	28, 94, 95, 113, 120, 129
BEZJAK, MARJAN.....	78, 126, 137
BOGOVIČ, FRANC.....	40, 131, 137
BRUNSKOLE, RENATA.....	12, 54

C

COLARIČ, ANTON	121
----------------------	-----

Č

ČEPIČ, BOGDAN.....	64, 105, 109, 115, 117
ČERNAČ, ZVONKO.....	84, 91, 92, 93, 97, 110, 122, 123, 126, 129, 135

F

FRANGEŽ, MATEVŽ	75, 131
-----------------------	---------

G

GASPARI, MAG. MITJA.....	33
GERMIČ, LJUBO	100
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	13, 104, 143, 150
GORENAK, DR. VINKO	97, 133
GRILL, IVAN.....	79, 137, 141, 147, 148
GRIMS, MAG. BRANKO	58, 63, 124, 131, 140, 146

H

HROVAT, ROBERT	139
----------------------	-----

J

JANŠA, JANEZ.....	19, 47
JEROVŠEK, JOŽEF	141, 149, 150
JURI, DR. LUKA	61, 130, 132
JURI, FRANCO	81, 125, 130
JURŠA, FRANC.....	27, 102, 108, 112, 119

K

KONTIČ, BOJAN	15, 17
KRES GVIDO	63
KRIŽANIČ, DR. FRANC	10, 89, 91, 92, 94, 95, 96, 99, 104, 151

L

LAH, ZVONKO.....	150
LIKAR, RADO	88

M

MAJHENIČ, SILVEN.....	53
-----------------------	----

P

PAHOR, BORUT	8
PAVLINIČ KREBS, IRMA.....	43
PETAŃ, RUDOLF	71, 124, 132, 136, 141
POJBIČ, MARIJAN.....	132, 135
POTOČNIK, ALOJZIJ.....	107, 111, 117
PRESEČNIK, JAKOB.....	111, 118
PUKŠIČ, FRANC	67, 133

S

SAJOVIC, MAG. BORUT 31, 114, 120

T

TANKO, JOŽE 87, 89, 93, 96, 97, 134, 138, 143, 144, 145, 147, 148, 149

V

VERLIČ, DR. PETER 73

VIZJAK, MAG. ANDREJ 55, 56, 107, 128, 136, 139, 142

VRANIČAR, MATEJA..... 108, 116, 127

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA 21

ZANOŠKAR, MATJAZ 98, 140

ZIHERL, MILENKO 133

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN..... 24